ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ
ԲԱԺԻՆ 1.
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ
ԳԼՈՒԽ 1.
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենսգիրքը սահմանում է վարչական պատասխանատվության հիմնական սկզբունքները, վարչական իրավախախտումները (զանցանքները) և դրանց համար նախատեսվող վարչական տույժի տեսակները, վարչական տույժերի նշանակման ու կատարման կարգը, վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցները և վարչաիրավական ներգործության միջոցները, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի կարգը, որոշման, գործողության ու անգործության բողոքարկման վարչական կարգը, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձանց իրավունքները և պարտականությունները, առանձին տեսակի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ հատուկ վարույթները, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու և իրականացնելու իրավասությունը:

Հոդված 2. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսդրությունը

1. Վարչական իրավախախտումները և դրանց համար պատասխանատվությունը սահմանվում են միայն սույն օրենսգրքով: Սույն օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումը նկարագրող դրույթներ կարող են սահմանվել այլ օրենքներով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի վրա տարածվում են §Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին¦ օրենքի դրույթները, եթե սույն օրենսգրքով այլ բան նախատեսված չէ:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարգավորվում է Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, սույն օրենսգրքով և այլ օրենքներով:

Հոդված 3. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի գործողությունը տարածության մեջ և ըստ անձանց շրջանակի

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, անձը ենթարկվում է վարչական պատասխանատվության սույն օրենսգրքի դրույթներին համապատասխան:

2. Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս Հայաստանի Հանրապետության դրոշի ներքո օրինական կարգով գտնվող կամ Հայաստանի Հանրապետության տարբերանշանը կրող քաղաքացիական նավի կամ ջրային սարքի, կամ թռիչքի մեջ գտնվող քաղաքացիական

օդանավի կամ օդային այլ սարքի վրա վարչական իրավախախտում կատարած անձը, անկախ դրանց գտնվելու վայրից, ենթակա է վարչական պատասխանատվության սույն օրենսգրքին համապատասխան:

3. Միջազգային պայմանագրերի համաձայն անձեռնմխելիությունից օգտվող անձանց վարչական պատասխանատվության հարցը՝ նրանց կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում վարչական իրավախախտում կատարելու դեպքում, լուծվում է միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:

4. Օտարերկրացիները կամ օտարերկրյա իրավաբանական անձինք Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարված վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվության են ենթարկվում սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

5. Սույն օրենսգրքի իմաստով օտարերկրացի է §Օտարերկրացիների մասին¦ օրենքով սահմանված անձը:

Հոդված 4. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի գործողությունը ժամանակի մեջ

1. Անձը ենթակա է վարչական պատասխանատվության վարչական իրավախախտումը կատարելու ժամանակ գործող օրենքին համապատասխան:

2. Վարչական իրավախախտում կատարելու ժամանակը վարչական իրավախախտումը կատարելու կոնկրետ պահն է, իսկ անգործության դեպքում, այն պահը, երբ պետք է համապատասխան գործողությունը կատարվեր, սակայն չի կատարվել՝ անկախ հետևանքներն առաջանալու հանգամանքից:

3. Վարչական իրավախախտում կատարելու պահը տևող վարչական իրավախախտման դեպքում համարվում է վարչական իրավախախտումն այն կատարողի կողմից դադարեցնելու կամ այլ հանգամանքների ուժով դադարելու պահը, իսկ շարունակվող իրավախախտման դեպքում՝ վերջին արարքը կատարելու պահը:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի իրականացման ժամանակ գործող օրենքին համապատասխան:

5. Վարչական իրավախախտումը վարչական զանցակցությամբ կատարելու դեպքում զանցակիցներից յուրաքանչյուրը ենթակա է վարչական պատասխանատվության իր կողմից կատարված արարքը կատարելու ժամանակ գործող օրենքով:

6. Վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվություն սահմանող, խստացնող կամ մասնակիորեն խստացնող կամ անձի իրավական վիճակն այլ կերպ վատթարացնող օրենքը հետադարձ ուժ չունի:

ԳԼՈՒԽ 2.
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հոդված 5. Օրինականությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու և իրականացնելու իրավասությամբ օժտված մարմինները (այսուհետ՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ

վարույթ իրականացնող մարմին) պարտավոր են պահպանել Սահմանադրության, սույն օրենսգրքի և այլ օրենքների պահանջները:

2. Սույն օրենսգիրքը կիրառելիս օրենքի կամ իրավունքի անալոգիան արգելվում է:

Հոդված 6. Կամայականության արգելքը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնին արգելվում է վարչական տույժի տարբեր տեսակներ կամ չափեր նշանակել միատեսակ փաստական հանգամանքներում վարչական իրավախախտում կատարած անձանց նկատմամբ: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը պարտավոր է անհատական մոտեցում ցուցաբերել էապես տարբեր փաստական հանգամանքներում վարչական իրավախախտում կատարած անձանց նկատմամբ:

2. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը միատեսակ փաստական հանգամանքներով վարչական իրավախախտում կատարած անձանց նկատմամբ նշանակել է որոշակի վարչական տույժի տեսակ կամ չափ, ապա հետագայում, նույն փաստական հանգամանքներով վարչական իրավախախտում կատարվելու դեպքում, պարտավոր է նշանակել նույն վարչական տույժի տեսակը և չափը: Նշված սահմանափակումից վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը կարող է հրաժարվել միայն բավարար հիմնավորման դեպքում և, եթե հետագայում մտադիր է մշտապես նշանակել նոր վարչական տույժի տեսակն ու չափը:

Հոդված 7. Անմեղության կանխավարկածը

1. Անձը համարվում է վարչական իրավախախտում չկատարած, քանի դեռ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ուժի մեջ մտած և անբողոքարկելի դարձած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշմամբ կամ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով չի հաստատվել, որ նա կատարել է վարչական իրավախախտում:

2. Անձը պարտավոր չէ ապացուցել իր անմեղությունը:

3. Վարչական իրավախախտում կատարելու փաստի առկայությունը չի կարող հիմնվել ենթադրությունների վրա, այն պետք է հաստատվի ապացույցների ամբողջությամբ: Չփարատված կասկածները մեկնաբանվում են հօգուտ այն անձի, ում վերագրվում է վարչական իրավախախտման կատարումը:

Հոդված 8. Անձնական պատասխանատվությունը

1. Ֆիզիկական անձը ենթակա է վարչական պատասխանատվության միայն իր կատարած վարչական իրավախախտման համար:

Հոդված 9. Համաչափությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինների կողմից նշանակվող վարչական տույժի տեսակները կամ չափերը և կիրառվող վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցները պետք է համապատասխանեն կատարված վարչական իրավախախտման բնույթին, պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքներին, պիտանի,

անհրաժեշտ և համարժեք լինեն Սահմանադրությամբ և օրենքներով հետապնդվող նպատակին հասնելու, անձի մոտ իրավահպատակ վարքագիծ ձևավորելու ու նոր վարչական իրավախախտումները կանխելու համար:

Հոդված 10. Նույն արարքի համար կրկին վարչական պատասխանատվության ենթարկելու անթույլատրելիությունը

1. Անձը չի կարող կրկին ենթարկվել վարչական պատասխանատվության նույն արարքի համար: Նույն արարք չի համարվում այն վարչական իրավախախտումը, որի կրկին կատարման համար սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված է վարչական պատասխանատվություն:

2. Վարչական տույժ նշանակելու, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելը մերժելու մասին անբողոքարկելի դարձած որոշումների առկայության դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը, բացառությամբ սույն օրենսգրքով սահմանված նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքների, չի կարող վերսկսվել:

ԲԱԺԻՆ 2.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄԸ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԳԼՈՒԽ 3.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄԸ

Հոդված 11. Վարչական իրավախախտման հասկացությունը և տեսակները

1. Վարչական իրավախախտում է ֆիզիկական անձի հակաօրինական, մեղավորությամբ կատարված արարքը կամ իրավաբանական անձի կողմից կատարված այն հակաօրինական արարքը, որի համար սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված է վարչական պատասխանատվություն:

2. Եթե սույն օրենսգրքով սահմանված իրավախախտումների համար քրեական օրենսգրքով նախատեսված է նաև քրեական պատասխանատվություն, ապա անձը ենթակա է քրեական պատասխանատվության:

3. Շարունակվող վարչական իրավախախտումը միասնական դիտավորությամբ միավորված երկու և ավելի նույնական արարքների համակցությունն է:

4. Տևող վարչական իրավախախտումը արտահայտվում է անձի վրա օրենքով դրված վարչական իրավախախտման հանգեցնող որևէ պարտականության տևական, անընդհատ չկատարմամբ կամ ոչ պատշաճ կատարմամբ:

5. Վարչական իրավախախտումը կարող է դրսևորվել գործողությամբ կամ անգործությամբ: Անգործությամբ կատարված վարչական իրավախախտումը պատասխանատվություն է առաջացնում, եթե անձի վրա օրենքով դրված է եղել գործողություն կատարելու պարտականություն կամ այդ պարտականությունը բխել է նրա մասնագիտական պարտականություններից, և եթե անձը տվյալ իրադրությունում օբյեկտիվորեն հնարավորություն ուներ կատարելու իր պարտականությունը:

6. Վարչական իրավախախտում է համարվում ավարտված վարչական իրավախախտումը, վարչական իրավախախտման փորձը, ինչպես նաև վարչական իրավախախտմանը զանցակցելը:

Հոդված 12. Վարչական իրավախախտման փորձը

1. Վարչական իրավախախտման փորձ է համարվում դիտավորությամբ կատարված այն արարքը, որն անմիջականորեն ուղղված է վարչական իրավախախտում կատարելուն, եթե այն ավարտին չի հասցվել անձի կամքից անկախ հանգամանքներով:

2. Վարչական իրավախախտման փորձի համար անձը ենթակա է վարչական պատասխանատվության միայն սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված դեպքերում:

Հոդված 13. Վարչական իրավախախտումների համակցությունը

1. Վարչական իրավախախտումների համակցություն է համարվում սույն օրենսգրքի հատուկ մասի տարբեր հոդվածներով կամ նույն հոդվածի տարբեր մասերով սահմանված երկու կամ ավելի վարչական իրավախախտում կատարելը, որոնցից ոչ մեկի համար անձը վարչական պատասխանատվության ենթարկված չի եղել:

2. Վարչական իրավախախտումների համակցության դեպքում անձը պատասխանատվություն է կրում սույն օրենսգրքի 49-րդ հոդվածով սահմանված կարգով յուրաքանչյուր վարչական իրավախախտման համար՝ սույն օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան հոդվածով կամ հոդվածի մասով:

ԳԼՈՒԽ 4.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

Հոդված 14. Վարչական պատասխանատվության սուբյեկտները

1. Վարչական պատասխանատվության ենթակա են ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

2. Եթե սույն օրենսգրքի հատուկ մասում ուղղակիորեն նշված չէ պատասխանատվության ենթակա անձը (ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ), ապա վարչական պատասխանատվությունը կիրառելի է և ֆիզիկական, և իրավաբանական անձի նկատմամբ, բացառությամբ այն նորմերի, որոնք իրենց էությամբ վերաբերում են և կիրառելի են միայն ֆիզիկական անձի նկատմամբ:

3. Եթե իրավաբանական անձը ենթարկվել է վարչական պատասխանատվության, ապա տվյալ վարչական իրավախախտման համար մեղավոր ֆիզիկական անձը չի ազատվում վարչական պատասխանատվությունից, այնպես, ինչպես ֆիզիկական անձին վարչական պատասխանատվության ենթարկելը տվյալ վարչական իրավախախտման համար վարչական պատասխանատվությունից չի ազատում իրավաբանական անձին:

Հոդված 15. Ֆիզիկական անձի վարչական պատասխանատվությունը

1. Վարչական պատասխանատվության ենթակա է այն մեղսունակ անձը, ում 16 տարին լրացել է սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտումը կատարելու պահին:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասով սահմանված տարիքի հասած, սակայն մտավոր զարգացման մեջ հետ մնալու հետևանքով իր արարքի հակաօրինականությունը գիտակցելու կամ արարքը ղեկավարելու ունակություն չունեցող անձը ենթակա չէ պատասխանատվության:

3. Պաշտոնատար անձը ենթակա է վարչական պատասխանատվության այն վարչական իրավախախտման համար, որը կապված է օրենքով կամ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով վերջինիս վրա դրված՝ իր պաշտոնեական պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հետ:

4. Պաշտոնատար անձը վարչական պատասխանատվության է ենթարկվում ֆիզիկական անձանց համար սահմանված կանոնների համաձայն:

5. Սույն օրենսգրքի իմաստով վարչական պատասխանատվության ենթակա պաշտոնատար անձ է հանդիսանում §Հանրային ծառայության մասին¦ օրենքով նախատեսված որևէ պաշտոն զբաղեցնող անձը:

Հոդված 16. Իրավաբանական անձի վարչական պատասխանատվությունը

1. Իրավաբանական անձը ենթակա է վարչական պատասխանատվության, եթե վարչական իրավախախտումը կատարվել է՝

1) ի շահ տվյալ իրավաբանական անձի՝ այն ֆիզիկական անձի կողմից, ով՝

ա. գործել է իրավաբանական անձի կամ իրավաբանական անձի ղեկավարի անունից, կամ տվյալ իրավաբանական անձի լիազոր ներկայացուցիչն է կամ.

բ. տվյալ իրավաբանական անձի ղեկավարն է, կամ

գ. տվյալ իրավաբանական անձի աշխատակիցն է կամ պաշտոնատար անձը, ում վրա օրենքով կամ իրավաբանական անձի կանոնադրությամբ կամ իրավաբանական անձի այլ ակտով կամ աշխատանքային պայմանագրով դրված են կոնկրետ պարտականություններ, որոնք չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու արդյունքում կատարվել է տվյալ վարչական իրավախախտումը.

2) օրենքով իրավաբանական անձի վրա դրված պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու կամ որոշակի գործունեության իրականացման պայմանները կամ արգելքները խախտելու, կամ իր կանոնադրությանը կամ հիմնադիր փաստաթղթերին չհամապատասխանող գործունեություն իրականացնելու արդյունքում:

2. Իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում վարչական պատասխանատվության ենթակա է իրավահաջորդ իրավաբանական անձը, իսկ իրավաբանական անձի բաժանման կամ առանձնացման դեպքում՝ այն իրավաբանական անձը, որին, ըստ բաժանիչ հաշվեկշռի, անցել է գույքի առավել մեծ մասը, իսկ գույքի հավասարաչափ բաժանման դեպքում՝ իրավահաջորդ բոլոր իրավաբանական անձինք:

3. Օտարերկրյա իրավաբանական անձը (օտարերկրյա կազմակերպությունը, օտարերկրյա կամ միջազգային կազմակերպության Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող մասնաճյուղը, ներկայացուցչությունը, հիմնարկը կամ այլ առանձնացված ստորաբաժանումը) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում վարչական իրավախախտում կատարելու դեպքում վարչական պատասխանատվության են ենթարկվում ընդհանուր հիմունքներով, եթե միջազգային պայմանագրերով այլ բան սահմանված չէ:

4. Սույն օրենսգրքի իմաստով իրավաբանական անձ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված անձը. ինչպես նաև՝

իրավաբանական անձ չհանդիսացող մասնաճյուղը, ներկայացուցչությունը, հիմնարկը կամ այլ առանձնացված ստորաբաժանումը:

5. Սույն հոդվածը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության, համայնքների և պետական (համայնքային) հիմնարկների վրա՝ բացառությամբ սույն օրենսգրքի 34-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների:

6. Սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումներ կատարելիս վարչական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ §Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին¦ օրենքի իմաստով՝ նաև անձանց խումբը, անհատ ձեռնարկատերը, արտոնագրային վճար վճարողը:

7. Ի շահ (իրավաչափ կամ ոչ իրավաչափ) տվյալ իրավաբանական անձի կատարված է համարվում այն վարչական իրավախախտումը, որի նպատակն է գույքային կամ ոչ գույքային բնույթի օգուտներ ստանալը տվյալ իրավաբանական անձի համար, այդ թվում՝ եկամուտ ստանալը, եկամտի չափերն ավելացնելը, ծախսերից խուսափելը, ծախսերը նվազեցնելը, կատարված վարչական իրավախախտման արդյունքում օրենքով սահմանված այլ պատասխանատվությունից ազատվելը կամ այլ իրավախախտում կատարելը թաքցնելը, գույքային իրավունքներ ձեռքբերելը կամ գույքային բնույթի պարտականություններից ազատվելը:

Հոդված 17. Զանցակցությունը և զանցակիցները

1. Զանցակցություն է համարվում վարչական պատասխանատվության ենթակա երկու կամ ավելի ֆիզիկական անձանց դիտավորյալ համատեղ մասնակցությունը դիտավորյալ վարչական իրավախախտմանը:

2. Կատարողի հետ մեկտեղ զանցակիցներ են համարվում կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը:

3. Կատարող է այն անձը, ով անմիջականորեն կատարել է վարչական իրավախախտումը կամ դրա կատարմանն անմիջականորեն մասնակցել է այլ անձանց (համակատարողների) հետ համատեղ, ինչպես նաև վարչական իրավախախտումը կատարել է այնպիսի անձի օգտագործելու միջոցով, ով սույն օրենսգրքի համաձայն ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության կամ վարչական իրավախախտումը կատարել է անզգուշությամբ:

4. Կազմակերպիչ է այն անձը, ով կազմակերպել կամ ղեկավարել է վարչական իրավախախտման կատարումը, ինչպես նաև վարչական իրավախախտումը կազմակերպել կամ ղեկավարել է այնպիսի անձի միջոցով ով սույն օրենսգրքի համաձայն ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության:

5. Դրդիչ է այն անձը, ով մեկ ուրիշ անձի դրդել է կատարելու վարչական իրավախախտում՝ համոզելու, նյութապես շահագրգռելու, սպառնալիքի միջոցով կամ որևէ այլ եղանակով, ինչպես նաև դրդել է դրդչության կամ մեկ ուրիշին դրդել է վարչական իրավախախտում կատարելու՝ օգտագործելով այնպիսի անձի, ով սույն օրենսգրքի համաձայն ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության:

6. Օժանդակող է այն անձը, ով վարչական իրավախախտմանն օժանդակել է խորհուրդներով, ցուցումներով, տեղեկատվություն կամ միջոցներ, գործիքներ տրամադրելով կամ խոչընդոտները վերացնելով, ինչպես նաև այն անձը, ով նախապես խոստացել է պարտակել վարչական իրավախախտում կատարողին, վարչական իրավախախտման միջոցները կամ գործիքները, հետքերը կամ ապօրինի ճանապարհով ձեռք բերված առարկաները, ինչպես նաև այն անձը, ով

նախապես խոստացել է ձեռք բերել կամ իրացնել այդպիսի առարկաները,ինչպես նաև այն անձը, ով նպաստել է հանցագործությանը այնպիսի անձի միջոցով, ով սույն օրենսգրքի համաձայն ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության կամ վարչական իրավախախտումը կատարել է անզգուշությամբ: Օժանդակող է համարվում նաև այն անձը, ով նախապես համաձայնություն է տվել մասնակցելու վարչական իրավախախտման կատարմանը որպես համակատարող, սակայն մյուս համակատարողի կողմից վարչական իրավախախտումը կատարելու ընթացքում, անմիջականորեն չմասնակցելով վարչական իրավախախտման կատարմանը, իր ներկայությամբ ամրապնդել է կատարողի՝ վարչական իրավախախտում կատարելու վճռականությունը:

7. Համակատարողները ենթակա են վարչական պատասխանատվության սույն օրենսգրքի հատուկ մասի նույն հոդվածով:

8. Կազմակերպիչը, դրդիչը և օժանդակողը ենթակա են վարչական պատասխանատվության կատարված վարչական իրավախախտումը սահմանող հոդվածով՝ հղում կատարելով սույն հոդվածին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանք միաժամանակ եղել են վարչական իրավախախտման համակատարողներ:

9. Սույն օրենսգրքի հատուկ մասի հոդվածում նշված վարչական իրավախախտման հատուկ սուբյեկտ չհամարվող անձը, ով մասնակցել է այդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտման կատարմանը, տվյալ վարչական իրավախախտման համար կարող է վարչական պատասխանատվության ենթարկվել միայն որպես կազմակերպիչ, դրդիչ կամ օժանդակող:

10. Զանցակիցները ենթակա են վարչական պատասխանատվության վարչական իրավախախտման միայն այն ծանրացնող հանգամանքների համար, որոնք գիտակցվել են նրանց կողմից:

11. Զանցակիցներին վարչական պատասխանատվության ենթարկելիս հաշվի են առնվում վարչական իրավախախտմանը նրանցից յուրաքանչյուրի մասնակցության բնույթը և աստիճանը:

Հոդված 18. Վարչական իրավախախտման հատուկ սուբյեկտը

1. Վարչական իրավախախտման հատուկ սուբյեկտը վարչական իրավախախտում կատարած այն անձն է, որը բացի վարչական իրավախախտման ընդհանուր սուբյեկտի հատկանիշներից օժտված է սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված լրացուցիչ հատկանիշներով, որոնք հիմք են տալիս նրան ենթարկելու վարչական պատասխանատվության սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված համապատասխան վարչական իրավախախտման համար:

2. Անձը ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության հատուկ սուբյեկտով վարչական իրավախախտման համար, եթե անձը՝

1) ոչ իրավաչափ է հատուկ սուբյեկտի կարգավիճակ ստացել և կատարել է հատուկ սուբյեկտով վարչական իրավախախտում, կամ.

2) հատուկ սուբյեկտի հատկանիշներով օժտված է եղել նախքան վարչական իրավախախտման կատարումը, սակայն վարչական իրավախախտում կատարելու պահին այդ հատկանիշները բացակայել են:

ԳԼՈՒԽ 5.
ՄԵՂՔԸ

Հոդված 19. Մեղքը

1. Վարչական պատասխանատվության ենթակա է այն անձը, ով սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտումը կատարել է մեղավորությամբ, բացառությամբ իրավաբանական անձի:

2. Վարչական իրավախախտումը համարվում է մեղավորությամբ կատարված, եթե անձը գիտակցել է իր արարքի հակաօրինականությունը, կամ թեև չի գիտակցել, բայց կարող էր գիտակցել իր արարքի հակաօրինականությունը կամ ղեկավարել այն:

3. Վարչական իրավախախտումը կարող է կատարվել դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ:

4. Սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտում կատարած անձն արարքի հակաօրինականությունը չգիտակցելու հիմքով ենթակա չէ պատասխանատվության միայն այն դեպքում, եթե իրավասու պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը կամ նրա անունից հանդես եկող անձը կամ պաշտոնատար անձը գրավոր ձևով սխալ տեղեկություն են տվել կամ սխալ են մեկնաբանել իրավական նորմը կամ իրավական ակտը օրենքով սահմանված կարգով չի տրամադրվել իրեն կամ այլ օբյեկտիվ հանգամանքների ուժով անձը հնարավորություն չի ունեցել գիտակցելու իր արարքի հակաօրինականությունը:

Հոդված 20. Վարչական իրավախախտումը դիտավորությամբ կատարելը

1. Դիտավորությունը դրսևորվում է ուղղակի կամ անուղղակի դիտավորությամբ:

2. Վարչական իրավախախտումը համարվում է ուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե անձը գիտակցել է իր արարքի զանցակազմի հատկանիշ հանդիսացող փաստական հանգամանքները և նրա նպատակն է այդ արարքը կատարելը:

3. Վարչական իրավախախտումը համարվում է անուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե անձը գիտակցել է իր արարքի զանցակազմի հատկանիշ հանդիսացող փաստական հանգամանքները, և այդ արարքը կատարելը չի եղել նրա նպատակը:

4. Եթե վարչական իրավախախտման ավարտը կապված է վտանգավոր հետևանքների առաջացման հետ, ապա վարչական իրավախախտումը համարվում է ուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե այդ զանցակազմի հատկանիշ համարվող հետևանքների առաջացումն անձի նպատակն են եղել կամ նա նախատեսել է դրանց առաջացման անխուսափելիությունը:

5. Եթե վարչական իրավախախտման ավարտը կապված է վտանգավոր հետևանքների առաջացման հետ, ապա վարչական իրավախախտումը համարվում է անուղղակի դիտավորությամբ կատարված, եթե զանցակազմի հատկանիշ համարվող հետևանքների առաջացումն անձի նպատակը չեն եղել, սակայն նա նախատեսել է այդ հետևանքների առաջացման իրական հնարավորությունը:

6. Վարչական իրավախախտման՝ սույն օրենսգրքով սահմանված ծանրացնող հանգամանքները անձին վերագրվում են միայն այն դեպքում, երբ նա գիտակցել է այդ հանգամանքները:

7. Եթե դիտավորյալ վարչական իրավախախտման ծանրացնող հանգամանք է սահմանված անզգուշությամբ հանրորեն վտանգավոր հետևանքներ առաջացնելը, ապա այդ ծանրացնող հանգամանքն անձին վերագրվում է այն դեպքում, երբ առկա է այդ հետևանքների նկատմամբ անձի անզգուշությունը:

Հոդված 21. Վարչական իրավախախտումն անզգուշությամբ կատարելը

1. Անզգուշությունը դրսևորվում է ինքնավստահությամբ կամ անփութությամբ:

2. Վարչական իրավախախտումը համարվում է ինքնավստահությամբ կատարված, եթե անձը, նախատեսում է վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, առանց բավարար հիմքերի համոզված է լինում, որ տվյալ դեպքում դրանք կկանխվեն կամ չեն առաջանա:

3. Վարչական իրավախախտումը համարվում է անփութությամբ կատարված, եթե անձը չի նախատեսում իր արարքի վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, թեև տվյալ իրադրությունում պարտավոր էր և կարող էր նախատեսել:

ԳԼՈՒԽ 6.
ԱՐԱՐՔԻ ՀԱԿԱՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՑԱՌՈՂ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐԸ, ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԻՄՔԵՐԸ

Հոդված 22. Արարքի հակաօրինականությունը և վարչական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանքները

1. Արարքի հակաօրինականությունը և վարչական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանքներն են՝

1) անմեղսունակությունը.
2) անհրաժեշտ պաշտպանությունը.
3) ծայրահեղ անհրաժեշտությունը.
4) ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքը.
5) անհաղթահարելի ուժը.
6) հիմնավորված ռիսկը.
7) հանձնարարականը կատարելը.
8) օրենքի կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները կատարելը.
9) մասնագիտական գործառույթների իրականացումը:

Հոդված 23. Անմեղսունակություն

1. Անձն անմեղսունակ է, եթե արարքը կատարելու պահին հոգեկան առողջական խնդիրների հետևանքով չէր կարող գիտակցել իր արարքի հակաօրինականությունը կամ ղեկավարել այն:

2. Անմեղսունակության վիճակում վարչական իրավախախտում կատարած, ինչպես նաև վարչական իրավախախտումը կատարելուց հետո անմեղսունակ ճանաչված անձը ենթակա չէ վարչական պատասխանատվության:

3. Մեղսունակ անձը, ով վարչական իրավախախտումը կատարելիս հոգեկան խանգարման հետևանքով չէր կարող ամբողջությամբ գիտակցել իր արարքի հակաօրինականությունը կամ ղեկավարել այն, համարվում է սահմանափակ մեղսունակ և ենթակա է պատասխանատվության:

4. Սահմանափակ մեղսունակությունը, որպես մեղմացնող հանգամանք, հաշվի է առնվում վարչական տույժ նշանակելիս:

Հոդված 24. Անհրաժեշտ պաշտպանությունը

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում այն արարքը, որը կատարվել է անհրաժեշտ պաշտպանության վիճակում, այսինքն՝ պաշտպանվողի կամ մեկ այլ անձի կյանքը, առողջությունը, իրավունքները, ազատությունները, օրինական շահերը, հասարակության կամ պետության շահերը հակաօրինական ոտնձգությունից կամ դրա իրական սպառնալիքից՝ ոտնձգություն կատարողին վնաս պատճառելու միջոցով պաշտպանելիս, եթե թույլ չի տրվել անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում:

2. Անձն օգտվում է անհրաժեշտ պաշտպանության իրավունքից՝ անկախ հակաօրինական արարքից խուսափելու կամ այլ անձանց կամ պետական մարմինների օգնությանը դիմելու հնարավորությունից, ինչպես նաև անկախ անձի մասնագիտական կամ այլ հատուկ պատրաստվածությունից կամ պաշտոնեական դիրքից:

3. Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցում է համարվում դիտավորյալ այնպիսի արարք կատարելը, որը, պաշտպանվողի համար ակնհայտ, չի համապատասխանում հակաօրինական ոտնձգության բնույթին և վտանգավորությանը:

4. Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանազանցմամբ կատարված արարքը վարչական իրավախախտում է, եթե նախատեսված է սույն օրենսգրքի հատուկ մասով:

Հոդված 25. Ծայրահեղ անհրաժեշտությունը

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում այն արարքը, որը կատարվել է ծայրահեղ անհրաժեշտության վիճակում, այսինքն՝ տվյալ անձի կամ այլ անձանց կյանքին, առողջությանը, իրավունքներին, ազատություններին կամ օրինական շահերին, հասարակության կամ պետության շահերին անմիջականորեն սպառնացող վտանգը վերացնելու համար, եթե այդ վտանգը չէր կարելի վերացնել այլ միջոցներով, և թույլ չի տրվել ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանազանցում:

2. Ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանազանցում է համարվում դիտավորությամբ այնպիսի արարք կատարելը, որն ակնհայտորեն չի համապատասխանում սպառնացող վտանգի բնույթին ու աստիճանին, եթե պատճառվել է կանխված վնասի համեմատությամբ հավասար կամ ավելի մեծ վնաս:

3. Ծայրահեղ անհրաժեշտության սահմանազանցումը բացակայում է, եթե կանխված վնասի համեմատությամբ հավասար կամ ավելի մեծ վնաս է պատճառվել այն դեպքում, երբ անմիջական վտանգ է սպառնում անձի կամ նրա մերձավորի կյանքին կամ առողջությանը: Այս դրույթը չի վերաբերում այն անձանց, ում մասնագիտական պարտականությունների մեջ է մտնում այլ անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, հասարակության կամ պետության շահերի պաշտպանությունը:

4. Ծայրահեղ անհրաժեշտության վիճակը բացակայում է, եթե վտանգը ստեղծվել է այն կանխող անձի կողմից կատարած արարքի հետևանքով: Այս դեպքում վտանգի կանխմանն ուղղված

նրա ջանքերը հաշվի են առնվում որպես վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանք:

5. Եթե ծայրահեղ անհրաժեշտության վիճակում վնաս պատճառող անձին չի հաջողվում կանխել սպառնացող վտանգը, ապա վերջինս ենթակա է վարչական պատասխանատվության անզգուշությամբ վնաս պատճառելու համար, եթե նա կարող էր գիտակցել, որ իր կողմից ձեռնարկված միջոցները բավարար չեն վտանգը կանխելու համար:

Հոդված 26. Անհաղթահարելի ուժ, ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանք

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում անհաղթահարելի ուժի պայմաններում կատարված արարքը:

2. Վարչական իրավախախտում չի համարվում ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ կատարված արարքը, եթե դրա հետևանքով անձը չէր կարող գիտակցել կամ ղեկավարել իր արարքը:

3. Անձը չի կարող ազատվել վարչական պատասխանատվությունից սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված հիմքերով, եթե վարչական իրավախախտում կատարելու նպատակով ինքն է ստեղծել անհաղթահարելի ուժ կամ մեկ ուրիշին դրդել է իր նկատմամբ ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանք իրականացնելու՝ հետագայում իր կողմից վարչական իրավախախտում կատարելն անհաղթահարելի ուժի կամ ֆիզիկական կամ հոգեկան հարկադրանքի ազդեցությամբ արդարացնելու համար:

Հոդված 27. Հիմնավորված ռիսկ

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում անձի, հասարակության կամ պետության համար օգտակար, իրավաչափ նպատակի հասնելու համար գործադրված հիմնավորված ռիսկի ժամանակ կատարված արարքը:

2. Ռիսկը համարվում է հիմնավորված, եթե սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված նպատակին չէր կարելի հասնել առանց ռիսկի դիմելու և ռիսկի դիմած անձն անհրաժեշտ միջոցներ է ձեռնարկել վնաս պատճառելը կանխելու համար:

3. Ռիսկը հիմնավորված չի համարվում, եթե դա ակնհայտորեն զուգորդված է եղել այլ անձի կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու վտանգով, տեխնածին կամ բնական աղետի սպառնալիքով:

Հոդված 28. Օրենքի պահանջները կատարելը

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում արարքի կատարումն այն անձի կողմից, ով դրանով կատարել է օրենքով իր վրա դրված պարտականությունները կամ լիազորությունները, եթե պահպանվել են այդ պարտականությունները կատարելու կամ լիազորություններն իրականացնելու՝ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված պայմանները:

Հոդված 29. Մասնագիտական գործառույթների իրականացումը

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում արարքի կատարումը՝ անձի օրինական մասնագիտական գործառույթներն իրականացնելիս:

2. Եթե անձի կողմից չեն պահպանվել օրինական մասնագիտական գործունեության սահմանված կանոնները, ապա կատարված վարչական իրավախախտման համար նա ենթակա է վարչական պատասխանատվության:

Հոդված 30. Հանձնարարական կատարելը

1. Վարչական իրավախախտում չի համարվում արարքի կատարումն այն անձի կողմից, ով գործել է ի կատարումն իր համար պարտադիր՝ սահմանված կարգով տրված հանձնարարականի: Այդ վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվություն է կրում հանձնարարական տված անձը:

2. Եթե անձը գիտակցել է սույն հոդվածի 1-ին մասով տրված հանձնարարականի ոչ իրավաչափ լինելը և կատարել է այն, ապա ենթակա է պատասխանատվության դիտավորյալ վարչական իրավախախտման համար:

3. Ակնհայտ ոչ իրավաչափ հանձնարարական չկատարելը բացառում է վարչական պատասխանատվությունը:

Հոդված 31. Վարչական պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը

1.Վարչական պատասխանատվությունից վարչական իրավախախտում կատարած անձին ազատելու հիմքերն են՝

1) վարչական իրավախախտման բացահայտմանն աջակցելը և վնասը հատուցելը կամ այլ կերպ հարթելը.

2) իրադրության փոփոխությունը.

3) վաղեմության ժամկետն անցնելը.

4) նվազ նշանակություն ունեցող վարչական իրավախախտում կատարելը.

5) մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման ենթարկված լինելը:

Հոդված 32. Վարչական պատասխանատվությունից ազատելը վարչական իրավախախտման բացահայտմանն աջակցելու և վնասը հատուցելու կամ այլ կերպ հարթելու հիմքով

1. Առաջին անգամ վարչական իրավախախտում կատարած անձը կարող է ազատվել վարչական պատասխանատվությունից, եթե նա կամովին աջակցել է վարչական իրավախախտումը բացահայտելուն և հատուցել կամ այլ կերպ հարթել է վարչական իրավախախտմամբ պատճառված վնասը, իսկ եթե վնաս չի պատճառվել, ապա բավարար է վարչական իրավախախտմանը բացահայտելուն կամովին աջակցելը:

2. Սույն հոդվածի իմաստով առաջին անգամ վարչական իրավախախտում կատարած անձ է համարվում սույն օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան գլխի որևէ հոդվածով սահմանված արարք կատարած անձը՝ անկախ սույն օրենսգրքի հատուկ մասի այլ գլուխների հոդվածներով սահմանված արարք կատարելու հանգամանքից:

Հոդված 33. Վարչական պատասխանատվությունից ազատելն իրադրության փոփոխության հիմքով

1.Վարչական իրավախախտում կատարած անձն ազատվում է վարչական պատասխանատվությունից, եթե իրադրության փոփոխության հետևանքով այդ անձը կամ արարքը դադարել է հանրության համար վտանգավոր լինելուց:

Հոդված 34. Վարչական պատասխանատվությունից ազատելը վաղեմության ժամկետն անցնելու հետևանքով

1. Վարչական իրավախախտում կատարած անձն ազատվում է վարչական պատասխանատվությունից, եթե անցել են սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետները:

2. Զանցակցությամբ վարչական իրավախախտում կատարած անձն ազատվում է վարչական պատասխանատվությունից, եթե կատարողի կողմից վարչական իրավախախտումն ավարտված համարելուն հաջորդող օրվանից անցել է սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը:

Հոդված 35. Վարչական պատասխանատվությունից ազատելու հնարավորությունը նվազ նշանակություն ունեցող վարչական իրավախախտման դեպքում

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը նվազ նշանակություն ունեցող վարչական իրավախախտման կատարման դեպքում կարող է վարչական իրավախախտում կատարած անձին ազատել վարչական պատասխանատվությունից՝ բավարարվելով զգուշացմամբ՝ հաշվի առնելով վարչական իրավախախտման բնույթն ու վարչական իրավախախտում կատարողի անձը:

2. Վարչական իրավախախտումը համարվում է նվազ նշանակություն ունեցող, երբ տվյալ վարչական իրավախախտման համար սույն օրենսգրքով որպես վարչական տույժ կարող է նշանակվել նախազգուշացում, կամ տուգանք, որի համար սահմանված առավելագույն չափը չի գերազանցում տասը հազար դրամը:

Հոդված 36. Մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման ենթարկված անձին վարչական պատասխանատվությունից ազատելը

1. Մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման ենթարկված անձն ազատվում է այն վարչական իրավախախտման համար վարչական պատասխանատվությունից, որը կատարել է հարկադրաբար՝ իր նկատմամբ իրականացված մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 3.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԸ, ԴՐԱ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ, ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ԵՎ ԱՅԼ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ
ԳԼՈՒԽ 7.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺԸ ԵՎ ԴՐԱ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Հոդված 37. Վարչական տույժի հասկացությունը և նպատակները

1. Վարչական տույժը վարչական իրավախախտում կատարած անձի նկատմամբ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով նշանակված վարչական պատասխանատվության միջոց է:

2. Վարչական տույժը կիրառվում է անձի մոտ իրավահպատակ վարքագիծ ձևավորելու և նոր վարչական իրավախախտումների կատարումը կանխելու նպատակներով:

Հոդված 38. Վարչական տույժի տեսակները

1. Վարչական տույժի տեսակներն են՝

1) նախազգուշացումը.

2) վարչական տուգանքը.

3) հանրօգուտ աշխատանքը.

4) վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավումը.

5) որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկումը.

6) լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցում.

7) լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության դադարեցում.

8) հատուկ իրավունքից զրկումը.

9) իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցումը:

2. Ֆիզիկական անձի նկատմամբ կարող են նշանակվել սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-8-րդ կետերում նշված վարչական տույժերը:

3. Իրավաբանական անձի նկատմամբ կարող են նշանակվել սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-2-րդ, 4-7-րդ և 9-րդ կետերում նշված վարչական տույժերը:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ և 9-րդ կետերով սահմանված վարչական տույժերը նշանակվում են դատական ակտով՝ սույն օրենսգրքի 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգով:

Հոդված 39. Հիմնական և լրացուցիչ վարչական տույժեր

1. Սույն օրենսգրքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ և 9-րդ կետերում նշված վարչական տույժերը կարող են նշանակվել միայն որպես հիմնական վարչական տույժ:

2. Սույն օրենսգրքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում նշված վարչական տույժը կարող է նշանակվել միայն որպես լրացուցիչ վարչական տույժ:

3. Սույն օրենսգրքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-8-րդ կետերում նշված վարչական տույժերը կարող են նշանակվել ինչպես հիմնական, այնպես էլ որպես լրացուցիչ վարչական տույժ:

4. Սույն օրենսգրքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում սահմանված տույժի տեսակն այլընտրանքային տույժի տեսակ է:

5. Մեկ վարչական իրավախախտման համար կարող է նշանակվել միայն մեկ հիմնական վարչական տույժ՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված դեպքերի:

6. Սույն օրենսգրքի 47-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների դեպքում կարող է նշանակվել մեկից ավելի հիմնական տույժ:

Հոդված 40. Նախազգուշացումը

1. Նախազգուշացումը վարչական իրավախախտում կրկնելու անթույլատրելիության մասին պաշտոնական զգուշացում է:

2. Նախազգուշացումը տրվում է գրավոր: Նախազգուշացմամբ կարող են տրվել խախտումները վերացնելու պարտադիր հանձնարարականներ:

3. Սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների համար նշանակված նախազգուշացմամբ կարող են տրվել խախտումները վերացնելու, շտկելու և (կամ) հետագայում բացառելու հանձնարարականներ՝ սահմանելով խախտումները վերացնելու և (կամ) շտկելու հանձնարարականների կատարման ժամկետներ և (կամ) միջոցառումներ:

4. Սույն օրենսգրքի 47-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների համար նշանակված նախազգուշացմամբ տրվում է նաև թույլ տված խախտումը Կենտրոնական բանկի սահմանած ժամկետում վերացնելու և (կամ) հետագայում այդպիսի խախտումը չկրկնելու և (կամ) հետագայում այդպիսի խախտումը բացառելուն ուղղված միջոցառումներ (իրավիճակի շտկման նպատակով վերահսկողական միջոցառումներ՝ ինչպիսիք են հանդիպումը, նամակագրությունը, բացատրական աշխատանքները) ձեռնարկելու հանձնարարական: Այդ հանձնարարականով կարող են նախատեսվել նաև իրավախախտում կատարած անձանց կողմից կնքվող որոշակի գործարքների և (կամ) գործառնությունների դադարեցում և (կամ) դրանց պայմանների փոփոխություն և (կամ) նրանց գործունեությունն օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխանեցնելու վերաբերյալ անհրաժեշտ այլ միջոցառումների իրականացման ցուցումներ:

Հոդված 41. Վարչական տուգանքը

1. Վարչական տուգանքը (այսուհետ՝ տուգանք) դրամական տուժանք է, որը հաշվարկվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով (այսուհետ՝ դրամ) ու նշանակվում է սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում և չափերով: Սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված դեպքերում տուգանքը կարող է սահմանվել նաև այլ չափանիշներով:

2. Տուգանքը նշանակվում է՝ հաշվի առնելով վարչական իրավախախտում կատարած անձի գույքային դրությունը, ինչպես նաև սույն օրենսգրքով նախատեսված այլ հանգամանքներ:

3. Վարչական իրավախախտում կատարելու պահին քսան հազար դրամը չգերազանցող տուգանքի չափերը չեն փոխկապակցվում գույքային դրության հետ:

4. Անչափահասի նկատմամբ տուգանքը նշանակվում է ինքնուրույն եկամտի կամ այնպիսի գույքի առկայության դեպքում, որի վրա կարող է բռնագանձում տարածվել:

5. Իրավաբանական անձի նկատմամբ նշանակվող տուգանքի չափերը չպետք է հանգեցնեն այդ իրավաբանական անձի հարկադրված լուծարմանը: Իրավաբանական անձի հարկադրված լուծարման հիմքերի ապացուցման բեռը կրում է իրավաբանական անձը:

Հոդված 42. Հանրօգուտ աշխատանքները

1. Հանրօգուտ աշխատանքները վարչական իրավախախտում կատարած անձի կողմից ուսումնառությունից կամ աշխատանքից ազատ ժամանակահատվածում հանրության համար օգտակար բնույթ կրող, չվարձատրվող աշխատանքների կատարումն է իրավասու մարմնի կողմից որոշված վայրում:

2. Հանրօգուտ աշխատանքները նշանակվում են որպես տուգանքի այլընտրանք, եթե մինչև տուգանքը նշանակելու մասին որոշումն անբողոքարկելի դառնալը վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձն այդ մասին գրավոր դիմում է ներկայացնում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

3. Հանրօգուտ աշխատանքները նշանակվում են առավելագույնը՝ մինչև երկու հարյուր յոթանասուն ժամ ժամկետով՝ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված հաշվարկման կանոններով: Հանրօգուտ աշխատանքների օրական ժամկետը չի կարող գերազանցել 6 ժամը:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը տուգանքը փոխարինում է հանրօգուտ աշխատանքներով՝ յուրաքանչյուր ժամի հաշվարկի հիմքում դնելով օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափից բխող մեկ ժամվա համար նախատեսված վճարի չափը: Եթե մեկ վարչական իրավախախտման համար նշանակված տուգանքը հանրօգուտ աշխատանքներով փոխարինելու համար կատարված հաշվարկի արդյունքում հանրօգուտ աշխատանքների ժամկետը գերազանցում է երկու հարյուր յոթանասուն ժամը, ապա նշանակվում է երկու հարյուր յոթանասուն ժամ հանրօգուտ աշխատանքներ:

5. Հանրօգուտ աշխատանքները չեն նշանակվում վարչական տույժը նշանակելու օրվա դրությամբ առաջին կամ երկրորդ խմբի հաշմանդամ ճանաչված, հանրօգուտ աշխատանքները կրելուն խոչընդոտող ծանր հիվանդություն ունեցող անձանց, մինչև տասնութ տարեկան անչափահասների, կենսաթոշակային տարիքի հասած անձանց, հղի կանանց, իրենց խնամքի տակ մինչև 3 տարեկան երեխա ունեցող անձանց և ժամկետային զինվորական ծառայության մեջ գտնվող զինծառայողների նկատմամբ:

6. Հանրօգուտ աշխատանքները կատարելուց չարամտորեն խուսափելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը հանրօգուտ աշխատանքների չկրած մասը կատարողական մարմնի գրավոր ծանուցման հիման վրա փոխարինում է տուգանքով՝ սույն օրենսգրքի 127–րդ հոդվածով սահմանված կարգով և չափով:

7. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված սահմանափակումներն ի հայտ գալու դեպքում, ինչպես նաև հանրօգուտ աշխատանքները կատարելու անհնարինության դեպքերում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը հանրօգուտ աշխատանքները կատարողական մարմնի գրավոր ծանուցման հիման վրա հանրօգուտ աշխատանքների չկրած մասը փոխարինում է տուգանքով՝ սույն օրենսգրքի 126-րդ հոդվածով սահմանված կարգով և չափով:

Հոդված 43. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավում

1. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավումը վարչական իրավախախտում կատարած անձին սեփականության իրավունքով պատկանող վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի հարկադրաբար և անհատույց վերցնելն է՝ ի սեփականություն պետության կամ համայնքի:

2. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի, բռնագրավում չի կարող կիրառվել, եթե դրանք տվյալ վարչական իրավախախտում կատարած անձի ապրուստի հիմնական միջոց են:

Հոդված 44. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու և որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը

1. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու իրավունքից զրկելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, կազմակերպություններում որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելը ժամանակավորապես արգելելն է, իսկ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը՝ լիցենզիա կամ թույլտվություն չպահանջող որոշակի գործունեությամբ կամ գործունեության որոշակի տեսակով զբաղվելու իրավունքից զրկելը կամ ժամանակավորապես արգելելն է:

2. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու իրավունքից զրկելը որպես հիմնական տույժ նշանակվում է 6 ամսից մինչև երկու տարի ժամկետով, իսկ որպես լրացուցիչ տույժ՝ 3 ամսից մինչև մեկ տարի ժամկետով: Որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը որպես հիմնական տույժ նշանակվում է նվազագույնը 6 ամսից մինչև մեկ տարի ժամկետով, իսկ որպես լրացուցիչ տույժ՝ 3 ամսից մինչև մեկ տարի ժամկետով: Որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը կարող է նշանակվել մինչև խախտման պատճառների վերացումը:

3. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելը որպես լրացուցիչ վարչական տույժ կարող է նշանակվել միայն այն դեպքում, երբ անձի կողմից կատարված վարչական իրավախախտումը պայմանավորված է նրա զբաղեցրած պաշտոնով կամ նրա կողմից որոշակի գործունեությամբ զբաղվելով, և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը, ելնելով հետագայում նման վարչական իրավախախտումները կանխելու անհրաժեշտությունից, իրավաչափ չի համարում որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու նրա իրավունքը պահպանելը:

4. Որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկել վարչական տույժ նշանակելիս կարող է արգելվել միայն այն գործունեությունը կամ դրա որոշակի տեսակը, որի իրականացման հետ կապված է կամ որի իրականացման արդյունքում կատարվել է վարչական իրավախախտումը: Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշմամբ պետք է հստակ սահմանվի՝ կոնկրետ որ գործունեությունն է արգելվում:

Հոդված 45. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցումը

1. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցումը լիցենզավորված կամ թույլտվություն ստացած անձին լիցենզավորման կամ թույլտվության ենթակա գործունեությունը կամ այդ գործունեության առանձին գործառույթները կամ լիցենզիայով կամ թույլտվությամբ վերապահված առանձին գործողություններն իրականացնելու իրավունքից ժամանակավորապես զրկումն է:

2. Սույն հոդվածով սահմանված վարչական տույժ նշանակելու որոշմամբ պետք է հստակ սահմանվեն կասեցվող գործողությունը կամ գործառույթը, կասեցման ժամկետները, որոնք չեն կարող գերազանցել §Լիցենզավորման մասին¦ օրենքով և այլ օրենսդրական ակտերով լիցենզավորման կամ թույլտվության գործողության կասեցման համար սահմանված ժամկետներին:

Հոդված 46. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության դադարեցումը

1. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության դադարեցումը լիցենզավորված կամ թույլտվություն ստացած անձին լիցենզավորման կամ թույլտվության ենթակա գործունեությունը կամ այդ գործունեության առանձին գործառույթները կամ լիցենզիայով կամ թույլտվությամբ վերապահված առանձին գործողություններն իրականացնելու իրավունքից զրկումն է:

2. Սույն օրենսգրքի 47-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների համար նշանակված լիցենզիայի գործողությունը կարող է դադարեցվել ամբողջությամբ Լիցենզիայի գործողությունը դադարեցնելու դեպքում անձը զրկվում է տվյալ տեսակի ծառայություն մատուցելու իրավունքից, բացառությամբ այն գործարքների, որոնք ուղղված են տվյալ ծառայության մատուցման կապակցությամբ նրա ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը, կամ միջոցների իրացմանը և դրանց վերջնական բաշխմանը: Տվյալ վարչական տույժի նշանակումից առաջ Կենտրոնական բանկը կարող է որոշակի ժամկետ սահմանել վարչական իրավախախտումը կատարած անձի համար, որի ընթացքում վերջինս պարտավոր է վերացնել տվյալ վարչական տույժի նշանակման համար հիմք հանդիսացող խախտումները:

Հոդված 47. Հատուկ իրավունքից զրկումը

1. Հատուկ իրավունքից զրկումը անձին վարորդական իրավունքից կամ որսորդության իրավունքից ժամանակավոր զրկելն, ինչպես նաև որակավորման վկայականից զրկելն է:

2. Վարորդական իրավունքից կամ որսորդության իրավունքից զրկումը կարող է նշանակվել մեկ ամսից մինչև 2 տարի ժամկետով:

3. Որսորդության իրավունքից զրկում չի կարող նշանակվել այն անձանց նկատմամբ, որոնց համար որսորդությունը ապրուստի հիմնական աղբյուրն է:

4. Վարորդական իրավունքից զրկում չի կարող նշանակվել այն անձի նկատմամբ, ով տրանսպորտային միջոցից օգտվում է հաշմանդամության վիճակից ելնելով, բացառությամբ ոչ սթափ վիճակում կատարված վարչական իրավախախտման:

Հոդված 48. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցումը

1. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցումը վարչական իրավախախտում կատարած իրավաբանական անձի հարկադիր լուծարումն է:

2. Եթե սույն օրենսգրքի հատուկ մասի նորմերով սահմանված չէ իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցում, ապա որպես լրացուցիչ վարչական տույժ այն կարող է նշանակվել այն դեպքում, երբ հիմնավորվում է, որ տվյալ իրավաբանական անձը ստեղծվել է վարչական իրավախախտումներ կատարելու համար կամ, եթե օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով իրեն վերապահված իրավունքները կամ պարտականությունները չարաշահում է վարչական իրավախախտումներ կատարելու համար, կամ վարչական իրավախախտումների կատարումն իր

գործունեության հիմնական մասն է կազմում և հիմնավորվում է մյուս վարչական տույժերի նշանակման անարդյունավետությունը:

3. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցումը չի կարող նշանակվել այն կազմակերպությունների նկատմամբ, որոնց գործունեության դադարեցման առանձնահատկություններ են սահմանված Սահմանադրությամբ և օրենքով:

4. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցման դեպքում իրավաբանական անձի լուծարման հետ կապված իրավահարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և այլ օրենքներով:

ԳԼՈՒԽ 8.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ՆՇԱՆԱԿԵԼԸ

Հոդված 49. Վարչական տույժի նշանակումը

1. Վարչական տույժը նշանակվում է սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտման համար՝ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով և սահմաններում:

2. Վարչական տույժի տեսակը և չափը որոշվում է՝ հաշվի առնելով վարչական իրավախախտման՝ հանրության համար վտանգավորության աստիճանը և բնույթը, վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները, վարչական իրավախախտում կատարած անձին բնութագրող տվյալները:

3. Զանցակիցների նկատմամբ վարչական տույժ նշանակելիս հաշվի են առնվում վարչական իրավախախտմանը նրանցից յուրաքանչյուրի մասնակցության բնույթը և աստիճանը:

4. Վարչական տույժի նշանակումը վարչական իրավախախտում կատարած անձին չի ազատում այն պարտականությունների կատարումից, որոնք չկատարելու համար նշանակվել է վարչական տույժը:

5. Անձի կողմից սույն օրենսգրքի նույն հոդվածով կամ հոդվածի նույն մասով կամ տարբեր մասերով կամ տարբեր հոդվածներով երկու կամ ավելի վարչական իրավախախտում կատարելու դեպքում վարչական տույժը նշանակվում է դրանցից յուրաքանչյուրի համար առանձին-առանձին և վերջնական տույժը որոշվում է նվազ խիստ տույժն ավելի խիստ տույժով կլանելու կամ նշանակված տույժերը լրիվ կամ մասնակի գումարելու միջոցով, այն հաշվով, որ այն չգերազանցի յուրաքանչյուր վարչական իրավախախտման համար սույն օրենսգրքով սահմանված առավել խիստ տույժի տեսակը կամ տուգանքի առավելագույն չափի տասնապատիկը:

6. Վարչական իրավախախտումների համակցության դեպքում հիմնական տույժին կարող է միացվել կատարված վարչական իրավախախտումներից ցանկացածի համար սահմանված լրացուցիչ տույժերից մեկը:

7. Անզգույշ վարչական իրավախախտման համար պետք է սահմանվեն և նշանակվեն առավել մեղմ վարչական տույժի տեսակներ և չափեր, քան դիտավորությամբ նույն վարչական իրավախախտումը կատարելու դեպքում:

Հոդված 50. Վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանքները

1. Վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող հանգամանքներն են՝

1) ինքնակամ ներկայանալը և վարչական իրավախախտման բացահայտմանն աջակցելը կամ վարչական իրավախախտմամբ պատճառված վնասը հատուցելը կամ այլ կերպ հարթելը.

2) վարչական իրավախախտումն առաջին անգամ հանգամանքների պատահական զուգորդմամբ կատարելը,

3) վարչական իրավախախտման արդյունքում առաջացած վտանգավոր հետևանքները կանխելը կամ վերացնելը.

4) վարչական իրավախախտում կատարելու կամ վարչական տույժ նշանակելու պահին հղի կամ իր խնամքի տակ մինչև երեք տարեկան երեխա ունեցող անձի կողմից կատարելը.

5) վարչական իրավախախտում կատարելը անչափահասի կողմից.

6) վարչական իրավախախտում կատարելը հոգեկան կամ ֆիզիկական հարկադրանքի ապառնալիքի կամ նյութական, ծառայողական կամ այլ կախվածության ազդեցության տակ.

7) վարչական իրավախախտում կատարելը հոգեկան խիստ հուզմունքի ազդեցության տակ կամ անձնական կամ ընտանեկան ծանր հանգամանքների ազդեցությամբ.

8) վարչական իրավախախտում կատարելը՝ արարքի հակաօրինականությունը կամ վարչական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանքի իրավաչափության պայմանները խախտելով:

2. Վարչական տույժ նշանակելիս կարող են հաշվի առնվել նաև սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող այլ հանգամանքներ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հանգամանքները չեն համարվում մեղմացուցիչ հանգամանքներ, եթե սույն օրենսգրքի հատուկ մասի նորմերում դրանք սահմանված են որպես վարչական իրավախախտման հատկանիշներ:

Հոդված 51. Վարչական պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանքները

1. Վարչական պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանքներն են՝

1) վարչական իրավախախտման կատարումը շարունակելը՝ չենթարկվելով դրա դադարեցումը պահանջելու լիազորություն ունեցող իրավասու անձի պահանջներին.

2) վարչական իրավախախտումը կատարելուն իրավախախտողի համար ակնհայտ հոգեկան խանգարումներ ունեցող կամ ոչ սթափ վիճակում գտնվող կամ վարչական պատասխանատվության համար սահմանված տարիքի չհասած անձանց ներգրավելը.

3) վարչական իրավախախտում կատարելը երկու կամ ավելի անձանց կողմից.

4) վարչական իրավախախտում կատարելը՝ ռազմական կամ արտակարգ դրության, բնական կամ տեխնածին աղետի կամ զանգվածային անկարգությունների պայմաններն օգտագործելով.

5) վարչական իրավախախտում կատարելն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության, այլ անձանց իրավաչափ գործողությունների համար վրեժի շարժառիթներով.

6) վարչական իրավախախտում կատարելը հանցագործություն կամ մեկ այլ վարչական իրավախախտում թաքցնելու կամ դրա կատարումը հեշտացնելու նպատակով.

7) վարչական իրավախախտում կատարելը ակնհայտ հղի կնոջ, ակնհայտ անչափահասի, անօգնական կամ իրավախախտողից նյութական, ծառայողական կամ այլ կախվածության վիճակում գտնվող անձի նկատմամբ:

8) վարչական իրավախախտումը ալկոհոլի, թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) այլ նյութերի ազդեցության տակ կատարելը.

9) վարչական իրավախախտումը դատվածություն ունեցող անձի կողմից կատարելը:

2. Վարչական տույժ նշանակելիս չեն կարող հաշվի առնվել սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված վարչական պատասխանատվությունը ծանրացնող այլ հանգամանքներ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հանգամանքները չեն կարող համարվել ծանրացուցիչ հանգամանքներ, եթե սույն օրենսգրքի հատուկ մասի նորմերում դրանք սահմանված են որպես վարչական իրավախախտման հատկանիշներ:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով սահմանված վարչական պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանքը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը, վարչական իրավախախտման բնույթից ելնելով, կարող է ծանրացնող չհամարել:

Հոդված 52. Վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը

1. Անձը վարչական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել իրավախախտումը կատարվելու օրվանից ոչ ուշ, քան երկու ամսվա ընթացքում, իսկ դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու դեպքում՝ հայցադիմումը դատարան ներկայացնելու պահից՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված ժամկետում, իսկ շարունակվող և տևող իրավախախտման դեպքում՝ այն բացահայտվելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում, բացառությամբ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերի:

2. Քրեական գործի հարուցումը մերժելու կամ քրեական գործը կարճելու դեպքում, եթե տվյալ անձի արարքում առկա են վարչական իրավախախտման հատկանիշներ, անձը կարող է վարչական պատասխանատվության ենթարկվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու կամ այն կարճելու մասին որոշումը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից ստանալու օրվանից ոչ ուշ, քան մեկ ամսվա ընթացքում:

3. Մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործերով վարչական տույժը կարող է նշանակվել իրավախախտումը հայտնաբերվելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան իրավախախտումը կատարվելու օրվանից երեք տարվա ընթացքում:

4. Սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական տույժը կարող է նշանակվել իրավախախտումը հայտնաբերվելու օրվանից երեք ամսվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան իրավախախտումը կատարվելու օրվանից երեք տարվա ընթացքում:

5. Սույն օրենսգրքի 351-352-րդ հոդվածներով, ինչպես նաև 47-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական տույժը կարող է նշանակվել իրավախախտումը հայտնաբերվելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան վարչական իրավախախտումը կատարելու պահից մեկ տարվա ընթացքում:

6. Վարչական իրավախախումը համարվում է հայտնաբերված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնին առերևույթ վարչական իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը հայտնի դառնալու պահից: Եթե վարչական իրավախախտումը հնարավոր չէր հայտնաբերել առանց համապատասխան ստուգումներ կատարելու, ապա վարչական տույժը կարող է նշանակվել վարչական իրավախախտումը ստուգմամբ բացահայտելու օրվանից հետո՝ ոչ ուշ, քան երկու ամսվա ընթացքում՝ իսկ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքերում՝ 3 ամսվա ընթացքում:

7. Սույն օրենսգրքի 485-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով անձը վարչական պատասխանատվության կարող է ենթարկվել վարչական

իրավախախտումը հայտնաբերվելուց հետո՝ երկու ամսվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան իրավախախտումը կատարվելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում:

8. Տևող վարչական իրավախախտման դեպքում վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը (այսուհետ՝ վաղեմության ժամկետ) հաշվարկվում է վարչական իրավախախտումն այն կատարողի կողմից կամ այլ հանգամանքների ուժով դադարեցնելու, իսկ շարունակվող վարչական իրավախախտման դեպքում՝ վերջին արարքը կատարելու պահից:

9. Վաղեմության ժամկետի ընթացքը կասեցվում է՝

1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի կասեցման ընթացքում՝ մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի վերսկսումը.

2) եթե վարչական իրավախախտում կատարած անձն ունի անձեռնմխելիության իրավունք՝ մինչև այդ անձին անձեռնմխելիության իրավունքից զրկելը կամ այդ իրավունքի դադարումը.

3) եթե վարչական իրավախախտում կատարած անձը խուսափում է վարույթից՝ մինչև անձին ձերբակալելու կամ նրա ներկայանալու պահը այն դեպքում, երբ վարույթի իրականացումն անհնար է առանց վարչական իրավախախտում կատարած անձի ներկայության: Տվյալ դեպքում անձը չի կարող պատասխանատվության ենթարկվել, եթե վարչական իրավախախտումն ավարտված համարելու օրվանից անցել է երկու տարի:

ԳԼՈՒԽ 9.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ՎԱՐՉԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Հոդված 53. Վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցները և վարչաիրավական ներգործության միջոցները

1.Վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցներն են՝

1) վարչական ձերբակալումը.

2) դաստիարակչական հսկողությունը.

3) գույքի արգելադրումը.

4) տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելը և (կամ) տրանսպորտային միջոցը հատուկ տարածք բերման ենթարկելը.

5) սթափության վիճակի զննությունը:

2. Վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցները կարող են կիրառվել այն անձի նկատմամբ, ում մեղսագրվում է վարչական իրավախախտումը:

3. Իրավաբանական անձի նկատմամբ կարող է կիրառվել միայն սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով սահմանված վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցը:

4. Վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավումը վարչաիրավական ներգործության միջոց է, որը կիրառվում է սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով վարչական իրավախախտում կատարելու դեպքում:

Հոդված 54. Վարչական ձերբակալում

1. Վարչական ձերբակալումը անձի ազատության իրավունքի՝ առավելագույնը 3 ժամ տևողությամբ սահմանափակումն է՝ առանց դատարանի որոշման, եթե օրենքով սահմանված այլ միջոցներով հնարավոր չէ ապահովել սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված նպատակների կատարումը:

2. Վարչական ձերբակալում կարող է կիրառվել, եթե դա հիմնավոր կերպով անհրաժեշտ է անձի կողմից վարչական իրավախախտման կատարումը կամ այն կատարելուց հետո անձի փախուստը կանխելու կամ վարչական իրավախախտում կատարած անձի ինքնությունը պարզելու նպատակով, եթե հնարավոր չէ այլ եղանակով կանխել վարչական իրավախախտման կատարումը կամ անձի փախուստը կամ այլ միջոցներով պարզել անձի ինքնությունը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված 3 ժամից ավելի տևողությամբ ժամկետով, բայց ոչ ավել քան 48 ժամը, կարող են ձերբակալվել՝

1) ոչ սթափ վիճակում գտնվող անձինք՝ մինչև սթափվելը, եթե դա անհրաժեշտ է նրանցից բխող վտանգը կանխելու համար.

2) սահմանային կամ մաքսային ռեժիմը կամ պետական սահմանի անցման կետերի ռեժիմը խախտող անձինք՝ մինչև ինքնությունը պարզելը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքում վարչական մարմինը պարտավոր է 3-ժամյա պարբերականությամբ ստուգել ձերբակալված անձի սթափության վիճակը:

5. Վարչական ձերբակալման ժամկետը հաշվարկվում է անձին ազատությունից փաստացի զրկելու պահից:

6. Անձը չի կարող անազատության մեջ պահվել ավելին, քան այն նպատակի կատարումը, որի իրագործման ապահովման նպատակով անձը ձերբակալվել է, բայց ոչ ավելի քան սույն հոդվածի 1-ին կամ 3-րդ մասով սահմանված ժամկետը:

7. Վարչական ձերբակալում կարող են իրականացնել միայն Ոստիկանությունը, Ազգային անվտանգության ծառայության սահմանապահ զորքերը, Մաքսային մարմինները, պահպանվող օբյեկտի գտնվելու վայրի ռազմականացված պահպանության ավագ պաշտոնատար անձը՝ սույն օրենսգրքով իրենց ենթակայությանը վերապահված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթներով:

8. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող սույն հոդվածի 7-րդ մասով չսահմանված այլ մարմինները ձերբակալման իրականացման համար կարող են դիմել Ոստիկանությանը, որը սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կարող է որոշում կայացնել վարչական ձերբակալում կիրառելու վերաբերյալ:

Հոդված 55. Ձերբակալման արձանագրությունը

1. Անձին ձերբակալելուց անմիջապես հետո, իսկ ձերբակալվածին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի վարչական շենք բերելուց հետո անհապաղ ձերբակալում իրականացրած պաշտոնատար անձը սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով անհապաղ կազմում է ձերբակալման արձանագրություն:

2. Ձերբակալման արձանագրության մեջ նշվում են՝

1) ձերբակալվածի անունը, ազգանունը, հայրանունը, ծննդյան տարեթիվը, ամիսը, օրը, հաշվառման և փաստացի բնակության հասցեն (հայտնի լինելու դեպքում),

2) ձերբակալվածին ազատությունից փաստացի զրկելու օրը, ժամը, րոպեն, վայրը, պայմանները, սույն օրենսգրքի այն հոդվածը, որով նախատեսված վարչական իրավախախտման կատարման մեջ կասկածվում է ձերբակալվածը,

3) ձերբակալում իրականացրած պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը, պաշտոնը,

4) ձերբակալման պահին կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմին բերելուց հետո օրենքով սահմանված կարգով կատարված անձնական զննությամբ անձից վերցված առարկաների և (կամ) փաստաթղթերի անվանումը և նկարագրությունը՝ առկայության դեպքում,

5) ձերբակալվածի մարմնի կամ հագուստի վրա տեսանելի վնասվածքները՝ առկայության դեպքում, ինչպես նաև նրա ֆիզիկական և հոգեկան առերևույթ վիճակը,

6) ձերբակալվածի հայտարարությունները, այդ թվում՝ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետի վերաբերյալ,

7) ձերբակալվածին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի վարչական շենք բերելու և արձանագրություն կազմելու օրը, ժամը և րոպեն:

3. Անձի կողմից իր անձնական տվյալները հայտնելուց հրաժարվելու դեպքում անձը լուսանկարվում է և վարչական ձերբակալման արձանագրությանը կցվում են նրա գունավոր լուսանկարները՝ կնքված վարույթն իրականացնող մարմնի կնիքով:

4. Ձերբակալման արձանագրությունը ստորագրում են ձերբակալում իրականացրած պաշտոնատար անձը և ձերբակալվածը: Արձանագրությունը ձերբակալվածի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Ձերբակալման արձանագրության պատճենը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է ձերբակալվածին: Եթե ձերբակալվածը հրաժարվում է ստանալ արձանագրության օրինակը, ապա այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ և ներկայացվում ձերբակալման որոշումը վերացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձին:

5. Ձերբակալման արձանագրությունը կազմելուց հետո վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կայացնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու մասին որոշում:

Հոդված 56. Ձերբակալվածի իրավունքները և պարտականությունները

1. Ձերբակալվածն իրավունք ունի՝

1) ազատությունից փաստացի զրկվելու պահին բանավոր, իսկ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի վարչական շենք մուտք գործելու պահին՝ նաև գրավոր, տեղեկացվել սույն հոդվածով սահմանված իր իրավունքների և պարտականությունների մասին.

2) իրեն հասկանալի լեզվով իմանալ իրեն ազատությունից զրկելու հիմքերի մասին, առարկություններ ներկայացնել դրանց վերաբերյալ.

3) պահպանել լռություն.

4) իր ընտրած անձին տեղեկացնել իր գտնվելու վայրի մասին.

5) հրավիրել պաշտպան, որը հանդես է գալիս, որպես ձերբակալվածի ներկայացուցիչ.

6) պահանջել և ստանալ փաստաբանական գործունեություն իրականացնելու համար արտոնագիր ստացած անձանց ցանկը.

7) անհրաժեշտության դեպքում ստանալ բժշկական օգնություն և սպասարկում:

2. Ձերբակալվածը կարող է օգտվել սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավունքներից ազատությունից փաստացի զրկվելու պահից, բայց ոչ ուշ, քան վարչական իրավախախտման

վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի վարչական շենք մուտք գործելու պահից, եթե այդ իրավունքից ակնհայտորեն հնարավոր չէր օգտվել ազատությունից փաստացի զրկվելու պահից:

3. Ձերբակալվածը պարտավոր է ենթարկվել ձերբակալումն իրականացնող անձի և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի օրինական կարգադրություններին:

Հոդված 57. Ձերբակալում իրականացնող պաշտոնատար անձի պարտականությունները

1. Ձերբակալումն իրականացնող պաշտոնատար անձը պարտավոր է՝

1) ձերբակալվածին պարզաբանել նրա իրավունքները, պարտականությունները և նրան ազատությունից զրկելու հիմքերը, իսկ այդ մարմնի վարչական շենք բերելուց հետո՝ անհապաղ նրան տրամադրել իր իրավունքների և պարտականությունների ցանկը,

2) ձերբակալվածի համար ապահովել իր գտնվելու վայրի մասին իր նախընտրած անձի տեղեկացնելու և պաշտպան հրավիրելու համար հեռախոսազանգեր կատարելու կամ կապի մատչելի որևէ եղանակով իրազեկելու հնարավորություն,

3) ձերբակալվածի պահանջի դեպքում ապահովել նրա բժշկական օգնություն և սպասարկում ստանալը,

4) ապահովել թարգմանչի ներկայությունը, եթե ձերբակալվածը չի տիրապետում հայերենին.

5) ձերբակալվածի պահանջի դեպքում տրամադրել փաստաբանական գործունեություն իրականացնելու համար արտոնագիր ստացած անձանց ցանկը

2. Եթե անձը խուլ կամ համր է, ապա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը պարտավոր է թարգմանչի օգնությամբ ապահովել ձերբակալվածի՝ սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված իրավունքները:

Հոդված 58. Ձերբակալվածին ազատելը

1. Ձերբակալվածը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի որոշմամբ պետք է ազատ արձակվի, եթե՝

1) վերացել է անձին անազատության մեջ պահելու անհրաժեշտությունը.

2) անձն ազատությունից զրկվել է ձերբակալման՝ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգի խախտմամբ.

3) չի հաստատվել առերևույթ վարչական իրավախախտում կատարելը.

4) լրացել է ձերբակալման սույն օրենսգրքով սահմանված առավելագույն ժամկետը:

2. Ձերբակալվածին ազատ արձակելու մասին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի ՝ որոշման պատճենն անհապաղ հանձնվում է ազատված անձին: Որոշման մեջ նշվում են անձին ազատելու հիմքը և ժամանակը (տարեթիվը, ամիսը, օրը, ժամը):

Հոդված 59. Դաստիարակչական հսկողությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի շրջանակներում անչափահաս իրավախախտողի պատշաճ վարքագիծը, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ծանուցմամբ նրա ներկայանալը և սույն օրենսգրքով նախատեսված այլ պարտականություններ կատարելն ապահովելու նպատակով նրա նկատմամբ հսկողությունը

հանձնարարվում է անչափահասի ծնողներին, հոգաբարձուին կամ համապատասխան հիմնարկի վարչակազմին, որտեղ նա գտնվում է:

2. Անչափահաս իրավախախտողի նկատմամբ որպես վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոց դաստիարակչական հսկողությունը կիրառելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը նրա ծնողին, հոգաբարձուին, համապատասխան հիմնարկի վարչակազմի ներկայացուցչին ծանոթացնում է կայացված որոշմանը՝ ստորագրությամբ առձեռն հանձնելով դրա պատճենը և բացատրելով դրա չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար նախատեսված վարչական պատասխանատվության մասին, ինչի վերաբերյալ կազմվում է արձանագրություն:

3. Ծնողները, հոգաբարձուներն իրավունք ունեն հրաժարվել անչափահաս իրավախախտողի նկատմամբ դաստիարակչական հսկողություն իրականացնելուց, որի վերաբերյալ նշում է կատարվում արձանագրությունում, իսկ հիմնավորումը կցվում է արձանագրությանը:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում անչափահաս իրավախախտողի հսկողությունը հանձնարարվում է խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին սույն հոդվածով սահմանված կարգով:

Հոդված 60. Գույքի արգելադրումը

1. Գույքի արգելադրումը (գույքի վրա արգելանք դնելը) կիրառվում է վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի, ինչպես նաև վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավումն ապահովելու համար:

2. Գույքը կարող է արգելադրվել, եթե առկա է հիմնավոր կասկած առ այն, որ այն կարող է օտարվել, թաքցվել, վնասվել, ոչնչացվել կամ սպառվել, ինչը կարող է հետագայում անհնարին դարձնել վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի, ինչպես նաև վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավումը:

3. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի, ինչպես նաև վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավումն ապահովելու համար արգելադրում կարող է կիրառվել միայն այն դեպքում, եթե առկա է հիմնավոր կասկած առ այն, որ արգելադրվող գույքը վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ է կամ ձեռք է բերվել վարչական իրավախախտման արդյունքում:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կարող է արգելադրել վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքը, ինչպես նաև իրավախախտողին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքը: Համատեղ կամ ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում արգելադրումը կիրառվում է իրավախախտողի բաժնի վրա:

5. Արգելադրման ենթակա չէ այն գույքը, որն օրենքի համաձայն չի կարող բռնագրավվել, բռնագանձվել կամ առգրավվել:

6. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը գույքն արգելադրելու մասին կայացնում է որոշում, որում նշվում են արգելադրման ենթակա գույքը, դրա սեփականատերը, գույքի գտնվելու վայրը, եթե գտնվելու վայրը հայտնի է, գույքի տեսակը և չափը, որոշման կայացման անհրաժեշտության հիմնավորումը:

7. Գույքն արգելադրելու մասին որոշումը կատարվում է §Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին¦ օրենքով սահմանված կարգով:

8. Գույքի արգելադրումը պահպանվում է մինչև վարչական տույժ նշանակելու վերաբերյալ որոշման կատարումը, իսկ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու մասին

որոշում կայացնելու կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշումը բեկանելու դեպքում՝ մինչև որոշման ուժի մեջ մտնելը: Այդ ժամկետը լրանալու պահից գույքն արգելադրելու մասին որոշումը կորցնում է իրավական ուժը: Գույքի արգելադրման ժամկետը կասեցվում է վարույթի կասեցման դեպքում:

9. Գրավի առարկա հանդիսացող գույքը արգելադրելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը գրավառուի միջնորդությամբ կայացնում է որոշում այդ գույքն իրացնելու նպատակով արգելադրումից հանելու մասին, եթե գրավի առարկան չի հանդիսանում՝

1) վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույք.

2) վարչական իրավախախտմամբ պատճառված վնասների հատուցման համար անհրաժեշտ գույք, որի նկատմամբ գրավի կամ սեփականության իրավունքը երրորդ անձինք դատական կարգով վիճարկում են:

10. Գրավառուի պահանջները բավարարելուց ու գույքի իրացման ծախսերը նվազեցնելուց հետո մնացած միջոցները գրավառուն փոխանցում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի դեպոզիտ:

11. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշում է կայացնում գույքը արգելադրումից հանելու մասին, եթե ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնք վկայում են գույքի արգելադրումը վերացնելու անհրաժեշտության մասին:

Հոդված 61. Տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելը և տրանսպորտային միջոցը հատուկ տարածք բերման ենթարկելը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կարող է հեռացնել տրանսպորտային միջոց վարող անձին տրանսպորտային միջոց վարելուց, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցը բերման ենթարկել հատուկ պահպանվող տարածք, եթե՝

1) առկա է հիմնավոր կասկած առ այն, որ տրանսպորտային միջոց վարող անձը ոչ սթափ վիճակում է,

2) տրանսպորտային միջոց վարող անձը չունի տվյալ կարգի տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունք կամ զրկված է այն վարելու իրավունքից կամ վարում է առանց օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերի.

3) տրանսպորտային միջոցը վարող անձը կատարել է սույն օրենսգրքի 262-րդ, 414-րդ, 417-րդ հոդվածի 1-4-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 420-րդ հոդվածի 10-րդ, 11-րդ կամ 12-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումները:

2. Տրանսպորտային միջոցի բերման ենթարկումը տրանսպորտային միջոցի օգտագործումը դադարեցնելու ժամանակավոր հարկադիր միջոց է, որը ներառում է վերջինիս տեղափոխումը հատուկ տարածք: Տրանսպորտային միջոցի տեղափոխումը հատուկ տարածք իրականացնում է իրավասու վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը անձամբ կամ մեկ այլ տրանսպորտային միջոցի օգնությամբ:

3. Տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելը, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում հատուկ պահպանվող տարածք տվյալ տրանսպորտային միջոցը բերման ենթարկելն իրականացվում է §Ճանապարհային երթևեկության անվտագության ապահովման մասին¦ օրենքով սահմանված կարգով:

4. Տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելու և (կամ) հատուկ պահպանվող տարածք տրանսպորտային միջոցը բերման ենթարկելու վերաբերյալ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կազմվում է արձանագրություն, որտեղ նշվում են այն կազմող անձի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, արձանագրությունը կազմելու վայրը, օրը, ամիսը, տարին, իրավախախտողի և տրանսպորտային միջոցի տվյալները, իրավախախտողի կողմից ոչ սթափ վիճակում լինելու դեպքում կասկած առաջացնող հանգամանքները, բերման ենթարկված տրանսպորտային միջոցի մեջ գտնվող իրերի ցուցակը:

5. Սույն հոդվածով սահմանված արձանագրությունը ստորագրում են արձանագրությունը կազմող պաշտոնատար անձը և իրավախախտողը: Արձանագրությունը իրավախախտողի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Հատուկ պահպանվող տարածք տրանսպորտային միջոցը բերման ենթարկելու դեպքում արձանագրության պատճենը հանձնվում է նաև հատուկ տարածքում տրանսպորտային միջոցի պահպանման համար պատասխանատու անձին:

Հոդված 62. Սթափության վիճակի զննությունը

1. Սթափության վիճակի զննությունը իրականացվում է՝

1) սույն օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված դեպքում.

2) երբ ոչ սթափ վիճակում իրավախախտում կատարելը կարող է գնահատվել որպես վարչական պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանք.

3) երբ ոչ սթափ վիճակում գտնվելը վարչական իրավախախտման հատկանիշ է:

2. Անձի սթափության վիճակի զննության անցկացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Արտաշնչած օդի մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակության միջոցով վարորդի ոչ սթափ վիճակում լինելու փաստի որոշումը իրականացվում է Կառավարության կողմից սահմանված կարգով՝ տեխնիկական միջոցով կամ բժշկական փորձաքննությամբ: Անձի արյան մեջ մաքուր ալկոհոլի կամ արյան կամ մեզի մեջ թմրամիջոցի կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութի պարունակությամբ ոչ սթափ վիճակը որոշվում է Կառավարության կողմից սահմանված կարգով տրված բժշկական եզրակացությամբ:

4. Սույն օրենսգրքով սահմանված դեպքում անձը համարվում է ոչ սթափ վիճակում գտնվող, եթե ստուգմամբ պարզվում է, որ նրա մեկ լիտր արյան մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակությունը 0.4 գրամից կամ մեկ լիտր արտաշնչած օդի մեջ 0.2 միլիգրամից ավելի է, կամ եթե անձի արյան կամ մեզի մեջ առկա է թմրամիջոցի կամ հոգեմետ նյութի պարունակություն: Անձը համարվում է ոչ սթափ վիճակում գտնվող նաև այն դեպքում, երբ նրա արյան կամ արտաշնչած օդի մեջ սույն մասում նշված չափով մաքուր ալկոհոլի կամ արյան կամ մեզի մեջ թմրամիջոցի կամ հոգեմետ նյութի պարունակությունը հետևանք է ոստիկանության ծառայողի կողմից տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելուց կամ այդ անձին առնչվող ճանապարհատրանսպորտային պատահարից հետո մինչև նրա սթափության վիճակի զննություն անցկացնելը կամ սթափության վիճակի զննություն անցնելուց նրան ազատելը այդ անձի կողմից ալկոհոլային խմիչք, թմրամիջոց կամ հոգեմետ նյութ օգտագործելու:

5. Սթափության վիճակի զննության ենթարկելու վերաբերյալ կազմվում է արձանագրություն, որտեղ նշվում են դա կազմող անձի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, արձանագրությունը կազմելու վայրը, օրը, ամիսը, տարին, իրավախախտողի կողմից ոչ սթափ վիճակում լինելու կասկած

առաջացնող հանգամանքները, զննության արդյունքները: Արձանագրությունը ստորագրում են արձանագրությունը կազմող պաշտոնատար անձը և իրավախախտողը: Արձանագրությունը իրավախախտողի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

6. Եթե անձը հրաժարվում է ենթարկվել սթափության վիճակի զննության, ապա ենթակա է պատասխանատվության սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով:

7. Սույն օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված դեպքում կազմվում է տրանսպորտային միջոց վարելուց հեռացնելու և սթափության վիճակի զննության ենթարկելու միասնական արձանագրություն՝ ներառելով սույն օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 4-րդ մասով և սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված պահանջները:

8. Արտաշնչած օդի մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակության միջոցով վարորդի ոչ սթափ վիճակում լինելու փաստը տեխնիկական միջոցով որոշելու դեպքում սույն օրենսգրքով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական տույժ նշանակելիս որոշում կայացնող մարմինը (պաշտոնատար անձը) տեխնիկական միջոցի արձանագրած ցուցանիշից պարտավոր է հանել դրա 10 տոկոսը՝ տեխնիկական միջոցի հնարավոր սխալանքի համար:

Հոդված 63. Վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավվում

1. Վարչական իրավախախտման կատարման արդյունքում ուղղակի կամ անուղղակի ստացված կամ ձեռքբերված ցանկացած գույքը, այդ գույքի օգտագործումից ստացված եկամուտները կամ այլ տեսակի օգուտները, այնպիսի վարչական իրավախախտման կատարման համար օգտագործված կամ օգտագործման համար նախատեսված գործիքները և միջոցները, որի կատարման արդյունքում ստացվել է գույք, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 43-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի, իսկ դրանց բացակայության դեպքում դրանց համարժեք գույքը ենթակա է բռնագրավվման հօգուտ պետության՝ բացառությամբ բարեխիղճ երրորդ անձի և տուժողին վարչական իրավախախտմամբ պատճառված վնասների հատուցման համար անհրաժեշտ գույքի:

2. Սույն հոդվածի իմաստով բարեխիղճ երրորդ անձ է այն անձը, որը գույքն այլ անձի հանձնելիս չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ, որ այդ գույքն օգտագործվելու է կամ նախատեսվում է օգտագործել վարչական իրավախախտում կատարելու նպատակներով, ինչպես նաև այն անձը, որը գույքն այլ անձից ձեռք բերելիս չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ, որ այդ գույքը առաջացել, ստացվել կամ ձեռք է բերվել վարչական իրավախախում կատարելու միջոցով:

3. Սույն հոդվածի իմաստով գույք են համարվում ցանկացած տեսակի նյութական բարիքները, քաղաքացիական իրավունքի շարժական կամ անշարժ օբյեկտները, ներառյալ՝ ֆինանսական (դրամական) միջոցները, արժեթղթերը և գույքային իրավունքները, գույքային իրավունքները կամ շահերը հավաստող փաստաթղթերը կամ այլ միջոցները, գույքից ստացված կամ դրա նկատմամբ հաշվեգրվող տոկոսները, շահութաբաժինները կամ այլ եկամուտները, ինչպես նաև հարակից և արտոնագրային իրավունքները:

4. Սույն օրենսգրքի 378-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտում կատարելու դեպքում բռնագրավվում է պետական օժանդակության արդյունքում ստացված գույքը, ներառյալ՝ ֆինանսական միջոցները:

5. Վարչական իրավախախտմամբ ձեռքբերված գույքի բռնագրավման համար վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը դիմում է դատարան:

6. Վարչական իրավախախտմամբ ստացված գույքը տնօրինվում է օրենքով սահմանված կարգով:

ԲԱԺԻՆ 4.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

ԳԼՈՒԽ 10.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

Հոդված 64. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցները և վարույթին օժանդակող այլ անձինք

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներն են՝
1) իրավախախտողը.
2) տուժողը.
3) իրավախախտողի, տուժողի օրինական ներկայացուցիչները և ներկայացուցիչները.
2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին օժանդակող անձինք են վկան, փորձագետը, թարգմանիչը:

Հոդված 65. Իրավախախտողը

1. Իրավախախտողն այն անձն է, ում վերագրվում է առերևույթ վարչական իրավախախտման կատարումը:
2. Իրավախախտողն իրավունք ունի՝
1) իրեն հասկանալի լեզվով տեղեկանալ իրեն վերագրվող վարչական իրավախախտման մասին, վերագրվող արարքի փաստական կողմին և իրավաբանական որակմանը,
2) տալ ցուցմունք կամ պահպանել լռություն, մինչև ցուցմունք տալը գրավոր տեղեկացվել իր, ամուսնու և մերձավոր ազգականների վերաբերյալ ցուցմունք չտալուհր իրավունքի մասին,
3) հարցեր տալ իր վերաբերյալ ցուցմունք տված վկաներին և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մյուս մասնակիցներին,
4) օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:
3. Իրավախախտողը պարտավոր է՝
1) ներկայանալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ծանուցմամբ,
2) օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով ենթարկվել անձնական զննության, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի պահանջով ենթարկվել բժշկական զննության,
3) ենթարկվել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի այլ օրինական պահանջներին:
4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը պարտավոր է իրավախախտողին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ

վարույթ հարուցելու պահից անհապաղ բացատրել նրա իրավունքներն ու պարտականությունները և ապահովել նրա՝ օրենքով չարգելված բոլոր միջոցներով պաշտպանվելու փաստացի հնարավորությունը:

5. Իրավախախտողին չի կարելի հարկադրել ցուցմունք տալ կամ որևէ կերպ աջակցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

6. Իրավախախտող իրավաբանական անձի իրավունքներն ու պարտականություններն իրականացնում է իրավաբանական անձի ներկայացուցիչը:

7. Սույն օրենսգրքի իմաստով մերձավոր ազգականներ են համարվում՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքի 33-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված անձինք:

Հոդված 66. Տուժողը

1. Տուժող է այն անձը, որին առերևույթ վարչական իրավախախտման հետևանքով պատճառվել է կամ կարող էր պատճառվել ֆիզիկական, նյութական կամ բարոյական վնաս:

2. Տուժող ճանաչելու մասին որոշումը կայացնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը: Այն դեպքերում, երբ առերևույթ վարչական իրավախախտմամբ վնաս է պատճառվել կամ կարող էր վնաս պատճառվել անորոշ թվով անձանց, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը տուժող ճանաչելու մասին որոշում չի կայացնում:

3. Անձը կարող է դիմել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին՝ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի շրջանակներում իրեն տուժող ճանաչելու միջնորդությամբ, որի հիման վրա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը եռօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում անձին տուժող ճանաչելու կամ միջնորդությունը մերժելու մասին:

4. Տուժողն իրավունք ունի՝

1) տալ ցուցմունքներ, մինչև ցուցմունք տալը գրավոր տեղեկացվել իր, ամուսնու և մերձավոր ազգականների վերաբերյալ ցուցմունք չտալուիր իրավունքի մասին,

2) օրենքով սահմանված կարգով ստանալ վարչական իրավախախտման հետևանքով պատճառված վնասի հատուցումը,

3) ստանալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում կրած ծախսերի փոխհատուցում,

4) օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

5. Տուժողը պարտավոր է՝

1) ներկայանալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ծանուցմամբ,

2) սույն հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված իր իրավունքից օգտվելիս տալ ճշմարտացի ցուցմունքներ,

3) ենթարկվել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի այլ օրինական պահանջներին:

6. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը պարտավոր է տուժողին բացատրել նրա իրավունքներն ու պարտականությունները:

7. Տուժողի մահվան դեպքում նրա իրավունքներն ու պարտականություններն սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով իրականացնում է նրա ժառանգը (իրավահաջորդը) կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին տուժող ճանաչելու վերաբերյալ միջնորդություն ներկայացրած մահացածի մերձավոր ազգականը: Միջնորդություն չներկայացնելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը տուժող է ճանաչում մահացածի մերձավոր ազգականներից որևէ մեկին՝ վերջինիս համաձայնությամբ:

8. Անչափահաս կամ անգործունակ տուժողի իրավունքները սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով իրականացնում է նրա օրինական ներկայացուցիչը:

9. Տուժող իրավաբանական անձի իրավունքներն ու պարտականություններն սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով իրականացնում է իրավաբանական անձի ներկայացուցիչը:

10. Ցուցմունք տվող տուժողը նախազգուշացվում է սուտ ցուցմունք տալու համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին, ինչը հաստատում է իր ստորագրությամբ:

Հոդված 67. Օրինական ներկայացուցիչները և ներկայացուցիչները

1. Օրինական ներկայացուցիչներ են համարվում ծնողները, որդեգրողները, խնամակալները կամ հոգաբարձուները, ովքեր վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում ներկայացնում են համապատասխան անչափահաս կամ անգործունակ իրավախախտողի, տուժողի կամ վկայի օրինական շահերը:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինն իր որոշմամբ թույլատրում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, որպես համապատասխան տուժողի, իրավախախտողի կամ վկայի օրինական ներկայացուցիչներ մասնակցել նրանցից յուրաքանչյուրի ծնողներից, որդեգրողներից, խնամակալներից կամ հոգաբարձուներից մեկին, որի թեկնածությունն իր համաձայնության առկայության դեպքում պաշտպանում են մյուս բոլոր օրինական ներկայացուցիչները: Հակառակ դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, որպես օրինական ներկայացուցիչ մասնակցող անձին, ընտրում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը: Օրինական ներկայացուցիչ չունենալու դեպքում, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը օրինական ներկայացուցիչ նշանակելու համար դիմում է խնամակալության և հոգաբարձության մարմնին:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին անչափահաս իրավախախտողի օրինական ներկայացուցչի մասնակցությունը պարտադիր է:

4. Օրինական ներկայացուցիչն իրականացնում է իրավախախտողի կամ տուժողի սույն օրենսգրքով նախատեսված իրավունքները, բացի այն իրավունքներից, որոնք անխզելիորեն կապված են նրանց անձի հետ, և կրում են սույն օրենսգրքով նրանց համար նախատեսված պարտականությունները:

5. Օրինական ներկայացուցիչը իրավունք չունի կատարելու ներկայացվողի շահերին հակասող որևէ գործողություն:

6. Ներկայացուցչին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում թույլատրվում է մասնակցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հարուցման կամ անձի ձերբակալման պահից:

7. Ներկայացուցիչը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացնում է իրավախախտողի կամ տուժողի համար սույն օրենսգրքով նախատեսված

իրավունքները և կրում է սույն օրենսգրքով նրանց համար նախատեսված պարտականությունները, բացառությամբ վերջիններիս անձի հետ անխզելիորեն կապված իրավունքների ու պարտականությունների:

8. Իրավաբանական անձի ներկայացուցիչ է հանդիսանում օրենքի կամ լիազորագրի կամ կանոնադրության ուժով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձը:

9. Ներկայացուցիչն իրավունք չունի կատարելու ներկայացվողի շահերին հակասող որևէ գործողություն:

Հոդված 68. Վկան

1. Վկա կարող է լինել յուրաքանչյուր անձ, որին կարող է հայտնի լինել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի շրջանակներում պարզաբանման ենթակա որևէ փաստական հանգամանք:

2. Որպես վկա չեն կարող հանդես գալ՝

1) անձը, ով ֆիզիկական կամ հոգեկան վիճակի հետևանքով ունակ չէ ճիշտ ընկալելու կամ վերարտադրելու պարզման ենթակա հանգամանքները.

2) փաստաբանը (պաշտպանը)՝ այն հանգամանքների մասին, որոնք նրանց կարող են հայտնի լինել իրավաբանական օգնություն մատուցելու հետ կապված, բացառությամբ երբ առկա է վստահորդի համաձայնությունը.

3) անձը, ում տվյալ վարույթին վերաբերող տեղեկությունները հայտնի են դարձել որպես տուժողի ներկայացուցիչ, վկայի ներկայացուցիչ մասնակցելու կապակցությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վերջիններս համաձայն են ցուցմունք տալ.

4) ձեռնադրված հոգևորական-խոստովանահայրը՝ խոստովանության ժամանակ իրեն հայտնի դարձած հանգամանքների մասին.

5) մարդու իրավունքների պաշտպանը՝ իր պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ իրեն հայտնի դարձած հանգամանքների մասին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վերջինս համաձայն է ցուցմունք տալ՝ ի օգուտ իրավախախտողի.

6) Պաշտպանի աշխատակազմի աշխատակիցները՝ իրենց պարատականությունները կատարելու կապակցությամբ, բացառությամբ երբ առկա է Պաշտպանի համաձայնությունը.

7) դատավորը այն հանգամանքների մասին, որոնք իրեն կարող են հայտնի լինել իր վարույթում առկա գործի կապակցությամբ.

3. Վկան իրավունք ունի՝

1) իմանալ, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ ինչ վարույթով է հանդես գալիս որպես վկա,

2) հրաժարվել իր, ամուսնու կամ մերձավոր ազգականների վերաբերյալ ցուցմունք տալուց, 3) ստանալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում կրած ծախսերի փոխհատուցում,

4) օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

4. Վկան պարտավոր է՝

1) տալ ճշմարտացի ցուցմունքներ.

2) ներկայանալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի հրավերով՝ ծանուցագրում նշված օրը և ժամին.

3) ենթարկվել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի այլ օրինական պահանջներին:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը պարտավոր է վկային բացատրել նրա իրավունքներն ու պարտականությունները:

6. Վկան նախազգուշացվում է սուտ ցուցմունք տալու համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին, ինչը հաստատում է իր ստորագրությամբ:

Հոդված 69. Փորձագետը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում ծագող հատուկ գիտելիքներ պահանջող հարցերի պարզաբանման նպատակով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կարող է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցների միջնորդությամբ կամ իր նախաձեռնությամբ փորձաքննություն նշանակել, որը հանձնարարվում է մասնագիտացված փորձագիտական հաստատությանը կամ փորձագետին:

2. Փորձագետը նախազգուշացվում է կեղծ եզրակացություն տալու համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին, ինչը հաստատում է իր ստորագրությամբ:

Հոդված 70. Թարգմանիչը

1. Թարգմանիչը նշանակվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից, եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձը չի տիրապետում հայերենին:

2. Թարգմանիչը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթով չշահագրգռված այն անձն է, որին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը հրավիրում է թարգմանություն իրականացնելու համար: Թարգմանիչ է համարվում նաև լսողական, խոսակցական կամ տեսողական խանգարումներ ունեցող անձանց հետ նշաններով բացատրվելու ունակ անձը:

3. Թարգմանիչը նախազգուշացվում է սխալ թարգմանության համար սահմանված քրեական պատասխանատվության մասին, ինչը հաստատում է իր ստորագրությամբ:

Հոդված 71. Բացարկը և ինքնաբացարկը, վարույթին մասնակցելուց հեռացնելը

1. Բացարկը կամ ինքնաբացարկը հայտարարվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին համապատասխան անձանց մասնակցությունը բացառող հանգամանքների հիման վրա:

2. Բացարկը, ինքնաբացարկը կամ վարույթին մասնակցելուց ազատելու միջնորդությունը պետք է լինի փաստարկված: Նույն անձին նույն փաստարկմամբ բացարկ կարող է հայտնվել միայն մեկ անգամ:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը, իրավախախտողի, տուժողի ներկայացուցիչը, թարգմանիչը, փորձագետը, որոնց հայտնի են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին իրենց մասնակցությունը բացառող հանգամանքներ, պարտավոր են դրանց մասին հայտնել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ

վարույթն իրականացնող մարմնին, իսկ այն դեպքում, երբ նրանք կասկածում են իրենց մասնակցությամբ գործի պատշաճ քննության հնարավորությանը՝ հայտարարել ինքնաբացարկ:

4. Ինքնաբացարկի, բացարկի կամ վարույթին մասնակցելուց ազատելու վերաբերյալ կայացվում է որոշում, որի պատճենն ուղարկվում է տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձանց:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի բացարկի, ինքնաբացարկի, նրա կողմից գործը քննելու, լուծելու անհնարինության հիմքերի և կարգի վրա տարածվում են §Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին¦ օրենքի 24-26-րդ հոդվածները:

6. Իրավախախտողի, տուժողի կամ վկայի ներկայացուցիչը կամ ձերբակալված անձի պաշտպանը չեն կարող մասնակցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, եթե՝

1) գտնվում է ազգակցական կամ անձնական, ծառայողական կախվածության այլ հարաբերությունների մեջ այն պաշտոնատար անձի հետ, որը մասնակցում կամ մասնակցել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցել է որպես վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմին, փորձագետ կամ վկա.

3) օրենքով կամ դատական ակտով իրավունք չունի լինելու պաշտպան կամ ներկայացուցիչ.

4) տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հետ կապված իրավաբանական օգնություն է ցույց տալիս կամ ցույց տվել այն անձին, ում շահերը հակասում են վստահորդի շահերին, ինչպես նաև այդ անձի հետ գտնվում է ազգակցական կամ անձնական կախվածության այլ հարաբերությունների մեջ, եթե վստահորդը չի առարկում:

7. Թարգմանիչը կամ փորձագետը չեն կարող մասնակցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, եթե՝

1) առկա է §Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին¦ օրենքի 24-26-րդ հոդվածներով սահմանված հանգամանքներից որևէ մեկը.

2) օրենքով կամ դատական ակտով իրավունք չունի լինելու թարգմանիչ, կամ փորձագետ.

3) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի հետ գտնվում է ազգակցական, անձնական, ծառայողական կամ այլ կախվածության հարաբերությունների մեջ.

4) գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակցից, նրա օրինական ներկայացուցչից կամ ներկայացուցչից ծառայողական կախվածության մեջ.

5) առկա են նրա ձեռնհասությունը կամ անաչառությունը կասկածի տակ դնող հանգամանքներ:

8. Որպես թարգմանիչ կամ փորձագետ՝ անձի նախորդ մասնակցությունը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, որպես այդպիսին նրա հետագա մասնակցությունը բացառող հանգամանք չէ, բացառությամբ, եթե փորձագետի եզրակացության ճշտության վերաբերյալ ծագած կասկածի հիման վրա կատարվում է կրկնակի փորձաքննություն:

ԳԼՈՒԽ 11.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹ ՀԱՐՈՒՑԵԼՈՒ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՒ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 72. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու և իրականացնելու իրավասությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու և (կամ) իրականացնելու իրավասությամբ օժտված են սույն օրենսգրքի հատուկ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների համապատասխան բնագավառներում օրենքների և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական այլ ակտերի պահանջների կամ պայմանների կատարման նկատմամբ օրենքով իրենց վերապահված տեսչական գործունեություն, հսկողություն կամ վերահսկողություն իրականացնող պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը կամ սույն օրենսգրքով սահմանված այլ վարչական մարմինը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված մարմինների կողմից վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու և իրականացնելու իրավասությունը սույն գլխով սահմանված՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթների ենթակայության կանոններին համապատասխան իրականացվում է նշված մարմինների կանոնադրություններով կամ օրենքով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական այլ ակտերով նախատեսված պաշտոնատար անձանց կամ կառուցվածքային կամ այլ ստորաբաժանումների միջոցով, եթե դրանք նախատեսված չեն սույն օրենսգրքով:

Հոդված 73. Վարչական դատարանը

1. Վարչական դատարանը քննում է՝

1) սույն օրենսգրքի 486-րդ հոդվածով, 487-րդ հոդվածով (Սահմանադրական դատարանի աշխատակազմի ղեկավարի հայցադիմումով), 488-490-րդ հոդվածներով, 503-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 510-րդ հոդվածով, 517-521-րդ հոդվածներով, 45-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ սույն օրենսգրքի՝ 76-77 հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու իրավասություն ունեցող համապատասխան մարմինների (պաշտոնատար անձանց) հայցադիմումով.

2) սույն օրենսգրքի 321-րդ, 342-րդ, 504-րդ, 513-րդ հոդվածով, 523-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց հայցադիմումով.

3) սույն օրենսգրքի 512-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործը՝ մարդու իրավունքների պաշտպանի հայցադիմումով:

2. Սույն օրենսգրքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կամ 9-րդ կետերով սահմանված վարչական տույժ նշանակելու դեպքում սույն օրենսգրքի 74-77-րդ հոդվածներով նախատեսված ենթակայության կանոններին համապատասխան վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու իրավասություն ունեցող մարմինը (պաշտոնատար անձը) համապատասխան հայցադիմում է ներկայացնում վարչական դատարան՝ սույն օրենսգրքի 91-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետում՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

3. Վարչական պատասխանատվության ենթարկվելու անձեռնմխելիությունից օգտվող անձի նկատմամբ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթը հարուցում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու իրավասություն ունեցող սույն օրենսգրքի 74-77-րդ հոդվածներով նախատեսված ենթակայության կանոններին համապատասխան մարմինը, որը

սույն օրենսգրքի 91-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետում՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի իրականացման արդյունքներով՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով համապատասխան հայցադիմում է ներկայացնում վարչական դատարան:

Հոդված 74. Տարածքային կառավարման մարմիններին ենթակա վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթները

1. Սույն օրենսգրքի 183-րդ հոդվածով, 198-րդ հոդվածի 3-4-րդ մասերով, 199-րդ հոդվածով, 201-րդ հոդվածով, 203-րդ հոդվածով, 206-րդ հոդվածով, 208-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 292-293-րդ հոդվածներով (Համայնքի ղեկավարի կողմից վարչական իրավախախտման կատարման մասով), 294-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 315-րդ հոդվածով (բացառությամբ՝ 1-ին, 2-րդ, 5-րդ, 8-րդ, 10-րդ, 12-րդ և 14-15-րդ մասերի մասերի), 333-րդ հոդվածով (մարզերի անվանումները ֆիրմային անվանումներում օգտագործելու մասով), 372-րդ հոդվածի 14-րդ մասով, 393-րդ հոդվածի 1-ին մասով (մարզերում արտաքին գովազդի մասով), 395-396-րդ հոդվածով (մարզերում արտաքին գովազդի մասով), 484-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարությունը, իսկ մարզերում՝ մարզպետները:

Հոդված 75. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ենթակա վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթները

1. Սույն օրենսգրքի 166-րդ հոդվածով, 189-190-րդ հոդվածներով, 198-րդ հոդվածի 1-2-րդ մասերով, 200-րդ հոդվածով, 202-րդ հոդվածով, 204-205-րդ հոդվածներով, 207-րդ հոդվածի 2-4-րդ մասերով, 208-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 271-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 272-րդ հոդվածով, 290-րդ հոդվածի 1-ին մասով (բացառությամբ՝ քաղաքաշինական նորմերի), 291-րդ հոդվածով, 292-293-րդ հոդվածներով (բացառությամբ Համայնքի ղեկավարի կողմից արարքի կատարման), 294-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 296-րդ հոդվածով, 306-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 307-րդ հոդվածով, 309-րդ հոդվածով, 311-րդ հոդվածով, 312-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 313-րդ հոդվածով, 314-րդ հոդվածով, 315-րդ հոդվածի 1-2-րդ, 5-րդ, 8-րդ, 10-րդ, 12-րդ և 14-15-րդ մասերով, 316-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերով, 317-րդ հոդվածով, 318-րդ հոդվածի 1-2-րդ մասերով (համայնքային սեփականությանը պատկանող գույքի մասով), 320-րդ հոդվածով (համայնքային սեփականությանը պատկանող գույքի մասով), 322-րդ հոդվածով (բացառությամբ՝ 1-ին մասի՝ հայերեն մակնշման մասով, 2-րդ, 4-5-րդ, 10-14-րդ, 18-րդ, 22-րդ, 25-րդ, 29-րդ մասերի), 325-րդ հոդվածով, 333-րդ հոդվածով (համայնքների անվանումները ֆիրմային անվանումներում օգտագործելու մասով), 348-րդ հոդվածով (տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների մասով), 372-րդ հոդվածի 14-րդ մասով, 393-րդ հոդվածի 2-րդ մասով (համայնքում արտաքին գովազդի մասով), 395-396-րդ հոդվածներով (համայնքում արտաքին գովազդի մասով), 437-րդ հոդվածով,481-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 482-րդ հոդվածի 1-4-րդ մասերով (համայնքի ղեկավարի պահանջների մասով), 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 9-րդ մասերով (համայնքի ղեկավարին չտեղեկացնելու մասով) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ են հարուցում և իրականացնում տեղական ինքնակառավարման մարմինները՝ համայնքի ղեկավարները, իսկ Երևան քաղաքում՝ Երևանի քաղաքապետը:

Հոդված 76. Վարչական մարմիններին ենթակա վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթները

1. Սույն օրենսգրքի 392-րդ հոդվածով, 393-րդ հոդվածի 1-ին մասով (հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում), 395-396-րդ հոդվածներով (հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում), 532-րդ հոդվածով (հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում), 533-րդ հոդվածի 1-ին մասով (հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում), 534-րդ հոդվածով (հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը:

2. Սույն օրենսգրքի 226-րդ հոդվածով, 390-391-րդ հոդվածներով, 428-րդ հոդվածով, 472-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը:

3. Սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը, բացառությամբ §Կենտրոնական բանկի մասին¦ օրենքի 7.1-րդ հոդվածի 5-րդ և §Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին¦ օրենքի 2-րդ հոդվածի 7-րդ մասերով նախատեսված դեպքերի:

4. Սույն օրենսգրքի 502-503-րդ հոդվածներով, 45-րդ գլխով (բացառությամբ՝ 532-534-րդ հոդվածների հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտի մասով) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

5. Սույն օրենսգրքի 485-486-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

6. Սույն օրենսգրքի 332-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Վիճակագրական կոմիտեն:

7. Սույն օրենսգրքի 351-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում համապատասխան վերահսկող մարմինը, բացառությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման կայացման, որը կայացնում է վերահսկող մարմնի ղեկավարը:

8. Սույն օրենսգրքի 351-րդ հոդվածով (սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված համապատասխան վերահսկող մարմնի բացակայության դեպքում, ինչպես նաև վերահսկող մարմնի պատասխանատվության ենթարկելու գործառույթի իրավական կարգավորման բացակայության դեպքում), 352-րդ հոդվածով և 47-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Կենտրոնական բանկը:

9. Սույն օրենսգրքի 495-րդ հոդվածով, 510-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Արդարադատության նախարարությունը, 511-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմինը, սույն օրենսգրքի 524-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Պրոբացիայի ծառայությունը, իսկ սույն օրենսգրքի 522-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությունը:

10. Սույն օրենսգրքի 46-րդ գլխով սահմանված, ինչպես նաև 413-րդ հոդվածով, 420-421-րդ հոդվածներով, 422-րդ հոդվածի 1-ին մասով (զինված ուժերի տրանսպորտային միջոցների

զինծառայող վարորդների և վարժական հավաքների կանչված զինապարտ վարորդների կողմից կատարված) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Պաշտպանության նախարարությունը:

11. Սույն օրենսգրքի 27-րդ գլխով (բացառությամբ՝ 161-րդ հոդվածի), 163-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 3-5-րդ մասերով, 8-րդ մասով (հանգստի ռեժիմի և անվտանգության նորմերի մասով), 164-165-րդ հոդվածներով, 229-րդ հոդվածով, 251-252-րդ հոդվածներով (աղմուկի նորմատիվների մասով), 322-րդ հոդվածի 14-րդ մասով, 475-րդ հոդվածի 2-3-րդ մասով, 476-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմինը:

12. Սույն օրենսգրքի 323-րդ հոդվածի 5-րդ մասով, 395-396-րդ հոդվածներով (միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների վրա տեղադրված արտաքին գովազդի մասով), 397-407-րդ հոդվածներով, 416-րդ հոդվածի 5-6-րդ մասերով, 427-րդ հոդվածով, 439-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 440-րդ հոդվածով (երկաթուղային տրանսպորտի մասով), 442-րդ հոդվածով, 444-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 445-455-րդ հոդվածներով, 458-471-րդ հոդվածներով, 472-րդ հոդվածի 6-10-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունը:

13. Սույն օրենսգրքի 322-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ հայերեն մակնշման մասով, 2-րդ, 18-րդ, 29-րդ մասերով, 323-րդ հոդվածի 1-4-րդ մասերով (բացառությամբ՝ 1-3-րդ մասերի՝ սննդամթերքի անվտանգության մասով), 333-րդ հոդվածով (բացառությամբ մարզերի և համայնքների անվանումները ֆիրմային անվանումներում օգտագործելու մասով), 475-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 496-րդ հոդվածի 3-5-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Շուկայի վերահսկողության տեսչական մարմինը, իսկ սույն օրենսգրքի 344-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Ձբոսաշրջության կոմիտեն:

14. Սույն օրենսգրքի 163-րդ հոդվածով (բացառությամբ 1-ին, 3-5-րդ մասերի, ինչպես նաև 8-րդ մասի՝ հանգստի ռեժիմի և անվտանգության նորմերի մասի), 484-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերով, 509-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը:

15. Սույն օրենսգրքի 196-րդ հոդվածով, 225-րդ հոդվածով (բացառությամբ ջրային ռեսուրսների), 227-228-րդ հոդվածներով (բացառությամբ ջրային ռեսուրսների), 234-րդ հոդվածով (բացառությամբ ջրային ռեսուրսների), 235-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Ձրային կոմիտեն, իսկ 387-389-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարությունը:

16. Սույն օրենսգրքի 341-րդ հոդվածով, 343-րդ հոդվածով, 345-347-րդ հոդվածներով, 371-րդ հոդվածի 18-28-րդ մասերով, 372-րդ հոդվածի 15-19-րդ և 21-22-րդ մասերով, 473-րդ հոդվածով, 496-րդ հոդվածով (բացառությամբ 3-5-րդ մասերի) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Ֆինանսների նախարարությունը:

17. Սույն օրենսգրքի 167-170-րդ հոդվածներով, 175-182-րդ հոդվածներով, 184-188-րդ հոդվածներով, 322-րդ հոդվածի 4-5-րդ, 10-րդ, 12-13-րդ, 22-րդ, 25-րդ մասերով, 323-րդ հոդվածի 1-3-րդ մասերով (սննդամթերքի անվտանգության մասով) սահմանված վարչական

իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմինը:

18. Սույն օրենսգրքի 497-500-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Լեզվի կոմիտեն:

19. Սույն օրենսգրքի 209-րդ հոդվածի 3-րդ մասով (տեխնիկական անվտանգության փորձաքննության անցկացման կարգի խախտման մասով), 219-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 270-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 324-րդ հոդվածով, 411-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 493-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը:

20. Սույն օրենսգրքի 162-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Կրթության տեսչական մարմինը:

21. Սույն օրենսգրքի 191-195-րդ հոդվածներով, 197-րդ հոդվածով, 207-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 208-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 209-224-րդ հոդվածներով, 225-րդ հոդվածով (ջրային ռեսուրսների մասով), 227-228-րդ հոդվածներով (ջրային ռեսուրսների մասով), 230-231-րդ հոդվածներով, 232-րդ հոդվածով (ջրային ռեսուրսների մասով), 233-րդ հոդվածով, 234-րդ հոդվածով (ջրային ռեսուրսների մասով), 236-250-րդ հոդվածներով, 251-252-րդ հոդվածներով (բացառությամբ աղմուկի նորմատիվների), 253-269-րդ հոդվածներով, 270-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 271-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 273-288-րդ հոդվածներով, 312-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմինը:

22. Սույն օրենսգրքի 161-րդ հոդվածով, 171-173-րդ հոդվածներով, 174-րդ հոդվածով, 290-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 291-րդ հոդվածով, 318-րդ հոդվածով (բացառությամբ՝ 1-ին և 2-րդ մասերի՝ համայնքային սեփականության իրավունքով պատկանող գույքի), 319-րդ հոդվածով, 320-րդ հոդվածով (բացառությամբ համայնքային սեփականությանը պատկանող գույքի), 326-րդ հոդվածով, 340-րդ հոդվածով, 413-րդ հոդվածով (բացառությամբ սույն հոդվածի 10-րդ մասի ենթակայության մասով), 414-415-րդ հոդվածներով, 416-րդ հոդվածի 1-4-րդ մասերով, 417-419-րդ հոդվածներով, 420-422-րդ հոդվածներով (բացառությամբ սույն հոդվածի 10-րդ մասի ենթակայության մասով), 423-426-րդ հոդվածներով, 429-436-րդ հոդվածներով, 438-րդ հոդվածով, 439-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 440-րդ հոդվածով (բացառությամբ՝ երկաթուղային և օդային տրանսպորտում կատարված վարչական իրավախախտումների), 441-րդ հոդվածով, 457-րդ հոդվածով, 474-րդ հոդվածով, 476-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 477-480-րդ հոդվածներով, 481-րդ հոդվածով (բացառությամբ 3-րդ մասի), 482-րդ հոդվածի 3-4-րդ մասերով (ոստիկանության ներկայացուցչի պահանջների մասով), 8-9-րդ մասերով (ոստիկանությանը չտեղեկացնելու մասով) և 10-17-րդ մասերով, 483-րդ հոդվածով, 484-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով, 491-492-րդ հոդվածներով, 494-րդ հոդվածով, 501-րդ հոդվածով, 505-507-րդ հոդվածներով, 509-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով, սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Ոստիկանությունը:

23. Սույն օրենսգրքի 408-410-րդ հոդվածներով, 411-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 412-րդ հոդվածով, 440-րդ հոդվածի 2-րդ մասով (օդային տրանսպորտի մասով), 443-րդ հոդվածով, 444-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 456-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեն:

24. Սույն օրենսգրքի 384-386-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտեն:

25. Սույն օրենսգրքի 289-րդ հոդվածով, 334-336-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեն:

26. Սույն օրենսգրքի 290-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 322-րդ հոդվածի 11-րդ մասով, 330-331-րդ հոդվածներով, 337-րդ հոդվածով, 338-րդ հոդվածով, 339-րդ հոդվածով, 34-րդ գլխով (բացառությամբ՝ 348-րդ հոդվածի տեղական տուրքերի մասի), 350-րդ հոդվածով, 36-րդ գլխով, 371-րդ հոդվածի 1-17-րդ մասերով և 29-րդ մասով, 372-րդ հոդվածի 1-14-րդ և 20-րդ մասերեվ, 394-րդ հոդվածով, 546-րդ հոդվածի 1-3-րդ մասերով (իր կողմից լիցենզավորած անձանց նկատմամբ) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում է Պետական եկամուտների կոմիտեն:

27. Սույն օրենսգրքի 290-րդ հոդվածի 1-ին մասով (քաղաքաշինական նորմերի մասով), 295-րդ հոդվածով, 297-305-րդ հոդվածներով, 306-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 308-րդ հոդվածով, 310-րդ հոդվածով, 316-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում Քաղաքաշինության կոմիտեն:

28. Սույն օրենսգրքի 508-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ են հարուցում և իրականացնում Ազգային անվտանգության ծառայության սահմանապահ զորքերը կամ Ոստիկանությունը:

29. Սույն օրենսգրքի 159-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ են հարուցում և իրականացնում Պաշտպանության նախարարության, Ոստիկանության և Ազգային անվտանգության ծառայության սանիտարական հսկողություն իրականացնող բժշկական ծառայությունները:

Հոդված 77. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ այլ վարույթների ենթակայության կանոնները

1. Սույն օրենսգրքի 514-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ են հարուցում և իրականացնում ստուգում իրականացնող պետական մարմինները:

2. Սույն օրենսգրքի 515-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում համապատասխան վարչական մարմինը, ում կողմից տրված օրինական հանձնարարականները կամ պահանջները չեն կատարվել կամ խոչընդոտվել են պարտականությունների իրականացումը կամ մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը):

3. Սույն օրենսգրքի 516-519-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում համապատասխան վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ իրականացնող իրավասու վարչական մարմինը:

4. Սույն օրենսգրքի 327-329-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ է հարուցում և իրականացնում հաշվետվություններ ներկայացնելու համար համապատասխան վերադաս պետական մարմինները:

ԳԼՈՒԽ 12.
ԱՊԱՑՈՒՅՑԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԱՊԱՑՈՒՑՈՒՄԸ

Հոդված 78. Ապացույցի տեսակները

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում ապացույցներ են՝
1) իրավախախտողի ցուցմունքը.
2) տուժողի ցուցմունքը.
3) վկայի ցուցմունքը.
4) փորձագետի եզրակացությունը և ցուցմունքը.
5) իրեղեն ապացույցները.
6) այլ փաստաթղթերը և տեղեկատվություն:

Հոդված 79. Ապացուցման ենթակա հանգամանքները

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ յուրաքանչյուր գործով ապացուցման ենթակա են՝

1) վարչական իրավախախտման առկայությունը և այն կատարելու հանգամանքները (կատարման ժամանակը, տեղը, եղանակը և այլն),

2) իրավախախտողի առնչությունը դեպքին, ֆիզիկական անձի մեղավորությունը առերևույթ վարչական իրավախախտումը կատարելու մեջ.

3) առերևույթ վարչական իրավախախտմամբ պատճառված վնասը, եթե վնաս պատճառելը վարչական իրավախախտման պարտադիր հատկանիշ է.

4) առերևույթ վարչական իրավախախտում կատարած անձին բնութագրող հանգամանքները.

5) վարչական իրավախախտման՝ սույն օրենսգրքով նախատեսված հատկանիշները.

6) վարչական պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքների առկայությունը.

7) վարչական պատասխանատվությունը բացառող հանգամանքների առկայությունը.

8) վարչական պատասխանատվությունից ազատելու հանգամանքների առկայությունը.

9) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար անհրաժեշտ այլ հանգամանքներ:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում ապացուցված են՝

1) հանրահայտ փաստերը.

2) փաստը, որը անձին հայտնի է կամ պետք է հայտնի լիներ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված իր մասնագիտական կամ պաշտոնական պարտականությունների կապակցությամբ.

3) վարչական գործով դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտով հաստատված փաստերը.

4) քրեական գործով օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատված որոշակի գործողությունների կատարման փաստը և դրանք կատարած անձինք:

3. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձանցից մեկը վիճարկում է սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված փաստերի հավաստիությունը, այն ապացուցելու բեռը կրում է այն վիճարկող կողմը:

ԳԼՈՒԽ 13.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 80. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հարուցումը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հարուցման առիթներն են՝

1) առերևույթ վարչական իրավախախտման մասին ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց հաղորդումները.

2) առերևույթ վարչական իրավախախտման մասին պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (այդ թվում՝ օտարերկրյա) կամ դրանց պաշտոնատար անձանց հաղորդումները.

3) վարչական իրավախախտման փաստի հայտնաբերումը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից իր լիազորություններն իրականացնելիս, այդ թվում՝ հատուկ տեխնիկական միջոցների օգնությամբ:

2. Զանգվածային լրատվության միջոցներով առերևույթ վարչական իրավախախտման մասին հրապարակված տեղեկությունները կարող են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի համար վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու առիթ հանդիսանալ:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը հարուցվում է՝

1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն տեղում կազմելու պահից.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին որոշում կայացնելու պահից.

3) անձին սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով ձերբակալելու պահից.

4) եթե օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով իրականացված ստուգման կամ ուսումնասիրության արդյունքում վարչական իրավախախտման փաստ է հայտնաբերվել՝ ստուգման ակտ կազմելու պահից:

4. Մինչ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հարուցումը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը առերևույթ վարչական իրավախախտման կատարման փաստի հավաստիությունը ստուգելու նպատակով կարող է կատարել ուսումնասիրություններ, մշտադիտարկումներ, դիտանցումներ, հսկիչ գնումներ, այդ թվում՝ պահանջել և ստանալ տեղեկություններ, որոնք չեն կարող ներառել այնպիսի գործողություններ, որոնք խախտում կամ սահմանափակում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքներն ու ազատությունները:

Հոդված 81. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը կազմվում է վարչական իրավախախտման բացահայտումից անմիջապես հետո՝ սույն օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով սահմանված դեպքում՝ բացառությամբ սույն օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ և 4-րդ կետերով սահմանված դեպքերի:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությունը կարող է կազմվել նաև տեղում վարչական իրավախախտումը կատարելու վայրում՝ իրավախախտողի ներկայությամբ:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են՝

1) արձանագրությունը կազմելու ամսաթիվը, տարեթիվը, վայրը, ժամանակը.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի անվանումը, արձանագրությունը կազմող անձի պաշտոնը, անունը, հայրանունը, ազգանունը,

3) իրավախախտողի (իրավաբանական անձի դեպքում՝ ներկայացուցչի) անունը (իրավաբանական անձի անվանումը), ազգանունը, բնակության վայրը (գտնվելու վայրը), իսկ սույն օրենսգրքի 35-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների դեպքում՝ ՀՎՀՀ-ն՝ առկայության դեպքում, ԱԱՀ վճարողների դեպքում՝ նաև ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համարը, արձանագրությունը կազմելու պահին այդ տեղեկությունները հայտնի լինելու դեպքում.

4) վարչական իրավախախտման կատարման վայրը, ժամանակը (տարեթիվը, ամիսը, օրը, ժամը) և նկարագրությունը, սույն օրենսգրքի այն հոդվածը կամ հոդվածի մասը, որը պատասխանատվություն է նախատեսում տվյալ վարչական իրավախախտման համար, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու առիթը.

5) վկաների և տուժողների անունները, ազգանունները և հասցեները, եթե այդպիսիք կան,

6) իրավախախտողի (իրավաբանական անձի դեպքում՝ ներկայացուցչի) ցուցմունքները, եթե վերջինս ներկա է արձանագրության կազմմանը.

7) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար անհրաժեշտ այլ տեղեկությունները:

4. Սույն հոդվածով սահմանված արձանագրությունը կազմելիս պահպանվում են սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածի սահմանված կանոնները՝ սույն հոդվածով սահմանված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

5. Եթե սույն հոդվածով սահմանված արձանագրության կազմմանը ներկա է նաև տուժողը, ապա իրավախախտողին վերաբերող սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կանոնները վերաբերում են նաև տուժողին: Տուժողի ներկա չլինելու դեպքում արձանագրության պատճենը ուղարկվում է նրան այն կազմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

6. Սույն հոդվածով սահմանված արձանագրությունը կազմելուց հետո եռօրյա ժամկետում այն ուղարկվում է տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության համար լիազորված մարմնին, եթե արձանագրությունը կազմող պաշտոնատար անձը լիազորված չէ գործի քննություն իրականացնելու համար:

Հոդված 82. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հաղորդումները

1. Առերևույթ վարչական իրավախախտման մասին ֆիզիկական անձի հաղորդումը կարող է լինել գրավոր կամ բանավոր: Բանավոր հաղորդման վերաբերյալ կազմվում է առանձին արձանագրություն, որը ստորագրում են հաղորդում ներկայացնողը և հաղորդումն ընդունող պաշտոնատար անձը:

2. Հաղորդման մեջ պետք է նշվի հաղորդում ներկայացնողի անունը, ազգանունը, հայրանունը, ծննդյան թիվը, բնակության հասցեն, նրա առնչությունը վարչական իրավախախտմանը և իրազեկման աղբյուրը, ինչպես նաև տեղեկություններ նրա կողմից ներկայացված անձը հաստատող փաստաթղթերի մասին:

3. Եթե հաղորդում ներկայացնող ֆիզիկական անձի 16 տարին լրացել է, ապա նա նախազգուշացվում է սուտ հաղորդման համար սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական պատասխանատվության մասին, ինչը հաստատում է իր ստորագրությամբ:

4. Իրավաբանական անձի հաղորդումը պետք է լինի գրավոր և ստորագրված լինի իրավաբանական անձի գործադիր մարմնի կողմից: Հաղորդումը պետք է պարունակի այն ներկայացրած իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը, հասցեն:

5. Գրավոր հաղորդումը կարող է ուղարկվել նաև փոստով: Գրավոր հաղորդումը պետք է ունենա նամակի, վավերացված հեռագրի, հեռախոսագրի, ռադիոգրի, էլեկտրոնային փոստի կամ հաղորդումների այլ ընդունված ձև:

6. Հաղորդմանը կարող են կցվել վարչական իրավախախտման կատարումը հաստատող նյութեր, այդ թվում՝ լուսանկարներ, տեսագրություններ, ձայնագրություններ և այլն:

7. Սույն հոդվածը, բացառությամբ 3-րդ մասի, տարածվում է նաև հաղորդում ներկայացնողի կողմից կատարված վարչական իրավախախտման մասին հաղորդման վրա:

8. Եթե զանգվածային լրատվության միջոցը հաղորդում է ներկայացնում, ապա հաղորդումը ներկայացվում է սույն հոդվածով սահմանված կարգով:

Հոդված 83. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի կամ դրա պաշտոնատար անձի հաղորդումը

1. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի հաղորդումը պետք է պարունակի այն ներկայացրած պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի անվանումը և հասցեն կամ համապատասխան պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, ինչպես նաև բացահայտի համապատասխան մարմնի կամ պաշտոնատար անձի այն գործունեությունը, որի իրականացման ընթացքում նրան հայտնի է դարձել առերևույթ վարչական իրավախախտման փաստը: Հաղորդմանը կարող են կցվել այն հաստատող նյութեր, այդ թվում՝ լուսանկարներ, տեսագրություններ, ձայնագրություններ և այլն:

2. Քրեական գործ չհարուցելու կամ քրեական վարույթը կարճելու որոշում կայացնելու դեպքում, երբ անձի գործողություններում առկա են վարչական իրավախախտման հատկանիշներ, քրեական վարույթն իրականացնող մարմինը նման որոշում կայացնելուց ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում՝ համապատասխան անհրաժեշտ նյութերով այն ուղարկում է վարչական մարմին՝ ըստ ենթակայության:

Հոդված 84. Հաղորդումների քննարկման արդյունքում ընդունվող որոշումները

1. Հաղորդում ստանալու յուրաքանչյուր դեպքում ընդունվում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝
1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին.
2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելը մերժելու մասին.
3) հաղորդումն ըստ ենթակայության ուղարկելու մասին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված որոշում կայացնելու դեպքում որոշման պատճենը եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կամ 3-րդ կետերով նախատեսված որոշում կայացնելու դեպքում՝ որոշման պատճենը եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է հաղորդում ներկայացրած անձին:

Հոդված 85. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթների միացումը և անջատումը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինն իր որոշմամբ կարող է մեկ վարույթի շրջանակներում միացնել նույն անձի կողմից կատարված մեկից ավելի վարչական իրավախախտումների կամ մեկից ավելի անձանց կողմից կատարված համասեռ կամ նույն վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթները, եթե այն չի կարող բացասաբար անդրադառնալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինների սույն օրենսգրքով սահմանված ենթակայության, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի լրիվության և օբյեկտիվության վրա: Ընդ որում, մեկից ավելի անձանց կողմից կատարված համասեռ կամ նույն վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթները կարող են միացվել միայն §Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին¦ օրենքին համապատասխան այդ անձանց համաձայնությունը ստանալուց հետո:

2. Մեկից ավելի անձանց կողմից մեկ կամ մեկից ավելի վարչական իրավախախտումների կապակցությամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն անջատվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի որոշմամբ, եթե այն անհրաժեշտ է վարույթի հանգամանքներից ելնելով և չի կարող բացասաբար անդրադառնալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինների սույն օրենսգրքով սահմանված ենթակայության, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի լրիվության ու օբյեկտիվության վրա:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթները միացնելու կամ անջատելու վերաբերյալ որոշումների մասին եռօրյա ժամկետում ծանուցվում են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցները:

Հոդված 86. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում կազմվող արձանագրությունները

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքը և դրա արդյունքներն ամրագրվում են արձանագրություններում: Ժամանակային առումով միմյանց անհապաղ հաջորդող վարութային գործողությունների արդյունքները կարող են ամրագրվել մեկ արձանագրության մեջ: Վարչական իրավախախտման վարույթի ընթացքում ընդունված որոշումները կամ կազմված այլ փաստաթղթերը կցվում են արձանագրությանը, դրանց բովանդակությունը կարող է արտացոլվել արձանագրության մեջ:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքն ամրագրելիս կարող են կատարվել լուսանկարահանում, ձայնագրում, տեսագրում, ինչպես նաև գույքագրում և չափագրում:

Տեխնիկական միջոցների կիրառման արդյունքում ստացված լուսանկարները, ձայնագրությունները, տեսագրությունները, կազմված գծագրերը, պլանները կցվում են արձանագրությանը:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում կազմվող արձանագրության մեջ նշվում են՝

1) արձանագրությունը կազմելու ամսաթիվը, տարեթիվը, վայրը ու ժամանակը,

2) վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողության կատարման վայրը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, սկսելու և ավարտելու ժամանակը.

3) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի անվանումը, արձանագրությունը կազմող անձի պաշտոնը, անունը, հայրանունը, ազգանունը.

4) վարութային գործողությանը կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողությանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան տարեթիվն ու ամսաթիվը, կարգավիճակը, անհրաժեշտության դեպքում՝ հասցեն և այլ տվյալներ:

4. Արձանագրության մեջ նշվում են տեղեկություններ այն կազմելու ընթացքում կիրառված տեխնիկական (տեսաձայնագրման, ձայնագրման, տեսանկարահանման) միջոցների, դրանց օգտագործման կարգի և պայմանների, այն օբյեկտների, որոնց նկատմամբ տեխնիկական միջոցները կիրառվել են, և ստացված արդյունքների, ինչպես նաև վարչական վարույթին մասնակցող անձանց՝ տեխնիկական միջոցների կիրառման մասին նախազգուշացնելու վերաբերյալ:

5. Արձանագրությունը կազմվում է ձեռագիր կամ համակարգչային եղանակով: Արձանագրության տեքստը պետք է գրված լինի պարզ, հստակ և ընթեռնելի: Արձանագրության տեքստում ջնջումները, լրացումներն ու ուղղումները, դիտողությունները պետք է լինեն ծանոթագրված, դրանում չպետք է թողնվեն դատարկ և հետագայում լրացման համար նախատեսված չլրացված մասեր կամ այլ չծանոթագրված ուղղումներ:

6. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող գործողություններն արձանագրության մեջ նկարագրվում են այն հաջորդականությամբ, որով դրանք տեղի են ունեցել: Արձանագրության մեջ նշվում են նաև համապատասխան գործողության արդյունքում ձեռք բերված և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքները, շարադրվում են վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողության մասնակիցների դիտողությունները:

7. Արձանագրությունը ներկայացվում է վարութային գործողությանը կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողությանը մասնակցած անձանց՝ ծանոթացման համար: Նշված անձանց բացատրվում է արձանագրությունում դիտողություններ կատարելու իրենց իրավունքը: Արձանագրությունում դիտողություններ կատարելու վերաբերյալ բոլոր հայտարարությունները ստորագրում են նշված գործողությանը մասնակցած անձինք:

8. Արձանագրության բոլոր էջերը ստորագրում են այն կազմող անձը և վարութային գործողությանը կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողությանը մասնակցող անձինք:

9. Վարութային գործողությանը կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողությանը մասնակցած որևէ անձի՝ արձանագրությունը ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում այն կազմող անձը արձանագրությունում այդ մասին կատարում է համապատասխան գրառում: Արձանագրությունը ստորագրելուց հրաժարվող անձին

հնարավորություն է տրվում բացատրելու հրաժարման պատճառները կամ պատճառները բացատրելուց հրաժարվելը, ինչը նույնպես արձանագրվում է: Եթե վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողության մասնակիցը ֆիզիկական թերությունների կամ առողջական վիճակի կամ անգրագիտության հետևանքով զրկված է արձանագրությունն անձամբ ստորագրելու հնարավորությունից, ապա արձանագրությունը տվյալ անձին ծանոթության է ներկայացվում այդ գործողության մյուս մասնակիցների ներկայությամբ, որոնք իրենց ստորագրություններով հաստատում են արձանագրության բովանդակության համապատասխանությունն իրականությանը և համապատասխան անձի կողմից այն ստորագրելու անհնարինությունը:

10. Արձանագրությունը պետք է բովանդակի գրառումներ՝ վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողության մասնակիցներին՝ իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները բացատրելու, պարտականությունները չկատարելու հետևանքները պարզաբանելու մասին, ինչը հավաստվում է վարութային գործողությանը կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ մասնակիցների ստորագրություններով:

11. Արձանագրությունը կազմող պաշտոնատար անձը արձանագրությունը կազմելիս իրավախախտողին բացատրում է նրա իրավունքներն ու պարտականությունները, ինչի մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ: Արձանագրությունը տրամադրվում է իրավախախտողին ծանոթացման համար, և նրան բացատրվում է նաև արձանագրությունում դիտողություններ ներկայացնելու իր իրավունքի մասին, որոնք ներկայացնելու դեպքում ներառվում են արձանագրության մեջ: Եթե իրավախախտողը հրաժարվում է արձանագրությունը ստորագրելուց, ապա այդ մասին կատարվում է համապատասխան գրառում: Արձանագրությունը ստորագրելուց հրաժարվող անձն իրավունք ունի բացատրել հրաժարման պատճառները, ինչը ներառվում է արձանագրության մեջ, ինչպես նաև ներկայացնել արձանագրությանը կցվող դիտողություններ արձանագրության բովանդակության վերաբերյալ: Եթե իրավախախտողը ֆիզիկական թերությունների կամ առողջական վիճակի կամ անգրագիտության հետևանքով զրկված է արձանագրությունն անձամբ ստորագրելու հնարավորությունից, ապա ստորագրելու անհնարինության մասին նշում է կատարվում արձանագրությունը մեջ: Արձանագրությունը կազմելուց անմիջապես հետո մեկ օրինակը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է իրավախախտողին: Եթե իրավախախտողը հրաժարվում է ստանալ արձանագրության օրինակը, այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ:

12. Այն դեպքում, երբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից ընդունվող որոշումները կամ կազմվող այլ փաստաթղթերը բավարարում են սույն հոդվածով սահմանված արձանագրությանը ներկայացվող պահանջներին, առանձին արձանագրություն կարող է չկազմվել:

13. Վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողությունների կատարման կարգը կանոնակարգող նորմերով կարող են նախատեսվել կոնկրետ վարութային գործողության կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում իրականացվող այլ գործողության արձանագրությանը ներկայացվող լրացուցիչ պահանջներ:

Հոդված 87. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը բացառող հանգամանքները և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու հիմքերը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ չի կարող հարուցվել, իսկ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը ենթակա է կարճման, եթե՝

1) բացակայում է վարչական իրավախախտման դեպքը կամ զանցակազմը.

2) նույն արարքի առնչությամբ հարուցվել է քրեական վարույթ կամ նույն արարքի համար անձը ենթարկվել է քրեական պատասխանատվության.

3) իրավախախտողը սույն օրենսգրքի ընդհանուր կամ հատուկ մասի դրույթների ուժով ենթակա է ազատման վարչական պատասխանատվությունից.

4) իրավախախտողը վարչական իրավախախտումը կատարելու պահին չի հասել վարչական պատասխանատվության համար սահմանված տարիքին.

5) ուժը կորցրել է տվյալ վարչական իրավախախտման համար վարչական պատասխանատվություն սահմանող սույն օրենսգրքի հատուկ մասի համապատասխան նորմը.

6) անցել է վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը.

7) իրավախախտողի նկատմամբ առկա է նույն արարքի համար վարչական տույժ նշանակելու, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու որոշում.

8) իրավախախտողը մահացել է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն անհրաժեշտ է մահացածի իրավունքների վերականգնման համար.

9) իրավաբանական անձը լուծարվել է.

10) անձը օգտվում է վարչական պատասխանատվության ենթարկվելու անձեռնմխելիությունից և իրավասու մարմինը պատշաճ իրավական ընթացակարգի արդյունքում նրան չի զրկել այդ անձեռնմխելիությունից:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճվում է նաև եթե՝

1) սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կասեցնելու օրվանից անցել է մեկ տարի, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 88-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով և 89-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքերի.

2) բեկանվում է տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ այդ վարույթով վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումները.

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի կարճման մասին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը կայացնում է որոշում, որը եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

Հոդված 88. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի կասեցման հիմքերը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը պարտավոր է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն ամբողջությամբ կամ համապատասխան մասով կասեցնել, եթե՝

1) հայտնի չէ վարչական իրավախախտում կատարած անձը.

2) անձը թաքնվել է կամ նրա բնակության կամ գտնվելու վայրն այլ պատճառներով պարզված չէ, եթե առանց նրա մասնակցության վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի իրականացումն անհնար է.

3) անձը հիվանդ է այնպիսի ծանր հիվանդությամբ կամ գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս, որի պատճառով չի կարող մասնակցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին, եթե առանց նրա մասնակցության վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի իրականացումն անհնար է.

4) անձը օգտվում է վարչական պատասխանատվության ենթարկվելու անձեռնմխելիությունից.

5) գործում է անհաղթահարելի ուժ, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքին.

6) անհնարին է տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի արդյունքում որոշման ընդունումը մինչև սահմանադրական, վարչական, քաղաքացիական կամ քրեական դատավարության կարգով քննվող գործով որոշում կայացնելը:

7) փորձագիտական եզրակացություն տալու համար անհրաժեշտ է ավելի երկար ժամանակ, քան սույն օրենսգրքով սահմանված վաղեմության ժամկետի ավարտը՝ մինչև համապատասխան փորձագիտական եզրակացությունն ստանալը:

8) ստուգումների կամ ուսումնասիրությունների իրականացման համար անհրաժեշտ է ավելի երկար ժամանակ, քան սույն օրենսգրքով սահմանված վաղեմության ժամկետի ավարտը՝ մինչև համապատասխան ստուգման կամ ուսումնասիրության ավարտը:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կարող է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կասեցնել նաև սույն օրենսգրքով, ինչպես նաև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկություններ սահմանող այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերում:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կասեցվում է մինչև այն կասեցնելու հիմք հանդիսացած հանգամանքները վերանալը: Դրանց վերանալուց հետո վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը վերսկսվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի որոշմամբ:

Հոդված 89. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի նյութերը քրեական հետապնդման մարմնին հանձնելը

1. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը գալիս է այն եզրակացության, որ կատարված արարքը պարունակում է առերևույթ հանցագործության հատկանիշներ, ապա սույն օրենսգրքի 88-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կասեցնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը և այդ վարույթի նյութերը իր պատճառաբանված որոշմամբ անհապաղ հանձնում համապատասխան քրեական հետապնդման մարմնին: Որոշման պատճենը կայացումից հետո եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

2. Եթե քրեական հետապնդման մարմինը օրենքով սահմանված կարգով մերժում է քրեական գործի հարուցումը, ապա քրեական հետապնդման մարմնից որոշումը՝ անհրաժեշտ նյութերով ստանալու պահից սույն օրենսգրքի 88-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կասեցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը վերսկսվում է:

3. Եթե քրեական հետապնդման մարմինը օրենքով սահմանված կարգով հարուցում է քրեական գործ, ապա կասեցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը քրեական հետապնդման մարմնից որոշումը ստանալու պահից սույն օրենսգրքի 87-րդ հոդվածով սահմանված կարգով ենթակա է կարճման: Հարուցված տվյալ քրեական գործը օրենքով սահմանված կարգով

կարճելու դեպքում, երբ անձի գործողություններում առկա են վարչական իրավախախտման հատկանիշներ, քրեական վարույթն իրականացնող մարմինը նման որոշում կայացնելուց ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում այն՝ համապատասխան անհրաժեշտ նյութերով ուղարկում է վարչական մարմին՝ ըստ ենթակայության՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ սույն օրենսգրքի 87-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կարճված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթը վերսկսելու համար:

Հոդված 90. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի նյութերը ըստ ենթակայության ուղարկելու մասին որոշում

1. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը պարզում է, որ տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնելու իրավասությամբ օժտված չէ, ապա անհապաղ որոշում է կայացնում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի նյութերն ըստ ենթակայության ուղարկելու մասին՝ նշելով այն վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը, որին ուղարկվում է տվյալ վարույթը, և որոշման պատճենը կայացումից հետո եռօրյա ժամկետում ուղարկում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

Հոդված 91. Դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու հայցադիմում դատարան ներկայացնելու մասին որոշումը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու պահից մեկ ամսյա ժամկետում սույն օրենսգրքի 73-րդ հոդվածով սահմանված դեպքերում որոշում է կայացնում դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու հայցադիմում դատարան ներկայացնելու մասին:

2. Սույն հոդվածով սահմանված դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու ներկայացված հայցադիմումի քննությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

Հոդված 92. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության հրապարակայնությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը պետք է անցկացվի դռնբաց՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքերի:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը կամ դրա մի մասը կարող է անցկացվել դռնփակ հասարակական կարգի, պետական անվտանգության, բարոյականության, օրենքով պահպանվող գաղտնիքի, մասնակիցների մասնավոր կյանքի կամ անչափահասների պաշտպանության նպատակով:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի որոշումները բոլոր դեպքերում հրապարակվում են: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը դռնփակ անցկացնելու դեպքում չեն հրապարակվում որոշման այն մասերը, որոնք հիմք են հանդիսացել գործի քննությունը դռնփակ անցկացնելու համար:

Հոդված 93. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության վայրը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննվում է՝ ըստ վարչական իրավախախտման կատարման վայրի կամ ըստ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննող մարմնի գտնվելու վայրի: Տարածքային այլընտրանքային ենթակայության դեպքում իրավախախտողի միջնորդությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը կարող է քննվել՝ ըստ նրա բնակության վայրի:

2. Սույն օրենսգրքի 413-433-րդ կամ 436-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը կարող են քննվել նաև ըստ տրանսպորտային միջոցների կամ դրանք վարող անձանց հաշվառման վայրի:

Հոդված 94. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցների չներկայանալու հետևանքները և վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը հետաձգելը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցների մասնակցությամբ:

2. Բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը կարող է քննվել վարույթին մասնակցող անձի բացակայությամբ, եթե՝

1) վարույթին մասնակցող անձը միջնորդել է գործը քննել իր բացակայությամբ՝ ներկայացված փաստաթղթերի և նյութերի հիման վրա.

2) գործի քննության ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ծանուցված լինելով՝ վարույթին մասնակցող անձը չի ներկայացել գործի քննությանը և չի ներկայացրել գործի քննության հետաձգման մասին միջնորդություն կամ այդ միջնորդությունը մերժվել է:

3. Անհրաժեշտության դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինն իր նախաձեռնությամբ կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակցի միջնորդությամբ կարող է պատճառաբանված որոշմամբ հետաձգել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը՝ ծանուցելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձանց:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին օժանդակող անձանց գործի քննությանը չներկայանալու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը, լսելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցների կարծիքները, նրանց բացակայությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելու հնարավորության մասին, կայացնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը շարունակելու կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը հետաձգելու մասին որոշում:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձինք պատշաճ ծանուցվում են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի հաջորդ քննության ժամանակի և վայրի մասին:

Հոդված 95. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումները

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության արդյունքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինն ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

1) վարչական տույժ նշանակելու մասին.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու մասին.

2. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության ընթացքում ի հայտ են գալիս սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի կասեցման հիմքեր, ապա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության արդյունքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշում է ընդունում սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կասեցնելու կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կասեցնելու և նյութերը քրեական հետապնդման մարմնին հանձնելու մասին:

3. Սույն հոդվածով սահմանված որոշումը ստորագրում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննող պաշտոնատար անձը, իսկ կոլեգիալ մարմնի որոշումը՝ նիստին ներկա անդամները:

4. Սույն հոդվածով սահմանված որոշման եզրափակիչ մասը հրապարակվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունից անմիջապես հետո: Որոշման պատճենը հրապարակումից հետո եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

ԳԼՈՒԽ 14.
ՎԱՐՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հոդված 96. Ցուցմունք տալու կարգը

1. Ցուցմունք վերցնելն իրականացվում է վարչական իրավախախտման կատարման վայրում կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի վարչական շենքում: Եթե տարիքի կամ հիվանդության պատճառով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմին անձի ներկայանալն անհնար է, ցուցմունք վերցնելը կատարվում է ցուցմունք տվողի գտնվելու վայրում:

2. Լսողական, խոսակցական կամ տեսողական խանգարումներ ունեցող անձից ցուցմունք վերցնելը կատարվում է նրա հաղորդակցության նշանները հասկացող կամ նրա հետ նշաններով բացատրվելու ունակ թարգմանչի մասնակցությամբ:

3. Ցուցմունք տալու փաստը, ընթացքը և արդյունքները արտացոլվում են սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կազմված արձանագրությունում:

4. Ցուցմունքը և առաջադրված հարցերին տրված պատասխանները գրի են առնվում առաջին դեմքով և հնարավորության սահմաններում բառացիորեն: Հարցերը, դրանց պատասխանները, ինչպես նաև հարցերին պատասխանելուց հրաժարվելու պատճառները գրի են առնվում նույն հաջորդականությամբ, ինչ տրվել են ցուցմունք տալու ընթացքում:

5. Ցուցմունք տվող անձն իրավունք ունի ցուցմունք տալ բանավոր կամ ցուցմունքը գրել իր ձեռքով, որի մասին արձանագրության մեջ նշում է կատարվում: Գրավոր ցուցմունքին ծանոթանալուց

հետո վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող պաշտոնատար անձը նրան կարող է տալ լրացուցիչ հարցեր: Հարցերը և տրվող պատասխանները ներառվում են արձանագրության մեջ:

6. Ցուցմունք տալու ավարտից հետո արձանագրությունը ցուցմունք տվող անձի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

7. Ցուցմունք վերցնելը չի կարող տևել անընդմեջ երեք ժամից, իսկ անչափահասի, ինչպես նաև հոգեկան կամ այլ ծանր հիվանդությամբ տառապող անձի դեպքում՝ երկու ժամից ավելի: Հոգեկան կամ այլ ծանր հիվանդությամբ տառապող անձի դեպքում բժշկական եզրակացության հիման վրա, իսկ անչափահասի դեպքում՝ մանկական հոգեբանի կամ մանկավարժի համաձայնությամբ՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը կարող է սահմանել սույն հոդվածով նախատեսված ժամկետներից ավելի կարճ ժամկետներ:

Հոդված 97. Անձնական զննություն

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը, բավարար հիմքեր ունենալով կասկածելու, որ անձի հագուստի մեջ, նրա մոտ գտնվող իրերում կամ մարմնի վրա կարող են գտնվել առերևույթ վարչական իրավախախտմանն առնչվող առարկաներ, նյութեր կամ փաստաթղթեր, դրանք հայտնաբերելու նպատակով կատարում է անձնական զննություն: Անձնական զննությունը կատարվում է միայն սույն օրենսգրքով սահմանված առերևույթ վարչական իրավախախտումների կատարման դեպքում, ինչպես նաև սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով անձին ձերբակալելիս:

2. Անձնական զննությունը կատարվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի՝ զննության ենթարկվողի հետ նույն սեռին պատկանող պաշտոնատար անձի կողմից:

3. Անձնական զննության արդյունքում կազմվում է սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով արձանագրություն, որում նշվում են նաև անձնական զննության արդյունքում հայտնաբերված և վերցված վարչական իրավախախտմանն առնչվող առարկաներ, նյութեր կամ փաստաթղթեր՝ նշելով դրանց քանակը, չափը, քաշը, անհատական հատկանիշներն ու այլ առանձնահատկություններ: Արձանագրությունը ստորագրվում է, զննության ենթարկված անձի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

4. Արձանագրության պատճենը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է զննության ենթարկված անձին, իսկ ստանալուց հրաժարվելու դեպքում այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ:

Հոդված 98. Առարկայի, փաստաթղթի, տեղանքի, շինության և տրանսպորտային միջոցի զննությունը

1. Առարկայի (արժեքների, նյութերի, ապրանքների), փաստաթղթի, տեղանքի, շինության և տրանսպորտային միջոցի զննությունը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար նշանակություն ունեցող հանգամանքներ բացահայտելու նպատակով դրանց տեսողական ուսումնասիրությունն ու հետազոտումն է:

2. Զննությունը կատարվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից:

3. Տրանսպորտային միջոցի զննությունն իրականացվում է առանց դրա կառուցվածքային ամբողջականության խախտման: Եթե տրանսպորտային միջոցներում պահվում են մաքսային կանոնների խախտման անմիջական օբյեկտ համարվող ապրանքներ կամ հատուկ պատրաստված գաղտնարաններ, որոնք օգտագործվում են գաղտնի ճանապարհով Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով ապրանքներ տեղափոխելու նպատակով, ապա մաքսային մարմինները իրավունք ունեն նաև դրանք զննելու:

4. Ֆիզիկական անձի մոտ գտնվող առարկայի կամ փաստաթղթի զննությունը իրականացվում է՝ նրա ներկայությամբ, իսկ իրավաբանական անձին պատկանող առարկայի կամ փաստաթղթի զննությունը՝ իրավաբանական անձի ներկայացուցչի ներկայությամբ: Տեղանքի, շինության, դրանց տարածքում գտնվող առարկաների և փաստաթղթերի զննությունը հնարավորության դեպքում կատարվում է դրա սեփականատիրոջ կամ նրա ներկայացուցչի, իսկ իրավաբանական անձին պատկանող տեղանքի, շինության կամ այնտեղ գտնվող առարկաների կամ փաստաթղթերի զննությունը՝ նրա ներկայացուցչի ներկայությամբ: Տրանսպորտային միջոցի զննությունը կատարվում է դրա սեփականատիրոջ կամ նրա ներկայացուցչի կամ օրենքով սահմանված կարգով այն օգտագործելու իրավունք ունեցող անձի, իսկ իրավաբանական անձին պատկանող տրանսպորտային միջոցի զննությունը՝ նրա ներկայացուցչի ներկայությամբ:

5. Զննության ժամանակ անհրաժեշտության դեպքում կատարվում է զննվող առարկայի, տեղանքի, շինության և առանձին օբյեկտների չափումներ, կազմվում են հատակագծեր, գծագրեր, սխեմաներ, որի մասին նշվում է արձանագրության մեջ և դրանք կցվում են արձանագրությանը:

6. Զննության արդյունքում սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կազմվում է արձանագրություն, որում նշվում են նաև, այն ամենը ինչ հայտնաբերվել է՝ նշելով դրանց քանակը, չափը, քաշը, անհատական հատկանիշները և այլ առանձնահատկություններ, այն անձի տվյալները, որի տիրապետման ներքո գտնվում է զննվող տրանսպորտային միջոցը, տրանսպորտային միջոցի տիպը, մակնիշը, մոդելը, հաշվառման համարանիշը, տրանսպորտային միջոցի այլ նույնացնող նշանները, տեսակն ու քանակը, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցի զննման ժամանակ հայտնաբերված փաստաթղթերի վավերապայմանները: Արձանագրությունը ստորագրվում է, զննությանը մասնակցող անձանց ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

7. Արձանագրության պատճենը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված անձին, իսկ ստանալուց հրաժարվելու դեպքում այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ:

Հոդված 99. Առարկաներ կամ փաստաթղթեր վերցնելը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինների կողմից վերցվում են սույն օրենսգրքի 98-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կատարված զննության ժամանակ հայտնաբերված վարչական իրավախախտման գործիքները կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկաները, վարչական իրավախախտմամբ ձեռք բերված առարկաները (արժեքները, նյութերը, ապրանքները), ինչպես նաև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար նշանակություն ունեցող փաստաթղթերը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված առարկաները կամ փաստաթղթերը անձից վերցվում են նրա կամ նրա ներկայացուցչի ներկայությամբ:

3. Անձը իրավունք չունի հրաժարվել հանձնելու սույն հոդվածով սահմանված վերցման ենթակա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար նշանակություն ունեցող այն

առարկաները, փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները, որոնք պահանջվել են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինների կողմից՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված դեպքերի: Եթե պահանջվող առարկան կամ փաստաթուղթը գտնվում է այլ քրեական, քաղաքացիական, վարչական վարույթի կամ այլ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի նյութերում, ապա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին կարող է տրամադրվել հնարավորության դեպքում տվյալ առարկայի լուսանկարը կամ փաստաթղթի պատճենը:

4. Սույն օրենսգրքով սահմանված այնպիսի վարչական իրավախախտում կատարելը, որի համար սույն օրենսգրքին համապատասխան կարող է նշանակվել տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքից զրկում վարչական տույժի տեսակը, վարորդից վերցվում է վարորդական իրավունքի վկայականը մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործով որոշում կայացնելը և տրվում է համապատասխան կարգի տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքի ժամանակավոր թույլտվություն, որի մասին նշվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության մեջ: Տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքից զրկելու մասին որոշում կայացնելու դեպքում վարորդական վկայականը չի վերադարձվում, իսկ համապատասխան կարգի տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքի ժամանակավոր թույլտվության իրավունքը գործում է մինչև վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելը:

5. Սույն օրենսգրքի 41-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտում կատարած անձանց օտարերկրյա պետության կողմից տրված և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող վարորդական վկայականները վերցվում են մինչև գործով կայացված որոշման կատարումը:

6. Այնպիսի փաստաթղթեր վերցնելը, որոնք բովանդակում են պետական, ծառայողական, բանկային կամ օրենքով պահպանվող այլ գաղտնիք, իրականացվում է օրենքով սահմանված կարգով:

7. Վերցնելու վերաբերյալ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կազմվում է արձանագրություն, որում նշվում են նաև վերցրած փաստաթղթերի քանակը, տեսակը և վավերապայմանները, վերցրած առարկաների քանակը, չափը, քաշը, անհատական այլ հատկանիշները, նկարագրությունը և առանձնահատկությունները: Եթե անձը, սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքերում հրաժարվել է հանձնել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի համար նշանակություն ունեցող այն առարկաները, փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները, որոնք պահանջվել են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինների կողմից, ապա այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ: Արձանագրությունը ստորագրվում է, վերցնելուն մասնակցող անձանց ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Արձանագրության պատճենը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված անձին, իսկ ստանալուց հրաժարվելու դեպքում այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ:

8. Վերցնելու ժամանակ անհրաժեշտության դեպքում կարող են կիրառվել լուսանկարում, ձայնագրառում, տեսագրում և այլ եղանակով ամրագրում, որի մասին նշվում է արձանագրության մեջ: Դրանք կցվում են արձանագրությանը:

9. Վերցրած առարակներն ու փաստաթղթերը փաթեթավորվում են փաթեթավորման ամբողջականության խախտումը բացառող եղանակով (ստորագրություն, կապարակնիք և այլն) կամ կնքվում են՝ դրանք վերցնելու վայրում:

10. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ավարտից հետո վերցրած առարկաները ու փաստաթղթերը պահվում են, վերադարձվում են կամ բռնագրավվում են, կամ սահմանված կարգով ոչնչացվում են կամ տնօրինվում են օրենքով սահմանված կարգով:

11. Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում սույն հոդվածին համապատասխան վերցված առարկաների գնահատումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության գործող գների, իսկ վերջիններիս վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում՝ փորձագետների եզրակացության հիման վրա:

12. Սույն հոդվածին համապատասխան վերցված օտարերկրյա արժույթի վերահաշվարկը հայկական դրամի՝ կատարվում է վարչական իրավախախտման հայտնաբերման օրը Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքով:

Հոդված 100. Բերման ենթարկելը

1. Բերման ենթարկելն առանց հարգելի պատճառի վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմին չներկայացած իրավախախտողին, վկային, տուժողին, օրինական ներկայացուցչին, փորձագետին, թարգմանչին սույն օրենսգրքով սահմանված պարտականությունների կատարումն ապահովելու նպատակով նրան հարկադրաբար վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմին ներկայացնելն է, եթե անհնարին է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի հետագա ընթացքն առանց վերջիններիս ներկայության:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձինք առանց հարգելի պատճառի վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմին չներկայանալու դեպքում զգուշացվում են բերման ենթարկվելու վերաբերյալ: Ընդ որում, նշված անձանց բերման ենթարկելը կարող է իրականացվել միայն երկրորդ անգամ անհարգելի պատճառով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմին չներկայանալու դեպքում:

3. Բերման ենթարկված անձը չի կարող անազատության մեջ պահվել ավելի, քան այն պարտականության կատարումը, որի ապահովման նպատակով անձը բերման է ենթարկվել, բայց ոչ ավելի քան 3 ժամը:

4. Բերման ենթարկված անձը ունի սույն օրենսգրքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավունքները:

5. Բերման ենթարկվածը պետք է անհապաղ ազատ արձակվի, եթե՝

1) վերացել է անձին անազատության մեջ պահելու անհրաժեշտությունը.

2) անձն ազատությունից զրկվել է բերման ենթարկվելու՝ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգի խախտմամբ.

3) լրացել է սույն հոդվածով սահմանված առավելագույն ժամկետը:

6. Ազատ արձակելու հիմքերը և ժամանակը նշվում են սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արձանագրության մեջ:

7. Բերման ենթարկելուց անմիջապես հետո սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կազմվում է արձանագրություն, որում նշվում են նաև այն կազմելու ժամանակը (տարեթիվը, ամիսը, օրը, ժամը, րոպեն), վայրը, հիմքը և նպատակը, բերման ենթարկվողի մասին տվյալները: Արձանագրությունը ստորագրվում է, բերման ենթարկված անձի ծանոթացմանը և ստորագրմանը ներկայացվում է՝ սույն օրենսգրքի 86-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: Արձանագրության պատճենը ստորագրությամբ առձեռն հանձնվում է բերման ենթարկված անձին, իսկ ստանալուց հրաժարվելու դեպքում, այդ մասին նշում է կատարվում արձանագրության մեջ:

8. Բերման ենթարկելու լիազորություն ունեն սույն օրենսգրքի 54-րդ հոդվածով սահմանված վարչական ձերբակալում իրականացնելու իրավասություն ունեցող մարմինները՝ սույն օրենսգրքով իրենց ենթակայությանը վերապահված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթներով: Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնելու իրավասություն ունեցող մարմինների կողմից բերման ենթարկելն անհնարին է, ապա կարող են դիմել Ոստիկանությանը:

9. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող սույն հոդվածի 8-րդ մասով չսահմանված այլ մարմինները բերման ենթարկելու իրականացման համար կարող են դիմել Ոստիկանությանը, որը սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կարող է որոշում կայացնել բերման ենթարկելու վերաբերյալ:

10. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված անձինք իրենց ներկայանալուն խոչընդոտող հարգելի պատճառների առկայության մասին պարտավոր են տեղյակ պահել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

11. Չի թույլատրվում բերման ենթարկել մինչև 16 տարեկան անչափահասներին, հղի կանանց և ծանր հիվանդությամբ տառապող անձանց:

ԳԼՈՒԽ 15.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹՈՒՄ ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ, ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԸ

Հոդված 101. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում գաղտնիության պահպանումը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակցի վերաբերյալ՝ օրենքով պահպանվող գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունները վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինները կարող են ստանալ միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում ձեռնարկվում են օրենքով պահպանվող գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների պահպանման օրենքով նախատեսված միջոցներ: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում առանց օրենքով սահմանված անհրաժեշտության չպետք է հավաքվեն, պահվեն, օգտագործվեն և տարածվեն օրենքով պահպանվող գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ: Օրենքով պահպանվող գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները հետազոտվում են դռնփակ՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի նախաձեռնությամբ կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձի միջնորդությամբ:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձը, որին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինն առաջարկում է սույն օրենսգրքի դրույթներին համապատասխան հաղորդել կամ ներկայացնել օրենքով պահպանվող գաղտնիք բովանդակող տեղեկություններ, չեն կարող, վկայակոչելով օրենքով պահպանվող գաղտնիքի պահպանման անհրաժեշտությունը, հրաժարվել այդ պահանջը կատարելուց:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձինք, ինչպես նաև այլ անձինք, որոնց ծանոթացման համար ներկայացվում կամ այլ կերպ հաղորդվում են օրենքով պահպանվող գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի պահանջով պարտավոր են չհրապարակել նշված տեղեկությունները, որի համար նրանցից վերցվում է ստորագրություն: Ստորագրություն տալուց հրաժարվելու դեպքում ներկայացուցիչները, բացի օրինական ներկայացուցչից, հեռացվում են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցելուց: Չհրապարակելու մասին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձի պարտավորությունը նրան չի խոչընդոտում միջնորդելու օրենքով պահպանվող գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները հետազոտել դռնփակ:

Հոդված 102. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ժամկետները և դրա հաշվարկը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ժամկետը՝ սույն օրենսգրքով սահմանված ժամանակահատվածն է (պահը), որի ընթացքում (կամ որի վրա հասնելու պահից) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինները, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձինք իրավունք ունեն կամ պարտավոր են կատարելու որոշակի գործողություններ կամ ձեռնպահ մնալ դրանք կատարելուց:

2. Սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետները հաշվվում են ժամերով, օրերով, ամիսներով և տարիներով: Օրերով հաշվարկվող ժամկետներում չեն ներառվում օրենքով նախատեսված ոչ աշխատանքային օրերը:

3. Ժամկետն օրերով հաշվելիս ժամկետի ընթացքն սկսվում է առաջին օրվա գիշերվա ժամը քսանչորսից և ավարտվում վերջին օրվա գիշերվա ժամը քսանչորսին: Ժամկետն ամիսներով կամ տարիներով հաշվելիս ժամկետը ավարտվում է վերջին ամսվա համապատասխան օրը, իսկ եթե տվյալ ամիսը չունի համապատասխան օր, ժամկետը ավարտվում է այդ ամսվա վերջին օրը: Եթե ժամկետի լրանալը համընկնում է ոչ աշխատանքային օրվան, ապա ժամկետի վերջին օրը հաշվվում է դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

4. Ժամկետը բաց թողնված չի համարվում, եթե բողոքը կամ այլ փաստաթուղթը փոստին է հանձնվում մինչև սահմանված ժամկետի վերջին օրվա ժամը քսանչորսը, իսկ բժշկական հաստատությունում գտնվող անձանց համար, եթե բողոքը կամ այլ փաստաթուղթը բժշկական հաստատության վարչակազմին հանձնվում է մինչև ժամկետի վերջին օրվա աշխատանքային ժամը լրանալը: Բողոքը կամ այլ փաստաթուղթը փոստին հանձնելու ժամանակը որոշվում է փոստային դրոշմով, իսկ բժշկական հաստատության վարչակազմին հանձնելու ժամանակը՝ այդ հաստատությունների գրասենյակների կամ պաշտոնատար անձանց կատարած նշումով:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձանց հանձնման ենթակա փաստաթղթերի ստացման փաստը հաստատվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործին կցված նրանց ստորագրությամբ, իսկ փոստով ուղարկված լինելու դեպքում՝ այդ մասին հետադարձ ծանուցման առկայությամբ:

Հոդված 103. Ժամկետը բաց թողնելու հետևանքները և վերականգնման կարգը

1. Ժամկետն անցնելուց հետո կատարված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի գործողություններն ու ընդունված որոշումներն իրավաբանական ուժ չունեն:

2. Բաց թողնված ժամկետի պատճառները հարգելի համարելու և ժամկետը վերականգնելու համար շահագրգիռ անձը միջնորդությամբ դիմում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

3. Հարգելի պատճառով բաց թողնված ժամկետը վերականգնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի որոշմամբ՝ շահագրգիռ անձի միջնորդությամբ:

4. Այն որոշման կատարումը, որը բողոքարկված է սահմանված ժամկետի բացթողումով, շահագրգիռ անձի միջնորդությամբ կարող է կասեցվել, եթե վերականգնվել է բաց թողնված ժամկետը:

5. Բողոքարկման ժամկետը բաց թողնելու պատճառը վերանալուց հետո վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձը կարող է բողոք ներկայացնել 15 օրվա ընթացքում՝ նշելով ժամկետը բաց թողնելու պատճառը: Վարչական մարմինը, որի վարույթում է գտնվում վարչական բողոքը, վերականգնում է բաց թողնված ժամկետը, և բողոքն ըստ էության քննարկում և լուծում է, եթե բողոքով կամ բողոքի քննարկման ընթացքում հիմնավորվում է բողոք բերողից անկախ պատճառներով բողոքարկման ժամկետը բաց թողնելու հանգամանքը:

6. Բողոքարկման ժամկետը լրանալուց 6 ամիս անցնելուց հետո վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձը կորցնում է բողոքարկման ժամկետը հարգելի պատճառներով բաց թողնելու հիմնավորմամբ բողոք բերելու իրավունքը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բողոք բերելու ժամկետը բաց թողնելը կապված է անհաղթահարելի ուժի առաջացրած հետևանքների հետ:

7. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի բաց թողնված ժամկետը վերականգնելու միջնորդությունը մերժելու որոշումը կարող է բողոքարկվել վերադասության կարգով կամ դատարան:

Հոդված 104. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում փաստաթղթերը հանձնելը (ծանուցելը)

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում փաստաթղթերը (որոշումներ, արձանագրություններ, ծանուցագրեր և այլն) վարույթին մասնակցող անձանց հանձնվում են ստորագրությամբ առձեռն հանձնելու միջոցով կամ §Փաստաթղթերի հատուկ առաքման մասին¦ օրենքով կամ §Ինտերնետով հրապարակային և անհատական ծանուցման մասին¦ օրենքով սահմանված կարգով, եթե սույն օրենսգրքով հանձնման հատուկ կարգ նախատեսված չէ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները երեք օրվա ընթացքում անձամբ հանձնվում են այն անձին, որի վերաբերյալ այն ընդունվել է, ինչպես նաեւ տուժողին՝ նրա խնդրանքով: Սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները համարվում են անձամբ հանձնված, եթե՝

1) այն ստորագրությամբ առձեռն հանձնվել է հասցեատիրոջը կամ հասցեատերը որոշումը ստանալու անդորրագրի վրա ստորագրել է սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները ստանալուց հրաժարվելու մասին.

2) այն ուղարկվել է հասցեատիրոջ պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով՝ §Ինտերնետով հրապարակային եւ անհատական ծանուցման մասին¦ օրենքով սահմանված կարգով

եւ այդ օրենքով համարվում է պատշաճ ծանուցված.

3) պաշտոնական էլեկտրոնային փոստ չունեցող հասցեատիրոջ գրավոր դիմումի հիման վրա այն ուղարկվել է էլեկտրոնային փոստով կամ հեռահաղորդակցության այլ (այդ թվում՝ բջջային հեռախոսահամարին կարճ հաղորդագրություն ուղարկելու) միջոցով, եւ դրանք հավաստում են պարտավոր անձի կողմից վարչական ակտի մասին ծանուցումը ստացած լինելու փաստը.

4) հասցեատերը դիմել է տուգանքի վճարումը տարաժամկետելու խնդրանքով կամ գանգատարկել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի որոշումը, որոնց դեպքում սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված փաստաթղթերը կամ դրան հանձնելու օր է համարվում տարաժամկետելու խնդրանքով դիմելու կամ գանգատարկելու օրը:

3. Եթե հնարավոր չէ փաստաթուղթը հանձնել առձեռն կամ հասցեատերը չունի պաշտոնական էլեկտրոնային փոստ (բնակչության պետական ռեգիստրի տվյալների համաձայն անձը չունի նույնականացման քարտ կամ իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում չկա տեղեկատվություն իրավաբանական անձի էլեկտրոնային փոստի վերաբերյալ) եւ գրավոր չի դիմել փաստաթղթի մասին իր հայտնած հեռահաղորդակցության միջոցով ծանուցելու խնդրանքով, կամ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով սահմանված կարգով փաստաթուղթը հանձնելուց հետո հնգօրյա ժամկետում չի ստացվել հավաստում պարտավոր անձի կողմից փաստաթղթի մասին ծանուցումը ստացած լինելու փաստի մասին, ապա փաստաթուղթը ուղարկվում է պատվիրված նամակով՝ հետադարձ ծանուցմամբ տվյալ վարչական վարույթի ընթացքում անձի հայտնած հասցեով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ անձի հաշվառման հասցեով: Եթե փոստով ուղարկված փաստաթուղթը վերադարձվել է, կամ ծանուցման փաստը չի հաստատվել, կամ հասցեատերը հրաժարվել է ստանալ պատշաճ կարգով ուղարկված (հանձնվող) փաստաթուղթը եւ ստորագրել հրաժարվելու մասին, ապա փաստաթուղթը տեղադրվում Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում: Այն դեպքերում, երբ փաստաթուղթը տեղադրվում է Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում, փաստաթուղթը համարվում է հանձնված (պատշաճ ծանուցված) փաստաթղթի մասին ծանուցումն ինտերնետային կայքում տեղադրելու օրվան հաջորդող հինգերորդ օրը: Սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում նախատեսված դիմումի առկայության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում տեղադրվելու հետ մեկտեղ փաստաթուղթը եւս մեկ անգամ ուղարկվում է դիմումում մատնանշված հեռահաղորդակցության միջոցով:

4. Փաստաթուղթը հասցեատիրոջ էլեկտրոնային, այդ թվում՝ պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվելու դեպքում անձը ստանում է ծանուցում փաստաթղթի առկայության մասին, ինչպես նաև՝ համապատասխան էլեկտրոնային հղումը, որի միջոցով փաստաթուղթը հնարավոր կլինի ներբեռնել կամ տեսանելի լինել ինտերնետային կայքի միջոցով, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ առնվազն ծանուցման մեջ արտացոլվում է փաստաթղթի եզրափակիչ մասը: Բջջային հեռախոսահամարին հաղորդագրությամբ ծանուցման դեպքում անձը ստանում է կարճ հաղորդագրություն փաստաթղթի առկայության մասին՝ փաստաթղթի համարի կամ այլ տվյալի նշումով, որի օգտագործմամբ անձը ինտերնետային կայքի միջոցով հնարավորություն կունենա դիտել կամ ներբեռնել այն:

ԲԱԺԻՆ 5.
ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՆԱՅՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

ԳԼՈՒԽ 16.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՐՈՇՄԱՆ ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ

Հոդված 105. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման բողոքարկման և վերանայման կարգը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կայացրած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը, ինչպես նաև գործողությունն ու անգործությունը (սույն գլխում այսուհետ՝ որոշում, բացառությամբ այն հոդվածների, որոնցով գործողությունն ու անգործությունն առանձնացված են որոշումից) կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական կարգով՝ կամ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դատական կարգով՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված դեպքի:

2. Որոշումը վարչական կարգով բողոքարկվում է որոշումն ընդունած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին, նրա վերադաս վարչական մարմնին կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ այլ իրավասու վարչական մարմնին:

3. Եթե որոշումը բողոքարկվել է վարչական և դատական կարգով միաժամանակ, ապա բողոքը ենթակա է դատական քննության, իսկ վարչական կարգով բողոքարկման վարույթն ենթակա է կարճման:

4. Եթե բողոքը ներկայացվում է որոշումը ընդունած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին, ապա վերջինս բողոքը ստանալուց հետո եռօրյա ժամկետում այն վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մյուս նյութերի հետ միասին վերադաս մարմնի առկայության դեպքում ուղարկում է իր վերադասին:

5. Բողոքարկման ժամկետը բաց թողնված լինելու դեպքում բողոքը քննելու իրավասություն ունեցող վարչական մարմինը կայացնում է բողոքարկման վարույթի հարուցումը մերժելու մասին որոշում, եթե չի ներկայացվել բաց թողնված ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդություն կամ այդ միջնորդությունը մերժվել է:

6. Որոշման վերաբերյալ բողոքի բացակայության դեպքում այդ որոշումն ընդունած վարչական մարմնի վերադաս վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը), վերահսկողության կարգով իր նախաձեռնությամբ, իրավունք ունի վերանայել ստորադաս վարչական մարմնի ընդունած որոշումը՝ սույն օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում: Վերադաս վարչական մարմինը վերանայման վարույթը հարուցում և քննում է սույն գլխով սահմանված ժամկետներում և կարգով: Վերանայման վարույթում պարտադիր ներգրավվում է այն անձը, ում իրավունքների վերաբերյալ կայացվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը:

7. Սույն օրենսգրքի 21-րդ գլխով սահմանված կարգով հայտնաբերված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմնի որոշումները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով՝ վարչական կարգով բողոքարկվելուց և բողոքը ամբողջությամբ կամ մասնակի մերժվելուց հետո:

Հոդված 106. Վարչական կարգով բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձինք

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի որոշումների, այդ թվում՝ միջանկյալ որոշումների դեմ վարչական կարգով բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեն՝

1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցը՝ եթե համարում է, որ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կայացրած որոշմամբ խախտվել է կամ անմիջականորեն կարող է խախտվել նրա՝ Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, օրենքներով կամ այլ իրավական ակտերով ամրագրված իրավունքներն ու ազատությունները.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակից չհանդիսացող այն անձինք, որոնց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշում է կայացրել:

Հոդված 107. Վարչական կարգով բողոք ներկայացնելու ժամկետը և վարչական կարգով ներկայացվող բողոքի բովանդակությունը

1. Վարչական կարգով ներկայացված բողոքը, բացառությամբ նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքների հիմքով բողոք բերելու դեպքերի, կարող է բերվել՝

1) որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից գործողություն կատարելու օրվանից՝ մեկ ամսվա ընթացքում.

3) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից անգործություն ցուցաբերելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի միջանկյալ որոշումները վարչական կարգով կարող են բողոքարկվել որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո հինգօրյա ժամկետում:

3. Բաց թողնված ժամկետը կարող է վերականգնվել սույն օրենսգրքի 103-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

4. Սույն օրենսգրքի 106-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով սահմանված անձանց համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետները հաշվարկվում են այն օրվանից սկսած, երբ իմացել են կամ կարող էին իմանալ այդ որոշման կայացման մասին:

5. Վարչական կարգով ներկայացվող բողոքը կազմվում է գրավոր և պետք է բովանդակի՝

1) այն մարմնի անվանումը, որին ներկայացվում է բողոքը.

2) տվյալներ բողոք բերած անձի մասին (բողոք բերող ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, նրա հասցեն, իսկ իրավաբանական անձի դեպքում՝ իրավաբանական անձի անվանումը, գտնվելու վայրը, նրա անունից բողոք բերող անձի անունը, ազգանունը).

3) բողոքարկվող որոշման կայացման տարին, ամիսը, օրը և այդ որոշումը կայացրած մարմնի (պաշտոնատար անձի) անվանումը.

4) բողոքարկման առարկան.

5) բողոք բերողի պահանջը.

6) բողոքին կից ներկայացվող նյութերի ցանկը՝ առկայության դեպքում.

7) բողոք բերող անձի ստորագրությունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա անունից բողոք բերող անձի ստորագրությունը և իրավաբանական անձի կնիքը՝ դրա առկայության դեպքում:

Հոդված 108. Վարչական կարգով ներկայացվող բողոքը վերադարձնելը

1. Բողոքը ստացած վարչական մարմինը վարչական կարգով ներկայացված բողոքը իր որոշմամբ վերադարձնում է, եթե՝

1) բողոքը չի համապատասխանում սույն օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված պահանջներին.

2) բողոքը ստորագրված չէ, կամ այն ստորագրել է ստորագրելու լիազորություն չունեցող անձը կամ այնպիսի անձ, որի պաշտոնեական դրությունը նշված չէ.

3) մինչև բողոքի հիման վրա բողոքարկման վարույթը հարուցելը՝ բողոք բերողը դիմել է այն վերադարձնելու մասին.

4) լրացել է բողոք ներկայացնելու համար սույն օրենսգրքի 107-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետը, և չի ներկայացվել միջնորդություն այն վերականգնելու մասին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով կայացված որոշման մեջ պետք է նշվեն բոլոր ձևական սխալները:

3. Բողոքը ստացած վարչական մարմինը սույն հոդվածի 1-ին մասով կայացված որոշումը, բողոքի և դրան կից փաստաթղթերի հետ եռօրյա ժամկետում ուղարկում է բողոք բերած անձին:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 2-րդ կամ 4-րդ կետերով սահմանված հիմքերով բողոքը վերադարձնելուց հետո, բողոքում առկա սխալները վերացնելու և որոշումը ստանալու օրվանից հետո՝ հինգօրյա ժամկետում, բողոքը կրկին ներկայացվելու դեպքում բողոքը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը, սակայն սույն օրենսգրքի 110-րդ և 111-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետը հաշվարկվում է կրկին ներկայացնելու օրվանից: Բողոքը կրկին սխալներով բերելու դեպքում դրանք վերացնելու համար նոր ժամկետ չի տրվում:

5. Բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

6. Բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը բողոքարկվելու և վերացվելու դեպքում բողոքը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

Հոդված 109. Վարչական կարգով բողոք ներկայացնելու հետևանքը

1. Վարչական կարգով բողոք ներկայացնելը կասեցնում է այդ որոշման կատարումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհապաղ կատարումը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կարծիքով անհրաժեշտ է հանրային շահերից ելնելով, այդ թվում՝ եթե անմիջականորեն վտանգվել է կամ կարող է վտանգվել անձանց կյանքը, առողջությունը կամ սեփականությունը, և այդ վտանգը կանխելու համար վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը հարկադրված կլինի ձեռնարկել արտակարգ միջոցներ, ինչպես նաև, երբ վտանգն արդեն իսկ առաջացել է:

Հոդված 110. Վարչական կարգով ներկայացված բողոքի հիման վրա բողոքարկման վարույթի հարուցման ժամկետը

1. Վարչական կարգով ներկայացված բողոքի հիման վրա բողոքարկման վարույթը հարուցվում է բողոքը վարչական մարմնում ստանալու օրվանից 3 օրվա ընթացքում: Այդ ժամկետում վարչական մարմնի կողմից բողոքարկման վարույթի հարուցումը սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված հիմքերով չմերժելու դեպքում բողոքարկման վարույթը համարվում է հարուցված:

Հարուցված բողոքարկման վարույթի վերաբերյալ վարչական մարմինը եռօրյա ժամկետում ծանուցում է վարչական վարույթի մասնակիցներին:

2. Բողոքի ընդունումը մերժվում է, եթե՝

1) սույն օրենսգրքի 108-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետում անձը չի վերացրել բողոքում առկա սխալները, որոնց չվերացնելն արգելք է բողոքարկման վարույթի հարուցման համար կամ բողոքը բերել է սույն օրենսգրքի 108-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետի խախտմամբ.

2) լրացել է բողոք ներկայացնելու համար սույն օրենսգրքի 107-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետը, բաց թողնված ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդությունը մերժվել է.

3) բողոքը բերել է այն անձը, որը բողոքարկելու իրավունք չունի,

4) բողոք է բերվել այն որոշման դեմ, որի հիման վրա բողոքը ստացած վարչական մարմինը բողոքարկման վարույթ հարուցելու լիազորություն չունի:

3. Բողոքը ստացած վարչական մարմինը բողոքի ընդունումը մերժելու մասին որոշումը, բողոքի և դրան կից փաստաթղթերի հետ եռօրյա ժամկետում ուղարկում է բողոք բերած անձին:

4. Բողոքը ընդունումը մերժելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով

5. Բողոքը ընդունումը մերժելու մասին որոշումը բողոքարկվելու և վերացվելու դեպքում բողոքը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

Հոդված 111. Վարչական կարգով ներկայացված բողոքի քննության կարգը և ժամկետը

1. Վարչական կարգով ներկայացված բողոքը քննվում է սույն օրենսգրքի 4-րդ բաժնով սահմանված դրույթներին համապատասխան, եթե սույն գլխով այլ բան նախատեսված չէ, և այդ դրույթներն իրենց էությամբ կիրառելի են բողոքարկման վարույթի նկատմամբ:

2. Բողոքը ենթակա է քննության բողոքը քննող վարչական մարմնի կողմից այն ստանալուց հետո 30 օրվա ընթացքում, իսկ լրացուցիչ ուսումնասիրում և ստուգում պահանջող վարույթների դեպքում նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել ևս 30 օրով:

3. Բողոքը քննող վարչական մարմինը բողոքը քննարկելիս առաջնորդվում է ինչպես գործում առկա, այնպես էլ լրացուցիչ ներկայացվող ապացույցներով:

Հոդված 112. Բողոքի քննության արդյունքում ընդունվող որոշումները

1. Վարչական բողոքի քննության արդյունքում բողոքը քննող վարչական մարմինը ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

1) մերժում է բողոքը և որոշումը թողնում անփոփոխ: Այն դեպքում, երբ որոշումը թերի կամ սխալ է պատճառաբանված, բողոքը քննող վարչական մարմինը պատճառաբանում է անփոփոխ թողնված որոշումը.

2) ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բավարարում է բողոքը՝ ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բեկանելով որոշումը և փոփոխելով այն: Այն դեպքում, երբ բողոքը ներկայացվել է իրավախախտողի կողմից, որոշումը փոփոխվում է այնպես, որ նշանակված վարչական տույժը չխստացվի կամ այլ կերպ չվատթարացվի նրա վիճակը.

3) ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բեկանում է որոշումը և կարճում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն, եթե առկա է սույն

օրենսգրքի 87-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը բացառող հանգամանքներից որևէ մեկը, իսկ չբեկանված մասով որոշումը թողնում է անփոփոխ.

4) բեկանում է որոշումը և գործն ուղարկում նոր քննության, եթե բողոքը քննող վարչական մարմնի կողմից կատարված գործի քննությունը բավարար չէ սույն մասի 2-րդ կամ 3-րդ կետերով նախատեսված որոշումներից մեկը կայացնելու համար.

5) ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բավարարում է բողոքը՝ բողոքարկվող գործողությունը ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ճանաչելով ոչ իրավաչափ՝ դադարեցնելով տվյալ գործողությունը, եթե բողոքի վերաբերյալ դիմում ընդունելու պահին այն շարունակվել է.

6) ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն բավարարում է բողոքը և համապատասխանաբար ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն կատարում հայցվող գործողությունը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով գործը նոր քննության ուղարկելիս տվյալ գործը քննած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձը չի կարող այն քննել կամ մասնակցել դրա քննությանը:

Հոդված 113. Որոշման փոփոխման կամ բեկանման հիմքերը

1. Որոշման փոփոխման կամ բեկանման հիմքերն են՝

1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը չի կիրառել այն օրենքը կամ միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտը, որը պետք է կիրառեր, և դա հանգեցրել է գործի սխալ լուծմանը.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կիրառել է այն օրենքը կամ միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտը, որը չպետք է կիրառեր և դա հանգեցրել է գործի սխալ լուծմանը.

3) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը սխալ է մեկնաբանել օրենքը կամ միջազգային պայմանագիրը կամ իրավական այլ ակտը և դա հանգեցրել է գործի սխալ լուծման.

4) գործը քննել է դրա լիազորությունը չունեցող վարչական մարմինը (նաև այն դեպքում, եթե դա իրականացրել է կոլեգիալ մարմինը, որի կազմում եղել է վարույթին մասնակցելու իրավունք չունեցող պաշտոնատար անձը) կամ դրա պաշտոնատար անձը, կամ համապատասխան պաշտոնատար անձը սույն օրենսգրքով սահմանված պարտադիր հիմքերի դեպքում սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով ինքնաբացարկ չի հայտնել

5) որոշումը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացրած պաշտոնատար անձի կողմից ստորագրված չլինելը կամ ստորագրելու լիազորություն չունեցող անձի կողմից ստորագրված լինելը.

6) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներից որևէ մեկի բացակայությամբ, որը պատշաճ չի ծանուցվել գործի քննության ժամանակի և վայրի մասին.

7) որոշումը իրավական հետևանք է առաջացրել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակից չդարձված անձանց համար.

8) առկա են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը բացառող կամ այն կարճելու սույն օրենսգրքով սահմանված հիմքերը.

9) որոշումը ընդունվել է կեղծ փաստաթղթերի կամ տեղեկությունների հիման վրա, կամ ներկայացված փաստաթղթերից ակնհայտ է, որ, ըստ էության, պետք է ընդունվեր այլ որոշում:

10) որոշումից հստակ չի երևում կամ միանշանակ պարզ չէ, թե որ վարչական մարմինն է դա ընդունել, ում է հասցեագրված, կամ հայտնի չէ, թե ինչ հարց է կարգավորում.

11) որոշմամբ իրավախախտողի վրա դրվում է ոչ իրավաչափ պարտականություն կամ տրամադրվում է ոչ իրավաչափ իրավունք:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ըստ էության ճիշտ որոշումը չի կարող բեկանվել միայն ձևական նկատառումներով:

Հոդված 114. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի միջանկյալ որոշումների բողոքարկումը

1. Միջանկյալ որոշումների բողոքարկման կարգի վրա տարածվում են սույն գլխի կանոնները՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածով սահմանված առանձնահատկությունները:

2. Միջանկյալ որոշումների վերաբերյալ վարչական բողոքը ենթակա է քննության բողոքարկման վարույթի հարուցումից հետո 5 օրվա ընթացքում:

ԳԼՈՒԽ 17.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄԸ ՆՈՐ ԵՎ ՆՈՐ ԵՐԵՎԱՆ ԵԿԱԾ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐՈՎ

Հոդված 115. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքներով վերանայելու կարգը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ անբողոքարկելի դարձած որոշումը (սույն գլխում այսուհետ՝ որոշում) նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքներով վերանայում է որոշումը կայացրած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կամ այդ մարմնի վերադասը կամ օրենքով նախատեսված այլ իրավասու մարմինը:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշումը նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքներով վերանայում է դիմումի հիման վրա կամ իր նախաձեռնությամբ:

3. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով որոշումները վերանայելիս իրավասու վարչական մարմինները վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննում են սույն օրենսգրքով սահմանված բողոքարկման կանոններին համապատասխան, եթե սույն գլխով այլ կանոններ սահմանված չեն:

Հոդված 116. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման վերանայումը նոր երևան եկած հանգամանքներով

1. Նոր երևան եկած հանգամանքներով որոշումը վերանայվում է, եթե՝

1) օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով հաստատված է վկայի, տուժողի ցուցմունքների կեղծ լինելը, ինչպես նաև թարգմանչի կատարած թարգմանության սխալ կամ փորձագետի եզրակացության կեղծ լինելը.

2) օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով հաստատված են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձի ոչ իրավաչափ գործողությունները կամ անգործությունը, որոնք նա թույլ է տվել տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ընթացքում.

3) ի հայտ են եկել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին անհայտ մնացած այլ հանգամանքներ, որոնք ինքնին կամ մինչև այդ պարզված հանգամանքների հետ ապացուցում են ֆիզիկական անձի անմեղությունը կամ իրավաբանական անձի կողմից տվյալ վարչական իրավախախտումը կատարած չլինելը կամ անձի կատարած արարքի անհամապատասխանությունն այն վարչական իրավախախտմանը, որի համար նա վարչական պատասխանատվության է ենթարկվել, կամ ապացուցում են այն ֆիզիկական անձի մեղավորությունը կամ այն իրավաբանական անձի կողմից տվյալ վարչական իրավախախտումը կատարած լինելը, որի նկատմամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճվել է, ապացույցների կեղծված լինելը, որոնք հանգեցրել են ոչ իրավաչափ որոշում կայացնելուն:

Հոդված 117. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման վերանայումը նոր հանգամանքներով

1. Նոր հանգամանքներով որոշումը վերանայվում է, եթե՝

1) Սահմանադրական դատարանը տվյալ գործով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի կիրառած օրենքի կամ այլ իրավական ակտի դրույթը ճանաչել է Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր կամ այն ճանաչել է Սահմանադրությանը համապատասխանող, սակայն որոշման եզրափակիչ մասում բացահայտելով դրա սահմանադրաիրավական բովանդակությունը՝ համարել է, որ այդ դրույթն իրավակիրառ պրակտիկայում կիրառվել է Սահմանադրությանը հակասող այլ մեկնաբանությամբ.

2) Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանը կայացրել է դատական ակտ, որով հաստատվել է տվյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի շրջանակներում անձի՝ միջազգային պայմանագրով նախատեսված իրավունքի խախտման փաստը.

3) ուժի մեջ է մտել համապատասխան արարքի համար վարչական պատասխանատվությունը վերացնող կամ մեղմացնող օրենք.

4) վարչական դատարանը օրենքով սահմանված կարգով կայացրել է որոշում, որով անվավեր է ճանաչվել այն իրավական ակտը կամ դրա որևէ նորմ, որը կիրառվել է տվյալ գործով որոշում կայացնելիս:

2. Որոշումը սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով նախատեսված հիմքով կարող է վերանայվել, եթե նշանակված վարչական տույժը դեռ չի կատարվել:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքում նոր հանգամանքներով որոշման վերանայման համար դիմում ներկայացնելու սույն օրենսգրքի 118-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետի հաշվարկը սկսվում է Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի՝ ուժի մեջ մտած դատական ակտն այդ դատարանի

կանոնակարգերով սահմանված կարգով այդ դատարան դիմած անձի կողմից այն ստանալու օրվանից:

Հոդված 118. Դիմում ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձինք և ժամկետները

1. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով որոշման վերանայման դիմում ներկայացնելու իրավունք ունեն՝

1) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցները, ինչպես նաև նրանց իրավահաջորդները, եթե վիճելի իրավահարաբերությունը թույլ է տալիս իրավահաջորդություն.

2) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակից չհանդիսացող այն անձինք, որոնց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը կայացրել է որոշումը:

2. Դիմում ներկայացնելու իրավունք ունեն ինչպես այն անձը, որի դիմումի հիման վրա Սահմանադրական դատարանի կամ Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի կողմից կայացվել է նոր հանգամանք հանդիսացող դատական ակտ, այնպես էլ այն անձը, որը՝

1) օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ Սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա դրությամբ, §Սահմանադրական դատարանի մասին¦ սահմանադրական օրենքին համապատասխան, ունեցել են այդ իրավունքն իրացնելու հնարավորություն կամ §Սահմանադրական դատարանի մասին¦ սահմանադրական օրենքով զրկված են եղել Սահմանադրական դատարանում իրենց գործի քննության հնարավորությունից.

2) Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանի կողմից դատական ակտի կայացման պահին, միջազգային պայմանագրին համապատասխան, ունեցել են միջազգային դատարան դիմելու իրավունք:

3. Որոշման վերանայումը այնպիսի հանգամանքներ ի հայտ գալու հետևանքով, որոնք ցույց են տալիս ֆիզիկական անձի անմեղությունը կամ իրավաբանական անձի կողմից տվյալ վարչական իրավախախտումը կատարած չլինելը, ժամկետներով սահմանափակված չէ:

4. Նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով որոշումը վերանայելու համար դիմում կարող է ներկայացվել 3 ամսվա ընթացքում այն պահից, երբ դիմում ներկայացնող անձն իմացել էր կամ կարող էր իմանալ դրանց ի հայտ գալու մասին:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը կարճելու վերաբերյալ որոշման վերանայումը թույլատրվում է միայն վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետների ընթացքում:

6. Վարչական իրավախախտում կատարած ֆիզիկական անձի մահը արգելք չէ որոշումը վերանայելուն՝ անմեղությունը հաստատելու կամ այլ անձանց իրավունքները վերականգնելու համար: Ֆիզիկական անձի մահվան դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում հանդես է գալիս իրավահաջորդը:

7. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակից հանդիսացող անձի իրավահաջորդը որոշման վերանայման դիմում կարող է ներկայացնել իրավահաջորդ ճանաչվելուց հետո՝ 3 ամսվա ընթացքում, եթե սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետում իրավանախորդը չի իրացրել դիմում ներկայացնելու իր իրավունքը մահվան կամ լուծարման պատճառով:

8. Որոշման վերանայման դիմում չի կարող ներկայացվել, եթե որոշումն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո անցել է 10 տարի:

Հոդված 119. Դիմումին ներկայացվող պահանջները

1. Նոր հանգամանքներով կամ նոր երևան եկած հանգամանքներով որոշումը վերանայելու դիմումը պետք է բովանդակի՝

1) դիմումը ներկայացրած անձի անունը, ազգանունը, բնակության (գտնվելու վայրի) հասցեն.

2) այն վարչական մարմնի անվանումը, որին հասցեագրվում է դիմումը.

3) վերանայման ենթակա որոշման կայացման տարին, ամիսը, օրը.

4) որոշման վերանայման համար հիմք հանդիսացող նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքը և հիմնավորումը, թե ինչու է այն հիմք որոշման վերանայման համար

5) դիմումը ներկայացրած անձի պահանջը.

6) դիմումին կցվող փաստաթղթերի ցանկը՝ առկայության դեպքում.

7) դիմումը ներկայացրած անձի ստորագրությունը:

2. Դիմումին կցվում են նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքը հաստատող ապացույցները:

3. Դիմումը ներկայացնող անձը՝ դիմումի պատճենը, նոր հանգամանքը կամ կամ նոր երևան եկած հանգամանքը հաստատող նյութերի պատճենների հետ պատշաճորեն ուղարկում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

4. Որոշման վերանայման վարույթ հարուցելու դիմում կարող է ներկայացնել սույն օրենսգրքի 118-րդ հոդվածով սահմանված դիմում ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձի լիազորած անձը, որը դիմումի հետ միաժամանակ պետք է ներկայացնի նաև իր լիազորությունները հաստատող փաստաթուղթը:

Հոդված 120. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման վերանայման վարույթ հարուցելը և գործի քննությունը

1. Որոշումը նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքներով վերանայվում է՝ վերանայման վարույթ հարուցելու մասին որոշման հիման վրա:

2. Դիմումն ստանալու օրվանից ոչ ուշ, քան հինգօրյա ժամկետում, համապատասխան վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշում է կայացնում վերանայման վարույթ հարուցելու, դիմումը վերադարձնելու կամ վերանայման վարույթ հարուցելը մերժելու մասին, որի պատճենը՝ որոշումը կայացնելու օրվանից եռօրյա ժամկետում, հանձնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի մասնակիցներին:

3. Իր նախաձեռնությամբ վերանայման վարույթ հարուցելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը՝ ոչ ուշ, քան եռօրյա ժամկետում, վարույթ հարուցելու մասին որոշման պատճենը հանձնում է վարույթի մասնակիցներին:

4. Դիմումը համապատասխան վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի որոշմամբ վերադարձվում է, եթե՝

1) դիմումը չի համապատասխանում սույն օրենսգրքի 119-րդ հոդվածի պահանջներին.

2) դիմումը ստորագրված չէ, կամ այն ստորագրել է ստորագրելու լիազորություն չունեցող անձը կամ այնպիսի անձ, որի պաշտոնեական դրությունը նշված չէ.

3) մինչև դիմումի հիման վրա վերանայման վարույթը հարուցելը՝ դիմողը դիմել է այն վերադարձնելու մասին.

4) լրացել է դիմում ներկայացնելու համար սույն օրենսգրքի 118-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետը, և չի ներկայացվել միջնորդություն այն վերականգնելու մասին:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով կայացված որոշման մեջ պետք է նշվեն բոլոր ձևական սխալները:

6. Դիմումը ստացած համապատասխան վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը սույն հոդվածի 4-րդ մասով կայացված որոշումը, դիմումի և դրան կից փաստաթղթերի հետ եռօրյա ժամկետում ուղարկում է դիմողին:

7. Սույն հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին, 2-րդ կամ 4-րդ կետերով սահմանված հիմքերով դիմումը վերադարձնելուց հետո, դրանում առկա սխալները վերացնելու և որոշումը ստանալու օրվանից հետո՝ հինգօրյա ժամկետում, դիմումը կրկին ներկայացվելու դեպքում այն համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը, սակայն սույն հոդվածի 2-րդ մասով և սույն օրենսգրքի 112-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետը հաշվարկվում է կրկին ներկայացնելու օրվանից: Դիմումը կրկին սխալներով բերելու դեպքում դրանք վերացնելու համար նոր ժամկետ չի տրվում:

8. Դիմումը վերադարձնելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով: Դիմումը վերադարձնելու մասին որոշումը բողոքարկվելու և վերացվելու դեպքում դիմումը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

9. Վերանայման վարույթի հարուցումը մերժվում է, եթե՝

1) սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված ժամկետում անձը չի վերացրել դիմումում առկա սխալները, որոնց չվերացնելն արգելք է վերանայման վարույթի հարուցման համար կամ դիմումը բերել է սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված ժամկետի խախտմամբ.

2) առերևույթ բացակայում է նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքը.

3) որոշումը վերանայելու համար հիմք հանդիսացող նոր կամ նոր երևան եկած հանգամանքը հաստատող ապացույց չի ներկայացվել, և եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին հայտնի չէ նման հանգամանքի առկայությունը.

4) լրացել է դիմում ներկայացնելու համար սույն օրենսգրքի 118-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետը և բաց թողնված ժամկետը վերականգնելու մասին միջնորդությունը մերժվել է.

5) դիմումը ստացած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը դիմումում նշված որոշման վերանայման վարույթ հարուցելու լիազորություն չունի:

10. Դիմումը ստացած համապատասխան վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը սույն հոդվածի 9-րդ մասով կայացված որոշումը, դիմումի և դրան կից փաստաթղթերի հետ եռօրյա ժամկետում ուղարկում է դիմողին:

11. Վերանայման վարույթ հարուցելը մերժելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով: Վերանայման վարույթ հարուցելը մերժելու մասին որոշումը բողոքարկվելու և վերացվելու դեպքում դիմումը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

12. Վերանայման վարույթի արդյունքում որոշումը բեկանվում կամ փոփոխվում է, եթե հաստատվում է, որ նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքը ազդել է որոշման իրավաչափության՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ելքի վրա:

ԲԱԺԻՆ 6.
ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ
ԳԼՈՒԽ 18.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒԺԴ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 121. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման պարտադիր լինելը

1. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը պարտադիր է կատարման համար պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պաշտոնատար անձանց, վարչական իրավախախտում կատարած և այլ անձանց համար:

Հոդված 122. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարումը

1. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կամովին չկատարվելու դեպքում ենթակա է հարկադիր կատարման անբողոքարկելի դառնալու, իսկ բողոքարկվելու դեպքում՝ դատարանի կամ բողոքը քննող վարչական մարմնի վերջնական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից (այսուհետ՝ կատարման օր) հետո՝ օրենքով սահմանված կարգով:

2. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարումն իրականացնում է այդ որոշումը կայացրած մարմինը, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3. Եթե վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարումը վերապահված է այլ մարմնի, ապա որոշումը կայացրած մարմինը կատարման օրվան հաջորդող եռօրյա ժամկետում որոշումն ուղարկում է այն կատարելու իրավասություն ունեցող մարմնին:

4. Եթե վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կայացրել է դատարանը, ապա դատական ակտն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո եռօրյա ժամկետում դատարանը այն ուղարկում է դատարան դիմած վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին՝ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով կատարումն ապահովելու համար:

5. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը ենթակա չէ կատարման, եթե կատարման օրվանից անցել է մեկ տարի: Սույն հոդվածով սահմանված ժամկետը չի հաշվարկվում, եթե վարչական տույժ նշանակելու որոշումը կատարվում է հարկադիր կարգով:

Հոդված 123. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման վարույթի կարճումը

1. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման վարույթն այն կայացրած վարչական մարմինը կարճում է հետևյալ դեպքերում՝

1) տվյալ արարքի համար վարչական պատասխանատվություն սահմանող իրավական ակտը կամ իրավական ակտի համապատասխան նորմը կորցրել է իրավաբանական ուժը.

2) մահացել կամ օրենքով սահմանված կարգով մահացած է ճանաչվել վարչական պատասխանատվության ենթարկված ֆիզիկական անձը.

3) լրացել է սույն օրենսգրքով սահմանված որոշման կատարման ժամկետը.

4) լուծարվել կամ սնանկ է ճանաչվել վարչական պատասխանատվության ենթարկված իրավաբանական անձը:

2. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման կատարման վարույթը կարճելու վերաբերյալ ընդունվում է որոշում, որը եռօրյա ժամկետում ուղարկվում է որոշումը կատարելու իրավասություն ունեցող մարմնին:

Հոդված 124. Նախազգուշացում նշանակելու մասին որոշման կատարումը

1. Նախազգուշացում նշանակելու մասին որոշումը համարվում է կատարված, եթե այն սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով հանձնվել է այն անձին, ում նկատմամբ կայացվել է նախազգուշացում նշանակելու մասին որոշումը:

2. Եթե նախազգուշացումը բովանդակում է նաև խախտումները վերացնելու պարտադիր հանձնարարականներ, ապա նախազգուշացում նշանակելու մասին որոշումը համարվում է կատարված, եթե կատարվել են դրանում սահմանված խախտումները վերացնելու հանձնարարականները:

Հոդված 125. Տուգանք նշանակելու մասին որոշման կատարումը

1. Տուգանք նշանակելու մասին որոշումը պետք է կատարվի այդ որոշումը վարչական իրավախախտում կատարած անձին հանձնելու օրվանից ոչ ուշ, քան դրա՝ օրենքով սահմանված կարգով անբողոքարկելի դառնալը, իսկ այդ որոշումը բողոքարկելու դեպքում՝ բողոքի քննության արդյունքում ընդունված որոշման մասին ծանուցման օրվանից ոչ ուշ, քանդրանց՝ օրենքով սահմանված կարգով անբողոքարկելի դառնալը՝ բացառությամբ սույն օրենսգրքով սահմանված դեպքերի:

2. Տուգանք նշանակելու մասին որոշումը կամովին չկատարվելու և անբողոքարկելի դառնալու դեպքում այն ենթակա է կատարման §Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին¦ օրենքով սահմանած կարգով:

3. Եթե վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը օրենքով սահմանված կարգով տուգանք նշանակելու մասին որոշումը չի ուղարկում հարկադիր կատարելու իրավասություն ունեցող մարմնին, ապա տուգանք նշանակելու մասին որոշման կատարման վարույթը համարվում է ավարտված:

4. Եթե մինչև սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված ժամկետը լրանալու օրվան նախորդող օրը անձը դիմում է որոշումը կայացրած մարմնին տուգանքի վճարումը՝ տարաժամկետելու խնդրանքով, ապա որոշում կայացրած մարմինը տարաժամկետում է վճարումը դիմումի մեջ նշված ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան 6 ամիս: Այդ ժամկետում տուգանքի գումարը չվճարելու դեպքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը տարաժամկետելու ժամկետի ավարտից հետո՝ եռամսյա ժամկետում որոշումն ուղարկում է հարկադիր կատարման՝ §Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին¦ օրենքով սահմանած կարգով:

5. Որոշման մեջ նշվում է այն հաշվեհամարը, որին պետք է վճարվի տուգանքի գումարը:

Հոդված 126. Հանրօգուտ աշխատանքներ նշանակելու մասին որոշման կատարումը

1. Հանրօգուտ աշխատանքների կատարումն ապահովում է Կառավարության լիազորված մարմինը:

2. Անձը պարտավոր է հանրօգուտ աշխատանքների կատարումն ապահովող մարմին ներկայանալ նրա նկատմամբ նշանակված տուգանքը հանրօգուտ աշխատանքներով փոխարինելու գրավոր ծանուցում ստանալուց հետո յոթ օրվա ընթացքում:

3. Հանրօգուտ աշխատանքների կատարման ժամկետի սկիզբը հաշվարկվում է վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձին՝ հանրօգուտ աշխատանքներին փաստացի ներգրավելու պահից:

4. Վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձը պարտավոր է հանրօգուտ աշխատանքների կատարման ողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պահպանել այն մարմինների կամ կազմակերպությունների աշխատանքային կարգապահական ներքին կանոնները, որտեղ նա կատարում է հանրօգուտ աշխատանքները, աշխատել իր համար որոշված վայրերում, ինչպես նաև բնակության վայրը փոխելու դեպքում այդ մասին տեղյակ պահել որոշումը կատարող մարմնին:

5. Սույն օրենսգրքի 42-րդ հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված սահմանափակումներն ի հայտ գալու կամ հարգելի պատճառներով հանրօգուտ աշխատանքները կատարելու անհնարինության դեպքում որոշումը կատարող մարմինն այդ մասին գրավոր ծանուցում է վարչական տույժ նշանակած մարմնին՝ հանրօգուտ աշխատանքների չկրած մասը նշանակված տուգանքով փոխարինելու համար՝ հանրօգուտ աշխատանքների չկրած մասի և նշանակված տուգանքի տարբերության հաշվառմամբ կամ ազատելով աշխատանքների չկրած մասը կատարելուց հաշվի առնելով նշված սահմանափակումների ծանրության աստիճանը և հանրօգուտ աշխատանքների կատարման անհնարինության պատճառները:

6. Վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձի՝ պարտադիր զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայության զորակոչվելու դեպքում հանրօգուտ աշխատանքների ձևով վարչական տույժի կատարումը զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայության ժամկետով կասեցվում է:

Հոդված 127. Հանրօգուտ աշխատանքները կատարելուց խուսափելը

1. Անձի կողմից հանրօգուտ աշխատանքները կատարելուց խուսափելու դեպքում հանրօգուտ աշխատանքների կատարումն ապահովող մարմինն այդ մասին գրավոր ծանուցում է վարչական տույժ նշանակած մարմնին՝ հանրօգուտ աշխատանքները նշանակված նախկին տուգանքի չափին 10 տոկոս ավելացած չափով փոխարինելու համար:

2. Հանրօգուտ աշխատանքների ձևով տույժը կրելուց խուսափող է համարվում այն անձը, ով՝

1) մեկ ամսվա ընթացքում կատարել է իր համար նախատեսված հանրօգուտ աշխատանքների իննսուն տոկոսից պակաս հանրօգուտ աշխատանքներ՝ առանց հարգելի պատճառի.

2) մեկ ամսվա ընթացքում երկու և ավելի անգամ խախտել է տվյալ մարմնի կամ կազմակերպության աշխատանքային կարգապահության ներքին կանոնները.

3) ծանուցվելու դեպքում երկու և ավելի անգամ անընդմեջ չի ներկայացել կատարող մարմին՝ առանց հարգելի պատճառի:

Հոդված 128. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավման մասին որոշման կատարումը

1. Վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավման մասին որոշումը կամովին չկատարվելու դեպքում որոշումն անբողոքարկելի դառնալու օրվան հաջորդող 10 օրվա ընթացքում այն ուղարկվում է հարկադիր կատարման՝ §Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին¦ օրենքով սահմանած կարգով:

2. Վարչական իրավախախտում կատարելու գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող բռնագրավված առարկաները կամ գույքը տնօրինվում են օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 129. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու մասին որոշման կատարումը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու մասին որոշման պատճենը՝ որոշումն անբողոքարկելի դառնալու օրվան հաջորդող 10 օրվա ընթացքում ուղարկում է կատարման՝ վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձի աշխատավայրի վարչակազմին կամ այդպիսի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունք տվող մարմնին:

2. Որոշման պատճենը ստանալուց հետո հինգօրյա ժամկետում վարչական տույժի ենթարկված անձի աշխատավայրի վարչակազմը կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունք տալու իրավասություն ունեցող մարմինը միջոցներ են ձեռնարկում վարչական տույժի ենթարկված անձին արգելված պաշտոնները զբաղեցնելու կամ արգելված գործունեությամբ զբաղվելու հետ կապված բոլոր իրավունքներից և արտոնություններից զրկելու ուղղությամբ՝ այդ մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր տեղեկացնելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

3. Որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու ժամկետի հաշվարկը սկսվում է կատարման օրվանից:

4. Եթե որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելու ժամկետը սահմանվել է մինչև խախտման պատճառի վերացումը, ապա որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկումը վերացված է համարվում որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունք ունեցող անձի՝ խախտումները վերացնելու մասին հայտարարությունը (համապատասխան հիմնավորող փաստաթղթերով) լիազոր մարմնում մուտքագրվելու օրվանը հաջորդող հինգերորդ օրը:

Հոդված 130. Հատուկ իրավունքից զրկելու մասին որոշման կատարումը

1. Հատուկ իրավունքից զրկելու մասին որոշումը՝ որոշումն անբողոքարկելի դառնալուց հետո կատարվում է այդ իրավունքը հավաստող վկայականը վերցնելու միջոցով, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքի:

2. Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետի հաշվարկը սկսվում է կատարման օրվանից:

3. Վարչական տույժի ենթարկված անձը պարտավոր է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի ծանուցումը ստանալու օրվանից հետո հինգօրյա ժամկետում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին հանձնել իրավունքը հավաստող վկայականը: Սույն պարտականությունը չկատարելու դեպքում հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետը, բացառությամբ որակավորման վկայականից զրկելու դեպքի, երկարացվում է սույն հոդվածով նախատեսված պարտականությունը չկատարելու ժամանակահատվածով:

4. Եթե անձը զրկվում է ոչ բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից, ապա վկայականը չի վերցվում, այլ դրանում նշվում է, թե տրանսպորտային միջոցների ինչպիսի տեսակներ վարելու իրավունքից է նա զրկվում և ինչ ժամկետով: Այդ դեպքում վարչական պատասխանատվության ենթարկված անձը պարտավոր է սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին ներկայացնել վկայականը՝ նշումը կատարելու համար:

5. Հատուկ իրավունքից զրկելու ժամկետը լրանալուց հետո հատուկ իրավունքը հավաստող վկայականը վերադարձվում է վարչական տույժի ենթարկված անձին օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 131. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցման և դադարեցման մասին որոշման կատարումը

1. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցման, լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության դադարեցման մասին որոշումները՝ որոշումներն անբողոքարկելի դառնալուց հետո եռօրյա ժամկետում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինն լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողությունը կասեցնելու կամ դադարեցնելու վերաբերյալ միջնորդագիր է ներկայացնում լիցենզավորող կամ թույլտվություն տվող մարմին, եթե ինքն օժտված չէ համապատասխան լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցման կամ դադարեցման լիազորությամբ:

2. Լիցենզավորող կամ թույլտվություն տվող մարմինը որոշման կատարման մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր տեղեկացնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

3. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողությունը կասեցված կամ դադարեցված է համարվում այդ մասին լիցենզավորող կամ թույլտվություն տվող մարմնի որոշումը լիցենզավորված կամ թույլտվություն ունեցող անձին պատշաճ հանձնելու կամ նրա մոտ մուտքագրվելու օրվան հաջորդող օրվանից, եթե լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողությունը կասեցնելու կամ դադարեցնելու մասին որոշմամբ ավելի ուշ ժամկետ նախատեսված չէ:

4. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցումը վերացված է համարվում կասեցման ժամկետը լրանալու օրվան հաջորդող օրվանից: Եթե լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցման ժամկետը սահմանվել է մինչև խախտման պատճառի վերացումը, ապա լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողության կասեցումը վերացված է համարվում լիցենզավորված անձի կամ թույլտվություն ունեցող անձի՝ խախտումները վերացնելու մասին հայտարարությունը (համապատասխան հիմնավորող փաստաթղթերով) լիցենզավորող կամ թույլտվություն տվող մարմնում մուտքագրվելու օրվանը հաջորդող հինգերորդ օրը:

5. Լիցենզիայի կամ թույլտվության գործողությունը դադարեցվում է լիցենզիան կամ թույլտվությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ուժը կորցրած ճանաչելու միջոցով:

Հոդված 132. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցման մասին որոշման կատարումը

1. Իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցման մասին որոշումն որոշումն անբողոքարկելի դառնալուց հետո եռօրյա ժամկետում հանձնվում է իրավաբանական անձանց լուծարման պետական գրանցում իրականացնող մարմնին՝ իրավաբական անձի լուծարումը գրանցելու համար:

2. Իրավաբանական անձի լուծարման պետական գրանցումն իրականացվում է օրենքով սահմանված կարգով:

3. Իրավաբանական անձանց լուծարման պետական գրանցում իրականացնող մարմինը որոշման կատարման արդյունքների մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր տեղեկացնում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին:

ԲԱԺԻՆ 7.
ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՏՈՒԿ ՎԱՐՈՒՅԹՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 19.
ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՏՈՒԿ ՎԱՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 133. Առանձին տեսակի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ հատուկ վարույթների առանձնահատկությունները կարգավորող նորմերի կիրառումը

1. Առանձին տեսակի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ հատուկ վարույթների առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն բաժնով:

2. Առանձին տեսակի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ հատուկ վարույթն իրականացվում է սույն օրենսգրքով նախատեսված ընդհանուր կարգով այնքանով, որքանով սույն բաժնով այլ կանոններ նախատեսված չեն:

ԳԼՈՒԽ 20.
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 134. Կարգավորման ոլորտը

1. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա:

Հոդված 135. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Սույն օրենսգրքի 38-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ վարչական վարույթի կասեցման, երկարաձգման, կարճման, վարչական վարույթի արձանագրման, վարչական պատասխանատվությունից ազատման, տուգանքի չափի նվազեցման հիմքերը և կարգը, վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցները և վարչաիրավական ներգործության միջոցները, վարչական պատասխանատվության միջոցների հետ մեկտեղ խախտումները շտկելու և (կամ) հետագայում բացառելու հանձնարարության տրման առանձնահատկությունները սահմանվում են §Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին¦ օրենքով և այդ օրենքով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերում՝ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով:

2. Սույն օրենգրքի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 375-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 376-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերով, 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 378-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 379-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 380-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և 381-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված վարչական պատասխանատվության միջոցները կարող են նշանակվել տնտեսական մրցակցության

պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից ընդունված՝ տնտեսավարող սուբյեկտի իրավախախտման փաստը հաստատող որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երեք ամսվա ընթացքում:

3. Սույն օրենգրքի 373-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 375-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 376-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերով, 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 378-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 379-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 380-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և 381-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննվում են տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի կողմից ընդունված՝ տնտեսավարող սուբյեկտի իրավախախտման փաստը հաստատող որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից սկսած 45-օրյա ժամկետում:

ԳԼՈՒԽ 21.
ՏԵՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ԿԱՄ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ՍԱՐՔԵՐՈՎ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 136. Կարգավորման ոլորտը

1. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են սույն օրենսգրքի 41-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա, եթե իրավախախտումը հայտնաբերվել է տեսանկարահանող կամ լուսանկարահանող սարքերով (բացառությամբ, եթե վարչական իրավախախտումը հայտնաբերվել է նաև ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական կառավարման լիազոր մարմնի աշխատակցի կողմից և իրականացվել է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ, անկախ տվյալ վարչական իրավախախտումը տեխնիկական միջոցով ամրագրված լինելու հանգամանքից):

Հոդված 137. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործերը վարելը, ապացույցները, դրանք պահպանելը և ծանոթացման տրամադրելը

1. Սույն օրենսգրքի 136-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումները (այսուհետ՝ սույն գլխում՝ վարչական իրավախախտում) հիմնավորող ապացույցը իրավախախտումն ամրագրած տեսանյութն է կամ լուսանկարը, որը պարունակում է նաև տեխնիկական միջոցով արձանագրված տվյալները, ինչպես նաև որոշման կայացման պահին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնի տիրապետության տակ գտնվող այլ տեղեկատվություն:

2. Իրավախախտողին հանձնվող վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման մեջ (այդ թվում՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ իրականացնող իրավասու մարմնի համացանցի կայքէջում տեղադրված) զետեղված վարչական իրավախախտումն ամրագրած տեսանյութի կադրում կամ լուսանկարում անձանց պատկերները մթնեցվում են:

3. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշմանն իրազեկվելու պահից վարչական իրավախախտում կատարած անձի կամ նրա ներկայացուցչի գրավոր դիմումի հիման վրա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը նրանց է տրամադրում տեսանյութի պատճենը՝ դիմումը համապատասխան մարմնում մուտքագրվելու օրվան հաջորդող հինգ օրվա ընթացքում: Պատճենահանումը կատարվում է դիմումատուի տրամադրած կրիչների վրա: Տեսանյութի պատճենը հանձնվում է առձեռն, և հանձնման փաստն ամրագրվում է վարչական իրավախախտում կատարած անձի կամ նրա ներկայացուցչի կողմից դիմումում կատարված գրառմամբ: Եթե վարչական իրավախախտում կատարած անձը կամ նրա ներկայացուցչը գրավոր դիմելուց հետո սահմանված ժամկետում չի ներկայացել, ապա նրանց չներկայանալու փաստն ամրագրվում է դիմումում կատարված գրառմամբ: Չներկայանալն արգելք չէ կրկին վարչական մարմնին դիմելու համար՝ տեսանյութի պատճենը տրամադրելու պահանջով:

4. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը պարտավոր է ընդհանուր հիմունքներով տրամադրել տեսանյութի պատճենը, եթե այն սահմանված կարգով չի ոչնչացվել:

5. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործերը վարվում են էլեկտրոնային եղանակով՝ վարչական իրավախախտումների հաշվառման շտեմարանների միջոցով:

6. Ապացույցները վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման հետ պահվում են վարչական իրավախախտման վերաբերյալ էլեկտրոնային գործում:

7. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ էլեկտրոնային գործերը շտեմարանի ընթացիկ հատվածում պահպանվում են մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի ավարտը, ավարտից հետո տեղափոխվում շտեմարանի արխիվ, իսկ օրենսդրությամբ՝ արխիվում պահպանման համար սահմանված ժամկետի ավարտից հետո ոչնչացվում են (հեռացվում են շտեմարանից):

Հոդված 138. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Վարչական իրավախախտման հատկանիշները համարվում են պարզված, երբ տեսանյութում կամ լուսանկարում ամրագրված արարքի հատկանիշների և վարչական իրավախախտման հատկանիշների համադրման արդյունքում դրանց համապատասխանությունը կասկած չի հարուցում, իսկ կասկածի դեպքում՝ մեկնաբանվում է հօգուտ իրավախախտողի:

2. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթը սահմանափակվում է ամրագրված արարքի հատկանիշների և վարչական իրավախախտման հատկանիշների համադրման արդյունքներով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշում ընդունելով՝ առանց վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու:

3. Վարչական իրավախախտման հատկանիշները պարզվում են 20 օրում: Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը պարտավոր է ընդունել վարչական իրավախախտման հատկանիշները պարզելուց հետո՝ 5 օրվա ընթացքում, իսկ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված հարցում կատարելու դեպքում՝ նույն մասով նախատեսված պատասխանն ստանալուց հետո՝ 10 օրվա ընթացքում:

4. Կառավարության սահմանած՝ կապույտ գույնի առկայծող փարոսիկով կահավորման ենթակա տրանսպորտային միջոցներով կատարված և տեխնիկական միջոցներով հայտնաբերված

սույն օրենսգրքի 137-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարչական վարույթ չի հարուցվում:

5. Եթե վարչական իրավախախտումը կատարվել է պետական (պետական մարմին, պետական կառավարչական հիմնարկ, պետական հիմնարկ կամ որևէ այլ կարգավիճակ ունեցող պետական կազմակերպություն) կամ համայնքային (համայնքային կառավարչական հիմնարկ կամ որևէ այլ կարգավիճակ ունեցող համայնքային կազմակերպություն) կազմակերպությանն ամրացված (պատկանող) տրանսպորտային միջոցով, բացառությամբ սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված տրանսպորտային միջոցների, ապա վարչական իրավախախտումը կատարած անձին պարզելու նպատակով, վարչական իրավախախտման հատկանիշները պարզելուց հետո՝ հինգ օրվա ընթացքում, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը գրավոր հարցում է կատարում համապատասխան կազմակերպությանը: Հարցումը կարող է ուղարկվել նաև կազմակերպության պաշտոնական էլեկտրոնային փոստին: Հարցումն ստացած պետական կամ համայնքային կազմակերպության ղեկավարը կամ նրա լիազորած պաշտոնատար անձը պարտավոր է հնգօրյա ժամկետում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմնին գրավոր հայտնել, թե վարչական իրավախախտման կատարման պահին ում է ամրացված եղել (ով է վարել) տրանսպորտային միջոցը: Գրավոր կամ էլեկտրոնային պատասխանում նշվում են անձի անունը, ազգանունը, զբաղեցրած պաշտոնը, բնակության վայրը, վարորդական վկայականի սերիան և համարը, կցվում է աշխատանքային պայմանագրի և տրանսպորտային միջոցի ամրացման փաստաթղթի պատճենը:

6. Պաշտպանության նախարարության, Ոստիկանության, Ազգային անվտանգության ծառայության, Փրկարար ծառայության՝ սույն հոդվածի 4-րդ մասով չնախատեսված տրանսպորտային միջոցներով կատարված և տեխնիկական միջոցներով հայտնաբերված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի նյութերը՝ էլեկտրոնային եղանակով (էլեկտրոնային փոստով կամ կրիչով) մինչև յուրաքանչյուր ամսվան հաջորդող ամսվա 5-ը ուղարկվում է համապատասխան պետական կառավարման մարմին՝ կարգապահական պատասխանատվության հարցը լուծելու համար:

7. Վարչական իրավախախտման համար վարչական պատասխանատվությունը կրում է տրանսպորտային միջոցի սեփականատերը, իսկ եթե տրանսպորտային միջոցը հանդիսանում է իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ սեփականություն, ապա՝ համապատասխանաբար իրավաբանական անձը կամ անհատ ձեռնարկատերը, եթե չի ապացուցվում, որ վարչական իրավախախտումը կատարել է այլ անձ: Վարչական իրավախախտումն այլ անձի կողմից կատարված լինելու փաստը կարող է ապացուցվել սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետում և կարգով տրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ կամ վարչական իրավախախտում կատարած անձի կողմից բողոք (հայցադիմում՝ սույն օրենսգրքի 105-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված կարգով) ներկայացնելու կամ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված հարցմանը՝ նույն մասով սահմանված կարգով պատասխանելու միջոցով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված բողոքը (հայցադիմումը՝ սույն օրենսգրքի 105-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված կարգով), բացի սույն օրենսգրքով նախատեսված պարտադիր հատկանիշներից, պետք է բովանդակի նաև վարչական իրավախախտումը կատարելու պահին տրանսպորտային միջոցը վարող անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրի հասցեն, վարորդական վկայականի սերիան, համարը, բացառությամբ, այն դեպքերի, երբ տրանսպորտային միջոցը նրա տիրապետումից դուրս է եկել այլ անձանց անօրինական գործողությունների արդյունքում, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթերի պատճենները, առկայության դեպքում՝ նաև տրանսպորտային միջոցը վարելու՝ ստորագրությամբ հավաստված

համաձայնությունը: Եթե տրանսպորտային միջոցն օգտագործվում է գրավոր պայմանագրի հիման վրա, ապա պետք է կցվի նաև պայմանագրի պատճենը, իսկ եթե տրանսպորտային միջոցը հանդիսանում է իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ սեփականություն, ապա՝ վարչական իրավախախտում կատարած անձի կողմից տրանսպորտային միջոցը վարելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ (աշխատանքային կամ այլ պայմանագիր կամ տրանսպորտային միջոցն ամրակցելու մասին ակտ):

9. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված բողոք (հայցադիմում՝ սույն օրենսգրքի 105-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված կարգով) ներկայացվելու կամ տրանսպորտային միջոցն այլ անձի կողմից վարելու փաստը հաստատվելու, ինչպես նաև սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վաղեմության ժամկետը հաշվարկվում է համապատասխանաբար տրանսպորտային միջոցն այլ անձի կողմից վարելու փաստը հաստատվելու կամ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված հարցման պատասխանն ստանալու օրվանից:

10. Վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը ներառում է՝

1) նշանակված տուգանքի վճարման հաշվեհամարը.

2) անհատական ծածկագիրը (թվային և (կամ) տառային պայմանանշանների հաջորդականությունը, որոնք մուտքագրելով վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ իրականացնող իրավասու մարմնի համացանցային կայքէջում՝ իրավախախտողը կարող է դիտել որոշումը և դիտել (բեռնել) վարչական իրավախախտումն ամրագրած տեսանյութը):

3) լուսանկարը, եթե վարչական իրավախախտման փաստն ամրագրվել է լուսանկարահանմամբ, կամ տեսանյութից կադր, եթե վարչական իրավախախտման փաստն ամրագրվել է տեսանկարահանմամբ.

4) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին առնչվող այլ տվյալներ:

Հոդված 139. Հայաստանի Հանրապետությունում չհաշվառված տրանսպորտային միջոցներով կատարված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում չհաշվառված տրանսպորտային միջոցներով կատարված և սույն գլխով քննության ենթակա վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթն իրականացվում է սույն գլխով սահմանված կարգով, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն հոդվածով:

2. Վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը կրում է տրանսպորտային միջոցով որպես վարորդ Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատող անձը:

3. Եթե վարչական իրավախախտումը կատարվել է օտարերկրացիների կողմից, ապա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը, ինչպես նաև կատարման կարգի և չկատարելու իրավական հետևանքների մասին Ոստիկանության պետի հրամանով սահմանված ձևի հուշաթերթիկը հասցեատիրոջը հանձնվում է Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի այլ երկիր սահմանը հատելու (այդ թվում՝ առանց տրանսպորտային միջոցի) ժամանակ՝ մինչև սահմանը հատելու թույլտվություն տալը, իսկ այն դեպքում, երբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը կայացվել է Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի այլ երկիր սահմանը հատելուց հետո, ապա այլ երկրից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն հաջորդ անգամ սահմանը հատելու ժամանակ՝ մինչև սահմանը հատելու թույլտվություն տալը, եթե մինչ այդ սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշումը չի հանձնվել:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ որոշման կատարման՝ սույն օրենսգրքի 122-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված ժամկետը հաշվարկվում է՝ որոշումը սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով հանձնելու օրվանից:

ԳԼՈՒԽ 22.
ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԻՑ ԲԽՈՂ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 140. Կարգավորման ոլորտը

1. Սույն օրենսգրքի 433-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների (այսուհետ սույն գլխում՝ վարչական իրավախախտում) վերաբերյալ վարույթների վրա տարածվում են սույն օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի 3-8-րդ մասերը և սույն գլխով սահմանված առանձնահատկությունները:

2. Սույն գլխի նորմերը չեն տարածվում այն վարչական իրավախախտումների վրա, որոնք արձանագրվել են ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական կառավարման լիազոր մարմնի աշխատակցի կողմից և իրականացվել է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթ՝ անկախ տվյալ վարչական իրավախախտումը նաև տեղեկատվական համակարգից ստացված տեղեկությունների հիման վրա հայտնաբերված լինելու հանգամանքից:

Հոդված 141. Ապացույցները և դրանք պահպանելը

1. Վարչական իրավախախտումը հիմնավորող ապացույցը տեղեկատվական համակարգից ստացված տեղեկությունն է՝ տվյալ ժամանակահատվածում ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ գործող՝ ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության (այսուհետ՝ սույն գլխում ԱՊՊԱ) պայմանագրի բացակայության, տրանսպորտային միջոցների սեփականության իրավունքի պետական գրանցման և պետական հաշվառման (վերահաշվառման) շտեմարանում առկա տեղեկատվությունը՝ ավտոտրանսպորտային միջոցը հաշվառված լինելու մասին:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ապացույցները պահպանվում և տրամադրվում են սույն օրենսգրքի 137-րդ հոդվածի 3-5-րդ մասերով սահմանված կարգով:

3. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնող մարմինը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ իրականացնելիս համադրում է տեղեկատվական համակարգից ստացված տեղեկությունները և իր տվյալների բազայում առկա տվյալները՝ վարչական իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը կամ բացակայությունը պարզելու նպատակով:

4. Վարչական տույժի ենթարկված անձն իրավունք ունի չվճարելու սույն օրենսգրքի 433-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների համար նշանակված տուգանքը, եթե վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ երեսունօրյա ժամկետում, ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու

պետական կառավարման լիազոր մարմին է ներկայացնում մինչև ենթադրյալ վարչական իրավախախտման օրը կնքված և համապատասխան ժամանակահատվածի համար գործող ԱՊՊԱ պայմանագիրը:

ԳԼՈՒԽ 23.
ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՈՒՂՂՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 142. Կարգավորման ոլորտը 1. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են սույն օրենսգրքի 36-րդ գլխով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա:

Հոդված 143. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Սույն օրենսգրքի 142-րդ հոդվածով սահմանված իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները սահմանվում են Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքով:

ԳԼՈՒԽ 24.
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հոդված 144. Կարգավորման ոլորտը

1. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են սույն օրենսգրքի 47-րդ գլխով սահմանված, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված՝ Կենտրոնական բանկի կողմից հարուցվող և իրականացվող վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա:

Հոդված 145. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Սույն օրենսգրքի 144-րդ հոդվածով սահմանված իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները սահմանվում են §Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի մասին¦ օրենքով, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորվող, գրանցվող կամ հաշվառվող սուբյեկտների, §Արժեթղթերի շուկայի մասին¦ օրենքի համաձայն, Կենտրոնական բանկի կողմից վերահսկվող սուբյեկտների գործունեության ոլորտում ծագող հարաբերությունները կարգավորող օրենքով ուղղակիորեն սահմանված դեպքերում ընդունված այլ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով:

ԳԼՈՒԽ 25.
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ՈՒՂՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 146. Կարգավորման ոլորտը

1. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից հարուցվող և իրականացվող՝ սույն օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա:

Հոդված 147. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները

1. Սույն օրենսգրքի 146-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները սահմանվում են §Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին¦ օրենքով և այդ օրենքով ուղղակիորեն սահմանված դեպքերում՝ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով:

ԳԼՈՒԽ 26
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՈՒՂՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 148. Սույն գլխի նորմերը տարածվում են Պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից հարուցվող և իրականացվող՝ սույն օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի 25-րդ մասով (բացառությամբ՝ 36-րդ գլխի) սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթների վրա:

Հոդված 149. Սույն օրենսգրքի 148-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի առանձնահատկությունները սահմանվում են հարկային օրենսգրքով:

ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍ
ԲԱԺԻՆ 8.
ԳԼՈՒԽ 27.
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 150. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնելու պահանջները խախտելը

1. Բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ մատուցելը առողջապահական բնագավառում համապատասխան մասնագիտական կրթություն, որակավորում, մասնագիտացում, առաջին անգամ մասնագիտական գործունեության հավաստագիր կամ շարունակական մասնագիտական հավաստագիր չունեցող անձի կողմից բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առողջապահության բնագավառում համապատասխան մասնագիտական կրթություն, որակավորում, մասնագիտացում կամ շարունակական մասնագիտական զարգացման հավաստագիր չունեցող անձին բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ մատուցել թույլատրելը կամ վերապահումով հավաստագիր ունեցող անձին ինքնուրույն բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ մատուցելը թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր բուժաշխատողի մասով:

3. Առանց օտարերկրացի բուժաշխատողների մասնագիտական կարճաժամկետ գործունեության թույլտվության օտարերկրացի բուժաշխատողին բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ մատուցել թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների կողմից՝ պետության կողմից երաշխավորված անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման մասին պայմանագրի առկայության դեպքում, անվճար բժշկական օգնության և սպասարկման իրավունքն ունեցող անձից բժշկական օգնության և սպասարկման համար վճարներ գանձելը կամ բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայությունների տրամադրումը մերժելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Մարդուն կամ նրա օրինական ներկայացուցչին իր առողջական վիճակի, հետազոտությունների արդյունքների, հիվանդության ախտորոշման, բուժման մեթոդների, դրանց հետ կապված ռիսկի, բժշկական միջամտության հնարավոր տարբերակների, հետևանքների կամ բուժման արդյունքների մասին մատչելի ձևով տեղեկություն չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

6. Մարդու բժշկի դիմելու փաստի, առողջական վիճակի, հետազոտման, ախտորոշման կամ բուժման ընթացքում պարզված տեղեկության մասին առանց նրա կամ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության այլ անձի հայտնելը՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Պացիենտի վարման գործելակարգով կամ գործունեության ընթացակարգով կամ պետության կողմից երաշխավորված բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման չափորոշիչներով սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Բժշկական փաստաթղթեր (բացառությամբ ժամանակավոր անաշխատունակության թերթիկների) չվարելը կամ դրանց լրացման կամ շրջանառության պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողի կողմից ժամանակավոր անաշխատունակության թերթիկի լրացման կամ տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր անաշխատունակության թերթիկի համար:

10. Բժշկական փորձաքննության (բացառությամբ ախտաբանաանատոմիական փորձաքննության) իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից՝ երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով կամ առանց դրա:

11. Ախտաբանաանատոմիական հերձումների, փորձաքննությունների կամ հետազոտությունների անցկացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մինչև վեց ամիս ժամկետով կամ առանց դրա:

12. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողի կողմից մարդուն անհետաձգելի առաջին բժշկական օգնություն՝ անկախ այդ օգնության դիմաց վարձատրությունը երաշխավորող հիմքերի կամ այլ հանգամանքների առկայությունից չցուցաբերելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

13. Վիճակագրական տեղեկությունները՝ առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամի չափով:

14. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների կողմից պաշտոնական ինտերնետային կայք չունենալը կամ դրա համար սահմանված պահանջները չպահպանելը՝ ներառյալ բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում ծառայությունների կամ գնացուցակի կամ բուժանձնակազմի վերաբերյալ տվյալների կամ մասնագիտական ծառայություններ մատուցողների հետ հետադարձ կապի հնարավորության բացակայությունը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Պացիենտին իր հիվանդության մասին իրազեկ չդարձնելը և բժշկական միջամտության համար համաձայնություն չստանալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

16. Օրենքով սահմանված պահանջներին համապատասխան պացիենտին կամ նրա օրինական ներկայացուցչին իրազեկման թերթիկ չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տաս հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

17. Սույն հոդվածի 1-9-րդ, 12-13-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

18. Սույն հոդվածի 10-11-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկմամբ՝ սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված առավելագույն ժամկետով:

Հոդված 151. Մարդուն օրգան և հյուսվածք փոխպատվաստելու կարգը խախտելը

1. Մարդուն օրգանի կամ հյուսվածքի փոխպատվաստման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

2. Փոխպատվաստման նպատակով դիակային դոնորից օրգաններ կամ հյուսվածքներ վերցնելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

3. Փոխպատվաստման նպատակով կենդանի դոնորից օրգաններ կամ հյուսվածքներ վերցնելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

4. Փոխպատվաստման համար օրենսդրությամբ սահմանված ռեցիպիենտի համաձայնության կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեքհարյուր հազար դրամից չորսհարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար:

5. Օրգանների և հյուսվածքների դոնորների և ռեցիպիենտների ռեեստրում գրանցված տեղեկությունների տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 1-5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 152. Մարդու արյան և դրա բաղադրամասերի դոնորության ու փոխներարկումային բժշկական օգնության կարգը խախտելը

1. Արյան ռեեստրում դոնորների վերաբերյալ գրանցված տեղեկությունների տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին չհամապատասխանող արյան դոնորից արյուն վերցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Առողջապահության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից՝ արյուն կամ արյան բաղադրամաս հանձնելու համար սահմանված հաճախականությունը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Արյան դոնորին տեղեկատվության տրամադրման կամ նրա համաձայնության ստացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Արյան կամ դրա բաղադրամասը վերցնելու ընթացակարգը կամ արյան հետազոտության իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Արյան կամ դրա բաղադրամասերի պահպանման կամ տեղափոխման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Դոնորական արյան պատրաստուկների արտադրության կամ շրջանառության օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Օրենսդրությամբ սահմանած կարգով դոնորին տրվող արտոնությունները չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Փոխներարկումային բժշկական օգնության իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Արյան կամ դրա բաղադրամասերի արտահանման կամ ներմուծման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպությունների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում արյան նվազագույն պաշարները չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Օրենսդրությամբ սահմանած կարգով արյան կամ դրա բաղադրամասերի որակի ներքին ընթացակարգ չսահմանելը կամ այդ ընթացակարգի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Առողջապահության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից՝ հաստատած արյան հետազոտությունների ցանկը, իրականացման կարգը կամ մեթոդները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Արյան դոնորություն իրականացնող կազմակերպությունների կամ դրանց ստորաբաժանումների, փոխներարկումային բժշկական օգնություն իրականացնող բժշկական կազմակերպությունների կամ դրանց ստորաբաժանումների կողմից իրենց մոտ առկա արյան բաղադրամասերը օրենսդրությամբ սահմանած կարգով այլ բժշկական կազմակերպություններին տրամադրելու կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Արյան դոնորի արյունից ֆիզիկական մեթոդներով բաղադրամասեր անջատելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազարից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

16. Արյան և դրա բաղադրամասերի որակի, անվտանգության և փոխներարկումային բժշկական օգնության որակի ապահովման հսկման ներքին ընթացակարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Սույն հոդվածի 1-16-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 153. Մարդու վերարտադրողական առողջության պահպանման կարգը խախտելը

1. Հղիության արհեստական ընդհատման կամ բժշկական ամլացման իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործողության կասեցմամբ:

2.Վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը, մեթոդների տարատեսակները կամ բժշկական գործելակերպը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

3.Դոնորի կամ փոխնակ մոր մասին տեղեկությունների՝ առողջապահության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած հաշվառման կարգը խախտելը.

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սեռաբջիջների կամ սաղմի պահպանման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

5.Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 154. Հոգեբուժական օգնության և սպասարկման տրամադրման կարգը խախտելը

1. Հոգեբուժական օգնության և սպասարկման տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հոգեկան խանգարումով տառապող անձի հոժարակամ հոսպիտալացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Հոգեկան խանգարումով տառապող անձի ոչ հոժարակամ հոսպիտալացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 155. Դեղերի շրջանառության և կլինիկական փորձարկումների կարգը խախտելը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված (բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանած դեպքերի) կամ գրանցումն օրենքով սահմանված կարգով կասեցված կամ օրենքի խախտմամբ դեղեր ներմուծելը (բացառությամբ առանց հավաստագրի դեղեր ներմուծելու), արտադրելը, պահպանելը, բաշխելը, իրացնելը կամ կիրառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի՝ մինչև 10 փաթեթի դեպքում՝ հարյուր հազարից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, 10-ից մինչև 30 փաթեթի դեպքում՝ երեք հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, 30 և ավելի փաթեթի դեպքում՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով: :

2. Դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի, հետազոտվող դեղագործական արտադրանքը օրենսդրության խախտմամբ արտադրելը կամ ներմուծելը (բացառությամբ առանց հավաստագրի դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի, հետազոտվող դեղագործական արտադրանք ներմուծելու) կամ իրացնելը կամ պահպանելը կամ բաշխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ արտադրանքի համար՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Դեղատներից իրացման կամ բաց թողնման ենթակա հիմնական դեղերի ցանկին համապատասխան նվազագույն տեսականի չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Դեղատներում ոչ դեղագիտական խորհրդատվության տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Դեղատների առևտրի սրահներում կամ սպասասրահներում պիտանիության ժամկետն անցած դեղեր պահելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Դեղատներում կաթիլաներարկման լուծույթներ պատրաստելը՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Դեղատոմսով բաց թողնվող դեղի առանց դեղատոմսի դուրս գրումը և իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի համար՝ տասը հազար դրամի չափով:

8. Դեղատոմսով բաց թողնվող դեղերի դեղատոմսերի լրացումը և դուրս գրումը՝ օրենսդրությամբ չնախատեսված ձևաթղթերի վրա՝ առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

9. Օրենքով սահմանված կարգով հաստատած դեղագրությունների պահանջները խախտելը կամ պատրաստված դեղերի որակի, ձևավորման, փաթեթավորման, պիտակավորման, պահպանման կամ իրացման պահանջները խախտելը կամ դեղատանը պատրաստված դեղերն առանց պիտանիության ժամկետի նշման բաց թողնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Դեղի գրանցման հավաստագրի իրավատիրոջ կողմից գրանցված դեղերի վնասակար կողմնակի ազդեցության վերաբերյալ արձանագրված դեպքերի վերաբերյալ չհայտնելը կամ դրանց վերաբերյալ տեղեկություններ հրապարակելը՝ առանց նախապես կամ միաժամանակ առողջապահության բնագավառի լիազոր պետական կառավարման մարմնին հայտնելու՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Դեղի մակնշման մեջ, ընդհանուր բնութագրում և ներդիր-թերթիկում Հայաստանի Հանրապետությունում դեղի մատակարարի անվանումը կամ ապրանքային նշանը ներառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Դեղ չհամարվող ցանկացած արտադրանքի (այդ թվում՝ գեղարարական (կոսմետիկ) միջոցների, կենսակտիվ հավելումների), փաթեթի վրա կամ օգտագործման հրահանգում բուժական ցուցումների նշումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ արտադրանքի համար՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանքի փաթեթավորմանը կամ պիտակավորմանը կամ մակնշմանը ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի կամ արտադրանքի համար հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

14. Օրենսդրությամբ նախատեսված կարգի խախտմամբ՝ առանց հայերեն ներդիր-թերթիկի դեղերի իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանման համար հիսուն հազար դրամի չափով:

15. Դեղի գրանցման հավաստագրի իրավատիրոջ կողմից գրանցված արտադրանքի անվտանգության, արդյունավետության, որակի վերաբերյալ հետգրանցումային շրջանում հայտնաբերված կամ կատարված յուրաքանչյուր նոր տվյալի կամ փոփոխության մասին գրավոր կարգով առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնին չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

16. Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների կողմից պիտանիության ժամկետն անցած դեղեր կիրառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում կամ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով դեղերի, դեղանյութերի, դեղաբուսական հումքի, հետազոտվող դեղագործական արտադրանքի շրջանառությունը չդադարեցնելը կամ շրջանառությունից չհանելը (հետկանչ չիրականացնելը)՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի կամ արտադրանքի համար հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

18. Դեղատոմսով բաց թողնվող դեղի՝ դեղատանը առկա նույն ակտիվ բաղադրատարրը պարունակող նույն դեղաչափով և դեղաձևով փոխադարձաբար փոխարինելի բոլոր դեղերի վերաբերյալ սպառիչ տեղեկատվություն չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազարի դրամի չափով:

19. Դեղերի գները կարգավորող մարմնի որոշումները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ինը հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով: 20. Դեղերի արտադրություն կամ մեծածախ իրացման լիցենզիա ունեցող անձանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված հաշվետվություն չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

21. Դեղերի առաքման տեխնիկական կամ մասնագիտական պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

22. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 4-21-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

23. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ դեղատներից իրացման կամ բաց թողնման ենթակա հիմնական դեղերի ցանկին համապատասխան նվազագույն տեսականիում ընդգրկված յուրաքանչյուր անվանում դեղի համար՝ հինգ հազար դրամի չափով:

24. Դեղատներում կամ դեղատնային կրպակներում գնորդին (սպառողին) վաճառված պատշաճ որակի դեղերը փոխարինելը կամ հետ վերցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

25. Դեղերի կլինիկական փորձարկումներին ներկայացվող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը, եթե դա վնաս չի պատճառել փորձարկվողի առողջությանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

26. Դեղերի կլինիկական փորձարկումների արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություններ չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

27. Սույն հոդվածի 25-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 25-րդ մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

28. Առանց ներմուծման հավաստագրի (բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի) դեղեր կամ դեղանյութեր կամ դեղաբուսական հումք կամ հետազոտվող դեղագործական արտադրանք ներմուծելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 156. Առողջապահության բնագավառում, ինչպես նաև հատուկ նշանակության սննդամթերքի, ալկոհոլային խմիչքների և ծխախոտի գովազդի կարգը խախտելը

1. Գովազդատուի կողմից առանց առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի թույլտվության կամ թույլտվության պայմանների խախտմամբ կամ բժշկի հատուկ նշանակում պահանջող բուժտեխնիկայի կամ բուժական մեթոդի գովազդը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Գովազդատուի կողմից արյան կամ դրա բաղադրամասերի դոնորության կամ փոխներարկումային բժշկության՝ առևտրային բնույթ կրող գովազդը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առանց անվտանգությունը հիմնավորող փաստաթղթերի առկայության կամ առանց առողջապահության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցնելու՝ գովազդատուի կողմից հատուկ նշանակության սննդամթերք գովազդելը

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Գովազդատուի կողմից ալկոհոլային խմիչքներ գովազդելը՝ այդ ապրանքատեսակի գովազդման օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Գովազդատուի կողմից ծխախոտ գովազդելը՝ այդ ապրանքատեսակի գովազդման օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Գովազդատուի կողմից բժշկական օգնություն և սպասարկում, դեղատնային գործունեություն, դեղերի արտադրություն կամ բժշկական միջին մասնագիտական և բարձրագույն կրթական ծրագրեր իրականացնողների գովազդման ժամանակ գովազդում կազմակերպության կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության լիցենզիայի համարը և տրամադրման ամսաթիվը չնշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Մանկական կամ վաղ տարիքի երեխաների կաթնախառնուրդների կամ մինչև 6 ամսական մանուկների համար մանկական կաթնախառնուրդ չհանդիսացող ցանկացած սննդամթերք կամ հարակից ապրանքներ գովազդելը կամ դրանց խրախուսման այլ ձևերը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Հավելյալ մանկական սննդի գովազդ իրականացնելը՝ այդ ապրանքատեսակի գովազդման օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Մարդու օրգանների կամ հյուսվածքների գովազդը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Սույն հոդվածի 1-9-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 157. Դեղերի գովազդին և դեղերի մասին տեղեկատվությանը ներկայացվող պահանջները խախտելը

1. Գովազդատուի կողմից դեղ գովազդելը՝ առանց առողջապահության բնագավառի լիազոր պետական կառավարման մարմնի թույլտվության կամ այդ թույլտվության պայմանների խախտմամբ կամ դեղի արտաքին գովազդը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի համար հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Գովազդատուի կամ գովազդ արտադրողի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված, գրանցումն օրենքով սահմանված կարգով կասեցված, թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր պարունակող, հսկվող, դեղատանը՝ ըստ դեղատոմսի կամ ըստ դեղագրությունների պատրաստվող դեղի կամ բժշկի հատուկ նշանակում պահանջող դեղի գովազդը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի համար հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Գովազդատուի կողմից դեղ չհամարվող ցանկացած արտադրանքի (կենսաակտիվ հավելումներ, գեղարարական միջոցներ և այլն)՝ որպես բուժման միջոցի գովազդելը, գովազդատուի կողմից գովազդի նպատակով դեղն ուղղակիորեն սպառողին տրամադրելը կամ բժշկական գործունեությամբ զբաղվող անձին գովազդի նպատակով դեղերի անվճար նմուշների տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Դեղատոմսով իրացվող կամ բաց թողնվող դեղերի մասին տեղեկատվության տարածումը զանգվածային լրատվության միջոցներով՝

առաջացնում է տուգանք՝ տեղեկատվությունը տարածողի նկատմամբ յուրաքանչյուր անվանմամբ դեղի համար երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 158. Պարտադիր բժշկական զննում չանցած կամ բժշկական հակացուցումներ ունեցող անձին աշխատանքի ընդունելը կամ աշխատանքի թույլատրելը

1. Պարտադիր նախնական և պարբերական բժշկական զննություն չանցած կամ բժշկական հակացուցումներ ունեցող անձին աշխատանքի ընդունելը կամ աշխատանքի թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր անձի համար:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 159. Սանիտարական կանոնները և հիգիենիկ նորմատիվները խախտելը

1. Առողջապահության բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված սանիտարական կանոնը կամ հիգիենիկ նորմատիվը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 160. Երեխաներին կրծքով կերակրման խրախուսման և մանկական սննդի շրջանառության կանոնները խախտելը

1. Մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների վաճառքը՝ առողջապահական կազմակերպությունների կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Մոր և մանկան առողջության պահպանման ոլորտում ընդգրկված բուժաշխատողի կողմից մանկական սննդի և հարակից ապրանքների վաճառքը կամ իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկուհարյուր հազար դրամի չափով:

3. Մանուկների և վաղ տարիքի երեխաների սնուցման, մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների վերաբերյալ գրավոր, ձայնային կամ տեսողական տեղեկատվական կամ ուսուցողական նյութեր պատրաստելը կամ տարածելը օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների պիտակավորման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Մինչև վեց ամսական մանուկների համար մանկական կաթնախառնուրդ չհանդիսացող ցանկացած սննդամթերքի վաճառքը՝ կամ որպես պիտանի 6 ամսականից փոքր մանուկների կերակրման համար ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների պահպանման համապատասխան պայմաններ չունեցող առևտրի օբյեկտի, սպառողական ապրանքների շուկայի, շրջիկ առևտրի կետի կամ առևտրի կենտրոնի կողմից դրանց վաճառքը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Մոր և մանկան առողջության պահպանման ոլորտում ընդգրկված բուժաշխատողի կողմից մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների վաճառքով, իրացմամբ, գովազդի կամ խրախուսման այլ ձևերով զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Մանկական սնունդ արտադրողների կամ բաշխողների կողմից ցանկացած առաջարկի դեպքում (նմուշ, նվեր կամ այլ շնորհ) առողջապահական կազմակերպությունների կողմից լիազոր մարմնին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Մանկական սնունդ արտադրողների կամ բաշխողների կողմից ցանկացած առաջարկի դեպքում (նմուշ, նվեր կամ այլ շնորհ), բուժաշխատողի կողմից առողջապահական կազմակերպության ղեկավարությանը չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Մոր և մանկան առողջության պահպանման ոլորտում ընդգրկված բուժաշխատողի կողմից արտադրողից կամ բաշխողից կամ նրանց անունից հանդես եկող այլ կազմակերպությունից որևէ նվեր, շնորհ կամ պարգև դրամական կամ որևէ այլ տեսքով ընդունելը, մանկական սննդի կամ հարակից ապրանքների նմուշներ ընդունելը կամ տրամադրելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով

11. Սույն հոդվածի 1-10-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 161. Առանց բժշկի նշանակման թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր գործածելը և առանց իրացնելու նպատակի մանր չափերով թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր ապօրինի շրջանառելը

1. Առանց բժշկի նշանակման թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր գործածելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

3. Առանց իրացնելու նպատակի մանր չափերով թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր ապօրինի պատրաստելը, վերամշակելը, ձեռք բերելը, պահելը, փոխադրելը կամ առաքելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Սույն օրենսգրքում թմրամիջոցների և հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի մանր չափեր են համարվում անսովոր գործածողի, այսինքն՝ թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), ինչպես նաև խիստ ներգործող նյութեր չգործածող, 18 տարին լրացած և գործնականում առողջ անձի օրգանիզմի վրա հոգեներգործուն ազդեցություն թողնելու համար բավարար թմրամիջոցների և հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի նվազագույն չափերից մինչև դրանց 5-ապատիկը ներառող չափերը:

6. Թմրամիջոցների և հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի մանր չափերը սահմանում է Կառավարությունը՝ հիմք ընդունելով սույն հոդվածի 5-րդ մասում ամրագրված չափորոշիչը:

7. Այն անձը, ով առանց բժշկի նշանակման թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր գործածելու կապակցությամբ բժշկական օգնություն ստանալու համար կամովին դիմել է համապատասխան բժշկական կազմակերպություն, ինչպես նաև այն անձը, ով կամովին հանձնել է իր

մոտ եղած մանր չափերի թմրամիջոցները կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերը ազատվում է սույն հոդվածով սահմանված վարչական պատասխանատվությունից:

ԳԼՈՒԽ 28.
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 162. Կրթության բնագավառում օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված հիմնական պրոֆեսորադասախոսական կամ մանկավարժական կազմին կամ ուսումնական տարածքին կամ լաբորատոր կամ ուսումնամեթոդական ապահովվածության կամ գրադարանային-տեղեկատվական համակարգին կամ ուսումնաարտադրական պրակտիկայի բազային ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Ուսումնական հաստատության կողմից լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող՝ օրենքով նախատեսված հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետը 10 օրվանից ավելի ժամկետով խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում:

3. Ուսումնական հաստատության ներկայացրած հայտի հիմքով իրեն հատկացված սովորողների (ըստ կուրսերի) նախատեսվող սահմանային թիվը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում

6. Սույն հոդվածի 2-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 163. Աշխատանքային օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Գործատուի կողմից՝ 14 տարին չլրացած անձի հետ օրենքով չսահմանված ոլորտներում կամ առանց ծնողներից մեկի կամ որդեգրողի կամ խնամակալի կամ խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի գրավոր համաձայնության, կամ 14-ից մինչև 16 տարեկան անձի հետ առանց ծնողներից մեկի կամ որդեգրողի կամ հոգաբարձուի գրավոր համաձայնության, աշխատանքի ընդունելը

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Գործատուի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կամ կարգով (չափով) արձակման նպաստ չվճարելը, կամ աշխատանքային պայմանագիրը լուծելու համար օրենսդրությամբ, աշխատանքային կամ կոլեկտիվ պայմանագրով սահմանված ծանուցման ժամկետները չպահպանելը

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Գործատուի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կամ կարգով (չափով) աշխատողին վնասի հատուցում չվճարելը, ինչպես նաև աշխատանքի վայրում աշխատողի մահվան դեպքում ոստիկանությանը և աշխատանքի անվտանգության ապահովման հարցերով Կառավարության լիազորած մարմնին, առկայության դեպքում՝ ապահովագրողին անհապաղ չտեղեկացնելը կամ դժբախտ դեպքի ծառայողական քննություն սահմանված կարգով և ժամկետում չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր երեսուն հազար դրամի չափով:

4. Գործատուի կողմից մասնագիտական հիվանդությունների (թունավորումների) ծառայողական քննության ընթացքում՝ ծառայողական քննություն անցկացնող համապատասխան հանձնաժողովին քննության համար անհրաժեշտ տեղեկություն կամ փաստաթղթեր չներկայացնելը, հանձնաժողովի աշխատանքի համար անհրաժեշտ պայմաններ չապահովելը, կամ ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա հանձնաժողովի կողմից տրված գրավոր հանձնարարականը չկատարելը կամ գրավոր հանձնարարականը կատարելու մասին սահմանված ժամկետում հանձնաժողովին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր երեսուն հազար դրամի չափով:

5. Գործատուի կողմից աշխատողների օրական կամ շաբաթական աշխատաժամանակի ստույգ հաշվառում չիրականացնելը, աշխատանքի և հանգստի ժամանակացույց չհաստատելը, հաստատված ժամանակացույցը խախտելը կամ աշխատողի օրական կամ շաբաթական աշխատաժամանակի տևողության կամ հանգստի ժամանակի՝ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Գործատուի կողմից օրենսդրությամբ չսահմանված դեպքերում որոշակի ժամկետով աշխատանքային պայմանագիր կնքելը, որոշակի ժամկետով աշխատանքային պայմանագիր կնքելու կամ աշխատանքային պայմանագիր կնքելիս փորձաշրջան սահմանելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Գործատուի կողմից աշխատանքի ժամանակացույցով չնախատեսված՝ հանգստյան, օրենքով սահմանված ոչ աշխատանքային՝ տոնական կամ հիշատակի օրերին աշխատողներին աշխատանքում ներգրավելու դեպքում ժամային (օրական) դրույքաչափի կամ գործավարձի առնվազն կրկնակի չափով վճարում չկատարելը, աշխատողին մեկ ամսվա ընթացքում վճարովի այլ հանգստյան օր չտրամադրելը կամ այդ օրն ամենամյա արձակուրդին չավելացնելը՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի, կամ օրական կամ շաբաթական աշխատաժամանակի առավելագույն տևողության օրենսդրությամբ սահմանված ժամանակը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Գործատուի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ամենամյա արձակուրդ չտրամադրելը, ամենամյա արձակուրդը օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում չերկարաձգելը, ամենամյա արձակուրդի համար միջին աշխատավարձը օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում չվճարելը, չօգտագործված ամենամյա արձակուրդը դրամական հատուցմամբ փոխարինելը կամ

չօգտագործված ամենամյա արձակուրդի դիմաց օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կամ կարգով դրամական հատուցում չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Գործատուի կողմից աշխատողների համար օրենսդրությամբ կամ կոլեկտիվ պայմանագրով նախատեսվածից նվազ բարենպաստ պայմաններ սահմանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով յուրաքանչյուր խախտման համար:

10. Գործատուի կողմից աշխատողին՝ գործադուլի մասնակցելուն կամ դրան մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսունից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

11. Սույն հոդվածի 1-10-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով

Հոդված 164. Գործատուի կողմից աշխատավարձ չհաշվարկելը կամ չվճարելը

1. Գործատուի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ ժամկետներում աշխատավարձ չհաշվարկելը, չվճարելը կամ պակաս վճարելը, ոչ աշխատողի մեղքով առաջացած պարապուրդի ժամանակ համապատասխան վճարում չկատարելը կամ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձից պակաս աշխատավարձ սահմանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աշխատողի մասով համապատասխանաբար չվճարված, պակաս վճարված կամ պակաս սահմանված աշխատավարձի չափի մեկ քառորդի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աշխատողի մասով համապատասխանաբար չվճարված, պակաս վճարված կամ պակաս սահմանված աշխատավարձի չափի մեկ երկրորդի չափով:

Հոդված 165. Աշխատանքի անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման պահանջները խախտելը

1. Գործատուի կողմից աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը, այդ թվում՝ աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանության վերաբերյալ ներքին իրավական ակտեր չընդունելը, աշխատողներին աշխատանքի անվտանգության ուսուցում կամ հրահանգավորում չանցկացնելը, առողջության համար աշխատանքի անվտանգ և անվնաս պայմաններ չապահովելը կամ տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված աշխատանքի անվտանգ կատարման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք երեսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Գործատուի կողմից աշխատողներին կոլեկտիվ կամ անհատական պաշտպանության միջոցներով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք հիսուն հազար դրամ՝ յուրաքանչյուր խախտման համար:

3. Գործատուի կողմից մինչև տասնութ տարեկան անձին աշխատանքային օրենսդրությամբ արգելված աշխատանքներում ներգրավելը, օրենքով նախատեսված դեպքում առանց պարտադիր բժշկական զննության անձին աշխատանքի ընդունելը, աշխատողին պարբերական բժշկական զննության չենթարկելը կամ հղի կամ մինչև մեկ տարեկան երեխա խնամող կանանց աշխատանքային օրենսդրությամբ արգելված աշխատանքներում, աշխատանքի վնասակար կամ վտանգավոր գործոնների առկայության պայմաններում աշխատանքի ներգրավելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված յուրաքանչյուր վարչական իրավախախտման համար նշանակված տուգանքի հանրագումարը չի կարող գերազանցել մեկ միլիոն դրամը:

ԳԼՈՒԽ 29.
ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ-ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 166. Ցանքերի արածավերումը, դաշտում գտնվող գյուղատնտեսական կուլտուրաների հավաքված բերքը փչացնելը, ոչնչացնելը, կամ տունկերը վնասելը

1. Ընտանի կենդանիների (տնային անասունների կամ թռչունների) կողմից ցանքերի արածավերումը, կամ դաշտում գտնվող գյուղատնտեսական կուլտուրաների հավաքած բերքը փչացնելը կամ ոչնչացնելը, կամ տունկերը վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ընտանի կենդանիների սեփականատիրոջ նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Ցանքերի կամ տունկերի միջով գյուղատնտեսական տեխնիկայի կամ ինքնագնաց գյուղատնտեսական մեքենայի կամ այլ տրանսպորտային միջոցով (վտանգի աղբյուր հանդիսացող գույքով) անցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 167. Բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմների կամ բույսերի կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմների վնասազերծման կարգը խախտելը

1. Բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմների վնասազերծման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Հողօգտագործողների կողմից բույսերի կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմների վնասազերծման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հինգ հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ քառասուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 168. Բույսերի կարանտին սահմանված գոտիներից կարանտինային ստուգման կամ համապատասխան մշակման չենթարկված բույսերը, բուսական արտադրանքը, սերմերը և տնկանյութը դուրս բերելը

1. Բույսերի կարանտին սահմանված գոտիներից կարանտինային ստուգման կամ համապատասխան մշակման չենթարկված բույսերը, բուսական արտադրանքը, սերմերը կամ տնկանյութը դուրս բերելը առանց լիազոր մարմնի տված բուսասանիտարական անձնագրի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 169. Օգտագործումն արգելված, ժամկետանց, անորակ պեստիցիդներ և ագրոքիմիկատներ վաճառելը, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների վաճառքի կանոնները խախտելը, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թույլատրելի մնացորդային առավելագույն քանակները գերազանցելը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում օգտագործման համար թույլատրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների անվանացանկում չընդգրկված (պետական գրանցում չստացած), օգտագործումն արգելված կամ անորակ պեստիցիդներ կամ ագրոքիմիկատներ արտադրելը կամ իրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ժամկետանց պեստիցիդներ կամ ագրոքիմիկատներ իրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների արտադրության, փաթեթավորման կամ շրջանառության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Հողօգտագործողի կողմից հողում կամ բուսական արտադրանքում պեստիցիդների կամ ագրոքիմիկատների թույլատրելի մնացորդային առավելագույն քանակները գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների մակնշմանը ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 1-5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 170. Կերի և կերային հավելումների արտադրության և շրջանառության փուլերում պահանջները խախտելը

1. Կերի և կերային հավելումների արտադրության, փաթեթավորման կամ շրջանառության փուլերում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող կերի և կերային հավելումների մակնշմանը ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:»:

Հոդված 171. Թմրամիջոցներ պարունակող ցանքերի հսկողության իրականացման կարգը խախտելը

1. Կանեփի կամ ձիթախաշխաշի ցանքերի, դրանց կուլտուրաների բերքի պահատեղերի կամ վերամշակման օրենսդրությամբ սահմանված հսկողություն չիրականացնելը կամ դրա իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը,ինչպես նաև թմրամիջոցներ պարունակող հնձած արտերի մնացորդների կամ արտադրության թափոնների ոչնչացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 172. Շրջանառությունն արգելված՝ թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսեր ցանելը կամ աճեցնելը

1. Շրջանառությունն արգելված՝ թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութեր պարունակող բույսեր՝ մանր չափերով ցանելը կամ աճեցնելը `

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Շրջանառությունն արգելված՝ թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսեր զգալի չափերով ցանելը կամ աճեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Շրջանառությունն արգելված՝ թմրամիջոցներ, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսերի ցանկը, դրանց մանր և զգալի չափերը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 173. Գյուղատնտեսական տեխնիկան սահմանված ժամկետներում պետական հաշվառման չներկայացնելը կամ առանց վարման համապատասխան իրավունքի այն շահագործելը

1. Գործարանային արտադրության կամ ինքնաշեն գյուղատնտեսական տեխնիկան (ինքնագնաց գյուղատնտեսական մեքենան) սեփականատիրոջ կողմից սահմանված ժամկետներում հաշվառման չներկայացնելը կամ սահմանված կարգով չհաշվառված կամ առանց պետական համարանիշի գյուղատնտեսական տեխնիկան շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ տասը հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Շահագործող անձի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գյուղատնտեսական տեխնիկան առանց վարման համապատասխան իրավունքի շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 174. Գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական շահագործման և անվտանգության տեխնիկայի կանոնների խախտումը

1. Օգտագործողների կողմից տրակտորների, կոմբայնների, գյուղատնտեսական ինքնագնաց այլ մեքենաների տեխնիկական շահագործման կանոնները և անվտանգության տեխնիկայի կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով կամ այդ մեքենաները վարելու իրավունքից զրկում՝ մինչև մեկ ամիս ժամկետով:

Հոդված 175. Անասնաբուժական գործունեության իրականացման կարգը խախտելը

1. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից հակաանասնահամաճարակային միջոցառումների և անասնաբուժական գործունեության համապատասխան գրանցամատյաններում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրանցում չկատարելը կամ դրանց վերաբերյալ լիազոր մարմնին հաշվետվություն չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից յուրաքանչյուր նոր գրանցված գյուղատնտեսական կենդանու անասնաբուժական անձնագրի տվյալները սահմանված ժամկետում լիազոր մարմին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգի, կենդանիների հիվանդացության կամ անկման դեպքում

լիազոր մարմնին անհապաղ չծանուցելը և հիվանդությունների կանխարգելման ու վերացման համապատասխան հրահանգներ չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից կենդանիների առողջության վրա անասնաբուժական դեղամիջոցի կամ բժշկական պրեպարատներով հագեցած կերերի կիրառման խախտումների կամ դադարեցման ժամանակահատվածի ազդեցության մասին կենդանիների սեփականատերերին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից անկած կենդանիների հավաքման, ոչնչացման կամ թաղման գործընթացների խախտումների հայտնաբերման դեպքերի մասին լիազոր մարմնին անմիջապես չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Անասնաբուժական գործունեություն իրականացնող անձի կողմից կենդանիների բուժման կամ զոոտեխնիկական նպատակներով հորմոնալ արտադրանքներ չկիրառելը, բետա-անտագոնիստների, թիրեոստատիկ կամ այլ անասնաբուժական դեղամիջոցների կամ անասնաբուժական միջոցների օգտագործման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 1-6-րդ մասերով սահմանված արարքների որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 176. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից անասնահակահամաճարակային տարեկան միջոցառումների պետական ծրագրում ընդգրկված կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների նկատմամբ կանխարգելիչ պատվաստումներ, ախտորոշման նպատակով արյունառում կամ օրենդրությամբ սահմանված այլ անասնաբուժական միջոցառումներ չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից կենդանիների հաշվառում կամ համարակալում չիրականացնելը կամ օրենսդրությամբ սահմանված՝ կենդանիների անձնագրերի, կենդանիների հաշվառման և անասնաբուժական միջոցառումների գրանցամատյաններ չվարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից կատարված հակաանասնահամաճարակային միջոցառումների, հայտնաբերված վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և հաշվետվությունը լիազոր մարմնին չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

4. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից գյուղատնտեսական կենդանիների նախասպանդային կամ հետսպանդային զննում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից անասնաբուժության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտումների վերաբերյալ լիազոր մարմնին տեղեկատվության չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

6. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից կենդանիների պաշտպանությանն ուղղված անասնաբուժական գործունեություն չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Համայնքը սպասարկող անասնաբույժի կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում փոխադրվող անասնաբուժական պետական վերահսկողության ենթակա ապրանքների համար անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթեր չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածով 1-7 սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 177. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից չհամարակալված մթերատու կենդանիների տեղաշարժելը կամ տեղափոխելը, որոնց նկատմամբ չեն կիրառվել հակաանասնահամաճարակային տարեկան և կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և վերացման հրահանգներով սահմանված միջոցառումներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից գյուղատնտեսական կենդանիների անհատական ականջապիտակ կամ այլ տեսակի համարակալումների հանումը կամ մեղվի փեթակների նշանների ջնջումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից առանց անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի առկայության մթերատու կենդանիների, իսկ խոշոր եղջերավոր և միասմբակավոր կենդանիների դեպքում՝ նաև առանց անձնագրի տեղափոխումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից թափոնների հավաքման համար հատուկ հատկացված տեղերում անասնապահությունը, կենդանիների բուծումը կամ կերակրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

5. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից հիվանդ կամ հնարավոր վարակակիր կենդանիների տեղափոխումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն իրականացվում է անասնաբույժի գրավոր ցուցումով կամ լիազոր մարմնի թույլտվությամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից կենդանիների կերակրումը սննդի մնացորդներով, բացառությամբ այն կենդանիների, որոնք բուծվում են մորթու արտադրության համար՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

7. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից հասարակական արոտավայրերի կամ ջրելատեղերի օգտագործումը չհամարակալված կամ հակաանասնահամաճարակային տարեկան միջոցառումներում չներառված մթերատու կենդանիների կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից խոզերի արոտախոտային աճեցումը կամ վերամշակված կենդանական ծագման սպիտակուցներով արոտների պարարտացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Անասնաբուժական դեղամիջոցների կիրառումը անասնաբուժական կրթություն չունեցող անձի կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

10. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքարի և կանխարգելման հրահանգներով արգելված սատկած կենդանիների մաշկազերծումը, դիահերձումը կամ այդ հիվանդություններով հիվանդ կենդանիների սանիտարական սպանդը կամ մորթը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից անասնաբուժական դեղամիջոցների արտադրության համար նախատեսված անասնաբուժական դեղամիջոց հանդիսացող ակտիվ կամ այլ նյութերի կիրառումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

12. Անասնաբուժական հսկման ենթակա ապրանքների շրջանառության փուլերում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից շների կամ կատուների կաշիների արտադրությունը, ներմուծումը կամ արտահանումը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

13. Սույն հոդվածի 1-12-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 178. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի արտադրության, վերամշակման, պահման, փոխադրման, առևտրի, իրացման, օգտահանման և ոչնչացման կարգը խախտելը

1. Կենդանական ծագման սննդամթերքի հիգիենային կամ բնակչության կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման արտադրանքին ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Անասնաբուժական հետազոտման կամ նախասպանդային և հետսպանդային զննման չենթարկված, անասնահամաճարակային տեսակետից անապահով վայրերի տնտեսություններից ծագող, կենդանիների կարանտինային և հատուկ վտանգավոր վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի կամ դրանց կասկածների հետևանքով արգելքների կամ սահմանափակումների ենթարկված կենդանիներից՝ մարդկանց կողմից սպառման համար նախատեսված կենդանական ծագման հումք կամ մթերք ստանալը, արտադրելը կամ իրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Օրենքով սահմանված կարգով լիազոր մարմնում չհաշվառված անձի կողմից՝ մարդկանց կողմից սպառման ենթակա կենդանական ծագման հումքի կամ մթերքի արտադրությունը, վերամշակումը կամ վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքից ստացված՝ մարդկանց կողմից սպառման ոչ ենթակա կենդանական ծագման հումքի կամ մթերքի արտադրությունը, վաճառքը կամ շուկայում տեղակայումն օրենքով սահմանված կարգով լիազոր մարմնում հաշվառված հաստատություններից դուրս իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 179. Կենդանական ծագման հումքի և մթերքի շրջանառության կարգը խախտելը

1. Կենդանական ծագման հումքի, մթերքի արտադրությամբ, վերամշակմամբ, առևտրով կամ իրացմամբ զբաղվող անձի կողմից՝ անասնաբուժական դեղամիջոցով բուժվող, թիրեոստատիկ կամ բետա-ագոնիստներ ընդունած կենդանիներից մինչև դրանց ազդեցության դադարեցման ժամանակահատվածը լրանալը կամ սոմատոտրոպ հորմոնային պրեպարատներով բուժված կթու կենդանիներից ստացված կամ վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներ կամ անասնաբուժական դեղամիջոցի մնացորդների առավելագույն թույլատրելի չափաքանակների գերազանցում հայտնաբերված կենդանական ծագման հումքի կամ արտադրանքի արտադրությունը, վերամշակումը, առևտուրը կամ իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Բուժիչ և զոոտեխնիկական նպատակներով հորմոնալ անասնաբուժական դեղամիջոցներ, թիրեոստատիկներ կամ բետա-ագոնիստներ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքում չկիրառելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Կենդանական ծագման հումքի կամ մթերքի, մարդու կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի՝ լիազոր մարմնում չհաշվառված ապրանքափոխադրողների կողմից փոխադրում իրականացնելը, կենդանական ծագման հումքի կամ մթերքի, մարդու կողմից սպառման համար չնախատեսված կենդանական ծագման կողմնակի արտադրանքի փոխադրում իրականացնելը ոչ համապատասխան տրանսպորտային փոխադրամիջոցներով կամ փոխադրմանը ներկայացվող պահանջներին ոչ համապատասխան, կամ կենդանական ծագման հումքի կամ մթերքի փոխադրումն առանց անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 180. Կենդանիներ պահելիս կենդանիների կամ մարդկանց համար ընդհանուր վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացման կարգը խախտելը

1.Կենդանիներ պահելիս կենդանիների կամ մարդկանց համար ընդհանուր վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցառումների իրականացման համար օրենսդրությամբ սահմանված անհրաժեշտ պայմաններ չստեղծելը կամ կատարված հակաանասնահամաճարակային միջոցառումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված հաշվետվություններ, անասնագլխաքանակի արհեստական սերմնավորման, հաշվառման, շարժի վերաբերյալ տվյալներ, կենդանական ծագման մթերքի կամ հումքի, վերամշակված կերերի վերաբերյալ տեղեկատվություն, լրացակերեր տեղափոխող, պահպանող, իրացնող անձի վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը լիազոր մարմնին չտրամադրելը կամ այդ կենդանիներին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 181. Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկված կենդանական ծագման մթերքի և հումքի, վերամշակված կերերի, լրացակերերի, սննդում օգտագործվող սնկերի իրացումը

1. Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկված կենդանական ծագման մթերքի կամ հումքի, վերամշակված կերերի, լրացակերերի կամ սննդում օգտագործվող սնկերի իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 182. Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկված կենդանական ծագման մթերքի և հումքի, վերամշակված կերերի, լրացակերերի արտադրությունը, վերամշակումը, պետական գրանցում չստացած անասնաբուժական դեղամիջոցների արտադրությունը, իրացումը և առանց ծագումը և ձեռքբերումը հավաստող փաստաթղթերի պետական գրանցում ստացած անասնաբուժական դեղամիջոցների իրացումը

1. Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկված կենդանական ծագման մթերքի, հումքի, վերամշակված կերերի կամ լրացակերերի արտադրությունը, վերամշակումը, պետական գրանցում չստացած անասնաբուժական դեղամիջոցների արտադրությունը, իրացումը կամ առանց ծագումը և ձեռքբերումը հավաստող փաստաթղթերի՝ պետական գրանցում ստացած անասնաբուժական դեղամիջոցների իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 183. Կենդանիների համաճարակների դեմ պայքարի առնչությամբ կարանտին սահմանելու հարցերով տարածքային կառավարման մարմինների որոշումները խախտելը

1. Կենդանիների համաճարակների դեմ պայքարի առնչությամբ կարանտին սահմանելու հարցերով տարածքային կառավարման մարմինների որոշումները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 184. Կենդանիների, կենդանական ծագման մթերքի և հումքի, անասնաբուժական պետական հսկման ենթակա այլ ապրանքների միջազգային փոխադրումների կարգը խախտելը

1. Կենդանիների, կենդանական ծագման մթերքի կամ հումքի, անասնաբուժական պետական հսկման ենթակա այլ ապրանքների միջազգային փոխադրումներ (ներմուծում, արտահանում կամ տարանցում) իրականացնելիս դրանք անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության չենթարկելը կամ անասնաբուժական այլ կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Պետական անասնաբուժական վերահսկողության ենթակա ապրանքների (բեռների) տեղափոխումը, ընդունումը, պահպանումը կամ իրացումը՝ առանց անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 185. Կենդանիների սպանդին, սանիտարական սպանդին, մորթին և գյուղատնտեսական կենդանիների փոխադրման կարգը խախտելը

1. Կենդանիների սպանդին, սանիտարական սպանդին, մորթին կամ գյուղատնտեսական կենդանիների փոխադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 186. Օրենսդրության պահանջների խախտմամբ ոչ սպանդանոցային պայմաններում կենդանիների մորթից գոյացած մթերք կամ կենդանական ծագման հումք վերամշակելը (մշակելը), իրացնելը, վաճառելը, մատակարարելը կամ ներմուծելը՝

1. Օրենսդրության պահանջների խախտմամբ ոչ սպանդանոցային պայմաններում կենդանիների մորթից գոյացած մթերք կամ կենդանական ծագման հումք վերամշակելը (մշակելը), իրացնելը, վաճառելը, մատակարարելը կամ ներմուծելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 187. Հակաանասնահամաճարակային կանխարգելիչ և հարկադիր միջոցառումների և անասնաբուժական ծառայության աշխատանքների իրականացման կարգը խախտելը

1. Հակաանասնահամաճարակային կանխարգելիչ կամ հարկադիր միջոցառումների կամ անասնաբուժական ծառայության աշխատանքների իրականացման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի, իրավաբանական անձի կամ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 188. Մշակաբույսերի սերմերի արտադրության, պահպանության, փոխադրման և վերարտադրության կարգը խախտելը

1. Մշակաբույսերի սերմերի արտադրությամբ, պահպանությամբ, փոխադրումներով, վերարտադրությամբ, իրացմամբ զբաղվող և հավաստագրման գործընթացն իրականացնող անձի կողմից՝ սերմերի սորտային մաքրության, սորտային կամ դասային պատկանելիության փաստաթղթերը չպահպանելը կամ փաստաթղթերի պահպանման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը կամ հավաստագրման ընթացակարգի, սերմնաբուծության հերթագայության, տեխնիկական կանոնակարգերի, պետական չափորոշիչների կամ սերմնաբուծության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների ճշգրիտ իրականացումը կամ համապատասխան փաստաթղթերի ձևակերպումը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Մշակաբույսերի հավաստագրված սերմերի արտադրությամբ, պահպանությամբ, փոխադրումներով, վերարտադրությամբ, իրացմամբ զբաղվող և հավաստագրման գործընթացն իրականացնող անձի կողմից՝ սերմերի որակի փաստաթղթերում արձանագրված սորտային մաքրության, սորտային կամ դասային պատկանելիության համապատասխանությունն իրացվող սերմերի հավաստագրի համապատասխան ցուցանիշները խախտելը, սերմերի սորտային մաքրության, սորտային կամ դասային պատկանելիության ցուցանիշների փոփոխություններ առաջացնելը, սերմերի որակական ցուցանիշների փոփոխությունների վերաբերյալ սահմանված ժամկետում լիազորված մարմին համապատասխան տեղեկատվություն չներկայացնելը, կամ հավաստագրում ամրագրված ցուցանիշների և սերմերի խմբաքանակի համապատասխան փաստացի ցուցանիշների միջև անհամապատասխանության առաջացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 189. Քաղաքային բնակավայրերի տարածքում տնային կենդանիներ պահելու կանոնները խախտելը

1. Քաղաքային բնակավայրերի տարածքում տնային կենդանիներ պահելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը կամ կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, որի հետևանքով վնաս է պատճառվել այլ անձի գույքին կամ առողջությանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 190. Արգելված տեղերում գյուղատնտեսական կենդանիներ պահելը

1. Գյուղատնտեսական կենդանիների սեփականատիրոջ կողմից օրենսդրությամբ արգելված տեղերում գյուղատնտեսական կենդանիներ պահելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Քաղաքային բնակավայրերում առանց թույլտվության գյուղատնտեսական ընտանի կենդանի պահելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 30.
ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ, ԳԵՈԴԵԶԻԱՅԻ ԵՎ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅԱՆ, ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 191. Առանց շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննական դրական եզրակացության՝ փորձաքննության ենթակա գործունեության թույլատրման մասին որոշում ընդունելը

1. Առանց շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննական դրական եզրակացության՝ փորձաքննության ենթակա գործունեության թույլատրման մասին որոշում ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 192. Առանց շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննական դրական եզրակացության գործունեություն իրականացնելը

1. Առանց փորձաքննական դրական եզրակացության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության ենթակա Ա կատեգորիայի գործունեության տեսակների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց փորձաքննական դրական եզրակացության՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության ենթակա Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առանց փորձաքննական դրական եզրակացության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման փորձաքննության ենթակա Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 193. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացում դիտարկվող շրջակա միջավայրի օբյեկտներին և բնութագրերին փորձաքննական եզրակացությամբ ներկայացվող պահանջները խախտելը

1. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացում դիտարկվող շրջակա միջավայրի օբյեկտներին կամ բնութագրերին փորձաքննական եզրակացությամբ ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 194. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա գործունեության մասին չհրազեկելը, հիմնադրութային և նախագծային փաստաթղթերը չհրապարակելը, հասարակական քննարկումների անցկացման կարգը խախտելը

1. Ձեռնարկողի ներկայացրած հայտի, հաշվետվությունների կամ փորձաքննական եզրակացության նախագծի մասին սահմանված կարգով կամ ժամկետում հանրությանը չծանուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հիմնադրութային փաստաթղթի և նախատեսվող գործունեության ու դրանց ազդեցության գնահատումների մասին սահմանված կարգով կամ ժամկետում հանրությանը չծանուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված ծանուցումը, հիմնադրութային և նախագծային փաստաթղթերը լիազոր մարմնի կայքում սահմանված կարգով կամ ժամկետում չտեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

4. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացում հանրային քննարկումներ չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացում հանրային քննարկումների կազմակերպման կամ իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը կամ ժամկետները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության գործընթացում հանրության ներկայացրած հիմնավոր կարծիքը փորձաքննական եզրակացությունը հաստատելիս հաշվի չառնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 195. Բնապահպանության և ընդերքօգտագործման ոլորտների հաշվետվություններ ներկայացնելու կարգը խախտելը

1. Բնապահպանության կամ ընդերքօգտագործման ոլորտի վարչական վիճակագրական հաշվետվությունները օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում կամ կարգով չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

2. Բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների կամ օգտակար հանածոների պաշարների շարժի վերաբերյալ միասնական հարկային հաշվարկները օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում կամ կարգով չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 196. Ընդերքօգտագործման հետ կապված գործունեության հրապարակայնության կանոնները խախտելը

1. Ընդերքի մասին օրենսգրքին համապատասխան ընդերքօգտագործման հետ կապված գործունեության վերաբերյալ լիազոր մարմին և Կառավարության աշխատակազմ հրապարակային հաշվետվություն ներկայացնելու պարտավորություն ունեցող իրավաբանական անձանց կողմից համապատասխան հաշվետվությունը սահմանված ժամկետում չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկվելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 197. Շենքերի և շինությունների շահագործման, շահագործումից դուրս բերելու ընթացքում բնապահպանական պահանջները չպահպանելը

1. Տարածքային պլանավորման, քաղաքաշինական գոտիավորման, տարածքի պլանավորման, ճարտարապետա-շինարարական նախագծման, շինարարության, կապիտալ վերանորոգման, վերակառուցման, շենքերը, շինությունները կամ կապիտալ շինարարության այլ օբյեկտները շահագործման հանձնելու, շահագործման կամ շահագործումից դուրս բերելու ընթացքում օրենսդրությամբ սահմանված բնապահպանական պահանջները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար

դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 198. Հողամասի նպատակային, գործառնական նշանակության և հողատեսքերի իրավական ռեժիմը խախտելը

1. Հողամասի՝ ըստ նպատակային կամ գործառնական նշանակության կամ հողատեսքերի օգտագործման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հողամասի նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը, իսկ գյուղատնտեսական նշանակության և անտառային հողերում՝ բարձրարժեք հողատեսքերը (բազմամյա տնկարկ, վարելահող) առավել ցածրարժեք հողատեսքերի ինքնակամ փոխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Հողամասի նպատակային կամ գործառնական նշանակության ինքնակամ փոփոխումը իրավասու վարչական մարմնի կողմից չկանխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Համայնքի ղեկավարի կողմից հողամասի նպատակային նշանակության փոփոխման մասին սահմանված ժամկետում կամ կարգով լիազոր մարմնին չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 199. Հողաշինարարական փաստաթղթերի կազմման կարգը խախտելը

1. Հողաշինարարական տեխնիկական առաջադրանքի վերաբերյալ փաստաթղթերի կամ հողաշինարարական փաստաթղթերի կազմման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 200. Ներտնտեսային հողաշինարարության նախագծերի՝ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը

1. Ներտնտեսային հողաշինարարության նախագծերի օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով:

2. Ներտնտեսային հողաշինարարության նախագծերի պահանջներն առանց լիազոր մարմնի համաձայնության փոփոխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 201. Հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների մշակման կարգը խախտելը

1. Հողերի օգտագործման ժամանակավոր սխեմաները կամ հողերի գոտիավորման, օգտագործման սխեմաները սահմանված նորմատիվների կամ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ մշակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 202. Հողօգտագործման սահմանները խախտելը և սահմանանիշերը ոչնչացնելը

1. Հողօգտագործման սահմանները խախտելը, ինչպես նաև սահմանանիշերը ոչնչացնելը կամ չտեղադրելը

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամից չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 203. Հողամասի կադաստրի վարման, պետական հաշվառման, մոնիթորինգի և գնահատման կարգը խախտելը

1. Հողամասի կադաստրի վարման, պետական հաշվառման, մոնիթորինգի կամ գնահատման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ քառասուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 204. Հողամասի հարկադիր սերվիտուտը խախտելը

1. Հասարակական կարիքների համար սահմանված հողամասի հարկադիր սերվիտուտի ռեժիմը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 205. Ախտահարման ենթարկված հողամասում գյուղատնտեսական մթերքներ արտադրելը և դրանք իրացնելը

1. Տեխնածին, համաճարակային կամ այլ վնասակար երևույթների հետևանքով ախտահարման ենթարկված՝ ոչ պիտանի հողամասում սահմանված նորմերին համապատասխան արտադրանք ստանալու համար գյուղատնտեսական մթերքներ արտադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Տեխնածին, համաճարակային կամ այլ վնասակար երևույթների հետևանքով ախտահարման ենթարկված՝ ոչ պիտանի հողամասում սահմանված նորմերին համապատասխան արտադրանք ստանալու համար արտադրված մթերքներն իրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 206. Պետությանը և համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասի օտարման և օգտագործման տրամադրելու կարգը խախտելը

1. Պետությանը կամ համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասի կամ պետական, համայնքային սեփականություն հանդիսացող շենքով, շինությամբ զբաղեցված հողամասի օտարման կամ օգտագործման տրամադրելու կարգը խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 308-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասը վարձակալության, կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու նպատակով մրցույթ անցկացնելու կարգը խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 308-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 207. Հողերի պահպանության պահանջները չկատարելը

1. Հողամասի սեփականատիրոջ կամ օգտագործողի կողմից հողերը ջրային, հողմային հողատարումից, ողողումներից, ճահճացումից, կրկնակի աղակալումից, կարծրացումից, արտադրական կամ կենցաղային թափոններով, քիմիական կամ ռադիոակտիվ նյութերով աղտոտումից, անապատացումից, սողանքներից կամ հողի վիճակը վատթարացնող այլ ազդեցություններից պահպանության պահանջները չկատարելը

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից հարյուր ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Հողամասի սեփականատիրոջ կամ օգտագործողի կողմից հողերը ռադիոակտիվ նյութերով աղտոտումից, մանրէամակաբուծային, կարանտինային վնասատուների վարակումից, մոլախոտերից, թփուտներից կամ հողերի որակական վիճակը վատթարացնող այլ ազդեցություններից հողամասի պահպանության պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից հարյուր ութսուն հազար դրամի չափով:

3. Հողամասի սեփականատիրոջ կամ օգտագործողի կողմից հողերի բերրիության վերականգման պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Շենք, շինություն նախագծելիս, շահագործելիս, վերակառուցելիս կամ նոր տեխնոլոգիաներ ներդնելիս հողերի պահպանության պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 208. Հողերի բերրի շերտի պահպանման և հաշվառման կարգը խախտելը

1. Հողամասը օգտագործողի կողմից հողերի բերրի շերտի հանման, պահեստավորման, տեղափոխման, օգտագործման կամ պահման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հողերի բերրի շերտը վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Հողերի բերրի շերտի հանման, պահեստավորման, տեղափոխման, օգտագործման կամ պահման մասին տվյալների հաշվառման մատյանը սահմանված կարգի խախտմամբ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 209. Առանց օգտագործման իրավունքի ընդերքօգտագործման իրականացումը

1. Առանց ընդերքօգտագործման իրավունքի երկարաբանական ուսումնասիրության իրականացումը

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից յոթ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքի օգտագործումը առանց ընդերքօգտագործման իրավունքի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործման պայմանագրի կնքման, թույլտվության տրամադրման կամ լեռնահատկացման ակտի տրամադրման կամ օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքաբանական փորձաքննության կամ տեխնիկական անվտանգության փորձաքննության անցկացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 210. Ընդերքօգտագործման իրավունքի փոխանցման կարգը խախտելը

1. Առանց իրավասու մարմնի համաձայնության ընդերքօգտագործողի կողմից ընդերքօգտագործման իրավունքի փոխանցումն այլ անձի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ:

Հոդված 211. Ընդերքի առանձին տեղամասերի տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման կարգը խախտելը

1. Ընդերքի տեղամասերը վաճառելը, այլ կերպ օտարելը կամ որպես գրավի առարկա օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով թույլտվության գործողության դադարեցմամբ:

2. Ընդերքի առանձին տեղամասերի օգտագործումն այնպիսի հողամասերում, որտեղ կան գերեզմաններ, բնության, պատմության և մշակութային հուշարձաններ, Հայաստանի Հանրապետության կարմիր գրքում գրանցված բույսեր, կենդանիների բնակատեղեր կամ կենդանիների միգրացիոն ուղիներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը, որը կատարվել է անզգուշությամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Ընդերքի օգտագործումը ոչ այն նպատակներով, որի համար տրամադրվել է՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա:

5. Ընդերքօգտագործման իրավունքում չնշված օգտակար հանածոների կուտակումների հայտնաբերման, հազվագյուտ կամ գիտամշակութային արժեք ներկայացնող օբյեկտների առկայության կամ չնախատեսված էկոլոգիական ռիսկերի ի հայտ գալու մասին սահմանված ժամկետում լիազոր մարմնին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 2-րդ, 4-5-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 212. Ընդերքօգտագործման իրավունքի գրավադրման կարգը խախտելը

1. Ընդերքօգտագործման իրավունքի գրավադրման կամ գրավի առարկա հանդիսացող ընդերքօգտագործման իրավունքի հարկադիր օտարման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը ընդերքօգտագործողի կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 213. Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքի տրամադրման կարգը խախտելը

1. Երկրաբանական ուսումնասիրության թույլտվության, համաձայնության տրամադրման կամ պայմանագրի կնքման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ռադիոակտիվ հումքի երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով ընդերքօգտագործման իրավունքի ձեռքբերման համար հատուկ թույլտվության տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 214. Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքի իրականացման կարգը խախտելը

1. Ընդերքօգտագործողի կողմից երկրաբանական ուսումնասիրություններ իրականացնելիս՝ համաձայնությամբ, թույլտվությամբ, պայմանագրով կամ աշխատանքային ծրագրով սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

2. Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքային ծրագրի փոփոխման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից քառասուն հազար դրամի չափով:

3. Երկրաբանական ուսումնասիրության համար տրամադրված ընդերքի տեղամասից օգտակար հանածո տեղափոխելը, փորձնական հանույթ իրականացնելը կամ տեղամասից տեղափոխելը, եթե դա չի իրականացվում օգտակար հանածոյի արժեքը որոշելու և օգտակար հանածոյի փորձաքննություն անցկացնելու նպատակով՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 215. Երկրաբանական տեղեկատվության տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման կարգը խախտելը

1. Պետական ընդերքաբանական փորձաքննություն անցած երկրաբանական տեղեկատվությունն ընդերքօգտագործման իրավունքից բխող սահմանափակումների խախտմամբ տիրապետելը, օգտագործելը կամ տնօրինելը կամ այդ տեղեկատվությունը լիազոր մարմնին սահմանված կարգով կամ ժամկետում չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Երկրաբանական տեղեկատվությունը երրորդ անձի համար բացահայտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասում սահմանված արարքն անզգուշությամբ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 216. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով տրամադրված տեղամասի ընդլայնման կարգը խախտելը

1. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության համար տրամադրված ընդերքի տեղամասի ընդլայնման մասին որոշման ընդունման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության համար տրամադրված ընդերքի տեղամասի ընդլայնման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը ընդերքօգտագործողի կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 217. Օգտակար հանածոների արդյունահանման պայմանների փոփոխման կարգը խախտելը

1. Առանց լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման օգտակար հանածոյի արդյունահանման նախագծի փոփոխումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

2. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործման թույլտվության ժամկետի երկարաձգման կամ արդյունահանման նախագծի փոփոխման մասին որոշման կայացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առանց լիազոր մարմնի որոշման օգտակար հանածոյի արդյունահանման իրավունք ունեցող սուբյեկտի կողմից իրեն տրամադրված ընդերքի տեղամասի ընդլայնումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության իրավունքից հրաժարման կամ ընդերքի տեղամասից հրաժարվելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 218. Ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված հողերի ռեկուլտիվացման կարգը խախտելը

1. Ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված հողերի ռեկուլտիվացման աշխատանքները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխին հատկացումները սահմանված ժամկետում, կարգով կամ չափով չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 219. Օգտակար հանածոների արդյունահանման պահանջները խախտելը

1. Ընդերքօգտագործողի կողմից հանքավայրի հարուստ տեղամասերի ընտրովի մշակելը, օգտակար հանածոների պաշարները ոչ լիակատար կորզելը, օգտակար հանածոների պահեստավորման կամ պահման պահանջները չկատարելը, հիմնական կամ համատեղ գտնվող օգտակար հանածոները ոչ համալիր օգտագործելը կամ հանույթի ժամանակ օգտակար հանածոների գերնորմատիվ կորուստները կամ գերնորմատիվ աղքատացում թույլ տալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

2. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի մակերեսներն ինքնակամ կառուցապատելը կամ այդ մակերեսներն օգտագործելը՝ թույլտվությամբ չնախատեսված նպատակներով կամ օրենսդրությամբ կամ պայմանագրով կամ դրանցով սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

3. Լեռնային փորվածքների լցոնման, մեկուսացման, ցանկապատման կամ հրդեհումից կամ հեղեղումից օգտակար հանածոների հանքավայրերի պահպանման պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

4. Ընդերքօգտագործողի կողմից ընդերքն գտագործելիս օգտակար հանածոների որակը կամ հանքավայրերի արդյունաբերական արժեքը նվազեցնող գործընթացներից օգտակար հանածոների հանքավայրերի պահպանման պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

5. Ստորերկրյա քաղցրահամ կամ հանքային ջրերի ռեժիմային դիտարկման հորատանցքերը կամ մարկշեյդերական կամ երկրաբաշխական նշանները ոչնչացնելը կամ վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման իրավունք ստացած սուբյեկտի կողմից արդյունահանում իրականացնելիս արդյունահանման պայմանագիրը, նախագիծը կամ օգտակար հանածոյի արդյունահանման, տեղափոխման կամ վերամշակման ստանդարտները, նորմերը կամ անվտանգության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

7. Առանց բնապահպանական կառավարման, ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների, մշտադիտարկման

ծրագրի կամ հանքի փակման ծրագրի օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքօգտագործում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Բնապահպանական կառավարման, ընդերքօգտագործման թափոնների կառավարման և ընդերքօգտագործման թափոնների վերամշակման պլանների, մշտադիտարկման ծրագրի կամ հանքի փակման ծրագրի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա:

9. Սույն հոդվածի 1-2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 220. Հանքավայրում կոնդիցիաները և պաշարները չվերագնահատելը, երկրաբանական, մարկշեյդերական և այլ փաստագրություն, պաշարների շարժի գրանցամատյան չվարելը

1. Շահագործվող հանքավայրում (տեղամասերում) սահմանված ժամկետում կամ կարգով կոնդիցիաները կամ պաշարները չվերագնահատելը կամ լիազոր մարմին վերահաստատման չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Երկրաբանական, մարկշեյդերական, այլ փաստագրություն կամ օգտակար հանածոների պաշարների ամենօրյա շարժի գրանցամատյան չվարելը կամ ոչ պատշաճ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ուսումնասիրված, արդյունահանված կամ ընդերքում կորսված օգտակար հանածոների պաշարների, դրանցում պարունակած բաղադրամասերի, որակի կամ քանակի մասին տվյալներ չհավաքելը կամ չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 221. Ընդերքօգտագործման գործունեության դադարեցման վերաբերյալ պահանջները չկատարելը

1. Ընդերքօգտագործողի կողմից հանքարդյունահանման համալիրն ապամոնտաժելիս հանքի փակման ծրագրի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օգտակար հանածոյի արդյունահանման հետ կապված լեռնային փորվածքների կամ կառույցների կոնսերվացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Օգտակար հանածոյի արդյունահանված տարածքի, արդյունահանման ընթացքում առաջացած արտադրական լցակույտերի տեղադիրքի կամ դրանց հարակից համայնքների բնակչության անվտանգության կամ առողջության ապահովման նպատակով մշտադիտարկումների համար սահմանված վճարումները սահմանված կարգով, չափով կամ ժամկետում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 222. Ջրային ռեսուրսների վերաբերյալ ընդունվող ակտերի մասին հանրությանը ծանուցելու կարգը խախտելը

1. Ջրի ազգային քաղաքականության, ազգային ծրագրի, կառավարման պլանների, թույլտվությունների, ստանդարտների կամ սակագնային ռազմավարության նախագծերի վերաբերյալ հասարակության ծանուցման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 223. Առանց թույլտվության ջրային ռեսուրսների օգտագործումը

1. Առանց ջրօգտագործման թույլտվության ջրային ռեսուրսների օգտագործումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց լիցենզիայի կամ թույլտվության կամ դրա պահանջների խախտմամբ ստորերկրյա ջրերի արդյունահանում իրականացնելու նպատակով հորատում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 224. Ջրօգտագործման թույլտվության տրամադրման կարգը խախտելը

1. Ջրօգտագործման թույլտվության տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 225. Ազատ ջրօգտագործման և ջրօգտագործման թույլտվության պահանջները խախտելը

1. Ազատ ջրօգտագործումը, որը խախտում է ջրի ստանդարտները կամ ազատ ջրօգտագործման համար նախատեսված ջուրը՝ շահույթ ստանալու նպատակով օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ջրօգտագործման թույլտվության պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

3. Ձրօգտագործման թույլտվությունն օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախմամբ վաճառելը կամ այլ կերպ փոխանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Ձրային համակարգի օգտագործման իրավունք ունեցող սուբյեկտի կողմից գետերը, աղբյուրները, լճերը կամ այլ ջրային ռեսուրսները ձևափոխելը կամ դրանց հունը, ափերը կամ եզրերը փոխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

6. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 226. Ձրային ոլորտում գործունեության լիցենզիա ունեցող անձի կողմից ջրային օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Ձրային ոլորտում գործունեության լիցենզիա ունեցող անձի կողմից Ձրային օրենսգրքով սահմանված պահանջը (Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (այսուհետ՝ սույն հոդվածում կարգավորող մարմին) իրավասությունների շրջանակում) չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմի սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որը վտանգել է կամ կարող էր վտանգել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան միլիոն դրամից քառասուն միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից կարգավորող մարմնի՝ ջրային ոլորտի օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասում սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ միլիոն դրամից տասը միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասում սահմանված արարքը կատարելը, եթե այն վտանգել է կամ կարող էր վտանգել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ խոչընդոտել է կարգավորող մարմնի գործառույթների պատշաճ իրականացմանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը միլիոն դրամից քսան միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 227. Ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի նկատմամբ իրավունքները հաստատող փաստաթղթերի գրանցման կարգը խախտելը

1. Ջրօգտագործման թույլտվությունը, ջրօգտագործման իրավունքի կամ ջրային համակարգերի օգտագործման իրավունքի փոխանցման պայմանագիրը կամ դրանցում կատարվող փոփոխությունները սահմանված ժամկետում գրանցման չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 228. Ջրապահպան և սանիտարական գոտիների ստեղծման համար գետերի ողողահուներն ու ջրային հողերն օգտագործման տրամադրելու կարգը խախտելը

1. Ջրային համակարգերի օգտագործման իրավունք ունեցող սուբյեկտի կողմից տնտեսական գործունեության իրականացման նպատակով ջրապահպան կամ սանիտարական գոտիների ստեղծման համար գետերի ողողահուները կամ ջրային հողերն օգտագործման տրամադրելը՝ ջրօգտագործման թույլտվությամբ կամ ջրային համակարգի օգտագործման թույլտվությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 229. Ջրօգտագործում իրականացնելիս ջրի որակին ներկայացվող ստանդարտները խախտելը

1. Ջրօգտագործման իրականացումը ջրի որակի ստանդարտների խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Խմելու ջրի վերամշակման կամ ջրապատրաստման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր քսան հազար չափով:

Հոդված 230. Ջրառի և ջրային ռեսուրսներ թափվող ջրերի քանակին և որակին ներկայացվող պահանջները խախտելը

1. Սահմանված չափաքանակների գերազանցմամբ բնական ջրային ռեսուրսներից ջրառի իրականացման, ջրային ռեսուրսից վերցվող և այնտեղ թափվող ջրերի քանակության կամ ջրային ռեսուրս թափվող ջրերի որակի որոշման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 231. Ջրային ռեսուրսների որակական հատկանիշները վատթարացնող գործողություններ կատարելը

1. Ջրային ռեսուրսն աղբոտումից, աղտոտումից, վարակումից կամ հյուծումից չպահպանելը, ջրային ռեսուրսներ առանց թույլտվության կեղտաջրերի արտահոսք իրականացնելը, ջրային ռեսուրսների ջրապահպան գոտու տարածքում օրենսդրությամբ չնախատեսված աշխատանքներ իրականացնելը կամ ջրային ռեսուրսներ ռադիոակտիվ կամ վտանգավոր թափոններ արտանետելը, արտահոսք կամ թաղում իրականացնելը կամ ջրային ռեսուրսներ ռադիոակտիվ կամ թունավոր նյութերի արտահոսքով զուգորդվող միջուկային կամ այլ տեխնոլոգիաներով պայթեցման աշխատանքներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

2. Կեղտաջրերը կամ ցամաքուրդային ջրերն ընդունելու համար արգելված ջրային ռեսուրսները կամ դրանց մասերն օգտագործելը կամ կլանող հորատանցքեր կամ ջրհորներ կառուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 232. Ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի սանիտարական պահպանման և անօտարելի գոտիների իրավական ռեժիմը խախտելը

1. Ստորերկրյա ջրերի հանքավայրերի կամ ջրատար հորիզոնների սանիտարական պահպանման գոտիները՝ սահմանված պահանջների խախտմամբ ստեղծելը կամ հորատանցք հորատելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ստորերկրյա ջրերի հանքավայրերի կամ ջրատար հորիզոնների սանիտարական պահպանման գոտիների ստեղծման նախագիծը լիազոր մարմնի հետ չհամաձայնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

3. Ջրային համակարգերի վիճակի վրա ազդող ինքնակամ աշխատանքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սանիտարական պահպանման և անօտարելի գոտիների իրավական ռեժիմը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 233. Կեղտաջրերով գյուղտնտեսական հողատարածքների ոռոգման կարգը խախտելը

1. Կեղտաջրերով գյուղտնտեսական հողատարածքների ոռոգման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Կեղտաջրերով ոռոգվող հողերն օգտագործման հանձնելը կամ առանց ստորգետնյա ջրերի ռեժիմի դիտարկման համակարգի օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 234. Առանց ջրային ռեսուրսները վնասակար ազդեցությունից պահպանող սարքերի և միջոցների ջրային համակարգի օգտագործումը

1. Ձրային համակարգը, կոմունալ կամ այլ արդյունաբերական օբյեկտներն օգտագործման հանձնելը կամ դրանք շահագործելը՝ առանց ջրերի աղբոտումը, աղտոտումը կամ այլ վնասակար ազդեցությունը կանխող սարքերի, վերցվող կամ թափվող ջրերի հաշվառման միջոցների, անհրաժեշտ ձկնապաշտպան հարմարանքների, ջրային ռեսուրսները, ջրհավաք ավազաններն աղտոտումից պահպանող կառուցվածքների կամ գյուղատնտեսական կամ անասնապահական գործունեության ոլորտի համար նախատեսված սանիտարական գոտիների՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ:

Հոդված 235. Հիդրոտեխնիկական կառույցների անվտանգության կանոնները խախտելը

1. Հիդրոտեխնիկական կառույցներ կառուցելիս, օգտագործելիս, վերանորոգելիս, վերակառուցելիս, կոնսերվացնելիս, օգտագործումից դուրս բերելիս կամ քանդելիս անվտանգության կանոնները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հիդրոտեխնիկական կառույցների վթարի հետևանքով առաջացող աղետների կանխման օրենսդրությամբ սահմանված միջոցառումներ չիրականացնելը կամ ոչ պատշաճ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 236. Ձրային ռեսուրսների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառում չկատարելը

1. Ձրային ռեսուրսների օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվառում չկատարելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 237. Սևանա լճի էկոհամակարգի վրա բացասական ազդեցություն ունեցող արգելված գործունեությամբ զբաղվելը

1. Սևանա լճի կենտրոնական, անմիջական կամ ոչ անմիջական ազդեցության գոտիներում լճի էկոհամակարգի վրա բացասական ազդեցություն ունեցող օրենսդրությամբ արգելված գործունեությամբ զբաղվելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:
2. Սևանա լճի էկոհամակարգում ջրային օրգանիզմների համար բարձր թունավոր նյութերի, սննդային շղթաներով փոխանցվող, բույսերի կամ կենդանիների օրգանիզմներում կուտակվող ոչ բարձր թունավոր նյութերի, Սևանա լճի կամ նրա մեջ թափվող գետերի, աղբյուրների ջրերում դանդաղ քայքայվող թունավոր նյութերի, Սևանա լճի էկոհամակարգի համար վտանգավոր նյութերի, թույլատրելի նորմերը գերազանցող կենսածին տարրերի, ծանր մետաղների կամ նրանց միացությունների օգտագործումը՝
առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 238. Վտանգավոր և այլ թափոնների գործածության օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Վտանգավոր կամ այլ թափոնների գործածության օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը կամ վտանգավոր կամ այլ թափոնների փոխադրման համար պատասխանատու անձի կողմից դրանց փոխադրման սկզբի կամ ավարտի մասին իրավասու պետական մարմնին սահմանված ժամկետներում չհայտնելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:
2. Վտանգավոր կամ այլ թափոնների հեռացման համար պատասխանատու անձի կողմից դրանց ստացման կամ հեռացման գործողությունների մասին իրավասու պետական մարմնին սահմանված ժամկետներում չհայտնելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 239. Վտանգավոր և այլ թափոնների շրջանառության կարգը խախտելը

1.Վտանգավոր կամ այլ թափոնների շրջանառության օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 240. Թափոնների անձնագրերը չհամաձայնեցնելը

1. Թափոններ առաջացնողների կողմից կազմված թափոնների անձնագրերը բնապահպանության բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի հետ չհամաձայնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 241. Թափոնների հեռացման վայրերի ռեեստրային գրանցման թերթիկը կամ թափոնների գոյացման, վերամշակման և օգտահանման օբյեկտների ռեեստրային գրանցման հաշվետվություն չներկայացնելը

1. Թափոնների հեռացման վայրերի ռեեստրային գրանցման թերթիկը կամ թափոնների գոյացման, վերամշակման կամ օգտահանման օբյեկտների ռեեստրային գրանցման հաշվետվությունը պետական կառավարման լիազոր մարմին սահմանված կարգով կամ ժամկետում չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 242. Թափոնների գոյացման նորմատիվների և դրանց տեղադրման սահմանաքանակների նախագիծը հաստատման չներկայացնելը

1. Թափոնների գոյացման նորմատիվների կամ դրանց տեղադրման սահմանաքանակների նախագծերը բնապահպանության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմնի օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ ժամկետում հաստատմանը չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 243. Թափոնների տեղադրման կարգը խախտելը

1. Առանց հաստատված թափոնների գոյացման նորմատիվների կամ դրանց տեղադրման սահմանաքանակների թափոններ տեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հատուկ հատկացված տեղերից դուրս թափոններ տեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Թափոնների տեղադրումը թափոնների տեղադրման հաստատված սահմանաքանակների խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա, կամ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող ֆիզիկական անձի նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության

դադարեցմամբ կամ առանց դրա, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ թույլտվության գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 244. Թափոնների պետական կադաստրի, մոնիթորինգի և ռեեստրի վարման կարգը խախտելը

1. Թափոնների պետական կադաստրի, մոնիթորինգի կամ ռեեստրի վարման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 245. Օզոնային շերտը քայքայող նյութեր արտադրելը, ներմուծելը և արտահանելը

1. Օզոնային շերտը քայքայող նյութեր արտադրելը կամ առաքելը, ներմուծելը, տարանցիկ փոխադրելը կամ արտահանելը կամ առաքման, ներմուծման, տարանցիկ փոխադրման կամ արտահանման համար թույլտվություն տալը՝ 1985 թվականի մարտի 22-ի «Օզոնային շերտի պահպանության մասին» Վիեննայի կոնվենցիայի և 1989 թվականի հունվարի 1-ի «Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի մասին» Մոնրեալի արձանագրության կողմ չհանդիսացող երկիր կամ կողմ չհանդիսացող երկրից՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 246. Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի հաշվառման կարգը խախտելը

1. Օզոնային շերտը քայքայող նյութերի հաշվառման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 247. Մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի արտանետումը առանց լիազորված մարմնի թույլտվության կամ սահմանային թույլատրելի նորմատիվների գերազանցմամբ, մթնոլորտային օդի վրա ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվները գերազանցելը

1. Առանց մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում լիազորված պետական մարմինների թույլտվության մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի արտանետումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների նորմատիվների գերազանցումը, մթնոլորտային օդն աղտոտող ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվների գերազանցումը կամ թույլտվություններով նախատեսված պայմանները կամ պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Մթնոլորտային օդի վիճակի վրա ֆիզիկական վնասակար ներգործության տեսակները կամ չափերը չհաշվառելը կամ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ հաշվառելը `

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Մթնոլորտային օդն աղտոտող արտանետումների մաքրման, հսկողության համար տեղակայված կառույցներ կամ սարքավորումներ չունենալը, չօգտագործելը կամ դրանց շահագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 248. Մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները չբավարարող շինություն և այլ օբյեկտներ կառուցելը և շահագործելը

1. Մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները չբավարարող շինություններ կամ այլ օբյեկտներ կառուցելը կամ շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 249. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կառուցվող, վերակառուցվող կամ քանդվող օբյեկտների շինարարության ընթացքում փոշու արտանետումները կանխարգելող օրենսդրությամբ սահմանված միջոցառումներ չկատարելը

1. Կառուցվող, վերակառուցվող կամ քանդվող օբյեկտների շինարարության ընթացքում մթնոլորտային օդի պահպանման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը՝ փոշու արտանետումների կանխարգելման համար շինարարական հրապարակները չպարսպապատելով, շինությունները շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով չծածկելով, օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը խոնավ չպահելով,

հղկման աշխատանքներ իրականացնելիս փոշու արտանետումները բացառող սարքեր կամ տեխնոլոգիաներ չօգտագործելով, սորուն նյութերը փակ տարածքներում չպահեստավորելով կամ անթափանց թաղանթով չծածկելով կամ շինարարական հրապարակից դուրս եկող ավտոմեքենաների անվադողերը չլվանալով՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 250. Ավտոտրանսպորտային միջոցներով շինարարական նյութերի և աղբի տեղափոխման ժամանակ մթնոլորտային օդի պահպանության պահանջները խախտելը

1. Ավտոտրանսպորտային միջոցներով ավազի, ցեմենտի, գաջի, այլ սորուն նյութերի կամ շինարարական աղբի տեղափոխումն առանց փոշու համար անթափանց ծածկոցների՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի առավելագույնի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 251. Տրանսպորտային միջոցները, այլ փոխադրամիջոցները և կայանքները մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի պարունակության, աղմուկի նորմատիվների գերազանցումով շահագործման հանձնելը և թույլատրելը

1. Տրանսպորտային միջոցները, այլ փոխադրամիջոցները կամ կայանքները շահագործման հանձնելը կամ թույլատրելը, որոնց արտանետումներում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի պարունակությունը կամ աշխատանքի ժամանակ դրանց առաջացրած աղմուկի մակարդակը գերազանցում են սահմանված նորմատիվները՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 252. Տրանսպորտային միջոցները, այլ փոխադրամիջոցները և կայանքները շահագործելը՝ դրանց արտանետումներում աղտոտող նյութերի պարունակության և աղմուկի նորմատիվների գերազանցումով

1. Տրանսպորտային միջոցները, այլ փոխադրամիջոցները կամ կայանքները շահագործելը, որոնց արտանետումներում աղտոտող նյութերի պարունակությունը կամ աշխատանքի ժամանակ դրանց առաջացրած աղմուկի մակարդակը գերազանցում են սահմանված նորմատիվները՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 253. Տրանսպորտային միջոցներից և այլ փոխադրամիջոցներից աղտոտող նյութերի արտանետումների նկատմամբ չափումներ չիրականացնելը և չափման կարգը խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցներից և այլ փոխադրամիջոցներից աղտոտող նյութերի արտանետումների չափումներ կատարելու լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունների կողմից՝ առանց չափումներ իրականացնելու տրանսպորտային միջոցներից կամ այլ փոխադրամիջոցներից աղտոտող նյութերի արտանետումների նորմատիվների համապատասխանության կտրոն տրամադրելը կամ չափման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝ `

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 254. Արտադրության և սպառման թափոնների պահեստավորման, բույսերի պաշտպանության միջոցների, դրանց աճի խթանիչների, քիմիական նյութերի, հանքային պարարտանյութերի և այլ պատրաստուկների արտադրության, փոխադրման, պահպանության և օգտագործման կանոնները խախտելը

1. Արտադրության կամ սպառման թափոնների պահեստավորման, բույսերի պաշտպանության միջոցների, դրանց աճի խթանիչների, քիմիական նյութերի, հանքային պարարտանյութերի կամ այլ պատրաստուկների արտադրության, փոխադրման, պահպանության կամ օգտագործման օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 255. Մթնոլորտային օդն աղտոտող վնասակար նյութերի արտանետումների պետական հաշվառման կարգը խախտելը

1. Մթնոլորտային օդն աղտոտող վնասակար նյութերի արտանետումների պետական հաշվառման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 256. Արտադրության և սպառման թափոնները բնական միջավայրում, բնակավայրերում այրելը

1. Արտադրության, սպառման կամ տերևաթափից առաջացած թափոնները բնական միջավայրում, բնակավայրերում կամ դրանց այրման համար չնախատեսված կաթսայատներում, վառարաններում կամ այլ սարքերում այրելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ տասը հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 257. Խոզանները, բուսական մնացորդներով, չորացած բուսականությամբ տարածքները, արոտավայրերի ու խոտհարքների բուսականությունը գյուղատնտեսական, անտառամերձ, անտառային ու բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողերում այրելը

1. Խոզանները, բուսական մնացորդներով, չորացած բուսականությամբ տարածքները, արոտավայրերի կամ խոտհարքների բուսականությունը գյուղատնտեսական, անտառամերձ, անտառային կամ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողերում այրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 258. Անտառային հողերն առանց թույլտվության այլ նպատակներով օգտագործելը, անտառային տարածքներն ինքնակամ զավթելը, ինչպես նաև անտառօգտագործման իրավունք տվող փաստաթղթերով նախատեսված նպատակներին չհամապատասխանող անտառօգտագործումը

1. Անտառային հողերն առանց թույլտվության օգտագործելը, այդ թվում՝ ճանապարհներ, խողովակաշարեր, շենքեր, շինություններ կառուցելը, հանքեր շահագործելը կամ այլ նպատակներով օգտագործելը, ինչպես նաև անտառային տարածքներն ինքնակամ զավթելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Անտառօգտագործման իրավունք տվող փաստաթղթերով նախատեսված նպատակներին կամ պահանջներին չհամապատասխանող անտառօգտագործումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 259. Անտառտնկարքների հատման, բնափայտի մթերման և դուրսբերման կարգը խախտելը

1. Անտառտնկարքների հատման, բնափայտի մթերման կամ դուրսբերման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավում և տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 260. Ծառերը, թփերը հատելը, արմատախիլ անելը, ոչնչացնելը, պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող բուսածածկը ոչնչացնելը և մինչև աճի դադարեցման աստիճանի վնասելը

1. Անտառային հողերում, ինչպես նաև պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող անտառային հող չհամարվող տարածքներում ծառերը կամ թփերը հատելը, արմատախիլ անելը կամ ոչնչացնելը, կամ պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող բուսածածկը ոչնչացնելը կամ մինչև աճի դադարեցման աստիճանի վնասելը, եթե դրա հետևանքով չի պատճառվել խոշոր գույքային կամ էական այլ վնաս՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

Հոդված 261. Ապօրինի ձեռքբերված փայտանյութը և դրանից արտադրված արտադրանքը ձեռքբերելը, պահելը, տեղափոխելը, օտարելը և փոխանակելը

1. Ապօրինի ձեռքբերված փայտանյութը կամ դրանից արտադրված արտադրանքը (գերանը, չորսունը, տախտակը վառելափայտը, չմշակված մանրատախտակը, թափուկը, փայտածուխը) ձեռքբերելը, պահելը, տեղափոխելը, օտարելը կամ փոխանակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 262. Ոչ բնափայտային և երկրորդական անտառանյութի մթերման կարգը խախտելը

1. Երկրորդական անտառանյութի (այդ թվում՝ կոճղի, կեղևի, չորացած ճյուղերի, շիվերի, խեժի) մթերման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

2. Ոչ բնափայտային անտառանյութի (այդ թվում՝ վայրի պտուղների, հատապտուղների, ընկույզների, սնկերի, ուտելի բույսերի կամ դեղաբույսերի, տեխնիկական հումքի) մթերման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

Հոդված 263. Անտառապատման, անտառների վերականգնման և բարելավման, հասունացած բնափայտի պաշարների օգտագործման կանոնները խախտելը

1. Անտառների վերականգնման, ոչ անտառածածկ հողերի անտառապատման կամ անտառների վիճակի կամ տեսակային կազմի բարելավման՝ օրենսդրությամբ սահմանված աշխատանքներ չկատարելը, ինչպես նաև անտառների վերականգնման կամ բարելավման կամ հասունացած բնափայտի պաշարների օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 264. Անտառներում և պետական անտառային հողերում ինքնակամ խոտհունձ կատարելը, անասուններ արածեցնելը և դրանց կանոնները խախտելը

1. Անտառներում կամ պետական անտառային հողերում ինքնակամ խոտհունձ կատարելը կամ անասուններ արածեցնելը կամ դրանց իրականացման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 265. Անտառային հողերի բերրի շերտը վնասելը կամ ոչնչացնել

1. Անտառային հողերի բերրի շերտը վնասելը կամ ոչնչացնելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 266. Պետական անտառներում կամ անտառային հողերում ոռոգման համակարգը վնասելը

1. Պետական անտառներում կամ անտառային հողերում ոռոգման համակարգը վնասելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 267. Անտառները և անտառային հողերը թափոններով ու արտադրական կեղտաջրերով, քիմիական և ռադիոակտիվ նյութերով աղտոտելը

1. Անտառները կամ անտառային հողերը կենցաղային թափոններով աղտոտելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ հինգ հազար դրամի չափով:
2. Անտառները կամ անտառային հողերը արտադրական թափոններով, արդյունաբերական արտանետումներով կամ արտադրական կեղտաջրերով աղտոտելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով:
3. Անտառները կամ անտառային հողերը շինարարական կամ հողածածկույթի քանդումից առաջացած թափոններով աղտոտելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով:
4. Անտառները կամ անտառային հողերը քիմիական կամ ռադիոակտիվ նյութերով աղտոտելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ քսանհինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 268. Պետական անտառային հողերում ճահճակալած տարածքների ու դրենաժային չորացման առուների համակարգերն ու ճանապարհները ոչնչացնելը կամ վնասելը

1. Պետական անտառային հողերում ճահճակալած տարածքների կամ դրենաժային չորացման առուների համակարգերը կամ ճանապարհները ոչնչացնելը կամ վնասելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 269. Անտառային հողերում սահմանափակող անտառշինական և այլ նշանները ոչնչացնելը կամ վնասելը

1. Անտառային հողերում սահմանափակող անտառշինական կամ այլ նշանները ոչնչացնելը կամ վնասելը՝
առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 270. Անտառը անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը

1. Կրակի, պայթուցիկ նյութերի կամ առավել վտանգի այլ աղբյուրի հետ անզգույշ վարվելու հետևանքով անտառներում ծառերը, թփերը, մատղաշը, մշակաբույսերը կամ բուսածածկը ոչնչացնելը կամ վնասելը, եթե չի պատճառվել խոշոր գույքային վնաս անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Անտառներում հրդեհային անվտանգության պահանջները խախտելը, եթե այն չի առաջացրել սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հետևանքները՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն օրենսգրքում խոշոր և առանձնապես խոշոր չափ (պատճառված վնաս կամ գույքային վնաս) է համարվում Քրեական օրենսգրքով սահմանված խոշոր և առանձնապես խոշոր չափ (պատճառված վնաս կամ գույքային վնաս) համարվող գումարը (արժեքը):

Հոդված 271. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներն առանց թույլտվության օգտագործելը, այլ նպատակներով օգտագործման թույլտվություն տալը, ինչպես նաև այդ տարածքները զավթելը

1. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներն առանց թույլտվության օգտագործելը կամ այդ տարածքները զավթելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներում այլ նպատակներով օգտագործման թույլտվություն տալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 272. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման վայրերի ծառերը և թփերը ապօրինի հատելը, արմատախիլ անելը, ոչնչացնելը և մինչև աճի դադարեցման աստիճանի էտելը, ինչպես նաև բուսածածկը ոչնչացնելը

1. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման վայրերի ծառերը կամ թփերը ապօրինի հատելը, արմատախիլ անելը կամ ոչնչացնելը, ինչպես նաև բուսածածկը ոչնչացնելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 260-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման վայրերի ծառերը կամ թփերը մինչև աճի դադարեցման աստիճանի էտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 260-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 273. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքները վնասակար և ռադիոակտիվ թափոններով աղտոտելը

1. Բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքները վնասակար և ռադիոակտիվ թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 274. Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող բնական կերհանդակներում խոտհարքները, արոտավայրերը վնասելը, ինքնակամ խոտհունձ կատարելը և անասուններ արածեցնելը

1. Պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող բնական կերհանդակներում խոտհարքները կամ արոտավայրերը վնասելը, ինքնակամ խոտհունձ կատարելը կամ անասուններ արածեցնելը կամ դրանց իրականացման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 275. Բնական խոտհարքները կամ արոտավայրերը թափոններով աղտոտելը

1. Բնական խոտհարքները կամ արոտավայրերը կենցաղային թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Բնական խոտհարքները կամ արոտավայրերն արտադրական թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ աղտոտված յուրաքանչյուր մեկ քառակուսի մետրի համար՝ տասը հազար դրամի չափով:

3. Բնական խոտհարքները կամ արոտավայրերը շինարարական կամ հողածածկույթի քանդումից առաջացած թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր աղտոտված մեկ քառակուսի մետրի համար տասնհինգ հազար դրամի չափով:

4. Բնական խոտհարքները կամ արոտավայրերը ռադիոակտիվ թափոններով աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ աղտոտված յուրաքանչյուր մեկ քառակուսի մետրի համար՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 276. Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված բույսերը ինքնակամ հավաքելը և ոչնչացնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված բույսերը կամ դրանց մասերը (բույսերի արմատները, ծաղիկները, պտուղները, սերմերը) ինքնակամ հավաքելը, ոչնչացնելը կամ դրանց թվաքանակի կրճատմանը կամ աճելավայրերի վատթարացմանը հանգեցնող գործողություններ կատարելը կամ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ դրանք ձեռքբերելը, փոխադրելը, պահելը կամ օտարելը, եթե դա չի հանգեցրել դրանց պոպուլյացիայի բնաջնջման (վերացման)՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 277. Բուսական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման իրավական ռեժիմը խախտելը

1. Բուսական աշխարհի օբյեկտների հրկիզումը կամ դրանց վնաս պատճառող հանքային պարարտանյութերի կամ թունաքիմիկատների օգտագործումը կամ քիմիական նյութերով, կեղտաջրերով կամ թափոններով վնասելը կամ բուսատեսակների կամ դրանց բազմացման օրգանների ներմուծումը Հայաստանի Հանրապետություն, կլիմայավարժեցումը կամ սելեկցիոն նպատակով օգտագործումը կամ բուսական աշխարհին վնաս պատճառող կենսաբանական տեխնոլոգիաների միջոցով ստացված կենդանի ձևափոխված օրգանիզմների օգտագործումը՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Բուսական աշխարհի պետական սեփականություն համարվող օբյեկտների՝ գիտահետազոտական, գեղագիտական, կրթական, բնապահպանական, սոցիալական կամ այլ նպատակներով օգտագործման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործողության կասեցմամբ կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 278. Կենդանական աշխարհից օգտվելու, ինչպես նաև որսի և ձկնորսության իրականացման կանոնները խախտելը

1. Կենդանական, այդ թվում՝ ձկան, ջրային կենդանիների պաշարների պահպանության կանոնները խախտելը, եթե չի առաջացրել ծանր հետևանքներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ և որսորդության իրավունքի զրկմամբ մինչև մեկ տարի ժամանակով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ և որսորդության իրավունքի զրկմամբ մինչև մեկ տարի ժամանակով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

2. Որսի, ձկնորսության կամ կենդանական աշխարհի մյուս տեսակների որսի իրականացման կանոնները խախտելը՝ որսն առանց դրա թույլտվության կամ որսի համար արգելված վայրերում կամ արգելված ժամանակ, եթե չի հանգեցրել խոշոր գույքային վնասի կամ այդ արարքի փորձը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ և որսորդության իրավունքի զրկմամբ մինչև երկու տարի ժամանակով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված որսի կամ ձկնորսության արդյունքները ձեռքբերելը, մթերելը, փոխադրելը կամ օտարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 279. Կենդանական աշխարհը ոչնչացնելը կամ վնասելը, ինչպես նաև կենդանական աշխարհի օբյեկտների և ջրային կենսաբանական պաշարների պահպանության կանոնները խախտելը, կենդանիների նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը

1. Կենդանիների բնակատեղերը, այդ թվում՝ մրջնանոցները, բները, որջերը կամ այլ բնակատեղերը վնասելը կամ ոչնչացնելը, եթե դա չի հանգեցրել դրանց զանգվածային ոչնչացման կամ այլ ծանր հետևանքի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Կենդանական աշխարհին վնաս պատճառող հանքային պարարտանյութեր կամ թունաքիմիկատներ օգտագործելը, քիմիական նյութերով, կեղտաջրերով կամ թափոններով կենդանական աշխարհը վնասելը կամ ոչնչացնել, եթե դա չի հանգեցրել դրանց զանգվածային ոչնչացման կամ այլ ծանր հետևանքի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Կենդանական աշխարհի օբյեկտների կամ ջրային կենսաբանական պաշարների բնակության միջավայրի կամ միգրացիայի ուղիների պահպանության կանոնները խախտելը, եթե դա չի հանգեցրել դրանց զանգվածային ոչնչացման կամ այլ ծանր հետևանքի՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Կենդանիների նկատմամբ դաժան վերաբերմունքը, որը հանգեցրել է դրանց խեղմանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 280. Կենդանական աշխարհի օբյեկտների վերաբնակեցման, կլիմայավարժեցման և խաչասերման կանոնները խախտելը

1. Կենդանական աշխարհի օբյեկտների, այդ թվում՝ ձկան պաշարների վերաբնակեցման, կլիմայավարժեցման կամ խաչասերման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 281. Կենդանաբանական կամ բուսաբանական հավաքածուների և առանձին նմուշների ստեղծման, համալրման, պահպանման, օգտագործման, հաշվառման, տեղափոխման, արտահանման և ներմուծման կանոնները խախտելը

1. Կենդանաբանական կամ բուսաբանական հավաքածուների կամ առանձին նմուշների ստեղծման, համալրման, պահպանման, օգտագործման, հաշվառման, տեղափոխման, արտահանման կամ ներմուծման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 282. Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների տեսակների պահպանմանը վնաս հասցնող կենդանիներ և բույսեր Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծելը

1. Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների տեսակների պահպանմանը վնաս հասցնող կենդանիներ կամ բույսեր Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 283. Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիներ ոչնչացնելը կամ վնասելը

1. Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կամ միջազգային պայմանագրերով պահպանվող հազվագյուտ, անհետացող կենդանիների տեսակները, դրանց բնակատեղերը, ձվադրման վայրեր, ձվերը, միգրացիոն ուղիները կամ բները կամ այլ շինվածքները ոչնչացնելը, ինչպես նաև այլ արարքներ կատարելը, որոնք կարող են առաջացնել կամ առաջացրել են այդպիսի կենդանիների անկում, թվակազմի կրճատում, բնակության միջավայրի կամ միգրացիայի ուղիների խախտում, եթե դա չի հանգեցրել այդ օրգանիզմների պոպուլյացիայի բնաջնջման (վերացման)՝

առաջացնում է վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավում և տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 284. Անհետացման եզրին գտնվող վայրի կենդանական և բուսական աշխարհի տեսակների միջազգային առևտրի կանոնները խախտելը

1. ՄԱԿ-ի 1973 թվականի մարտի 3-ի «Անհետացման եզրին գտնվող վայրի կենդանական և բուսական աշխարհի տեսակների միջազգային առևտրի մասին» կոնվենցիայի հավելվածներում ընդգրկված կենդանիները, բույսերը (կենդանի կամ մահացած), դրանց մասերը կամ ածանցյալները Հայաստանի Հանրապետության տարածքից արտահանելու կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր

հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 285. Գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմների գործածության կենսաանվտանգության կանոնները խախտելը

1. Գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմներն ապօրինաբար ստանալը, փորձարկելը, բազմացնելը, պահելը, ինքնակամ օգտագործելը, ոչնչացնելը, վնասազերծելը, ներմուծելը, արտահանելը կամ տարանցիկ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 286. Անազատ և կիսաազատ պայմաններում վայրի կենդանիներ պահելու կարգը խախտելը

1. Անազատ կամ կիսաազատ պայմաններում վայրի կենդանիներ պահելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 287. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների, պետության կողմից հատուկ պահպանվող բնության այլ օբյեկտների պահպանության կանոնները, այդ տարածքների բնական ռեսուրսների պահպանության և օգտագործման կանոնները խախտելը

1. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կամ պետության կողմից հատուկ պահպանվող բնության այլ օբյեկտների պահպանության կանոնները, ինչպես նաև այդ տարածքների բնական ռեսուրսների պահպանության կամ օգտագործման կանոնները խախտելը, եթե դա չի առաջացրել խոշոր գույքային կամ էական այլ վնաս՝

առաջացնում է վարչական իրավախախտման գործիք հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավում և տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն Օրենսգրքի 258-286 հոդվածներով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում կամ դենդրոպարկերում կամ անտառպուրակներում կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար համապատասխան հոդվածով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 288. Բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ինքնահսկում չիրականացնելը և ինքնահսկման իրականացման կարգը խախտելը

1. Բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ինքնահսկում չիրականացնելը, ինքնահսկման ծրագիրը հաստատման չներկայացնելը կամ առանց հաստատված ծրագրի ինքնահսկում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի առավելագույնի չափի կրկնապատիկի չափով:

3. Բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ինքնահսկում իրականացնելիս առանց չափաբերված սարքերի չափումներ իրականացնելը, չհավատարմագրված կամ չսերտիֆիկացված լաբորատորիաներում չափումներ իրականացնելը, սահմանված մեթոդների պահանջների խախտմամբ չափումներ իրականացնելը կամ սահմանված ձևին համապատասխան գրանցամատյաններ չվարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ինքնահսկում իրականացնող կազմակերպության կողմից արտադրության ընթացքում օգտագործվող հումքի փոփոխության, արտակարգ կամ վթարային դեպքերի վերաբերյալ լիազոր մարմնին տեղյակ չպահելը կամ աղտոտման աղբյուրների ու նմուշառման կետերի քանակի վերաբերյալ հավաստի տվյալներ չներկայացնելը կամ աղավաղված տվյալներ ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի առավելագույնի չափի կրկնապատիկի չափով:

7. Բնապահպանական օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ ինքնահսկում իրականացնող կազմակերպության կողմից ինքնահսկման արդյունքների մասին տեղեկատվության հասանելիությունը չապահովելը կամ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում չկատարելը կամ դրա վերաբերյալ հաշվետվությունը լիազորված մարմնին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 289. Գեոդեզիական և քարտեզագրական աշխատանքների իրականացման կանոնները, ինչպես նաև գեոդեզիական նյութերի, տվյալների պահպանման և տրամադրման կարգը խախտելը

1. Գեոդեզիական կամ քարտեզագրական աշխատանքներ կատարելիս օրենսդրությամբ սահմանված նորմատիվ տեխնիկական կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Տարածքի գեոդեզիական կետերի կամ վարչատարածքային միավորների սահմանների հաշվառման կամ հետազոտման կամ դրանց պահպանման օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Գեոդեզիական աշխատանքների չափաբանական ապահովման կամ սերտիֆիկացման ստանդարտների պահպանման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանի կամ վարչատարածքային միավորների սահմանագծման կամ սահմանազատման աշխատանքների օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Պետական նշանակության քարտեզագրական աշխատանքներ իրականացնելիս քարտեզների կամ հատակագծերի վրա աշխարհագրական անվանումները ոչ ճիշտ նշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Թեմատիկ քարտեզների կամ ատլասների ստեղծման աշխատանքների իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Առանց լիազոր մարմնի թույլտվության գեոդեզիական կետերի արտաքին նշանները քանդելը կամ կենտրոններ վերահիմնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Պետական կամ տեղական նշանակության գեոդեզիական, քարտեզագեոդեզիական ֆոնդերի պահպանման կամ նյութերի, տվյալների բազմացման, օգտագործման կամ տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 290. Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության և օգտագործման բնագավառի ու մշակութային արժեքների ներմուծման կամ արտահանման կարգը խախտելը, ինչպես նաև հավատարմագրված թանգարանների թանգարանային առարկաների եւ հավաքածուների պահպանության կանոնները խախտելը

1. Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության կամ օգտագործման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հայաստանի Հանրապետության տարածք մշակութային արժեքների ներմուծման կամ արտահանման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Հավատարմագրված թանգարանների թանգարանային առարկաների եւ հավաքածուների պահպանության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 291. Աղբահանության եւ սանիտարական մաքրման կանոնները խախտելը, չսահմանված վայրերում սպառման թափոններ թափելը

1. Աղբահանության աշխատանքները ժամանակին չկազմակերպելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Չսահմանված կամ չնախատեսված տեղերում և վայրերում՝ աղբամուղերից, աղբահավաք խցերից, աղբարկղերից, աղբամաններից կամ աղբահավաք մեքենաներից, ինչպես նաեւ սահմանված կարգով կազմակերպված կամ նախատեսված փոխադրման կայաններից կամ աղբավայրերից դուրս՝

1) մինչեւ մեկ խորանարդ մետր ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով.

2) մեկ խորանարդ մետրից ավելի ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով.

3) սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված արարքը կատարելը բնակելի, հասարակական կամ այլ նշանակության շենքերից կամ այլ շինություններից՝ առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

4) խոշոր եզրաչափի աղբ (երկու եւ ավելի քառակուսի մետր զբաղեցնող խոշոր կենցաղային եւ ոչ կենցաղային սարքավորումներ, այդ թվում՝ տրանսպորտային միջոցի հենասարք, թափք, մետաղական ջարդոն, էլեկտրատեխնիկական սարքավորումներ կամ այլ նմանատիպ իրեր) թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝

երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով.

5) մարտկոցներ, էլեկտրական կուտակիչներ, էլեկտրալամպեր, էլեկտրոնային ապրանքներ, գրաֆիտային էլեկտրոդներ թափելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով.

6) մինչեւ 5 հատ անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը)՝

առաջացնում է տուգանքի՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով.

7) 5-ից ավելի անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը)՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով.

8) մինչեւ մեկ խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ վաթսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով.

9) մեկից ավելի խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով.

10) կենսաբանական թափոններ (կենդանական ծագման պարենային եւ ոչ պարենային հումքի վերամշակման արդյունքում ստացված թափոններ, ինչպես նաեւ անասնապահական, թռչնաբուծական եւ ձկնաբուծական ձեռնարկությունների գործունեության արդյունքում առաջացած թափոններ) թափելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Առանց թույլտվության շինարարական կամ խոշոր եզրաչափի աղբի հավաքելը կամ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Շինարարական աղբը համայնքի ղեկավարի սահմանած երթուղով չտեղափոխելը կամ սահմանված կարգով հատկացված վայրում այն չտեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

6. Հիսուն տոննա եւ ավելի սպառման թափոնների ժամանակավոր պահեստարանի կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Աղբավայրերի եւ թափոնների փոխաբեռնման կայանների կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 3-ից 7-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով նախատեսված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

9. Սույն հոդվածի 3-ից 6-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը բնության հատուկ պահպանվող կամ մշակութային եւ բնության ժառանգության տարածքներում կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով նախատեսված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով նախատեսված տուգանքի չափի քառապատիկի չափով:

11. Եթե սույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ, 7-9-րդ կետերում նշված դեպքերում վարչական իրավախախտում կատարած անձը լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից 24 ժամվա ընթացքում վերացնում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները, ապա նա ազատվում է նշանակված վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից, եթե այդ մասին նույն ժամանակահատվածում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնում է համապատասխան ապացույց: Այդ մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որի պատճենը տրվում է վարչական իրավախախտումը կատարած անձին:

ԳԼՈՒԽ 31.
ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ, ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ՇԵՆՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 292. Բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման պարտադիր նորմերը չկատարելը

1. Բազմաբնակարան շենքի (ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ համայնքի ղեկավար կամ նրա նշանակած պատասխանատու պաշտոնատար անձ) կառավարման մարմնի կողմից ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման՝ օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր նորմերը սահմանված կարգով կամ ժամկետներում չկատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման՝ օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր նորմերը սույն հոդվածի 1-ին մասով նշանակված վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կայացնելուց հետո իրավասու մարմնի սահմանած կարգով և ժամկետում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տաս հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված արարքը կատարելը, որի արդյունքում վտանգվել է ընդհանուր բաժնային սեփականությունը, շինությունների սեփականատերերի կամ այլ անձանց կյանքը, առողջությունը, գույքը, շրջակա միջավայրը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ կամ 3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի առավելագույնի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 293. Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմինների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ ժամկետներում հաշվետվությունները, պարտադիր հրապարակման ենթակա իրազեկումները կամ ծանուցումները չհրապարակելը կամ չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Նոր ստեղծված կամ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիազորությունները դադարած բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից այդ մասին սահմանված ժամկետներում շենքի սեփականատերերին կամ համայնքի ղեկավարին չծանուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

3. Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի կողմից սահմանված կարգով կամ դեպքերում բազմաբնակարան շենքի կառավարման մարմնի գործառույթները կամ լիազորությունները չիրականացնելը կամ ոչ պատշաճ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տաս հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 294. Շենքերը և շինությունները ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը

1. Շենքերը կամ շինությունները ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պատասխանատու պաշտոնատար անձի կողմից շենքերը կամ շինությունները օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ ոչ նպատակային նշանակությամբ օգտագործելը կանխելու ուղղությամբ օրենսդրությամբ սահմանված միջոցներ չձեռնարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 295. Օրենսդրության և նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների խախտումներով քաղաքաշինական փաստաթղթեր մշակելը և դրանց վերաբերյալ փորձագիտական դրական եզրակացություն, ինչպես նաև օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում նախագծային աշխատանքների կապալառուի կողմից գրավոր երաշխավորագիր տալը

1. Օրենսդրության կամ նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների խախտումներով քաղաքաշինական փաստաթղթեր մշակելը, դրանց վերաբերյալ փորձագիտական դրական եզրակացություն կամ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում նախագծային աշխատանքների կապալառուի կողմից գրավոր երաշխավորագիր տալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով շենքի, շինության ամրության, կայունության կամ հուսալիության նորմատիվային ցուցանիշները նվազել են՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով և քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիայի գործողության կասեցում:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով շինարարության ընթացքում տեղի է ունեցել տեխնիկական վթար՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով և լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով և լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 296. Կառուցապատումը համապատասխան քաղաքաշինական գործունեության համար սահմանված ժամկետներում չավարտելը

1. Կառուցապատումը, բացառությամբ գյուղական բնակավայրերում իրականացվող կառուցապատման կամ անհատական բնակելի տների, համապատասխան քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված ժամկետներում չավարտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքի կատարումը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո շինարարության թույլտվություն տվող մարմնին շինարարության ժամկետը երկարաձգելու համար մեկամսյա ժամկետում չդիմելը կամ նոր սահմանված ժամկետում կառուցապատումը չավարտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝

1) մինչև 200 քառակուսի մետր ընդհանուր մակերեսով կառուցապատման համար՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

2) 200-ից մինչև 500 քառակուսի մետր ընդհանուր մակերեսով կառուցապատման համար՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

3) 500-ից մինչև 1000 քառակուսի մետր ընդհանուր մակերեսով կառուցապատման համար՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

4) 1000-ից մինչև 3000 քառակուսի մետր ընդհանուր մակերեսով կառուցապատման համար՝ յոթ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

5) 3000-ից ավելի քառակուսի մետր ընդհանուր մակերեսով կառուցապատման համար՝ ինը հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով.

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի երկրորդ մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

4. Համապատասխան քաղաքաշինական փաստաթղթերով սահմանված ժամկետներում քանդման աշխատանքները չավարտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 297. Շինարարության ընթացքում հեղինակային հսկողության իրականացում չապահովելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շինարարության ընթացքում հեղինակային հսկողության իրականացում չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանած արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից վաթսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 298. Շինարարության ընթացքում շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման կարգը խախտելը

1. Տեխնիկական հսկողություն իրականացնողի կողմից շինարարության ընթացքում շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վաթսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանած արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 299. Շինարարության ընթացքում շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացում չապահովելը

1. Կառուցապատողի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կամ կարգով շինարարության ընթացքում շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացում չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2.Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ օբյեկտի կատարված շինմոնտաժային աշխատանքների նախահաշվային արժեքից մասհանվող 0.5 տոկոսից մինչև 2.0 տոկոսի չափով:

Հոդված 300. Հաստատված նախագիծը, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերը, ինչպես նաև տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված ստանդարտները խախտելը շինարարության ընթացքում

1. Հաստատված նախագիծը, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերը կամ տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված ստանդարտները խախտելը շինարարության ընթացքում, եթե դրանք ազդեցություն չեն ունեցել շենքի կամ շինության ամրության, կայունության կամ հուսալիության վրա, վտանգավոր չեն անձանց կամ շրջակա միջավայրի համար և կարող են վերացվել առանց տվյալ տեղամասում շինարարական աշխատանքները դադարեցնելու ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, եթե դա կարող է ազդեցություն ունենալ շենքի կամ շինության ամրության, կայունության կամ հուսալիության վրա, ինչպես նաև վտանգավոր է անձանց կամ շրջակա միջավայրի համար և չի կարող վերացվել առանց տվյալ տեղամասում շինարարական աշխատանքները դադարեցնելու՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով և լիցենզիայի գործողության կասեցում:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, եթե դա հանգեցրել է տեխնիկական վթարի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործունեության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ կամ 3-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով և լիցենզիայի գործունեության դադարեցում:

Հոդված 301. Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողություն իրականացնողների կողմից քաղաքաշինական պետական տեսչությանը շինարարությունում տեխնիկական վթարների մասին սահմանված ժամկետում չհրազեկելը

1. Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողություն իրականացնողների կողմից քաղաքաշինական պետական տեսչությանը շինարարությունում տեխնիկական վթարների մասին քառասունութ ժամվա ընթացքում գրավոր չհրազեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վաթսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր քսան հազար դրամից հարյուր վաթսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 302. Առանց համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձի միջոցով լիցենզավորման ենթակա շինարարական աշխատանքներ իրականացնելը

1. Կառուցապատողի կողմից առանց համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձի միջոցով օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիցենզավորման ենթակա շինարարական աշխատանքներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 303. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք (նախագծման թույլտվությունը) տրամադրելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք (նախագծման թույլտվությունը) տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Հաստատված գլխավոր հատակագծի կամ քաղաքաշինական գոտիավորման նախագծի պահանջներին չհամապատասխանող ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հիսուն հազար դրամից յոթ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 304. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին (նախագծման թույլտվությանը) չհամապատասխանող նախագծերը համաձայնեցնելը և Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին (նախագծման թույլտվությանը) համապատասխանող նախագծերի համաձայնեցման կարգը խախտելը

1. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին (նախագծման թույլտվությանը) չհամապատասխանող նախագծերը համաձայնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքին (նախագծման թույլտվությանը) համապատասխանող նախագծերի համաձայնեցման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 305. Շինարարության և քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվություններ տալու կարգը խախտելը

1. Շինարարության կամ քանդման (ապամոնտաժման) թույլտվություններ տալու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 306. Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կարգը խախտելը

1. Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ավարտական ակտի (շահագործման թույլտվության) ձևակերպման համար ստեղծվող հանձնաժողովի անդամի կողմից՝ օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգը կամ ժամկետները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 307. Առանց սահմանված կարգով ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կառուցապատողի կողմից շենքերի ու շինությունների շահագործումը

1. Առանց սահմանված կարգով ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կառուցապատողի կողմից շենքերի կամ շինությունների շահագործումը, բացառությամբ անհատական բնակելի տների, կենցաղային, օժանդակ շենքերի ու շինությունների՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքի համար վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում համապատասխան ավարտական ակտ (շահագործման թույլտվության) չձևակերպելը (չփաստագրելը) և շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 308. Քաղաքաշինական գործունեության օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերն օտարելը և կառուցապատման իրավունքով տրամադրելը

1. Քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի կամ քաղաքաշինական պարտադիր նորմերի պահանջների խախտմամբ կամ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի բացակայության դեպքում պետական կամ համայնքային սեփականության հողամասերն օտարելը կամ կառուցապատման իրավունքով տրամադրելը, ինչպես նաև հողահատկացման առաջարկին դրական եզրակացություն տալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով և որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկում՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով:

Հոդված 309. Ինժեներական սպասարկում իրականացնող ծառայությունների կողմից ինժեներական ենթակառուցվածքների նախագծման տեխնիկական պայմաններ տրամադրելու կարգը խախտելը

1. Ինժեներական սպասարկում իրականացնող ծառայությունների կողմից օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքների նախագծման տեխնիկական պայմաններ տրամադրելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 310. Կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանրությանը չիրազեկելը

1. Կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանրությանը չիրազեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 311. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր բարեկարգումը չիրականացնելը

1. Համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող անշարժ գույքի սեփականատիրոջ կամ տիրապետողի՝ իր տիրապետման տակ գտնվող անշարժ գույքի և դրան հարակից ընդհանուր օգտագործման տարածքի օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր բարեկարգումը չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 312. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կանաչ գոտիների պահպանության ուղղությամբ միջոցներ չձեռնարկելը և կանաչ գոտիների պահպանման կամ օգտագործման կանոնները խախտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում գտնվող կանաչ գոտիների պահպանության ուղղությամբ դրանց պահպանության պարտականություն ունեցող անձի կողմից միջոցներ չձեռնարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման տարածքներում կանաչ գոտիների պահպանման կամ օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 313. Կառուցապատողների կողմից շրջակա միջավայրի վրա շինարարական աշխատանքների ազդեցության նվազեցման, անվտանգության ու սանիտարական վիճակի ապահովման օրենսդրությամբ սահմանված պայմանները չպահպանելը

1. Կառուցապատողի կողմից շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նվազեցման պայմանների խախտմամբ շինարարական աշխատանքներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Կառուցապատողների կողմից սահմանված լրացուցիչ քաղաքաշինական պայմանները կամ քաղաքաշինական կանոնները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Կառուցապատողի կողմից աշխատանքների իրականացման ընթացքում փողոցների երթևեկության կամ հետիոտնի անցումների անվտանգության ապահովման պայմանները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Կառուցապատվող օբյեկտներում շինարարական հրապարակների տարանջատման ու սանիտարական վիճակի ապահովման պայմանները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 314. Կառուցապատողների կողմից շենքերը և շինությունները հաշմանդամություն ունեցող անձանց ու բնակչության սակավաշարժ խմբերի մատչելիության և օգտագործման համար չհարմարացնելը

1. Սեփականատերերի կամ կառուցապատողների կողմից շահագործման հանձնվող շենքերը կամ շինությունները (բացառությամբ անհատական բնակելի տների) հաշմանդամություն ունեցող անձանց կամ բնակչության սակավաշարժ խմբերի մատչելիության և օգտագործման համար չհարմարեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 315. Հուղարկավորությունների կազմակերպման, գերեզմանատների և դիակիզարանների շահագործման բնագավառում խախտումներ իրականացնելը

1. Հուղարկավորությունների կազմակերպումն իրականացնողների կողմից գերեզմանատների շահագործման կամ պահպանման գործառույթները չիրականացնելը կամ ոչ պատշաճ իրականացնելը, այդ թվում՝ քաղաքաշինական նորմերը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Հուղարկավորությունների կազմակերպման կամ իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից քառասուն հազար դրամի չափով:

3. Տեղական ինքնակառավարման մարմնի կամ նրա լիազորած անձի կամ համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից համայնքային գերեզմանատներում գերեզմանատեղի, ինչպես նաև ընտանեկան գերեզմանի կազմակերպման համար անվճար կամ վճարովի հիմունքներով տրամադրվող հողատարածքների սահմանված չափերից ավելին տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Գերեզմանատան կազմակերպման համար նախատեսված վայրերից դուրս հուղարկավորության իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Փակ կամ կիսափակ գերեզմանատներում գերեզման հատկացնելը կամ փակ գերեզմանատներում հուղարկավորություն իրականացնելը.

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով, ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Համայնքի ղեկավարի կողմից նոր գերեզմանատների կամ դիակիզարանների կազմակերպման համար հողատարածքների տրամադրման դեպքում օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Գերեզմանատների կազմակերպման համար տրամադրված հողատարածքներում նպատակային և գործառնական նշանակությանը հակասող ցանկացած գործունեություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Գերեզմանատներում հուղարկավորությունների կազմակերպումն իրականացնող մարմինների կողմից գերեզմանատեղերի հաշվառման, հուղարկավորությունների գրանցման մատյանների վարման կամ գերեզմանների վկայականի տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

10. Մասնավոր գերեզմանատների կազմակերպման և շահագործման համար օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Սույն հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով

12. Վերահուղարկավորությունը կամ վրահուղարկավորությունը օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ իրականացնելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Տեղական ինքնակառավարման մարմնի կողմից քաղաքաշինական փաստաթղթերում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ՝ մասնավոր գերեզմանատների կառուցման համար շինարարական թույլտվությունների տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Առանց թույլտվության գերեզմանատուն կամ դիակիզարան շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից մեկ ու կես միլիոն դրամի չափով:

15. Համայնքի ավագանու սահմանած՝ համայնքի տարածքում գտնվող գերեզմանատների գործունեության և դրանց պահպանման աշխատանքների կազմակերպման և իրականացման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 316. Շինարարությունն սկսելու մասին սահմանված կարգով և ժամկետում իրավասու մարմիններին չիրազեկելը

1. Կառուցապատողի կողմից շինարարությունը սկսելու մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ ժամկետում իրավասու մարմնին չիրազեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Պաշտոնատար անձի կողմից շինարարական, քանդման կամ ապամոնտաժման աշխատանքները սկսելու վերաբերյալ կառուցապատողի կողմից սահմանված կարգով ներկայացված

տեղեկանքի պատճենը սահմանված ժամկետում քաղաքաշինական պետական տեսչություն չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3.Օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում առանց էսքիզային նախագծի և իրավասու մարմնի հետ համաձայնեցման՝ շինարարության թույլտվություն չպահանջող շինարարական աշխատանքների կատարումը՝

առաջացնում ՝ տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 32.
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ ՈՒՂՂՎԱԾ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 317. Ինքնակամ շինարարական կամ առանց թույլտվության քանդման աշխատանքներ իրականացնելը

1. Սեփականության կամ հողօգտագործման իրավունք ունեցող անձի կողմից այդ հողամասի վրա, ինչպես նաև անհատական բնակելի տներում կամ ստորաբաժանված կամ բազմաբնակարան շենքերում օրենքով կամ այլ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով այդ նպատակի համար չհատկացված հողամասում կամ առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պայմանների կամ քաղաքաշինական նորմերի ու կանոնների էական խախտումներով շենք, շինություն կառուցելը, վերակառուցելը կամ առանց թույլտվության այնպիսի շինարարական աշխատանքներ կատարելը, որոնք իրականացնելու համար պահանջվում է շինարարության թույլտվություն կամ տեղադրման թույլտվություն՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը պետությանը, համայքներին,քաղաքացիներին կամ իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերի վրա կատարելը հողօգտագործման իրավունք չունեցող անձի կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

4. Առանց քանդման թույլտվության քանդման աշխատանքներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 318. Գույքը ոչնչացնելը կամ վնասելը, գույքային վնաս պատճառելը, ինչպես նաև ուրիշի գույքն ապօրինաբար օգտագործելը

1. Ուրիշի գույքը դիտավորությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը, որով պատճառված վնասը խոշոր չափերի չէ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Խոշոր չափերի չհասնող ուրիշի գույքն անզգուշությամբ ոչնչացնելը կամ վնասելը, որը կատարվել է կրակի կամ առավել մեծ վտանգի այլ աղբյուրի՝ բացառությամբ ավտոմեքենայի կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոցի, հետ անզգույշ վարվելու հետևանքով՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սեփականատիրոջը կամ գույքի այլ օրինական տիրապետողին խաբեության, վստահությունը չարաշահելու, կեղծ տեղեկություններ տարածելու կամ ապօրինի այլ եղանակով խոշոր չափերի չհասնող գույքային վնաս պատճառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Անձին գործարք կնքելուն կամ գործարք կնքելուց հրաժարվելուն, պարտավորություն ստանձնելուն կամ այլ արարքի կատարմանը հարկադրելը, որով պատճառված վնասը խոշոր չափերի չէ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Սեփականատիրոջ կամ այլ օրինական տիրապետողի կամքին հակառակ, կամքն անտեսելով կամ սպառնալիքի միջոցով նրա գույքն օգտագործելը, որով պատճառված վնասը խոշոր չափերի չէ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 319. Բնական գազի, նավթի, ջրի խողովակաշարերին կամ էլեկտրական ցանցին, հեռահաղորդակցության և էլեկտրոնային հաղորդակցության միջոցներին ապօրինի միացում կատարելը

1. Ուրիշին պատկանող բնական գազի, նավթի, ջրի խողովակաշարերին , էլեկտրական ցանցին, հեռահաղորդակցության կամ էլեկտրոնային հաղորդակցության միջոցներին ապօրինի միացում կատարելը կամ դրանց չափման համար նախատեսված սարքերի ցուցմունքներն ապօրինի փոխելը, որով պատճառված վնասը խոշոր չափերի չէ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 320. Գույքի կառավարման լիազորություններն անփութորեն իրականացնելը, ինչպես նաև գույքի պահպանության պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Ուրիշի գույքի կառավարման հանձնարարություն ստացած, և դրա համար համապատասխան լիազորություններով օժտված անձի կողմից այդ լիազորություններից բխող պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝ դրանց նկատմամբ անփույթ կամ անբարեխիղճ վերաբերմունքի հետևանքով, որն անզգուշությամբ խոշոր չափերի վնաս է պատճառել սեփականատիրոջը կամ օրինական այլ տիրապետողին՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Գույքի պահպանության կամ պաշտպանության պարտականություններ ունեցող անձի կողմից այդ պարտականությունները ոչ պատշաճ կատարելը կամ չկատարելը դրանց նկատմամբ անփույթ կամ

անբարեխիղճ վերաբերմունքի հետևանքով, եթե այդ անձի անզգուշության հետևանքով տեղի է ունեցել այդ գույքի խոշոր չափերի չհասնող հափշտակում, վնասում կամ կորուստ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 321. Հեղինակային և հարակից իրավունքները խախտելը

1. Հեղինակությունը յուրացնելը, հեղինակային կամ հարակից իրավունքի օբյեկտն ապօրինի օգտագործելը կամ առանց հեղինակային իրավունքի կամ հարակից իրավունքների իրավատիրոջ համաձայնության նրա ստեղծագործությունը իրացնելը, եթե դրա հետևանքով խոշոր չափի վնաս չի պատճառել հեղինակին կամ այլ իրավատիրոջը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 33.
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 322. Առևտրի, հանրային սննդի, կենցաղային ծառայությունների և սահմանափակման ենթակա ծառայությանոլորտում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները և կանոնները խախտելը

1. Առանց պիտանիության ժամկետի, պիտանիության ժամկետն անցած, ոչ ընթեռնելի պիտանիության ժամկետով, պիտանիության ժամկետի կրկնակի մակնշմամբ, պիտանիության կեղծ ժամկետի մակնշմամբ, արտադրողի կողմից նշված բնօրինակ պիտանիության ժամկետը ջնջված և նոր ժամկետի նշումով կամ հայերեն մակնշումը արտադրողի կողմից նշված բնօրինակ պիտանիության ժամկետի վրա փակցված ապրանքներ իրացնելը կամ իրացնելու նպատակով տեսանելի վայրում դրված լինելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց համապատասխանության նշանի մակնշմամբ, սերտիֆիկատով կամ գրանցված հայտարարագրով համապատասխանության պարտադիր հավաստման ենթակա ապրանքներ վաճառելը (ծառայություններ մատուցելը) կամ առանց անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթի սննդամթերք կամ դրա հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութեր վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առևտրի, հանրային սննդի կամ կենցաղային ծառայության օբյեկտներում և առևտրի իրականացման վայրերում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին բավարարող ցուցանակ չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4. Ելնելով տվյալ առևտրի օբյեկտի առանձնահատկություններից՝ առևտրի օբյեկտն ապրանքների ընդունման, պահման և վաճառքի պայմաններն ապահովող սարքավորումներով, առևտրատեխնոլոգիական պարագաներով, պահեստային, վարչակենցաղային կամ ապրանքների վաճառքի նախապատրաստման համար անհրաժեշտ սենքերով չապահովելը՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 31-րդ մասով նախատեսված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

5. Հանրային սննդի օբյեկտը տեխնոլոգիական գործընթացն ապահովող համապատասխան սարքավորումներով կամ հանրային սննդի գործունեությունն իրականացնելու համար նախատեսված գույքով չապահովելը՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 31-րդ մասով նախատեսված դեպքերի՝առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

6. Առևտրի օբյեկտից դուրս սգո ծիսակատարություններին վերաբերող ապրանքների նմուշներ ցուցադրելը, ինչպես նաև սգո ծիսակատարություններին վերաբերող ապրանքներ վաճառող օբյեկտների ցուցափեղկերն ու մուտքերը վարագուրապատված կամ մգավորված ապակիներով չապահովելը՝ այնպես, որ վաճառվող ապրանքների նմուշները դրսից տեսանելի չլինեն՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Հանրային սննդի օբյեկտներում առանց համապատասխան մասնագիտական կրթության կամ մասնագիտական պատրաստվածության մասին դիպլոմի կամ վկայականի՝ խոհարար կամ հրուշակագործ աշխատանքի ընդունելը կամ ներգրավելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Կենցաղային ծառայության օբյեկտներում օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում առանց համապատասխան մասնագիտական կրթության կամ մասնագիտական պատրաստվածության մասին դիպլոմի կամ վկայականի կամ առանց առնվազն երկու տարվա համապատասխան աշխատանքային ստաժի կենցաղային ծառայություններ մատուցող անձի աշխատանքի ընդունելը կամ ներգրավելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Սննդամթերքի վաճառքով զբաղվող առևտրի և հանրային սննդի օբյեկտների աշխատողներին աշխատանքային արտահագուստի կրումը գործատուի կողմից չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

10. Գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներում փորձաքննություն պահանջող գյուղատնտեսական արտադրանքի որակի ստուգման նպատակով համապատասխան սարքավորումներով հագեցված լաբորատորիայով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Առևտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի կողմից առանց պայմանագրի կնքման կամ օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր պահանջների խախտումներով կնքված պայմանագրով վաճառատեղերը վճարովի կամ անհատույց օգտագործման նպատակով վաճառողներին տրամադրելը, ինչպես նաև առևտրի իրականացման վայրում (բացառությամբ գյուղատնտեսական ապրանքների շուկաների, կենդանիների շուկաների կամ տոնավաճառների (վերնիսաժների) ֆիզիկական անձին վաճառատեղերի տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր տրամադրված տեղի համար:

12. Առևտրի, հանրային սննդի օբյեկտներում, սպառողական ապրանքների, գյուղատնտեսական արտադրանքի, կենդանիների շուկաներում կամ կրպակներում՝ օրենսդրությամբ արգելված ապրանքներ վաճառելը (իրացնելը)՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

13. Առևտրի օբյեկտում սննդամթերքի կամ ոչ պարենային ապրանքների, ինչպես նաև գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքն՝ ըստ ապրանքախմբերի՝ առանձին բաժիններում, իսկ առևտրի իրականացման վայրերում սննդամթերքի, ոչ պարենային ապրանքների կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքը՝ ըստ ապրանքախմբերի՝ տարանջատված մեկուսամասերում չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

14. Գործատուի կողմից առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայությունների ոլորտում օրենսդրությամբ սահմանված ձևի կամ կարգով անվանաքարտի կրումը աշխատողի կողմից չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով՝ անվանաքարտ չկրող յուրաքանչյուր աշխատողի համար:

15. Առևտրի իրականացման վայրի կազմակերպչի կողմից վաճառողներին (բացառությամբ առևտրի իրականացման վայրի տարածքում գործող առևտրի, հանրային սննդի օբյեկտների վաճառողների) օրենսդրությանը համապատասխան՝ առևտրատեխնոլոգիական սարքավորումներով, ինչպես նաև տվյալ առևտրական գործունեություն իրականացնելու համար նախատեսված այլ գույքով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

16. Կազմակերպչի կողմից վաճառքի ցուցադրված ապրանքատեսակի վրա գնապիտակ չապահովելը, բացառությամբ գյուղատնտեսական արտադրանքի և կենդանիների շուկաներում, տոնավաճառներում (վերնիսաժներում) կամ ցուցահանդես-վաճառքի կազմակերպման վայրերում (բացառությամբ նշված վայրերում գործող առևտրի օբյեկտների) վաճառվող կամ վաճառքի ցուցադրվող ապրանքների՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

17. Հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների կամ հեղուկացված գազերի մանրածախ առևտրի կետերից դուրս, բացառությամբ Կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված սահմանամերձ և բարձրլեռնային բնակավայրերի, դրանց մանրածախ վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

18. Առևտրի, հանրային սննդի, կենցաղային ծառայության օբյեկտներում և առևտրի իրականացման վայրում դրանց տեսակը հաստատված և ստուգաչափված չափման կամ ստուգաչափված ստուգիչ չափման միջոցներով չապահովելը կամ չափագիտական նորմերը խախտելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

19. Բուսական ծագում ունեցող գյուղատնտեսական արտադրանքի՝ ոչ սահմանված տեղերում առևտուր անելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով:

20. Առևտրի իրականացման վայրերը, հեղուկ վառելիքի կամ սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի մանրածախ առևտրի կետերը օրենսդրությանը համապատասխան կառուցված վճարովի կամ անվճար հասարակական զուգարաններով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

21. Վաճառվող փաթեթավորված կամ ոչ փաթեթավորված հացի գնապիտակի վրա մեկ միավոր հացի քաշը և դրա շեղումների թույլատրելի չափերը չնշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

22. Սահմանված ժամկետներում սննդամթերքի կամ սննդային հավելումների արտադրության և շրջանառության փուլերում կատարվող գործառնությունների կամ դրանց իրականացման տարածքների մասին լիազոր մարմնին տեղեկատվություն չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

23. Առևտրի օբյեկտներում և առևտրի իրականացման վայրում վաճառողի (մատակարարի) կողմից մատակարարման պայմանագրով ապրանքների առքուվաճառք (մեծածախ առևտուր) կատարելու դեպքում այդ մասին ցուցանակի վրա համապատասխան տեղեկատվություն չներառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քառասուն հազար դրամի չափով:

24. Բացօթյա առևտուր իրականացնող վաճառողի կողմից վաճառքի թույլատրված ապրանքների համար, օրենսդրությանը համապատասխան, պահման կամ վաճառքի պայմաններն ապահովող սարքավորումներով չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասնհինգ հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

25. Կշռափաթեթավորված կամ վաճառքի դրված սննդամթերքի փաթեթի կամ մեջդիր պիտակների վրա օրենդրությամբ սահմանված նշումները չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

26. Կենցաղային ծառայության օբյեկտներում սպառողներին տեսանելի տեղում մատուցվող ծառայությունների գնացուցակը չփակցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

27. Ուսումնական հաստատություններում, մանկական կամ բուժկանխարգելիչ կազմակերպություններում գործող առևտրի կամ հանրային սննդի օբյեկտներում ալկոհոլային խմիչքների վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

28. Առաքվող հացի կամ հացաբուլկեղենի ուղեկցող հաշվարկային փաստաթղթում վառարանից արտադրանքի հանման օրը կամ քաշը նշված չլինելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ քառասուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

29. Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքներ իրացնելը (առաքելը), օգտագործելը (շահագործելը), պահելը, փոխադրելը կամ օգտահանելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

30. Ոչ սահմանված տեղերում առևտուր անելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

31. Սննդամթերքի անվտանգության ապահովման ոլորտի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված սանիտարահիգիենիկ պահանջներին չհամապատասխանող առևտուր կամ հանրային սննդի ծառայություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ կազմակերպչի (պատասխանատու անձի) նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

32. Սույն հոդվածի 1-31-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

33. Առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված թույլատրելի վայրերի, պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ տեխնիկական եւ հատուկ նշանակության հրավառություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:

34. Սույն հոդվածի 33-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

35. Առեւտրի եւ ծառայությունների բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված հրաոավարությունների իրականացման պահանջները կամ

պայմանները չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:

36. Սույն հոդվածի 35-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

37. Առանց համայնքի ղեկավարի, իսկ Երեւան քաղաքում՝ Երեւանի քաղաքապետի թույլտվության սահմանափակման ենթակա ծառայության ոլորտում (կարաոկե, դիսկոտեկ, բաղնիք, սաունա կամ շոգեբաղնիք) գործունեություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

38. Առանց համայնքի ղեկավարի, իսկ Երեւան քաղաքում՝ Երեւանի քաղաքապետի թույլտվության սահմանափակման ենթակա ծառայության ոլորտում (հեստապարային ակումբ) գործունեություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

39. Սույն հոդվածի 37-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

40. Սույն հոդվածի 38-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից մեկ միլիոն երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 323. Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջները խախտելը, համապատասխանության պարտադիր հավաստման ենթակա արտադրանք իրացնելը առանց գրանցված համապատասխանության սերտիֆիկատի կամ գրանցված համապատասխանության հայտարարագրի, օրենսդրական չափագիտական հսկողության ենթակա տեսակը չհաստատված և չստուգաչափված չափման միջոցներ կիրառելը

1. Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջները խախտելը (բացառութամբ սույն օրենսգրքի 322-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումներից) արտադրական գործընթացում, արտադրանքն իրացնելու (առաքելու), օգտագործելու (շահագործելու), պահելու, փոխադրելու կամ օգտահանելու ժամանակ, ինչպես նաև պետական վերահսկողություն իրականացնելու համար արտադրանք, անհրաժեշտ տվյալներ կամ փաստաթղթեր ներկայացնելուց խուսափելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկուհարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց գրանցված համապատասխանության սերտիֆիկատի, գրանցված համապատասխանության հայտարարագրի կամ համապատասխանության նշանի մակնշմամբ՝ համապատասխանության պարտադիր հավաստման ենթակա արտադրանք (այդ թվում՝ ներմուծվող) իրացնելը (աշխատանք կատարելը կամ ծառայություն մատուցելը) կամ արտադրողների (կատարողների, մատուցողների), ինչպես նաև սերտիֆիկացման մարմինների և փորձարկման լաբորատորիաների պատասխանատու անձի կողմից համապատասխանության գնահատման ընթացակարգերը խախտելը կամ առանց օրենսդրությամբ սահմանված կարգով

գրանցված հավատարմագրման վկայագրի՝ համապատասխանության հավաստման աշխատանքներ կատարելը (բացառությամբ սույն օրենսգրքի 322-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտումներից)՝

առաջացնում են տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին արտադրանքի և ծառայությունների համապատասխանության պետական վերահսկողություն իրականացնող իրավասու մարմինների կարգադրագրերը սահմանված ժամկետում չկատարելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Օրենսդրական չափագիտական հսկողության ենթակա տեսակը չհաստատված կամ չստուգաչափված չափման միջոցներ կիրառելը կամ չհաստատված տեսակների չափման միջոցների թողարկման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Գազալցակայանում դիմապակու վրա գազաբալոնների հերթական վկայագրման ժամկետը նշող կտրոն չունեցող կամ ժամկետանց կտրոնով ավտոտրանսպորտային միջոցի գազալցավորումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 324. Տեխնիկական անվտանգության ապահովման ոլորտի պահանջները խախտելը

1. Տեխնիկական անվտանգության փորձաքննություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չանցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

2. Փորձագետի (փորձագիտական խմբի) կողմից տեխնիկական անվտանգության փորձաքննության արդյունքում ոչ հավաստի փորձագիտական եզրակացություն կազմելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

3. Արտադրական վտանգավոր օբյեկտ շահագործող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկատվությունը լիազոր մարմին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Արտադրական վտանգավոր օբյեկտը շահագործող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ռեեստրում գրանցման չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

5. Արտադրական վտանգավոր օբյեկտի ընդլայնման, վերակառուցման, վերազինման, գտնվելու վայրի կամ շահագործող անձի փոփոխության դեպքում սահմանված կարգով լիազոր մարմնին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Արտադրական վտանգավոր օբյեկտի շահագործման արգելման լիազոր մարմնի կարգադրագիրը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամից երկու միլիոն դրամի չափով:

7. Արտադրական վտանգավոր օբյեկտում տեղակայված առանձին տեխնիկական միջոցի կամ տեխնոլոգիական սարքավորման շահագործման արգելման լիազոր մարմնի կարգադրագիրը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 325. Առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայությունների ոլորտում առանց համապատասխան թույլտվության գործունեություն իրականացնելը

1. Առանց թույլտվության ոգելից խմիչքների կամ ծխախոտի վաճառք իրականացնելը կամ հանրային սննդի օբյեկտներում՝ ոգելից խմիչքների կամ ծխախոտի իրացում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

2. Առևտրի և հանրային սննդի օբյեկտները, զվարճանքի, շահումով խաղերի, վիճակախաղերի կազմակերպման օբյեկտները, խաղատները կամ բաղնիքները (սաունաները) առանց թույլտվության ժամը 24.00-ից հետո աշխատեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առանց թույլտվության բացօթյա առևտուր իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Առանց թույլտվության հեղուկ վառելիքի կամ սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի մանրածախ առևտրի կետերում հեղուկ վառելիքի կամ սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի կամ տեխնիկական հեղուկների վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Առանց թույլտվության խանութներում կամ կրպակներում տեխնիկական հեղուկների վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

6. Առանց համապատասխան թույլտվության թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Առանց թույլտվության հանրային սննդի կազմակերպումը կամ իրացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

8. Բնակելի տարածքներում կամ դրանց հարող տարածքներում գտնվող բացօթյա օբյեկտներում բարձր երաժշտություն հնչեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Սույն հոդվածի 1-8-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը

առաջացնում են տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

10. Ինքնաշեն սարքերով պատրաստվող պաղպաղակի, զովացուցիչ ըմպելիքների կամ տարբեր տեսակի խորտիկների բացօթյա վաճառք իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

11. Սույն հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

12. Առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ քաղաքացիական հոգեհանգստի (հրաժեշտի) ծիսակատարության ծառայությունների իրականացումը կամ մատուցումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

13. Առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված թույլատրելի վայրերի, պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ տեխնիկական եւ հատուկ նշանակության հրավառություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:

14. Սույն հոդվածի 13-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

15. Առեւտրի եւ ծառայությունների բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից օրենսդրությամբ սահմանված հրառավարությունների իրականացման պահանջները կամ պայմանները չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:

16. Սույն հոդվածի 15-րդ մասով 13-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 326. Հրազենի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ նյութերի և պայթուցիկ սարքերի պահպանության պարտականությունը չկատարելը

1. Հրազենի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ նյութերի կամ պայթուցիկ սարքերի պահպանության պարտականությունը ոչ պատշաճ կատարելը կամ չկատարելը, ինչպես նաև դրանք այլ անձի հանձնելը, եթե այն չի առաջացրել ծանր հետևանքներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

3. Միջուկային, քիմիական, կենսաբանական կամ զանգվածային ոչնչացման այլ տեսակի զենք կամ զանգվածային ոչնչացման զենք ստեղծելիս օգտագործվող կամ դրան օժանդակ որևէ նյութի կամ սարքավորման պահպանության պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե այն չի առաջացրել ծանր հետևանքներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 327. Հաշվապահական հաշվառում չվարելը, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն չսահմանելը, ինչպես նաև հաշվառման փաստաթղթերը և այլ տեղեկությունները չպահպանելը

1. Հաշվապահական հաշվառում չվարելը՝ տնտեսական գործառնությունների համընդհանուր և անընդհատ փաստաթղթային հաշվառման միջոցով ակտիվների, սեփական կապիտալի, պարտավորությունների վիճակի ու շարժի վերաբերյալ (դրամական արտահայտությամբ) տեղեկատվության հավաքման, գրանցման և ընդհանրացման համակարգ չունենալը, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն չսահմանելը, հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերը, ինչպես նաև համակարգչային (էլեկտրոնային) կրիչների վրա գտնվող տեղեկատվությունը՝ սկզբնական հաշվառման փաստաթղթերը, գրանցամատյանները, ֆինանսական հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը վերաբերող փաստաթղթերը կամ հաշվապահական հաշվառման մեքենայական մշակման ծրագրերն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետով չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 328. Ֆինանսական հաշվետվությունները չներկայացնելը և սահմանված կարգով չհրապարակելը կամ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց դիմումի հիման վրա ֆինանսական հաշվետվությունները կամ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ինտերնետային կայքի հղումը (հասցեն) չտրամադրելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և ժամկետներում ֆինանսական հաշվետվությունները պետական մարմիններ չներկայացնելը կամ դրանք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չհրապարակելը կամ ոչ ամբողջական ծավալով հրապարակելը կամ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց դիմումի հիման վրա ֆինանսական հաշվետվությունները կամ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ինտերնետային կայքի հղումը (հասցեն) չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երեսուն օրվա ընթացքում, ֆինանսական հաշվետվությունները պետական մարմիններ չներկայացնելը կամ դրանք օրենքով սահմանված կարգով չհրապարակելը կամ ոչ ամբողջական ծավալով հրապարակելը կամ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց

դիմումի հիման վրա ֆինանսական հաշվետվությունները կամ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ինտերնետային կայքի հղումը (հասցեն) չտրամադրելը `

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 329. Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունները չորակավորված հաշվապահի կամ աուդիտորի որակավորում չունեցող անձի կողմից ստորագրելը, դրանք անստորագիր ներկայացնելը, ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրում չանցկացնելը

1. Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունները, այդ թվում՝ Կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված հանրային հատվածի կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրելը հաշվապահի կողմից, որը որակավորված չէ օրենսդրությամբ կամ պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով, կամ աուդիտորի որակավորում չունեցող անձի կողմից կամ դրանք անստորագիր ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, եթե անձը նախորդ արարքի համար վարչական պատասխանատվության է ենթարկվել անմիջապես դրան նախորդող ժամանակաշրջանի սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնելիս՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Ակտիվների և պարտավորությունների օրենքով սահմանված դեպքերում պարտադիր գույքագրում չանցկացնելը կամ գույքագրումը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չանցկացնելը, իսկ հանրային հատվածի կազմակերպությունների կողմից՝ պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով չանցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը `

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 330. Անհատական հաշվի բացման հայտը, անհատական հաշվետվությունը, ապահովագրական (աշխատանքային) ստաժում հաշվառվող աշխատանքային կամ այլ գործունեության ժամանակահատվածների մասին տվյալները սահմանված կարգով և ժամկետում չներկայացնելը, սխալ կամ կեղծ տվյալներով ներկայացնելը

1. Անհատական հաշվի բացման հայտը, անհատական հաշվետվությունը կամ ապահովագրական (աշխատանքային) ստաժում հաշվառվող աշխատանքային կամ այլ գործունեության ժամանակահատվածների մասին տվյալները սահմանված կարգով կամ ժամկետում չներկայացնելը կամ սխալ կամ ոչ հավաստի տվյալներով ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 331. Հիմնադրամների և հասարակական կազմակերպությունների կողմից հաշվետվությունը չհրապարակելը կամ չներկայացնելը, ինչպես նաև հասարակական կազմակերպության կողմից կանոնադրության նպատակներին անհամապատասխան գործունեություն իրականացնելը

1. Հիմնադրամի կամ հասարակական կազմակերպության կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվետվություն սահմանված կարգով կամ ժամկետներում չհրապարակելը, թերի հրապարակելը կամ հիմնադրամի կողմից լիազոր մարմնին հրապարակելու մասին չծանուցելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Հիմնադրամի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում չորրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է գործունեության դադարեցում:

5. Հասարակական կազմակերպության կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում չորրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է հասարակական կազմակերպության գործունեության կասեցում՝ մինչև կասեցման հիմք հանդիսացող հանգամանքները վերացնելը:

6. Հասարակական կազմակերպության կողմից սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված վարչական պատասխանատվության միջոցը կիրառելու ժամանակահատվածում կամ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կասեցման հիմք հանդիսացող հանգամանքները չվերացնելը՝

առաջացնում է՝ գործունեության դադարեցում:

7. Հասարակական կազմակերպության կողմից կանոնադրական նպատակներին անհամապատասխան գործունեություն իրականացնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկվելուց հետո 30 օրվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի եթարկվելուց հետո 30 օրվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Հասարակական կազմակերպության կողմից սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկվելուց հետո 30 օրվա ընթացքում չորրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է գործունեության կասեցում՝ մինչև կասեցման հիմք հանդիսացող հանգամանքները վերացնելը:

11. Հասարակական կազմակերպության կողմից սույն հոդվածի 10-րդ մասով սահմանված վարչական պատասխանատվության միջոցը կիրառելու ժամանակահատվածում կամ վարչական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ վարչական տույժի ենթարկվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կասեցման հիմք հանդիսացող հանգամանքները չվերացնելը՝

առաջացնում է՝ գործունեության դադարեցում:

Հոդված 332. Պաշտոնական վիճակագրական դիտարկումների իրականացման համար անհրաժեշտ տվյալներ ներկայացնելու կարգը խախտելը

1. Վիճակագրական հաշվետվություններ տրամադրողների կողմից պաշտոնական վիճակագրական հաշվետվությունները կամ պաշտոնական վիճակագրական դիտարկումներին վերաբերող այլ փաստաթղթերը օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում չներկայացնելը կամ սահմանված կարգի խախտմամբ (ժամկետների, ծավալի խախտումներով կամ աղավաղումներով) ներկայացնելը՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում երեք և ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Ֆիզիկական անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված համատարած հաշվառումների ժամանակ հաշվառումների հարցաթերթերով նախատեսված տեղեկություններ տրամադրելուց հրաժարվելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 333. Ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը և ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելը կամ օգտագործման կարգը խախտելը

1. Ապրանքային նշանը, սպասարկման նշանը կամ ֆիրմային անվանումն ապօրինի օգտագործելը կամ դրանց օգտագործման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 334. Անշարժ գույքի գնահատման գործունեություն իրականացնող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկություն չներկայացնելը

1. Անշարժ գույքի գնահատման գործունեություն իրականացնող անձի կողմից գնահատողի հետ աշխատանքային պայմանագիր կնքելուց կամ աշխատանքային պայմանագիրը լուծելուց հետո դրանց պատճենները օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում լիազոր մարմին չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

Հոդված 335. Անշարժ գույքի գնահատման հաշվետվությունը չորակավորված անձի կողմից ստորագրելը

1. Անշարժ գույքի գնահատողի որակավորում չունեցող անձի կողմից անշարժ գույքի գնահատման հաշվետվությունը ստորագրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 336. Չորակավորված անձի կողմից ստորագրված անշարժ գույքի գնահատման հաշվետվությունը հաստատելը

1. Անշարժ գույքի գնահատողի որակավորում չունեցող անձի ստորագրած անշարժ գույքի գնահատման հաշվետվությունը հաստատելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 337. Օրենսդրությամբ որոշակի ապրանքատեսակների համար սահմանված օտարման նվազագույն գնից ցածր գնով ապրանքների օտարումը

1. Օրենսդրությամբ որոշակի ապրանքատեսակների համար սահմանված օտարման նվազագույն գնից ցածր գնով ապրանքների օտարումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 338. Կանխամտածված սնանկությունը

1. Կանխամտածված սնանկությունը՝ անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ նրա անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձի, իրավաբանական անձի հիմնադիրների (մասնակիցների), իրավաբանական անձի անունից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանդես գալու կամ նրան պարտադիր կատարման ենթակա ցուցում տալու կամ որոշումը կանխորոշելու հնարավորություն ունեցող անձի կամ մարմնի կողմից անվճարունակության հատկանիշների կանխամտածված ստեղծումը կամ դրանց չափի ավելացումը սեփական կամ այլ անձի շահերից ելնելով, եթե դրա հետևանքով անձը սնանկ է ճանաչվել և խոշոր չափի չհասնող գույքային վնաս է պատճառել անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 339. Անօրինական գործունեությունը սնանկության կամ անվճարունակ ճանաչվելու գործընթացում

1.Անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ նրա անունից հանդես գալու իրավունք ունեցող անձի, իրավաբանական անձի հիմնադիրների (մասնակիցների), իրավաբանական անձի անունից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանդես գալու կամ նրան պարտադիր կատարման ենթակա ցուցում տալու կամ որոշումը կանխորոշելու հնարավորություն ունեցող անձի կամ մարմնի կողմից սնանկության, սնանկության կանխատեսման կամ պարտապան ֆիզիկական անձի անվճարունակ ճանաչվելու գործընթացում անօրինական գործունեություն ծավալելը, որը խոշոր չափի չհասնող գույքային վնաս է պատճառել անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության շահերին և դրսևորվել է սնանկության կամ անվճարունակության հատկանիշների առկայություն դեպքում՝

1) գույքը կամ եկամուտը, գույքային իրավունքները կամ պարտականությունները թաքցնելով, կամ.

2) գույքն առանց օրինական հիմքի ուրիշի տիրապետմանը հանձնելով, գույքը ոչնչացնելով, վնասելով կամ ակնհայտ անշահավետ պայմաններով օտարելով, կամ.

3) գույքի, եկամտի, դրանց չափի, գտնվելու վայրի կամ դրանց վերաբերյալ գույքային իրավունքների կամ պարտականությունների կամ այլ տեղեկությունը թաքցնելով կամ խեղաթյուրելով, կամ.

4) պարտապան ֆիզիկական անձի գույքային վիճակը, անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ իրավաբանական անձի գույքային կամ տնտեսական գործունեությունն արտացոլող հաշվապահական կամ այլ փաստաթղթերը թաքցնելով, ոչնչացնելով, վնասելով, կեղծելով, կամ.

5) առանձին պարտատերերի գույքային պահանջներն ապօրինի բավարարելով՝ ի վնաս այլ պարտատերերի կամ.

6) սնանկության կառավարչի կամ սնանկության գործընթացում նման գործառույթներ իրականացնող անձի կամ լուծարային հանձնաժողովի գործունեությանը խոչընդոտելով՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով՝ իրավաբանական անձի գործունեության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 340. Մասնավոր պահնորդական գործունեություն իրականացման ոլորտի օրենսդրության պահանջները խախտելը

1.Մասնավոր պահնորդական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա չունեցող անձի պահնորդական ծառայություններից օգտվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Մասնավոր պահնորդական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձի կողմից պահնորդի կամ թիկնապահի՝ համապատասխան որակավորման ստուգումը հավաստող փաստաթուղթ չունեցող անձանց միջոցով պահնորդական կամ թիկնապահական ծառայություններ մատուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 341. Հրապարակային սակարկությունների և գնումների անցկացման կարգը խախտելը

1. Հրապարակային սակարկությունների կամ գնումների անցկացման կարգը խախտելը կամ մեկ այլ անձի հետ անօրինական համաձայնության գալով, խաբեությամբ կամ ապօրինի այլ եղանակով հրապարակային սակարկության կամ գնումների հաղթող դառնալը, որի հետևանքով գույքի սեփականատիրոջը, սակարկություններ կամ գնումներ կազմակերպողին, գնորդին, այլ տնտեսավարող սուբյեկտի, անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին պատճառվել է խոշոր չափի չհասնող գույքային վնաս՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 342. Պետական լիազորված մարմինների պաշտոնատար անձի կողմից անհատ ձեռնարկատերերին սահմանված ժամկետներում չհաշվառելը և իրավաբանական անձին սահմանված ժամկետներում չգրանցելը (չվերագրանցելը) կամ գրանցումը (վերագրանցումը) անհիմն մերժելը

1. Պետական լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից անհատ ձեռնարկատիրոջը օրենքով սահմանված ժամկետում չհաշվառելը կամ իրավաբանական անձին օրենդրությամբ սահմանված ժամկետում չգրանցելը (չվերագրանցելը) կամ գրանցումը (վերագրանցումը) անհիմն մերժելը՝

առաջացնում է տուգանք հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 343. Ինկասացիոն գործունեության պահանջները խախտելը

1. Ինկասացիոն կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի չափը օրենքով սահմանված կանոնադրական կապիտալի չափին չհամապատասխանելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

2. Ինկասացիոն կազմակերպության անձնակազմի պատրաստվածության կամ տեխնիկական միջոցների պահանջվող վիճակն ապահովելու միջոցառումների կատարման վերաբերյալ պետական լիազորված մարմնի սահմանած պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Ինկասացիոն կազմակերպության կողմից պետական լիազորված մարմնի սահմանած ժամկետում պետական լիազորված մարմնի՝ խախտումները վերացնելու հանձնարարականը չկատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

4. Ինկասացիոն կազմակերպության կողմից օրենսդրությամբ չնախատեսված գործունեություն իրականացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

5. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 344. Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության պահանջները խախտելը

1. Հյուրանոցային ծառայություններ մատուցող անձի կողմից հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտի՝ սպառողների համար դրսից տեսանելի հատվածում, ինչպես նաև հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտը ինտերնետային կայքում կամ գովազդային նյութերում ներկայացնելիս օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտի տեսակը չնշելը, հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտն իր տեսակին չհամապատասխանող տեսակով ներկայացնելը, գովազդելը, սահմանված կարգով համապատասխան որակավորման կարգ ունեցող հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտի որակավորման կարգի նշանը չօգտագործելը կամ օգտագործվող նշանին համապատասխանող որակավորման կարգ չունեցող հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտը ներկայացնելու կամ գովազդելու նպատակով որակավորման կարգի նշան օգտագործելը կամ որակավորման կարգի նշաններին մոլորեցնելու աստիճանի նման նշաններ օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների նկատմամբ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 345. Աուդիտորական ծառայություն իրականացնող անձին ներկայացվող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը

1. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից ոչ հավաստի աուդիտորական եզրակացություն տրամադրելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

2. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտորական գործունեության իրականացման ընթացքում ստացված և կազմված փաստաթղթերի կամ գաղտնիք կազմող տեղեկատվության գաղտնիության պահպանման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

3. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտ իրականացնող անձի համար արգելված ձեռնարկատիրական որևէ գործունեությամբ զբաղվելը ՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

4. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից՝ իր աշխատող աուդիտորների, ինչպես նաև աուդիտորական ծառայությունների իրականացման աշխատանքներում ներգրավված այլ աուդիտորների, մասնագետների (այդ թվում՝ պայմանագրային հիմունքներով) կամ այլ առևտրային կազմակերպությունների կողմից օրենսդրությամբ աուդիտորական ծառայություն իրականացնելու արգելքի սահմանված պահանջների պահպանումը չապահովելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում 6 ամիս ժամկետով:

5. Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ստանալու իրավունք ունեցող սուբյեկտներին օրենսդրությամբ միաժամանակ ներկայացվող պահանջներից որևէ մեկը խախտելը, եթե խախտում թույլ տրվելու օրվան հաջորդող 30-օրյա ժամկետում աուդիտ իրականացնող անձն այդ մասին տեղեկացրել է լիազորված մարմնին՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

6. Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ստանալու իրավունք ունեցող սուբյեկտներին օրենսդրությամբ միաժամանակ ներկայացվող պահանջներից որևէ մեկի խախտելը, եթե խախտում թույլ տրվելու օրվան հաջորդող 30-օրյա ժամկետում աուդիտ իրականացնող անձն այդ մասին չի տեղեկացրել լիազորված մարմնին՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

7. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից՝ օրենսդրությամբ սահմանված հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետները կամ դրանց ներկայացման օրենսդրությամբ սահմանված այլ պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված խախտումները սահմանված ժամկետում չվերացնելը կամ այդ մասին լիազոր մարմնին գրավոր չտեղեկացնելը կամ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 346. Աուդիտորների որակավորման նպատակով մասնագիտացված կառույցի հավատարմագրման և գործունեության հետ կապված խախտումները

1. Աուդիտորների որակավորման նպատակով մասնագիտացված կառույցի (այսուհետ սույն հոդվածում՝ մասնագիտացված կառույց) հավատարմագրման համար հայտ ներկայացրած կազմակերպության կողմից օրենսդրությամբ սահմանված հավատարմագրման պայմաններից կամ պահանջներից որևէ մեկը խախտելը՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում:

2. Մասնագիտացված կառույցի կողմից լիազորված մարմին ներկայացված փաստաթղթերում իրականությանը չհամապատասխանող տեղեկություններ ներառելը՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում:

3. Իր անվանման կամ գտնվելու վայրի փոփոխման դեպքում՝ այդ փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու օրվանից 15-օրյա ժամկետում՝ մասնագիտացված կառույցի կողմից հավատարմագրման վկայականի վերաձևակերպման համար դիմում չներկայացնելը՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում:

4. Մասնագիտացված կառույցի կողմից աուդիտորական գործունեության օրենսդրության պահանջների այնպիսի խախտումները, որոնց հետևանքով ուղղակի սպառնալիք է առաջացել պետական կամ հասարակական անվտանգությանը, հասարակական կարգին, անձանց կյանքին, առողջությանը կամ բարքերին, կամ այլոց իրավունքներին, ազատություններին, պատվին կամ բարի համբավին՝

առաջացնում են հավատարմագրման հետ կապված գործունեության կամ այդ գործունեության առանձին գործառույթների կամ գործողությունների իրականացման կասեցում և տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Հավատարմագրման վկայականն այլ անձի օգտագործման տալը, օտարելը կամ գրավադնելը (բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի)՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 2-րդ կամ 3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 1-ին մասով կատարված խախտումները սահմանված ժամկետում չվերացնելը կամ այդ մասին լիազոր մարմնին գրավոր չտեղեկացնելը կամ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 347. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտորական ծառայության իրականացման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը

1. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից՝ աուդիտորական ծառայություններն առնվազն մեկ աուդիտորի կողմից իրականացվելու վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից՝ աուդիտորական եզրակացությունները, աուդիտորական հաշվետվությունները, աուդիտորի աշխատանքային փաստաթղթերը կամ աուդիտի անցկացման հետ կապված այլ փաստաթղթերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, բայց ոչ պակաս, քան աուդիտի անցկացմանը հաջորդող հինգ տարիների ընթացքում, պահպանելու օրենսդրությամբ սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտորական եզրակացության կազմմանը, ստորագրմանը, հաստատմանը կամ օրինակների տրամադրմանը վերաբերող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից լիցենզիայի բացակայության դեպքում կամ տվյալ անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված աուդիտորական գործունեություն իրականացնելու արգելքի դեպքում աուդիտորական ծառայություններ իրականացնելուց չհրաժարվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հիսուն հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում աուդիտորական ծառայությունների իրականացումից հրաժարվելու և պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծելու դեպքում լիազորված մարմնին օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում հրաժարվելու պատճառների մասին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հիսուն հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանած կարգով կնքված պայմանագրերի գրանցամատյան վարելու պահանջը կամ վարման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի և հարակից ծառայությունների փաստաթղթավորման վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանած պահանջները խախտելը, որը չի ազդել աուդիտորական եզրակացության ձևի կամ բովանդակության վրա՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Աուդիտ իրականացնող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված ժամանակահատվածում իր տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները կամ աուդիտի ենթարկված անձանց ցանկը իր ինտերնետային կայքում չտեղադրելը կամ ինտերնետային կայք չունենալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Սույն հոդվածի 1-8-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երեք տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

10. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երեք տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում 6 ամիս ժամկետով:

11. Սույն հոդվածի 1-2-րդ, 4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

ԳԼՈՒԽ 34.
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 348. Հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր վճարները սահմանված ժամկետներում չվճարելը

1. Հարկերը, տուրքերը կամ պարտադիր վճարները, բացառությամբ մաքսային վճարների, օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 349. Օրենսդրությամբ սահմանված մասհանումներ չկատարելը

1. «Զբաղվածության մասին» օրենքով սահմանված մասհանում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ վճարման կետանցված յուրաքանչյուր օրվա համար վճարման ենթակա մասհանման գումարի 0,15 տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան վճարման ենթակա գումարի չափը:

ԳԼՈՒԽ 35.
ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ, ՓՈՂԵՐԻ ԼՎԱՑՄԱՆ ԵՎ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 350. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով գործարքների իրականացման, ինչպես նաև արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը

1. «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահոսկողության մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապրանքների (գույքի) իրացման, ծառայությունների մատուցման, աշխատավարձի կամ դրան հավասարեցված այլ վճարների վճարումների, գույքի գնահատման կամ աշխատանքների կատարման, գույքի օգտագործման դրամական (փողային) գնանշումները, ռեզիդենտների միջև ապրանքների (գույքի) իրացման, ծառայությունների մատուցման, աշխատանքների կատարման, գույքի օգտագործման դիմաց դրամական վճարումները, ներառյալ՝ ֆինանսական գործառնությունների դիմաց վճարվող տոկոսավճարները կամ իրավունքի կամ արտոնության իրականացման կամ տրամադրման դիմաց տրվող հատուցումները, ապահովագրավճարների կամ ապահովագրական հատուցումների ընդունումը կամ իրականացումը, կանխիկ կամ անկանխիկ՝ ընթացիկ արժութային գործարքների դիմաց վճարումները, կապիտալի շարժի կամ ֆինանսական արժութային գործարքները բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի, կամ իրավաբանական անձանց կանոնադրական կամ բաժնեհավաք կապիտալում դրամական ներդրումները կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում դրամական շահումների գովազդը կամ այդ շահումների հատկացումը Հայաստանի Հանրապետության դրամով չիրականացնելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման գումարի չափով, բայց ոչ պակաս, քան երկու միլիոն դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման գումարի չափով, բայց ոչ պակաս, քան տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով կիրառված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

3. Արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենքներով կամ իրավական այլ ակտերով սահմանված այլ պահանջ չկատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 546-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման գումարի չափով, բայց ոչ պակաս, քան հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման գումարի չափով, բայց ոչ պակաս, քան երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտում չի համարվում պաշտոնատար անձի կողմից իրենց իրավասության սահմաններում վերահսկողական նպատակներով իրականացվող՝ սույն հոդվածով սահմանված արարքների կատարումը:

Հոդված 351. Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքի (այսուհետև սույն հոդվածում՝ Օրենք) 4-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց (սույն հոդվածում այսուհետ՝ ֆիզիկական անձ) նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատությունների կամ անձանց (սույն հոդվածում այսուհետ՝ իրավաբանական անձ)՝ նկատմամբ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով;

2. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված հաշվետվությունները չտրամադրելը կամ ժամկետանց տրամադրելը, ինչպես նաև Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքերում գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի չդրակելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված հաշվետվությունները չտրամադրելը կամ ժամկետի խախտմամբ տրամադրելը, ինչպես նաև սահմանված հաշվետվությունների մեջ տվյալները սխալ, այդ թվում՝ կեղծ կամ ոչ արժանահավատ, կամ թերի լրացնելը, հաստատված հաշվետվական ձևը կառուցվածքային փոփոխությունների ենթարկելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Օրենքի 6-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Օրենքի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Օրենքի 9-րդ հոդվածի 5-րդ և 6-րդ մասերով սահմանված պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ, 6-րդ կամ 19-րդ կետերով սահմանված տեղեկության տրամադրման կամ հանձնարարականի կատարման պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Հաճախորդի պատշաճ ուսումնասիրությանը խոչընդոտող գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների, արժեթղթերի, ինչպես նաև կեղծ բանկային գործունեության Օրենքի 15-րդ հոդվածով սահմանված արգելքները խախտելը՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հիսուն հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Օրենքի 16-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Օրենքի 17-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Օրենքի 18-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Օրենքի 21-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Օրենքի 22-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Օրենքի 24-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

16. Օրենքի 25-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Օրենքի 27-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

18. Օրենքի 28-րդ հոդվածով սահմանված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամից երկու միլիոն դրամի չափով:

19. Ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից Օրենքի 29-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

20. Սույն հոդվածի 1-18-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը կատարելը իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատության ղեկավարի կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու իրավունքից կամ որակավորման վկայականից զրկմամբ կամ առանց դրանց:

21. Օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված այլ նորմատիվ իրավական ակտերի կամ հաշվետվություն տրամադրող անձի ներքին իրավական ակտի պահանջը իրավաբանական անձ հանդիսացող ոչ ֆինանսական հաստատության կամ նրա ղեկավարի կողմից խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 352. Պաշտոնատար անձի կողմից «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքի պահանջները խախտելը

1. Հաշվետվություն տրամադրող անձ հանդիսացող պետական մարմինների պաշտոնատար անձի կողմից «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 36.
ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 353. Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը հատելու ժամանակ տրանսպորտային միջոցը չկանգնեցնելը և մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքներին և տրանսպորտային միջոցներին մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձին մոտենալուն խոչընդոտելը

1. Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանը փաստացի հատելու ժամանակ տրանսպորտային միջոցը մաքսային մարմնի սահմանած վայրում չկանգնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Պաշտոնական լիազորություններն իրականացնելու համար մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքներին կամ տրանսպորտային միջոցներին մաքսային հսկողություն իրականացնող մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձի մոտենալուն խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 354. Մաքսային հսկողության ներքո գտնվող տրանսպորտային միջոցի մեկնումն առանց թույլտվության

1. Մաքսային հսկողության ներքո գտնվող տրանսպորտային միջոցի մեկնումն առանց մաքսային մարմնի թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 355. Մաքսային ընթացակարգերի շրջանակներում ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների օգտագործման պայմանները չպահպանելը

1. «Մաքսային պահեստ» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 156-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, «Վերամշակում՝ մաքսային տարածքում» մաքսային ընթացակարգի

համար Միության մաքսային օրենսգրքի 164-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, «Վերամշակում՝ մաքսային տարածքից դուրս» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, «Վերամշակում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 189-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, «Ազատ մաքսային գոտի» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 202-րդ հոդվածի 5-րդ կետով, «Ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, «Ժամանակավոր ներմուծում» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 220-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին, 2-րդ և 4-րդ ենթակետերով, «Ժամանակավոր արտահանում» մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 1-ին ենթակետով և §Հատուկ¦ մաքսային ընթացակարգի համար Միության մաքսային օրենսգրքի 254-րդ հոդվածին համապատասխան սահմանված՝ ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների օգտագործման պայմանները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի 10 տոկոսի, բայց ոչ ավելի, քան երկու հարյուր հազար դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված արարքը, որի արդյունքում առաջանում է մաքսային վճարների, հատուկ, հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով պարտավորություն՝ եթե արարքը չի պարունակում հանցագործության հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ «Բացթողում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգի շրջանակներում վճարման ենթակա մաքսային վճարների, հատուկ հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի մեծության 50 տոկոսի, իսկ ժամանակավոր ներմուծված ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների դեպքում՝ «Ժամանակավոր ներմուծում» մաքսային ընթացակարգի շրջանակներում վճարման ենթակա մաքսային վճարների մեծության 50 տոկոսի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 356. Մաքսային հսկողություն իրականացնելու համար սահմանված փաստաթղթեր և տեղեկություններ մաքսային մարմնին չներկայացնելը

1. Մաքսային հսկողության իրականացման համար սահմանված փաստաթղթերը կամ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում մաքսային մարմիններին չներկայացնելը՝ անկախ գրավոր հայտարարագիր ներկայացնելուց՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 357. Մաքսային մարմին ապրանքները, տրանսպորտային միջոցները և ուղեկցող փաստաթղթերը չհասցնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության մեկ մաքսային մարմնից մյուս մաքսային մարմին կամ Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Միության մաքսային օրենսգիրք) նախատեսված այլ նշանակման վայր, Միության մաքսային օրենսգրքի 150-րդ հոդվածում նշված անձանց կողմից «Մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպված, ինչպես նաև մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքները կամ տրանսպորտային միջոցները և դրանց ուղեկցող փաստաթղթերը սահմանված ժամկետում կամ երթուղով չհասցնելը, եթե արարքը չի պարունակում այլ իրավախախտման հատկանիշներ

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 358. Մաքսային նույնականացման միջոցները վնասելը, կորցնելը կամ փոխելը

1. Մաքսային մարմինների կողմից կիրառվող օրենքով սահմանված մաքսային ապահովման նույնականացման միջոցները վնասելը, կորցնելը կամ առանց մաքսային մարմնի թույլտվության փոխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 359. Առանց մաքսային մարմնի թույլտվության կատարվող բեռնային և այլ գործառնությունները

1. Առանց մաքսային մարմնի թույլտվության մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքների բեռնումը, բեռնաթափումը, փոխաբեռնումը, փաթեթների վնասվածքների վերացումը, փաթեթների բացումը, փաթեթավորումը կամ վերափաթեթավորումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան մեկ միլիոն դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 360. Առանց մաքսային մարմնի թույլտվության ապրանքներ հանձնելը, օտարելը և ոչնչացնելը, ինչպես նաև մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքների ու տրանսպորտային միջոցների պահպանության կանոնների խախտմամբ դրանք վնասելը կամ կորցնելը

1. Առանց մաքսային մարմնի թույլտվության մաքսային հսկողության ներքո գտնվող ապրանքները կամ տրանսպորտային միջոցներն մասնակի կամ ամբողջությամբ հանձնելը, օտարելը ոչնչացնելը կամ կորցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան մեկ միլիոն դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 361. Հետագա արտահանման և հետագա ներմուծման պարտավորության խախտումը

1. Հետագա արտահանման կամ հետագա ներմուծման պարտավորությամբ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված կամ Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանված ապրանքները կամ տրանսպորտային միջոցները սահմանված ժամկետում չարտահանելը կամ Հայաստանի Հանրապետություն չներմուծելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քանի հարյուր հազար դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որը զուգորդվել է սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների օտարմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ օտարված ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան երկու միլիոն դրամը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 362. Մաքսային հայտարարագրման ժամանակ ապրանքները մաքսային մարմիններ չներկայացնելը, մինչև ապրանքների մասին հայտարարագրի ներկայացումը ապրանքների բացթողման դեպքում մաքսային մարմիններ սահմանված ժամկետում ապրանքների մասին հայտարարագիր չներկայացնելը, ինչպես նաև լիազորված տնտեսական օպերատորի կողմից Միության մաքսային օրենսգրքով սահմանված պարտականությունները չկատարելը

1. Մաքսային հայտարարագրման ժամանակ ապրանքները մաքսային մարմինների պահանջով, ինչպես նաև Միության մաքսային օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում մաքսային մարմիններին չներկայացնելը՝ անկախ մաքսային հայտարարագիր ներկայացնելու հանգամանքից՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Մինչև ապրանքների մասին հայտարարագրի ներկայացումը ապրանքների բացթողման դեպքում մաքսային մարմիններին սահմանված ժամկետում ապրանքների մասին հայտարարագիր չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Լիազորված տնտեսական օպերատորի կողմից «Մաքսային կարգավորման մասին» օրենքով սահմանված կարգով հաշվետվություններ չներկայացնելը, ինչպես նաև Միության մաքսային օրենսգրքի 442-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ և 4-րդ ենթակետերով, 3-րդ կետի 2-րդ և 3-րդ ենթակետերով սահմանված պարտականությունները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 363. Մաքսային հսկողության տակ գտնվող ապրանքները փոփոխությունների ենթարկելը

1. Մաքսային հսկողության տակ գտնվող ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների բնական մաշվածության հետևանքով առաջացած փոփոխություններից կամ փոխադրման, տրանսպորտային փոխադրման կամ պահպանման բնականոն պայմաններում ապրանքների բնական հատկությունների փոփոխության հետևանքով քանակի կամ վիճակի փոփոխություններից բացի այլ փոփոխությունների ենթարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի 50 տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան երկու միլիոն դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 364. Կանխիկ դրամական միջոցների, վճարային գործիքների ապօրինի տեղափոխումը

1. Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային սահմանով կամ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով կանխիկ դրամական միջոցների կամ վճարային գործիքների ապօրինի տեղափոխումը, որը կատարվել է մանր չափերով և առանց մաքսային հսկողության կամ դրանից թաքցնելով, կամ դրանց մասին հավաստի տեղեկությունները սահմանված կարգով չհայտարարագրելու կամ ոչ իր անվամբ հայտարարագրելու, կամ դրանց տեղափոխման համար սահմանված կանոնները, այդ թվում՝ արգելքներն ու սահմանափակումները խախտելու, կամ մաքսային կամ այլ փաստաթղթերը խաբեությամբ օգտագործելու միջոցով՝

առաջացնում է տուգանք՝ ապօրինի տեղափոխված կանխիկ դրամական միջոցների գումարի կամ ապօրինի տեղափոխված վճարային գործիքների անվանական արժեքի 10 տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան հինգ հարյուր հազար դրամը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը համարվում է մանր չափերով կատարված, եթե ապօրինի տեղափոխված կանխիկ դրամական միջոցների գումարը կամ ապօրինի տեղափոխված վճարային գործիքների արժեքը չի գերազանցում Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսդրությամբ թույլատրելի, առանց գրավոր հայտարարագրման տեղափոխվող կանխիկ դրամական միջոցների կամ վճարային գործիքների արժեքի կրկնապատիկը: Ապօրինի տեղափոխված կանխիկ դրամական միջոցների գումարի կամ ապօրինի տեղափոխված վճարային գործիքների արժեքի չափը հաշվարկելիս ապօրինի տեղափոխված կանխիկ դրամական միջոցների ընդհանուր գումարից կամ ապօրինի տեղափոխված վճարային գործիքների արժեքից ենթակա է նվազեցման այն չափը, որը Եվրասիական տնտեսական միության օրենսդրությամբ թույլատրվում է տեղափոխել առանց հայտարարագրման:

4. Սույն հոդվածի իմաստով՝ կանխիկ դրամական միջոցներ են համարվում թղթադրամների և գանձապետական տոմսերի, մետաղադրամների տեսքով դրամանիշերը, բացառությամբ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված մետաղադրամների, որոնք շրջանառության մեջ են գտնվում և օրինական վճարամիջոց են հանդիսանում Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետություններում կամ օտարերկրյա պետություններում (օտարերկրյա պետությունների խմբում), այդ թվում՝ շրջանառությունից հանված կամ հանվող, սակայն շրջանառության մեջ գտնվող դրամանիշերի հետ փոխանակման ենթակա դրամանիշերը իսկ վճարային գործիքներ են համարվում ճանապարհային չեկերը, մուրհակները, չեկերը (այդ թվում՝ բանկային), ինչպես նաև, ըստ ներկայացնողի, փաստաթղթային արժեթղթերը:

Հոդված 365. Ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների ապօրինի տեղափոխումը

1. Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային սահմանով կամ Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների (բացառությամբ՝ մշակութային արժեքների, թմրամիջոցների, հոգեներգործուն նյութերի, դրանց պրեկուրսորների, անալոգների, թմրամիջոց կամ հոգեներգործուն նյութ պարունակող խառնուրդների, խիստ ներգործող, թունավոր, թունավորող նյութերի, այդպիսիք պատրաստելու համար օգտագործվող և հատուկ հսկողության տակ գտնվող նյութերի, սարքավորումների կամ գործիքների, մշակումն արգելված թմրամիջոցներ, հոգեներգործուն, խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսերի, ինչպես նաև ռադիոակտիվ նյութերի, ռադիոակտիվ աղբյուրների, ռազմական

նշանակության արտադրանքի, տեխնիկայի, պայթուցիկ նյութերի կամ սարքերի, հրազենի կամ նրա բաղկացուցիչ մասերի (բացի գործարանային արտադրության ողորկափող հրազենից, դրա փամփուշտներից կամ դրա կառուցվածքային մասերից), ռազմամթերքի, զանգվածային ոչնչացման զենքի կամ դրա փոխադրման հրթիռային համակարգեր ստեղծելու համար օգտագործվող նյութերի կամ սարքավորումների, միջուկային, քիմիական, կենսաբանական կամ զանգվածային ոչնչացման այլ զենքի կամ երկակի նշանակության ապրանքների) ապօրինի տեղափոխումը, որը կատարվել է առանց մաքսային հսկողության կամ դրանից թաքցնելով, կամ դրանց տեղափոխման համար սահմանված կանոնները, այդ թվում՝ արգելքներն ու սահմանափակումները խախտելու, կամ մաքսայինմարմին մաքսային հսկողության և մաքսային ձևակերպման համար կեղծ, անօրինական ճանապարհով ստացված, ինչպես նաև կեղծ մաքսային նույնականացման միջոցներ օգտագործելով, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 364-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների համար «Բացթողում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգի շրջանակներում վճարման ենթակա մաքսային վճարների, հատուկ, հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի մեծության 50 տոկոսի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, որը կատարվել է ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մասին հավաստի տեղեկությունները սահմանված կարգով չհայտարարագրելու կամ ոչ իր անվամբ հայտարարագրելու միջոցով կամ հայտարարագրում կամ մինչև ապրանքների մասին հայտարարագրի ներկայացումը ապրանքների բացթողման դեպքում ներկայացվող հայտարարության մեջ ոչ ճշգրիտ տեղեկություններ նշելով, որի արդյունքում չի առաջացել մաքսային վճարների, հատուկ հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի մեծության պակաս հաշվարկում կամ չհաշվարկում, ինչպես նաև ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների չկիրառում՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը, որի արդյունքում առաջանում է մաքսային վճարների և մաքսային մարմինների կողմից գանձվող տուրքերի և այլ վճարների պակաս հաշվարկում կամ չհաշվարկում՝

առաջացնում է տուգանք՝ չհաշվարկված կամ պակաս հաշվարկված մաքսային վճարների, հատուկ հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի մեծության հիսուն տոկոսի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը, որն առաջացնում է ոչ սակագնային կարգավորման միջոցների չկիրառում՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան երկու հարյուր հազար դրամը:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 366. Մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից Միության մաքսային օրենսգրքով սահմանված պարտականությունները չկատարելը

1. Մաքսային ներկայացուցիչների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 405-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ ենթակետերով, մաքսային փոխադրողների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 409-րդ հոդվածի 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ պարբերություններով, ժամանակավոր պահպանության պահեստների կազմակերպիչների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 414-րդ հոդվածի 8-րդ, 10-րդ և 11-րդ պարբերություններով, մաքսային պահեստների կազմակերպիչների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 419-րդ հոդվածի 9-րդ, 10-րդ և 11-րդ պարբերություններով, ազատ պահեստների կազմակերպիչների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 424-րդ հոդվածի 9-րդ և 10-րդ պարբերություններով, անմաքս առևտրի խանութի կազմակերպիչների կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 429-րդ հոդվածի 7-րդ և 8-րդ պարբերություններով սահմանված պարտականությունները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 367. Առանց մաքսային մարմինների թույլտվության՝ մաքսային վճարումների և մաքսային մար¦մին¦ների կողմից գանձվող տուրքերի և այլ վճարների գծով արտոնություններ ունեցող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների օգտագործումը, տնօրինումը և այլ անձի հանձնելն այլ նպատակներով

1.Առանց մաքսային մարմինների թույլտվության՝ մաքսային վճարների, հատուկ, հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով արտոնություններ ունեցող ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների օգտագործումը, տնօրինումը կամ այլ անձի հանձնելն այլ նպատակներով, որոնց համար տրվել էին այդ արտոնությունները՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների կամ տրանսպորտային միջոցների համար «Բացթողում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգի շրջանակներում վճարման ենթակա մաքսային վճարների, հատուկ, հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերի մեծության 50 տոկոսի չափով, իսկ ժամանակավոր ներմուծված ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների դեպքում՝ «Ժամանակավոր ներմուծում» մաքսային ընթացակարգի շրջանակներում վճարման ենթակա մաքսային վճարների մեծության հիսուն տոկոսի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 368. Պայմանական բաց թողնված ապրանքներն անօրինական օգտագործելը կամ տնօրինելը, ինչպես նաև արգելանքի վերցված ապրանքները և տրանսպորտային միջոցներն անօրինական օգտագործելը

1. Օրենքով սահմանված պայմանական բաց թողնված ապրանքներն անօրինական օգտագործելը կամ տնօրինելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ ապրանքների մաքսային արժեքի տասը տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան երկու հարյուր հազար դրամը:

2. Մաքսային հսկողության ժամանակ արգելանքի վերցված ապրանքները կամ տրանսպորտային միջոցներն առանց մաքսային մարմնի թույլտվության օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մաքսային արժեքի հիսուն տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան երկու հարյուր հազար դրամը:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 369. Մաքսային վճարների օրենքով սահմանված վճարման ժամկետները խախտելը

1. Մաքսային վճարները, հատուկ, հակագնագցման և փոխհատուցման տուրքերը օրենքով սահմանված ժամկետներում չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 370. Մաքսային սահմանով ահաբեկչության ֆինանսավորմանն ուղղված կամ հանցավոր ճանապարհով ստացված արժույթի կամ ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի տեղափոխումը

1. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով ահաբեկչության ֆինանսավորմանն ուղղված կամ Քրեական օրենսգրքի 190-րդ հոդվածի իմաստով հանցավոր ճանապարհով ստացված արժույթի կամ ըստ ներկայացնողի արժեթղթերի տեղափոխումը, եթե արարքը չի պարունակում հանցագործության հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ այդ արժույթի չափով կամ ըստ ներկայացնողի արժեթղթի անվանական արժեքի կամ դրանով տրվող հանձնարարության գումարի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

ԳԼՈՒԽ 37.
ՎԻՃԱԿԱԽԱՂԵՐԻ ԵՎ ՇԱՀՈՒՄՈՎ ԽԱՂԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 371. Շահումով խաղերի կազմակերպման և անցկացման կարգը խախտելը

1. Շահումով խաղի կամ ինտերնետ շահումով խաղի կամ խաղատան կազմակերպչի կողմից՝ օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունների կամ հաշվետվությունների ներկայացման, հրապարակման կարգը, ժամկետները, բովանդակությունը կամ ձևը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Շահումով խաղի կամ ինտերնետ շահումով խաղի կամ խաղատան կազմակերպչի ղեկավարի կողմից՝ օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունները կամ հաշվետվությունները ուշ ներկայացնելը կամ դրանցում ոչ արժանահավատ տվյալներ արտացոլելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան խաղասրահի տարածքի պաշտպանությունը պահպանիչ կամ հակահրդեհային ազդարարման համակարգերով չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Շահումով խաղերի, խաղատների, կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան խաղասրահի՝ դրսից դեպի ներս անտեսանելիությունը չապահովելը կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից անմիջականորեն (խաղասրահի միջոցով) ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման դեպքում խաղասրահի դրսից դեպի ներս անտեսանելիությունը չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում::

5. Շահումով խաղերի, խաղատների, կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, խաղասրահում կազմակերպվող խաղերի կանոնները խաղասրահում, տեսանելի տեղում չփակցնելը (բացառությամբ այն խաղային ավտոմատների, որոնք իրենց վրա պարունակում են շահումների տարբերակներ) կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից անմիջականորեն (խաղասրահի միջոցով) ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման դեպքում կազմակերպվող խաղերի կանոնները խաղասրահում, տեսանելի տեղում չփակցնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

6. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի խաղային ավտոմատի շահագործումից կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից ինտերնետ շահումով խաղի կազմակերպման գործունեությունից ստացված հասույթի մեջ շահումների ծրագրավորված օրենսդրությամբ սահմանված ընդհանուր մեծության նվազագույն չափը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խաղային ավտոմատի, ինտերնետ շահումով խաղերի դեպքում՝ յուրաքանչյուր խաղի համար՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից քսանմեկ տարին չլրացած ֆիզիկական անձի մուտքը խաղասրահ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան չարգելելը կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով քսանմեկ տարին չլրացած ֆիզիկական անձանց ինտերնետ շահումով խաղին մասնակցելը չբացառելը կամ անմիջականորեն (խաղասրահի միջոցով) ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման դեպքում քսանմեկ տարին չլրացած ֆիզիկական անձի մուտքը խաղասրահ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան չարգելելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար երկու միլիոն դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո երկու տարվա ընթացքում կրկին անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար՝ հինգ միլիոն դրամի չափով:

9. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո երկու տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար՝ տասը միլիոն դրամի չափով:

10. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի՝ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան, պատահականությամբ չպայմանավորված շահումներով խաղեր կազմակերպելիս նախօրոք խաղացողներին չտեղեկացնելը կամ դրա մասին չբացատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից «Գովազդի մասին» օրենքի պահանջը խախտելը կամ շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից շահումով խաղի կամ խաղատան կամ խաղասրահի կամ դրանց կազմակերպիչների գովազդը, այդ թվում՝ հեռուստատեսությամբ կամ ռադիոյով իրականացնելը, բացառությամբ՝ խաղատների կամ շահումով խաղերի շենքերի, շինությունների կամ սրահների մեջ կամ դրանց վրա, Հայաստանի Հանրապետության սահմանային մուտքի կետերում և առնվազն չորսաստղանի կարգին համապատասխան որակավորման պահանջներին և չափանիշներին համապատասխան հյուրանոցներում տեղադրվողների՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

12. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից խաղացողի առաջին իսկ պահանջի դեպքում շահումը չտրամադրելը կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից շահումը այն հաշիվներին փոխանցելը, որոնցից չեն կատարվել մասնակցության համար նախատեսված վճարները կամ

կանխիկ գումարով անմիջականորեն (խաղասրահի միջոցով) ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման դեպքում մասնակցության համար նախատեսված վճարների ընդունումը կամ շահումների տրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով նշանակված նախազգուշացմամբ տրված խախտումները վերացնելու մասին հանձնարարականը սահմանված ժամկետում չկատարելը և այդ մասին լիազոր մարմնին գրավոր չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից իր անվանման կամ ցուցանակների մեջ «խաղատուն» բառը, դրա ածանցյալները կամ թարգմանությունները օգտագործելը, ինչպես նաև ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից իր անվանման կամ կայքերի անվանման կամ ցուցանակների մեջ «խաղատուն» կամ «շահումով խաղեր» բառերը, դրանց ածանցյալները կամ թարգմանությունները օգտագործելը

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից իր սահմանած և լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված կանոնակարգին համապատասխան՝ համապատասխանաբար շահումով խաղերը կամ ինտերնետ շահումով խաղեր չկազմակերպելը կամ չանցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

16. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից լիցենզավորման կարգով սահմանված լիցենզիա ստանալու համար ներկայացված տվյալներից մեկը, բացառությամբ՝ շահումով խաղերի կազմակերպման և անցկացման կանոնակարգի պահանջների, առանց լիազոր մարմնին տեղեկացնելու փոփոխելը, ինչը չէր կարող հիմք հանդիսանալ լիցենզիա ստանալու հայտի մերժմանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր տվյալի համար՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Սույն հոդվածի 3-6-րդ, 10-12-րդ կամ 14-16-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի և մեկ միլիոն դրամի հանրագումարի չափով:

18. Սույն հոդվածի 2-6-րդ, 10-16-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է՝ լիցենզիայի դադարեցում:

19. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելուի դառնալուց հետո երկու տարվա ընթացքում չորրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է՝ լիցենզիայի դադարեցում:

20. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից իր՝ նշանակալից մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի, փայատերերի կամ մասնակիցների, նրանց իրական շահառուների, ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող անձանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց նկատմամբ կիրառվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

21. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու և ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնելու վերաբերյալ «Շահումով խաղերի և խաղատների մասին» օրենքի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է շահումով խաղի կամ խաղատան կազմակերպչի լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

22. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից խաղատան կամ շահումով խաղերի կամ անմիջականորեն (խաղասրահի միջոցով) ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության իրականացումը լիցենզիայում չնշված վայրում (հասցեում)

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

23. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից լիազոր մարմնի սահմանած չափանիշներին համապատասխան դեպի խաղասրահ կամ խաղասրահներ մուտք բացվող նախասրահի առկայությունը կամ տնօրենի բացակայության դեպքում տնօրենին փոխարինող՝ ղեկավար պաշտոն զբաղեցնող լիազոր անձի ներկայությունը խաղասրահում չապահովելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

24. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից շահումով խաղերի և խաղատան կազմակերպման վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունների կամ հաշվետվություններում կեղծ տվյալների ներկայացումը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

25. Սույն հոդվածի 20-23-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

26. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից խաղասրահում խաղանիշերի (ժետոնների) փոխանակումը միայն կանխիկ հայկական դրամով, բանկային քարտով կամ բանկային պրակտիկայում ընդունված այլ վճարային փաստաթղթերով չապահովելը կամ ինտերնետ շահումով խաղերի կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից շահումը փոխանցելը խաղացողի բանկային հաշվին, բանկային քարտին կամ բանկային պրակտիկայում ընդունված այլ վճարային միջոցներին չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

27. Սույն հոդվածի 26-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում մինչև մեկ տարի ժամկետով:

28. Սույն հոդվածի 26-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում երեք կամ երեքից ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

29. Շահումով խաղերի, խաղատների կազմակերպման գործունեության կազմակերպչի կողմից օրինական ուժի մեջ մտած վճռով մոլեխաղերով հրապուրվելու հետևանքով իր ընտանիքը նյութական ծանր դրության մեջ դնելու հիմքով սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձի մուտքը խաղասրահ չարգելելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 372. Վիճակախաղերի կազմակերպման և անցկացման կարգը խախտելը

1. Վիճակախաղի կազմակերպչի կամ նրա ղեկավարների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունները կամ հաշվետվություններն ուշ ներկայացնելը կամ դրանցում անարժանահավատ տվյալներ արտացոլելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից խաղարկությանը մասնակցող տոմսերի ընդհանուր արժեքի առնվազն կեսի չափով շահումային ֆոնդի (առանց դրանում ներառվող վիճակախաղի տոմսերի արժեքի) ձևավորումն ու մասնակիցների միջև բաշխումը չապահովելը, բացառությամբ տոտալիզատորների կազմակերպման դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ դրա չհամալրված (չբաշխված) մասի կրկնակիի չափով:

3. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից, նախքան վիճակախաղի գովազդի հրապարակումը, դրա բովանդակությունը լիազոր մարմնի հետ չհամաձայնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից իրային շահումների խաղարկման դեպքում վիճակախաղի շահող մասնակցին՝ այդ իրային շահմանը համարժեք դրամական չափի մասին չտեղեկացնելը կամ շահողի ցանկությամբ դրամական շահումը չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից խաղարկությունով կամ համակցված վիճակախաղի կազմակերպման կամ անցկացման կանոնակարգով սահմանված ժամկետներում չպահանջված (չստացված) շահումների չափով այդ ժամկետի ավարտին հաջորդող հերթական խաղարկության շահումային ֆոնդը չավելացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չտեղափոխված մասի կրկնակիի չափով:

6. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից շահման փաստը կամ արժեքը առանց շահողի համաձայնությամբ հրապարակելը (բացառությամբ «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքով սահմանված դեպքերի)՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից շահողի առաջին իսկ պահանջով շահումը չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով նշանակված նախազգուշացմամբ տրված խախտումները վերացնելու մասին հանձնարարականը սահմանված ժամկետում չկատարելը և այդ մասին լիազոր մարմնին գրավոր չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով.

9. Անչափահասին վիճակախաղին մասնակցելուն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չարգելելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման յուրաքանչյուր դեպքի համար՝ երկու միլիոն դրամի չափով:

10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման յուրաքանչյուր դեպքի համար՝ հինգ միլիոն դրամի չափով:

11. Սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժի ենթարկելու վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո երկու տարվա ընթացքում երեք կամ ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ խախտման յուրաքանչյուր դեպքի համար՝ տասը միլիոն դրամի չափով:

12. Վիճակախաղի արդյունքները կամ վիճակախաղի խաղարկության արդյունքների հրապարակման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը կամ ժամկետները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Սույն հոդվածի 3-4-րդ, 6-8-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի և մեկ միլիոն դրամի հանրագումարի չափով:

14. Շահումների ցուցադրման վայրից 500 մետրից մոտ հեռավորության վրա վիճակախաղերի տոմսի վաճառքի իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Վիճակախաղի կազմակերպչի նշանակալից մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի, փայատերերի կամ մասնակիցների, նրանց իրական շահառուների, ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող անձանց կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձանց նկատմամբ կիրառվող՝ օրենսդրության պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է վիճակախաղի կազմակերպչի լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

16. Վիճակախաղի կազմակերպչի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու կամ ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնելու՝ օրենսդրության պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է վիճակախաղի կազմակերպչի լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

17. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից վիճակախաղերի տոմսերի իրացման, պատրաստման կամ ներմուծման գործունեությունից բացի այլ գործունեությամբ զբաղվելը (բացի վիճակախաղի կազմակերպման գործունեությունից)՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

18. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից իր սահմանած և լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված կանոնակարգին համապատասխան վիճակախաղը չկազմակերպելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

19. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված վիճակախաղի մարված տոմսերի հաշվառման կամ պահպանման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև խախտման վերացումը:

20. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից ՝ օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունները կամ հաշվետվությունները ուշ ներկայացնելը կամ դրանցում ոչ արժանահավատ տվյալներ արտացոլելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ կազմակերպչի ղեկավարի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

21. Վիճակախաղի կազմակերպչի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկությունները կամ հաշվետվությունները՝ կեղծ տվյալներով ներկայացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

22. Սույն հոդվածի 15-19-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

ԳԼՈՒԽ 38.
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 373. Հակամրցակցային համաձայնությունը

1. Հակամրցակցային համաձայնություն կնքելը (կայացնելը, այդ համաձայնությանը մասնակցելը) տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հակամրցակցային համաձայնության մասնակից տնտեսվարող սուբյեկտի՝ այդ համաձայնությունը կնքելուն (կայացնելուն, դրան մասնակցելուն) նախորդող տարվա հասույթի մինչև տասը տոկոսի չափով:

Նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն մասով նախատեսված իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում էհակամրցակցային համաձայնության մասնակից տնտեսվարող սուբյեկտի՝ այդ համաձայնությունը կնքելուն (կայացնելուն, դրան մասնակցելուն) նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի մինչև տասը տոկոսը:

2. Սույն գլխի իմաստով տնտեսվարող սուբյեկտ է համարվում «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքով սահմանված տնտեսվարող սուբյեկտը:

3. Տնտեսվարող սուբյեկտների հակամրցակցային համաձայնություն կնքելը (կայացնելը, այդ համաձայնությանը մասնակցելը) տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեք միլիոն դրամից հինգ միլիոն դրամի չափով:

4. Սույն գլխի իմաստով տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձ է համարվում տնտեսվարող սուբյեկտի միանձնյա գործադիր մարմնի իրավասություններն իրականացնող անձը կամ կոլեգիալ գործադիր մարմնի անդամը կամ կազմակերպչական, կարգադրական կամ վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող ղեկավար անձը:

Հոդված 374. Տնտեսական գործունեության արգելված համակարգումը

1. Տնտեսական գործունեության արգելված համակարգումը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ իրավախախտում թույլ տված տնտեսվարող սուբյեկտի՝ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև տասը տոկոսի չափով:

Նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն մասով նախատեսված իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի մինչև տասը տոկոսը:

2. Տնտեսական գործունեության արգելված համակարգումը ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամի չափով:

3. Նույն արարքը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեք միլիոն դրամից հինգ միլիոն դրամի չափով:

4. Նույն արարքը պետական մարմնի կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 375. Գերիշխող դիրքի չարաշահումը

1. Գերիշխող դիրքը չարաշահելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ գերիշխող դիրքը չարաշահած տնտեսվարող սուբյեկտի՝ գերիշխող դիրքը չարաշահելուն նախորդող տարվա հասույթի մինչև տասը տոկոսի չափով:

Նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն մասով նախատեսված իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է գերիշխող դիրքը չարաշահած տնտեսվարող սուբյեկտի՝ գերիշխող դիրքը չարաշահելուն նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի մինչև տասը տոկոսը:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի գերիշխող դիրքի չարաշահումը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեք միլիոն դրամից հինգ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 376. Արգելված համակենտրոնացումը գործողության մեջ դնելը և համակենտրոնացումը չհայտարարագրելը

1. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ արգելված համակենտրոնացումը գործողության մեջ դնելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ տնտեսվարող սուբյեկտի՝ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև 10 տոկոսի չափով:

Նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն մասով նախատեսված իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է իրավախախտում կատարած տնտեսվարող սուբյեկտի՝ իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի մինչև տասը տոկոսը:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ արգելված համակենտրոնացումը գործողության մեջ դնելը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեք միլիոն դրամից հինգ միլիոն դրամի չափով:

3. Համակենտրոնացումը չհայտարարագրելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատամամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև հինգ միլիոն դրամի չափով:

4.Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից հայտարարագրման ենթակա համակենտրոնացումը չհայտարարագրելը, եթե առկա չեն սույն օրենսգրքի 375-րդ հոդվածով նախատեսված իրավախախտման հատկանիշները, տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 377. Անբարեխիղճ մրցակցության գործողություն

1. Անբարեխիղճ մրցակցության գործողությունը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսի չափով:

Նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն մասով նախատեսված իրավախախտման համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսվարող սուբյեկտի՝ իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի անբարեխիղճ մրցակցության գործողությունը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 378. Արգելված պետական օժանդակություն ստանալը

1. Արգելված պետական օժանդակություն ստանալը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև հինգ միլիոն դրամի չափով:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից արգելված պետական օժանդակություն ստանալը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 379. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովին, հանձնաժողովի անդամին կամ աշխատակցին օրենսդրությամբ վերապահված իրավունքների կամ պարտականությունների կատարումը խոչընդոտելը

1. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովին, Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի անդամին կամ աշխատակցին օրենսդրությամբ վերապահված իրավունքների կամ պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև հինգ միլիոն դրամի չափով:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովին, տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի անդամին կամ աշխատակցին օրենսդրությամբ վերապահված իրավունքների կամ պարտականությունների կատարումը խոչընդոտելը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

3. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովին, Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի անդամին կամ աշխատակցին օրենսդրությամբ վերապահված իրավունքների կամ պարտականությունների կատարումը խոչընդոտելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 380. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահի գրությամբ կամ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ կամ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկատվություն սահմանված ժամկետում չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ ներկայացնելը

1. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահի գրությամբ կամ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ կամ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկատվություն սահմանված ժամկետում չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ ներկայացնելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև հինգ միլիոն դրամի չափով:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահի գրությամբ կամ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ կամ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկատվություն սահմանված ժամկետում չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ ներկայացնելը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

3. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահի գրությամբ կամ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ կամ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկատվություն սահմանված ժամկետում չներկայացնելը կամ ոչ հավաստի կամ ոչ ամբողջական տեղեկություններ ներկայացնելը ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 381. Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ ամրագրված խախտումները սահմանված ժամկետում չշտկելը, որոշմամբ նախատեսված պայմանները, պարտավորությունները կամ հանձնարարությունները սահմանված ժամկետում չկատարելը

1. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ ամրագրված խախտումները սահմանված ժամկետում չշտկելը, որոշմամբ նախատեսված պայմանները, պարտավորությունները կամ հանձնարարությունները սահմանված ժամկետում չկատարելը տնտեսվարող սուբյեկտի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ մինչև հինգ միլիոն դրամի չափով:

2. Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ ամրագրված խախտումները սահմանված ժամկետում չշտկելը, որոշմամբ նախատեսված պայմանները, պարտավորությունները կամ հանձնարարությունները սահմանված ժամկետում չկատարելը տնտեսվարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

3. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի որոշմամբ ամրագրված խախտումները սահմանված ժամկետում չշտկելը, որոշմամբ նախատեսված պայմանները, պարտավորությունները կամ հանձնարարությունները սահմանված ժամկետում չկատարելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 382. Արգելված պետական օժանդակություն տրամադրելը

1. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի իրավասու պաշտոնատար անձի կողմից արգելված պետական օժանդակություն տրամադրելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 383. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների պաշտոնատար անձանց հակամրցակցային գործողությունները

1. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասու պաշտոնատար անձանց կողմից հակամրցակցային գործողություններ կատարելը, հակամրցակցային վարքագիծ դրսևորելը կամ հակամրցակցային ակտեր կայացնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով

ԳԼՈՒԽ 39.
ԷՆԵՐԳԱՍՊԱՌՄԱՆ, ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ, ԱՏՈՄԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԵՎ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 384. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության, ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի կարգավորող մարմնի կարգադրագրերի պահանջները խախտելը և ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի անվտանգության պայմանները կամ անվտանգ շահագործման սահմանները խախտելը

1. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության պահանջները, ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի անվտանգության պայմանները կամ անվտանգ շահագործման սահմանները, կամ ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի կարգավորող մարմնի կարգադրագրերի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 385. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում տեղեկություններ չտրամադրելը կամ ոչ պատշաճ տրամադրելը, ինչպես նաև ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի վթարի, միջադեպի և պատահարի փաստը թաքցնելը, դրանց վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդման կարգը խախտելը

1. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում միջուկային և ճառագայթային անվտանգության վերաբերյալ տեղեկությունները չտրամադրելը կամ ոչ պատշաճ տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի վթարի, միջադեպի կամ պատահարի փաստը թաքցնելը, կամ վթարի, միջադեպի կամ պատահարի վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդման կարգը խախտելը, ինչպես նաև ճառագայթային իրավիճակի վերաբերյալ ոչ ամբողջական տեղեկություններ ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Նախագծվող, կառուցվող, շահագործվող և շահագործումից հանվող ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների անվտանգության, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում ճառագայթային իրավիճակի վերաբերյալ տեղեկություններ չտրամադրելը կամ ոչ ամբողջական տրամադրելը, եթե դրանք պետական կամ ծառայողական գաղտնիք չեն պարունակում ՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 386. Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության և ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի անվտանգության պայմանները կամ անվտանգ շահագործման սահմանները խախտելուն հարկադրելը

1. Պաշտոնատար անձի կողմից ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի անձնակազմին ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության, ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի կարգավորող մարմնի կարգադրագրերի կամ ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտի անվտանգության պայմանները կամ անվտանգ շահագործման սահմանները խախտելուն հարկադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 387. Նոր կառուցվող և վերակառուցվող էներգատեղակայանքները գործող ցանցերին առանց էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի գործարկման եզրակացության միացնելը

1. Նոր կառուցվող և վերակառուցվող էներգատեղակայանքները գործող ցանցերին առանց էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական

վերահսկողություն իրականացնող լիազորված պետական մարմնի գործարկման եզրակացության միացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով չափով:

Հոդված 388. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների մասին էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմնին չհայտնելը

1. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձի կողմից էներգատեղակայանքներում տեղի ունեցած պատահարների մասին էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում պետական տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող լիազոր մարմնին չհայտնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 389. Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված նորմերը խախտելը

1. Էներգետիկայի բնագավառում և էներգասպառման ոլորտում տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված նորմերը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Էներգատեղակայանքի (հանգույցի) այնպիսի շահագործումը, որի արդյունքում էներգատեղակայանքի տեխնիկական վիճակը կարող է պատահարի առաջացման պատճառ դառնալ ու սպառնալ մարդկանց կյանքին կամ գույքին կամ շրջակա միջավայրին՝

առաջացնում է էներգատեղակայանքի (հանգույցի) շահագործման լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 390. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձանց, «Էներգետիկայի մասին» օրենքով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձանց, սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով վտանգվել է կամ կարող էր վտանգվել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ այն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի պայմանների

կոպիտ խախտման, կամ էներգետիկայի բնագավառում այլ լիցենզավորված անձի օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզավորված գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը, կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան միլիոն դրամից քառասուն միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

3. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձանց, կարգավորող հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձանց, սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ միլիոն դրամից տասը միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

5. Էներգետիկայի բնագավառում գործունեության լիզենզիա ունեցող անձի կողմից, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձանց, սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով վտանգվել է կամ կարող էր վտանգվել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ այն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի պայմանների կոպիտ խախտման, կամ էներգետիկայի բնագավառում այլ լիցենզավորված անձի օրինական շահերի խախտման կամ լիցենզավորված գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը, կամ խոչընդոտել է կարգավորող մարմնի՝ կարգավորման գործառույթների պատշաճ իրականացմանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը միլիոն դրամից քսան միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

6. Կայանի կառուցման ժամանակահատվածում էլեկտրական (ներառյալ՝ էլեկտրական և ջերմային էներգիայի համակցված) կամ ջերմային էներգիայի արտադրության լիցենզիա ունեցող անձի, էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատորի, գազամատակարարման համակարգի օպերատորի, էլեկտրական էներգիայի (հզորության) կամ ջերմային էներգիայի հաղորդման կամ բնական գազի փոխադրման լիցենզիա ունեցող անձի, էլեկտրաէներգետիկական շուկային ծառայությունների մատուցման լիցենզիա ունեցող անձի, մինչև 30 ՄՎտ դրվածքային հզորություն ունեցող կայաններում էլեկտրական էներգիա արտադրող լիցենզավորված անձի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

7. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով վտանգվել է կամ կարող էր վտանգվել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ այն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ էներգետիկայի բնագավառում

այլ լիցենզավորված անձի օրինական շահերի խախտման կամ լիցենզավորված գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը, կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամից երկու միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

8. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից կարգավորող հանձնաժողովի՝ էներգետիկայի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտի պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված այլ վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

9. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

10. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, որի հետևանքով վտանգվել է կամ կարող էր վտանգվել համակարգի անվտանգությունը կամ հուսալիությունը, կամ այն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի պայմանների կոպիտ խախտման, կամ էներգետիկայի բնագավառում այլ լիցենզավորված անձի օրինական շահերի խախտման կամ լիցենզավորված գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը, կամ խոչընդոտել է կարգավորող մարմնի՝ կարգավորման գործառույթների պատշաճ իրականացմանը՝

առաջացնում է տուգանք մեկ միլիոն դրամից մեկ ու կես միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

11.Սույն հոդվածի իմաստով կարգավորող մարմին է համարվում «Էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հանձնաժողովը:

ԳԼՈՒԽ 40.
ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ, ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ, ԳՈՎԱԶԴԻ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 391. Կարգավորվող անձի կողմից էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» օրենքով սահմանված պահանջը կարգավորվող անձի կողմից չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի

պարունակում սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների կոպիտ խախտման, կամ էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում կարգավորվող այլ անձանց օրինական շահերի խախտման, կամ կարգավորվող գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը կամ հաճախորդների տեղեկությունների գաղտնիության պահպանման վերաբերյալ պահանջի խախտման, կամ կարգավորվող անձի կողմից իր ծառայությունների կամ ենթակառուցվածքների ապօրինի օգտագործման տրամադրման կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեք միլիոն դրամից չորս միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

3. Կարգավորվող անձի կողմից կարգավորողի՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված իրավական ակտով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Կարգավորվող անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

5. Կարգավորվող անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, որն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների կոպիտ խախտման, կամ էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում կարգավորվող այլ անձանց օրինական շահերի խախտման, կամ կարգավորվող գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

6. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում ամսական հարյուր միլիոն դրամ գումարը գերազանցող շրջանառություն ունեցող կարգավորվող անձի կողմից կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

7. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, որն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների կոպիտ խախտման, կամ էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում կարգավորվող այլ անձանց օրինական շահերի խախտման կամ կարգավորվող գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը, կամ կարգավորվող անձանց նկատմամբ հսկողության փոխանցման վերաբերյալ համաձայնություն ստանալու պահանջի խախտման, կամ հաճախորդների տեղեկությունների գաղտնիության պահպանման վերաբերյալ պահանջի խախտման, կամ կարգավորվող անձի կողմից իր ծառայությունների կամ ենթակառուցվածքների ապօրինի օգտագործման տրամադրման կամ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան միլիոն դրամից քառասուն միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

8. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

9. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ միլիոն դրամից տասը միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

10. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անձի կողմից 3-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, որն ուղղակիորեն հանգեցրել է մի խումբ սպառողների իրավունքների կամ օրինական շահերի խախտման, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների կոպիտ խախտման էլեկտրոնային հաղորդակցության բնագավառում կարգավորվող այլ անձանց օրինական շահերի խախտման կամ կարգավորվող գործունեության խոչընդոտմանը կամ լիցենզիայի (թույլտվության) պայմանների չկատարմանը կամ ոչ պատշաճ կատարմանը՝ `

առաջացնում է տուգանք՝ տասը միլիոն դրամից քսան միլիոն դրամի չափով, կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության կասեցում կամ լիցենզիայի (թույլտվության) գործողության դադարեցում:

11. Առանց կարգավորողի թույլտվության ռադիոհաճախականությունների օգտագործումը՝ շարունակելը դրա դադարեցման կարգադրությունն արձակելուց հետո `

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու միլիոն դրամից չորս միլիոն դրամի չափով:

12. Առանց կարգավորողի թույլտվության էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների մատուցումը շարունակելը ծանուցում չներկայացրած հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայություններ մատուցող անձի կողմից դրա դադարեցման կարգադրությունն արձակելուց հետո `

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն դրամի չափով:

13.Կարգավորողի՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայության անընդհատության վերաբերյալ պահանջը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամից հինգ միլիոն դրամի չափով:

14. Սույն հոդվածում կարգավորող և կարգավորվող անձ է հանդիսանում «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» օրենքով սահմանված կարգավորող մարմինը և կարգավորվող անձը:

Հոդված 392. Հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում օրենսդրության խախտումները

1. Հեռուստատեսության և ռադիոյի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները կամ այդ ոլորտում լիցենզիայի պայմանները խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի 3-20-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի (այսուհետ՝ սույն հոդվածում Հանձնաժողով) կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքի համար նախազգուշացմամբ նշված ժամկետում սահմանված պահանջը չկատարելը կամ սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Հեռուստառադիոհեռարձակում իրականացնող հեռուստառադիոընկերության կողմից համապատասխան սփռման գոտիների համընկնման շրջաններում հեռուստառադիոլսարանի՝ այլ հեռուստառադիոծրագրեր ընդունելու իրավունքը սահմանափակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Հեռուստառադիոընկերության անվանումը, ազդականչն կամ այլ ելքային տվյալներ միայն օտար լեզուներով (առանց հայերեն տարբերակի) օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Հեռուստառադիոընկերության կողմից հայրենական արտադրության հաղորդումները ընդհանուր եթերաժամի 55 տոկոսից պակաս հեռարձակելը, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

6. Հեռուստառադիոընկերության կողմից առանց Հանձնաժողովի թույլտվության վերահեռարձակում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Հեռուստառադիոընկերության կողմից ընտրությունների կամ հանրաքվեների մասին օրենսդրությամբ քարոզչության համար արգելված ժամանակահատվածում քարոզչական բնույթի հաղորդում հեռարձակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

8. Հեռուստառադիոընկերության կողմից ընտրությունների (հանրաքվեների) նախընտրական (հանրաքվեի նախապատրաստական) քարոզչության իրականացման համար օրենսդրությամբ սահմանված ժամանակահատվածում հեռուստատեսությամբ առանց էկրանի վրա պարտադիր անընդմեջ «Նախընտրական (հանրաքվեի նախապատրաստական) քարոզչություն» լուսագրի քաղաքական կամ այլ քարոզչական հաղորդումներ սփռելը, իսկ ռադիոսփռման դեպքում՝ յուրաքանչյուր հաղորդման ընթացքում ոչ պակաս, քան 3 անգամ դրա մասին չհիշեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

9. Հեռուստառադիոընկերության կողմից իր հեռարձակած հաղորդումների տեսագրությունները կամ ձայնագրությունները՝ հեռարձակման օրվանից սկսած մեկ ամիս ժամանակով չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Հեռուստառադիոընկերության կողմից ռադիոհեռուստատեսային հաղորդման ընթացքում ավելի քան քսան րոպեն մեկ հաճախականությամբ կամ յուրաքանչյուր մեկ եթերային ժամի հաշվով տասնչորս րոպեից ավելի տևողությամբ գովազդ հեռարձակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

11. Հեռուստառադիոընկերության կողմից թունդ ալկոհոլային (սպիրտի պարունակությունը 20 կամ դրանից ավելի ծավալային տոկոս) խմիչքների (բացառությամբ տեղական արտադրության կոնյակի) գովազդի հեռարձակումը 06:00-ից մինչև 22:30-ն ընկած ժամանակահատվածում, ծխախոտի կամ ծխախոտային արտադրության գովազդի հեռարձակումը, ինչպես նաև մանկապատանեկան հեռուստառադիոհաղորդումներում ծխախոտի կամ ծխախոտային արտադրության ապրանքների ուղղակի կամ անուղղակի օգտագործումը կամ ցուցադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Հեռուստառադիոընկերության կողմից պաշտոնական հաղորդագրությունների կամ լրատվական թողարկումների գովազդային ընդհատումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Ռադիոընկերության կողմից եթերում օրական առնվազն երեք անգամ իր անվանումը չհայտարարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Հեռուստառադիոընկերության կողմից իր հաղորդումների հեռարձակման ժամանակ անընդմեջ իր խորհրդանիշը չհեռարձակելը, բացառությամբ գովազդի հաղորդման ժամանակ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

15. Հեռուստառադիոընկերության կողմից էրոտիկ բնույթի հեռուստառադիոհաղորդումները, սարսափ կամ ակնհայտ բռնություն պարունակող ֆիլմերը, ինչպես նաև անչափահասների առողջության, մտավոր կամ ֆիզիկական զարգացման, կամ դաստիարակության վրա հնարավոր բացասական ազդեցություն ունեցող հաղորդումների եթեր հեռարձակումը ժամը 24.00-ից մինչև 6.00-ն ընկած ժամանակահատվածից դուրս, բացառությամբ բաժանորդային հեռարձակման՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

16. Հեռուստառադիոընկերության կողմից արբանյակային հեռարձակման մասին օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում Հանձնաժողովին գրավոր չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Լիցենզավորված հեռուստառադիոընկերության կողմից առանց Հանձնաժողովի թույլտվության բաժանորդային հեռարձակում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթ հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

18. Հեռուստառադիոընկերության կողմից հեռուստառադիոհաղորդումների հաշվառման մատյանի վարման սահմանված կարգի խախտում թույլ տալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

19. Հեռուստառադիոընկերության կողմից յուրաքանչյուր առանձին գովազդային հատուկ հաղորդման տևողությունը եթերային մեկ ժամվա ընթացքում հինգ րոպեն գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

20. Հեռուստառադիոընկերության կողմից այն ապրանքատեսակների կամ ծառայությունների գովազդի հեռարձակումը, որոնց գովազդն արգելված է օրենսդրությամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

21. Սույն հոդվածի 3-20-րդ մասերով սահմանված արարքների որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

22. Հեռուստառադիոընկերության կողմից սույն հոդվածի 21-րդ մասով սահմանված արարքների համար մեկ տարվա ընթացքում երեք անգամ (բացառությամբ՝ սույն հոդվածի 7-րդ և 8-րդ մասերով սահմանված արարքների) վարչական տույժի ենթարկված լինելուց հետո սույն հոդվածով սահմանված արարքը կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

23. Հեռուստառադիոընկերության կողմից սույն հոդվածի 7-րդ կամ 8-րդ մասերով սահմանված արարքների համար սույն հոդվածի 21-րդ մասով սահմանված վարչական տույժի ենթարկված լինելուց հետո սույն հոդվածով սահմանված արարքը կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

24.Հեռուստառադիոհաղորդումների օգտագործման օրենսդրությամբ սահմանված արգելքները կամ պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

25. Ռազմական կամ արտակարգ դրություն հայտարարելու ժամանակ իրավասու անձին պաշտոնական հայտարարություններ կատարելու համար եթերաժամանակ չհատկացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

26. Հյուրանոցային գործունեությամբ զբաղվող անձանց կողմից ութ կամ ավել հեռուստացույց ունեցող հյուրանոցների, հյուրանոցային համալիրների, հանգստյան տների կամ նմանատիպ վարձակալական հիմունքներով շենքերի տարածքում, կաբելային (մալուխային) ցանցի առանց Հանձնաժողովով ծանուցման վերահեռարձակում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

27. Հեռուստառադիոընկերությունների կողմից թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների կամ կուսակցությունների դաշինքների նկատմամբ խտրականության դրսևորումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

28. Հեռուստառադիոընկերությամբ հեռարձակվող լրատվական հաղորդումներում թեկնածուների կամ ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների (հանրաքվեի քարոզչությանը մասնակցող կողմերի) նախընտրական (հանրաքվեի նախապատրաստական) քարոզչական միջոցառումներին վերաբերյալ անկողմնակալ կամ գնահատականներից զերծ տեղեկատվություն չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

29. Մասնավոր մուլտիպլեքսորի օրենքով պահանջվող թվային ցանց չունենալը կամ տեխնիկական պատճառներով նրա գործունեության խափանումը երեք ամսից ավել տևելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

30. Սույն հոդվածի 26-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝ ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

31. Հեռուստառադիոհաղորդումների հեռարձակման ընթացքում կատարված տեխնիկական կանոնների խախտման, թերացումների կամ հաղորդումների հեռարձակումը չապահովելու համար

լիցենզավորված անձն ազատվում է սույն հոդվածով սահմանված վարչական պատասխանատվությունից, եթե հիմնավորվում է, որ դրանք թույլ են տրվել՝

1) պետական լիազորված մարմինների կողմից տեխնիկական կանոնների կամ չափորոշիչների փոփոխության պատճառով.

2) տեխնիկական վերազինման նպատակով, որի մասին դրա իրականացումից առնվազն 30 օր առաջ գրավոր հիմնավորմամբ լիցենզավորված անձը տեղյակ է պահել Հանձնաժողովին և ստացել թույլտվություն.

3) վթարի կամ աղետների հետևանքով:

Հոդված 393. Սահմանված կարգով տրված գովազդի մասին օրենսդրության խախտման մասին ծանուցագրի պահանջների կատարումից խուսափելը կամ ժամանակին չկատարելը

1. Գովազդատուի, գովազդ արտադրողի, գովազդակրի կողմից գովազդի մասին օրենսդրության խախտման մասին գովազդի մասին օրենսդրության պահպանման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից տրված ծանուցագրի պահանջների կատարումից խուսափելը կամ ժամանակին չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Գովազդատուների, գովազդ արտադրողների, գովազդակիրների կողմից համապատասխան համայնքի տարածքում արտաքին գովազդ տեղադրելու թույլտվության պայմանների խախտման մասին համայնքի ղեկավարի ծանուցագրերի պահանջների կատարումից խուսափելը կամ ժամանակին չկատարելը, ինչպես նաև համայնքում առանց արտաքին գովազդ տեղադրելու թույլտվության արտաքին գովազդ տեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մինչև հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքները վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում երեք կամ երեքից ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է գովազդատուի, գովազդ արտադրողի կամ գովազդակիրի գործունեության դադարեցում:

Հոդված 394. Գովազդներում չթույլատրված և արգելված բառերի օգտագործումը, ինչպես նաև որևէ կերպ գովազդելուն աջակցելը

1. Օրենսդրությամբ արգելված կամ առանց համապատասխան գրանցման (լիցենզիայի) օրենսդրությամբ սահմանված բառերի կամ դրանց ածանցյալների օգտագործումը գովազդներում կամ որևէ կերպ գովազդելուն աջակցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ չորսամսյա ժամկետում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված համապատասխան բառերի կամ դրանց ածանցյալների՝ համապատասխան գրանցում (լիցենզիա) չունեցող անձի կողմից օգտագործումն արգելող օրենքի հրապարակման և ուժի մեջ մտնելու ժամկետների միջև ժամանակահատվածը, եթե

քիչ է վեց ամսից, ապա սույն հոդվածով սահմանված պատասխանատվությունը առաջանում է սույն հոդվածով սահմանված արարքը այդ օրենքը հրապարակվելուց վեց ամիս հետո կատարվելու (չվերացվելու) դեպքում:

Հոդված 395. Անբարեխիղճ գովազդը և կանխամտածված կեղծ գովազդը

1. Անբարեխիղճ գովազդը՝ օրենսդրությամբ սահմանված արգելքների կամ սահմանափակումների շրջանցմամբ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից գովազդի պատվերը, արտադրությունը կամ տարածումը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով:

2. Գովազդատուի, գովազդ արտադրողի կամ գովազդակրի կողմից գովազդ սպառողներին կանխամտածված մոլորեցնելը, եթե դրա հետևանքով անձի կամ կազմակերպության իրավունքներին, ազատություններին կամ օրինական շահերին կամ հասարակության կամ պետության օրինական շահերին պատճառվել է խոշոր չափերի չհասնող գույքային վնաս՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը, որը կատարվել է լրատվության միջոցների օգտագործմամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 396. Մշակութային ծառայությունների և համերգային կատարումների գովազդին ներկայացվող կարգը խախտելը

1. Գովազդատուի կողմից թատերահամերգային, հանրային միջոցառումների, փառատոնների կամ համերգային հյուրախաղերի վերաբերյալ գովազդում օրենսդրությամբ պահանջվող տեղեկությունները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չնշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

2. Գովազդատուի կողմից համերգային կատարումների գովազդում ձայնային առանձնահատկությունների (կենդանի կատարում կամ որևէ տեսակի ձայնագրվածք) մասին տեղեկությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չնշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկուհարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով՝ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով կամ առանց դրա:

4. Համերգային կատարումների ընթացքում դրա գովազդում նշված կենդանի կատարման փոխարեն ձայնագրվածքի օգտագործումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով կամ առանց դրա:

ԳԼՈՒԽ 41.
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՊԻ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 397. Երթևեկության կարգի պահպանման և անվտանգության կանոնների խախտումը երկաթուղային տրանսպորտում

1. Երկաթուղային գծերը, պաշտպանական անտառտնկարկները, ճնապաշտպան ցանկապատերը կամ գծային օբյեկտները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

2. Երկաթուղային գծերի վրա դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ իրեր դնելը, հպակային ցանցի, օդային գծերի հենարանների, հատուկ կառուցվածքների կամ արհեստական կառույցների վրա բարձրանալը, նշանները, ցուցատախտակները կամ տեղեկատվության այլ կրիչները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը, ծածկելը, հանելը կամ ինքնակամ տեղակայելը, չսահմանված տեղերով երկաթուղու գծերի վրայով դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ երթևեկելը կամ անցնելը, երկաթուղու ազդանշանային, կապի կառուցվածքները կամ սարքերը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը կամ վագոնների ոտնակների կամ տանիքների վրա երթևեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Ուղևորային կառամատույցների կամ երկաթուղային շարժակազմի տակ մտնելը, վագոնների միջև ինքնակցիչ սարքվածքների վրայով անցնելը կամ ուղևորային կառամատույցի վրայից երկաթուղային գծերի վրա ցատկելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

4. Երկաթուղու անցումային լուսացույցի արգելող ազդանշանի ժամանակ երկաթուղային անցուղիներով դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ անցնելը կամ երկաթուղային շարժակազմի երթևեկության համար դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խոչընդոտներ ստեղծելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասնհինգ հազար դրամից քսանհինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 398. Երկաթուղային տրանսպորտի միջոցներից օգտվելու կանոնները խախտելը

1. Բեռնատար գնացքներով ինքնակամ երթևեկելը, մարդատար վագոնների ավտոմատացված դռների բացմանը կամ փակմանը խոչընդոտելը կամ վագոն նստելու կամ վագոնից իջնելու ժամանակ այլ քաղաքացիների համար դիտավորությամբ խոչընդոտ ստեղծելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Մետրոպոլիտենի գնացքների կամ երկաթուղային շարժակազմի ներքին սարքավորումները, ապակիները կամ նստատեղերը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասնհինգ հազար դրամի չափով:

3. Գնացքների վագոնների պատուհաններից կամ դռներից աղբ կամ այլ առարկաներ դուրս նետելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

4. Ուղևորային կառամատույցի կողմից կամ երկաթուղային կայարաններում հատուկ առանձնացված կամ հարմարեցված տեղերից բացի այլ տեղերից վագոն նստելը կամ վագոնից իջնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

5. Առանց անհրաժեշտության (գնացքին, ուղևորներին և շրջապատին սպառնացող վտանգի բացակայության դեպքում) ինքնակամ կերպով վթարային կանգառ կատարելու համար նախատեսված բռնակի միջոցով գնացքը կանգնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 399. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի օգտագործման ռեժիմի վերաբերյալ տեղեկատվությունը առանց լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցնելու հրապարակելը, լիազոր մարմնի հետ այդ տեղեկատվության համաձայնեցման վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը կամ ոչ հավաստի տեղեկատվություն հրապարակելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի օգտագործման ռեժիմի վերաբերյալ տեղեկատվությունն առանց լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցնելու հրապարակելը կամ լիազոր մարմնի հետ այդ տեղեկատվության համաձայնեցման վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը կամ ոչ հավաստի տեղեկատվություն հրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 400. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի, սեփականատիրոջ կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի օգտագործողների կողմից առավել վտանգավոր գոտիներում քաղաքացիների գտնվելու ժամանակ նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելը կանխելու միջոցառումներ չիրականացնելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի, սեփականատիրոջ կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի օգտագործողների կողմից առավել վտանգավոր գոտիներում համապատասխան լուսային, ձայնային ազդանշանների, նշանների, ցուցիչների, տեխնիկական միջոցների կամ տեղեկատվության այլ կրիչների միջոցով անհրաժեշտ տեղեկատվություն չտեղակայելը կամ առավել վտանգավոր գոտիներում գտնվող

ֆիզիկական անձի տեխնիկական միջոցների կամ տեղեկատվության այլ կրիչների միջոցով համապատասխան սահմանափակումների կամ դրանց փոփոխությունների մասին ժամանակին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի օգտագործողների կողմից ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի առավել վտանգավոր գոտիներում գտնվող ֆիզիկական անձի համար նախատեսված կառամատույցները, հետիոտնային անցումները, թունելները, կամուրջները կամ այլ օբյեկտները տեխնիկապես սարքին կամ անվտանգ վիճակում չպահպանելը կամ առավել վտանգավոր գոտիներում վերակառուցման, շինարարական կամ նորոգման աշխատանքների կատարման տեղերում տեղերի նշումը և ցանկապատում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 401. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերին ներկայացվող պահանջները խախտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը կամ երկաթուղային տրանսպորտի օբյեկտները երկաթուղու տեխնիկական շահագործման կամ երկաթուղային տրանսպորտի երթևեկության անվտանգության կանոնների խախտմամբ պահելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի հատումը կառուցվող, նոր կամ վերակառուցված ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերին կամ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի գործարկումը մշտական շահագործման համար կամ գնացքների ժամանման և մեկնման, բեռների բեռնման, բեռնաթափման, տեսակավորման կամ պահպանման (այդ թվում՝ բեռնարկղերում) հետ կապված բոլոր կամ որոշ գործողությունների իրականացման նպատակով երկաթուղային կայարանների գործարկումն առանց լիազոր մարմնի համաձայնության իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի, ինչպես նաև ցածր ծանրաբեռնվածության գծերի կամ ուղեմասերի փակումը կամ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի անցումը ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի կամ գնացքների ժամանման և մեկնման, ուղեբեռների, բեռների կամ բեռնածանրոցների ընդունման, հանձնման, բեռնման, բեռնաթափման, տեսակավորման կամ պահպանման (այդ թվում՝ բեռնարկղերում) հետ կապված բոլոր կամ որոշ գործողությունների դադարեցման նպատակով երկաթուղային կայարանների փակումն՝ առանց համապատասխան թույլտվության իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգի խախտմամբ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի նախագծումը կամ կառուցումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

5. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի, երկաթուղային շարժակազմի կամ բեռնարկղերի՝ օրենսդրությամբ սահմանված համապատասխան տեխնիկական վիճակը չապահովելը կամ բեռնատար վագոնների կամ բեռնարկղերի բեռնման կամ բեռնաթափման աշխատանքները օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հինգ հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 1-5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 402. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերին ներկայացվող հիմնական պահանջները խախտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծեր օգտագործողի կողմից այդ գծերի պահպանումը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի, բեռների բեռնման կամ բեռնաթափման, վագոնների, բեռնարկղերի մաքրման կամ լվացման համար նախատեսված սարքավորումների կառուցումը կամ վերակառուցումը, ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծանցի տեղի որոշումը կամ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերին նոր կառուցվող կամ վերակառուցված ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի հետ հատումն առանց լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցման իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հինգ հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի օգտագործողների կողմից երկաթուղային տրանսպորտի շահագործման կամ երթևեկության անվտանգության պահանջները չպահպանելը, ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը, երկաթուղային շարժակազմը կամ բեռնարկղերը օրենսդրությամբ սահմանված տեխնիկական վիճակին համապատասխան չպահպանելը կամ բեռնատար վագոնների կամ բեռնարկղերի բեռնման կամ բեռնաթափման աշխատանքները սահմանված կարգով չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հինգ հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերից դեպի ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծեր և հակառակը երկաթուղային շարժակազմի գծանցման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 403. Երկաթուղային տրանսպորտով վտանգավոր բեռների փոխադրման կանոնները խախտելը

1. Երկաթուղային տրանսպորտով վտանգավոր բեռների փոխադրման կարգը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 404. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի կամ սեփականատիրոջ կողմից երկաթուղային շարժակազմի այլ օպերատորների մուտքը խոչընդոտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի կամ սեփականատիրոջ կողմից երկաթուղային շարժակազմի այլ օպերատորների մուտքը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 405. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի գործունեություն կազմակերպողների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պարտականությունները չկատարելը

1. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի, փոխադրողների, բեռնառաքողների կամ փոխադրման գործընթացի այլ մասնակիցների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Փոխադրողի կողմից ուղևորների համար տեսանելի վայրում իր կողմից մատուցվող ծառայությունների ցանկի և դրանց սակագների մասին անհրաժեշտ տեղեկատվություն դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չտեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 406. Երկաթուղու տեխնիկական շահագործման կանոնները խախտելը և ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքից օգտվելու պայմանները խախտելը

1. Երկաթուղու տեխնիկական շահագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքից օգտվելու՝ լիազոր մարմնի տրամադրած լիցենզիայով սահմանված պայմանները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 407. Երկաթուղային տրանսպորտի շահագործման և երթևեկության անվտանգության հիմնական պահանջները խախտելը

1. Վտանգավոր բեռների արտադրություն, բեռնում, փոխադրում կամ բեռնաթափում իրականացնող օբյեկտների և դրանց վրա տեղակայված շենքերի, շինությունների, կառույցների կամ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի կապի գծերի, էլեկտրահաղորդումների, նավթամուղների, գազամուղների կամ այլ վերգետնյա կամ ստորգետնյա կառույցների հատման վայրերի տեղակայումն ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերից օրենսդրությամբ սահմանված նվազագույն հեռավորությունից պակաս հեռավորության վրա՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Կապի գծերի, էլեկտրահաղորդիչների, նավթամուղների, գազամուղների կամ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերը հատող կամ այդ գծերի անմիջական հարևանությամբ գտնվող կառույցների սեփականատերերի կողմից նշված կառույցների շինարարության կամ շահագործման համար օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը չպահպանելը կամ նշված օբյեկտների գործունեության անվտանգությունը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի ենթակառուցվածքի կառավարչի կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի օգտագործողների կամ փոխադրողների կողմից իրենց տեխնիկական և տեխնոլոգիական հնարավորությունների սահմաններում ունեցած

վերականգնողական և հակահրդեհային միջոցների օգտագործմամբ տրանսպորտային պատահարների հետևանքների վերացմանը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չմասնակցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Երկաթուղային գծերը ավտոմոբիլային ճանապարհների հետ հատման կարգը, երկաթուղային գծերի հատման կանոնները, երկաթուղային գծանցների շահագործման պայմանները կամ դրանց գործարկման կամ փակման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Երկաթուղային տրանսպորտում երթևեկության անվտանգության, տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործման կամ փոխադրման գործընթացի հետ կապված այլ կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 408. Թռիչքների և ավիացիոն անվտանգության կանոնները խախտելը

1. Օդանավակայանի շրջանում աերոդրոմի (ուղղաթիռադաշտի) ճանաչման համար ընդունված տարբերիչ նշաններին կամ կառուցվածքներին նմանվող որևէ նշան կամ կառուցվածք տեղադրելը, առանց օդանավակայանի վարչակազմի թույլտվության հրատեխնիկական առարկաներ այրելը կամ աերոդրոմի վազքուղուց թույլատրելի հեռավորությունից ավելի մոտ օդանավերի թռիչքների համար վտանգավոր թռչունների զանգվածային կուտակմանը նպաստող օբյեկտներ կառուցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Շենքերի կամ շինությունների վրա գիշերային կամ ցերեկային տարբերիչ նշանների կամ կառուցվածքների տեղադրման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Աերոդրոմի սարքավորումները, աերոդրոմի մակնշանները, օդանավերը կամ դրանց սարքավորումները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Առանց թույլտվության օդանավակայանների (բացի օդանավերի մեկնակայաններից) աերոդրոմների, թռիչքների ռադիոապահովման կամ լուսաապահովման օբյեկտների տարածքով անցնելը կամ երթևեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Օդանավակայաններում անցագրային կամ ներօբյեկտային վերահսկողության կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Քաղաքացիական օդանավերի թռիչքային պիտանիության ապահովման կամ թռիչքային կանոնները խախտելը, երբ դրանք չեն հանդիսացել միջադեպի կամ լուրջ ավիացիոն իրադարձության պատճառ, և եթե դրանց մասին մինչև այդ շեղումները հայտնաբերելը կատարողը չի իրազեկել՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Օդանավակայանին կամ աերոդրոմին կից տարածքներում՝ դրա վազքուղուց թույլատրելի հեռավորությունից ավելի մոտ օդանավերի թռիչքների համար վտանգավոր, թռչունների զանգվածային կուտակմանը նպաստող սննդի մնացորդների աղբակույտերի ստեղծումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Հայաստանի Հանրապետության օդային տարածքն առանց թույլտվության օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 409. Օդային տրանսպորտով վտանգավոր բեռներ փոխադրելու կանոնները խախտելը

1. Օդային տրանսպորտով վտանգավոր համարվող բեռներ փոխադրելու կանոնները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 410. Օդանավում վարքի կանոնները խախտելը

1. Օդանավի ուղևորների կողմից թռիչքային կամ ավիացիոն անվտանգության ապահովման կարգը պահպանելու վերաբերյալ օդանավի հրամանատարի հրամանները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օդանավում կապի միջոցներից օգտվելու կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազարի չափով:

Հոդված 411. Երկաթուղային և օդային տրանսպորտում հրդեհային անվտանգության կանոնները խախտելը

1. Երկաթուղային տրանսպորտում սահմանված հրդեհային անվտանգության պահանջները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Օդային տրանսպորտում սահմանված հրդեհային անվտանգության կանոնները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 412. Օդանավի ուղղությամբ լազերային ճառագայթում արձակելը

1. Թռիչքի նպատակով օդանավի շարժման պահից մինչև թռիչքն ավարտելուց դրա լրիվ կանգառման պահը օդանավի ուղղությամբ լազերային սարքի միջոցով կամ ցանկացած այլ ճառագայթում արձակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 413. Տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցների շահագործումն արգելող անսարքությունների կամ պայմանների առկայությամբ տրանսպորտային միջոցները վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Առանց համապատասխան թույլտվության վերասարքավորված տրանսպորտային միջոց վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Ծանրաքաշ բեռներ փոխադրելու համար օգտագործվող կամ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված եզրաչափերը գերազանցող կամ երկու և ավելի կցորդների հետ միասին ավտոգնացքի կազմում շահագործվող տրանսպորտային միջոցների երթևեկության կանոնները վարորդների կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամի չափով:

4. Ապակիների լուսաթափանցելիության չափի խախտմամբ, հողմապակին թաղանթապատված վիճակում կամ սահմանված կարգի խախտմամբ վարագուրապատված տրանսպորտային միջոցները վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 4-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտում հայտնաբերելու դեպքում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) այդ իրավախախտումը առաջին անգամ կատարած անձին իրազեկում է իրավախախտման հատկանիշները վերացնելու դեպքում վարչական պատասխանատվության չենթարկվելու մասին: Անձը վարչական պատասխանատվության չի ենթարկվում, եթե իրազեկումից անմիջապես հետո սկսում է իրականացնել վարչական իրավախախտման հատկանիշներն անմիջականորեն վերացնելուն ուղղված գործողություններ: Այդ դեպքում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում չի կազմում:

6. Եթե, սույն հոդվածի 5-րդ մասին համապատասխան, վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելուց անմիջապես հետո այդ իրավախախտման հատկանիշները վերացնել հնարավոր չէ, ապա լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կազմում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում:

7. Եթե սույն հոդվածի 6-րդ մասում նշված դեպքում վարչական իրավախախտում կատարած անձը լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից 24 ժամվա ընթացքում վերացնում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները, ապա նա ազատվում է նշանակված վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից, եթե այդ մասին նույն ժամանակահատվածում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնում է համապատասխան ապացույց: Այդ մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որի պատճենը տրվում է վարչական իրավախախտումը կատարած անձին:

8. Ապակիների, արտաքին թաղանթապատում ունեցող ապակիների լուսաթափանցելիության թույլատրելի չափերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի չորրորդ մասի պահանջից բացառությունները սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 414. Տրանսպորտային միջոցների վրա լուսային, ձայնային և հատուկ սարքավորումներ տեղադրելու կանոնները խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցների վրա ստանդարտին չհամապատասխանող լուսային կամ ձայնային ազդանշաններ արձակելու սարքավորումներ տեղադրելը (բացառությամբ հակաառևանգման ազդանշանային համակարգի և հավաքների կամ հանրային միջոցառումների դեպքում՝ բարձրախոսների) կամ շարժման ընթացքում դրանք օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

2. Առանց համապատասխան թույլտվության տրանսպորտային միջոցների վրա կապույտ կամ կարմիր լուսային ազդանշանով առկայծող փարոսիկներ կամ հատուկ ձայնային ազդանշաններ արձակելու սարքավորումներ տեղադրելը, ինչպես նաև օպերատիվ ծառայությունների տրանսպորտային միջոցների համար նախատեսված գունագծապատկերներն օգտագործելը (նմանեցնելը)՝

առաջացնում են տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու դեպքում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) այդ իրավախախտումը առաջին անգամ կատարած անձին իրազեկում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները վերացնելու դեպքում վարչական պատասխանատվության չենթարկվելու հնարավորության մասին: Անձը վարչական պատասխանատվության չի ենթարկվում, եթե իրազեկումից անմիջապես հետո սկսում է իրականացնել վարչական իրավախախտման հատկանիշներն անմիջականորեն վերացնելուն ուղղված գործողություններ: Այդ դեպքում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում չի կազմում:

4. Եթե, սույն հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան, վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելուց անմիջապես հետո այդ վարչական իրավախախտման հատկանիշները վերացնել հնարավոր չէ, ապա լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կազմում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում:

5. Եթե սույն հոդվածի 4-րդ մասում նշված դեպքում վարչական իրավախախտում կատարած անձը լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից 24 ժամվա ընթացքում վերացնում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները, ապա նա ազատվում է նշանակված վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից, եթե այդ մասին նույն ժամանակահատվածում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնում է համապատասխան ապացույց: Այդ մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում, որի պատճենը տրվում է վարչական իրավախախտումը կատարած անձին:

Հոդված 415. Տրանսպորտային միջոցների անվտանգության գոտիները չամրակապած, սաղավարտը չկոճկած վիճակում կամ առանց սաղավարտի տրանսպորտային միջոցները վարելը,

ինչպես նաև անվտանգության գոտիները չամրակապած, սաղավարտը չկոճկած կամ առանց սաղավարտի ուղևոր փոխադրելը

1. Կառուցվածքով նախատեսված անվտանգության գոտիներով կահավորված տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելիս՝ տրանսպորտային միջոցների անվտանգության գոտիները չամրակապած երթևեկելը կամ անվտանգության գոտիներով չամրակապված ուղևորների փոխադրելը՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող դեպքերի, ինչպես նաև մոտոցիկլով երթևեկելիս սաղավարտը չկոճկած վիճակում կամ առանց սաղավարտի տրանսպորտային միջոցներ վարելը կամ սաղավարտը չկոճկած կամ առանց սաղավարտի ուղևոր փոխադրելը `

առաջացնում են տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 416. Սահմանված կարգով չհաշվառված (չվերահաշվառված), տեխնիկական զննություն չանցած տրանսպորտային միջոց վարելը, տրանսպորտային միջոցի նկատմամբ այլ երկրում ծագած սեփականության իրավունքը սահմանված ժամկետում գրանցման չներկայացնելը, տեխնիկական զննության կամ հաշվառման կտրոնը սահմանված տեղում չփակցնելը, առանց տեխնիկական զննություն անցկացնելու կամ տեխնիկական անսարքություն ունեցող տրանսպորտային միջոցը տեխնիկապես սարքին ճանաչելը, տեխնիկական զննություն անցած տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթում նշված բոլոր տվյալները առցանց չփոխանցելը կամ թերի փոխանցելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չհաշվառված (չվերահաշվառված) տրանսպորտային միջոց վարելը, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցը Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծելուց հետո օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կամ կարգով դրա նկատմամբ այլ երկրում ծագած սեփականության իրավունքը սահմանված ժամկետում գրանցման չներկայացնելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով տեխնիկական զննություն չանցած տրանսպորտային միջոց վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Տեխնիկական զննության կտրոնը տրանսպորտային միջոցի՝ օրենքով սահմանված տեղում չփակցված վիճակով տրանսպորտային միջոց վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4. Հաշվառման կտրոնը տրանսպորտային միջոցի՝ օրենքով սահմանված տեղում չփակցված վիճակով տրանսպորտային միջոց վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

5. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգի պահանջների խախտմամբ տեխնիկական զննություն անցկացնելը կամ տեխնիկական անսարքություն ունեցող տրանսպորտային միջոցը տեխնիկապես սարքին ճանաչելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տեխնիկական զննության կայանի ղեկավարի նկատմամբ երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Տեխնիկական զննություն անցած տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթում նշված բոլոր տվյալները առցանց չփոխանցելը կամ թերի փոխանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով սահմանված դեպքերում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտում կատարած անձին իրազեկում է վարչական

իրավախախտման հատկանիշները վերացնելու դեպքում վարչական պատասխանատվության չենթարկվելու հնարավորության մասին: Եթե իրավախախտումը հայտնաբերելուց անմիջապես հետո վարչական իրավախախտում կատարած անձը սահմանված տեղում փակցնում է տեխնիկական զննության կամ հաշվառման կտրոնը, ապա լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կամ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու որոշում չի կազմում:

Հոդված 417. Տրանսպորտային միջոցների հաշվառման համարանիշի օգտագործման կանոնները խախտելը

1. Անընթեռնելի կամ ստանդարտին չհամապատասխանող հաշվառման համարանիշով տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Տրանսպորտային միջոցի հաշվառման համարանիշը սահմանված տեղում չփակցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

3. Ժամանակավոր համարանիշի օգտագործման ժամկետը լրանալուց հետո տրանսպորտային միջոցն այդ համարանիշով վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4. Առանց հաշվառման համարանիշի, կեղծված կամ փոխարինված հաշվառման համարանիշով տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց մեկ տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամի չափով, և տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկում՝ մեկ տարի ժամկետով:

7. Տրանսպորտային միջոցը տնօրինողի կողմից հաշվառման համարանիշը այլ անձի հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված դեպքերում հետնապատին հաշվառման համարանիշի թվերի կամ տառերի կրկնօրինակում չունեցող տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

9. Տրանսպորտային միջոցի վրա համարանիշերը փակող կամ դրա տեսանելիությունը այլ կերպ վատթարացնող առարկա տեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

10. Դեղին հիմնագույնի հաշվառման համարանիշերը ուղևորափոխադրումների իրականացման երթուղին սպասարկելու ժամկետի ավարտից կամ լիցենզիայի ներդիրի ժամկետի ավարտից հետո չվերադարձնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Անընթեռնելի հաշվառման համարանիշ է այն համարանիշը, որի թեկուզ մեկ նիշը ցերեկը, պարզ եղանակին գունաթափման կամ այլ պատճառներով անշարժ տրանսպորտային միջոցի վրա տեղադրված վիճակում տեսանելի չէ 40 մետր հեռավորությունից:

12. Տրանսպորտային միջոցի համարանիշը համարվում է սահմանված տեղում չփակցված, եթե համարանիշն ընթեռնելի է ինչպես շարժման ընթացքում, այնպես էլ կանգնած վիճակում, սակայն համարանիշը (զույգ համարանիշերի դեպքում՝ թեկուզ և մեկը) ամրացված չէ դրա համար նախատեսված տեղում:

13. Տրանսպորտային միջոցը համարվում է առանց համարանիշի, եթե այդ համարանիշը (զույգ համարանիշերի դեպքում՝ թեկուզ և մեկը) ամրացված չէ դրա համար նախատեսված տեղում և ընթեռնելի չէ ինչպես շարժման ընթացքում, այնպես էլ կանգնած ժամանակ:

Հոդված 418. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներով քվադրոցիկլ (մոտոամենագնաց), ձյունաճահճագնաց և ձյունագնաց վարելը

1. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներով քվադրոցիկլ (մոտոամենագնաց), ձյունաճահճագնաց կամ ձյունագնաց տրանսպորտային միջոցներ վարելը, բացառությամբ ճանապարհին ուղղահայաց հատելու դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական իրավախախտումն ունի նվազ նշանակություն այն դեպքում, երբ դրա հետևանքով երթևեկության մյուս մասնակիցների համար խոչընդոտ կամ վթարային իրադրություն առաջացնելու ակնհայտ վտանգ չի ստեղծվել, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ իրավախախտումն անխուսափելիորեն կատարվել է երթևեկության այլ մասնակցի գործողության կամ անգործության պատճառով:

Հոդված 419. Հետագա արտահանման պարտավորությամբ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված տրանսպորտային միջոցը ներմուծման ժամկետի խախտմամբ վարելը

1. Հետագա արտահանման պարտավորությամբ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված տրանսպորտային միջոցը ներմուծման ժամկետի խախտմամբ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 420. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից լուսացույցի կամ կարգավորողի արգելող ազդանշաններին չենթարկվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2, Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից լուսացույցի կամ կարգավորողի՝ տվյալ ուղղությամբ երթևեկությունն արգելող ազդանշանին չենթարկվելը, եթե դա կատարվել է այդ ազդանշանին ենթարկված տրանսպորտային միջոցներից առաջ անցնելով՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից վթարային լուսային ազդանշանի կամ «Վթարային կանգառ» ճանաչման նշանի կիրառման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

4. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կապույտ կամ կարմիր գույների առկայծող փարոսիկների կամ հատուկ ձայնային ազդանշանի կիրառման՝ սահմանված կանոնները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից դեղին կամ նարնջագույն, ինչպես նաև լուսնասպիտակ գույնի առկայծող փարոսիկների կիրառման՝ սահմանված կանոնները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

6. Կապույտ կամ կարմիր լուսային ազդանշանով առկայծող փարոսիկներ միացրած և միաժամանակ հատուկ ձայնային ազդանշաններ արձակող մոտեցող տրանսպորտային միջոցին և դրանով ուղեկցվող տրանսպորտային միջոցներին ճանապարհը զիջելու, ինչպես նաև կապույտ կամ կարմիր լուսային ազդանշանով առկայծող փարոսիկներ միացրած, կանգնած վիճակում գտնվող տրանսպորտային միջոցին մոտենալիս արագությունն իջեցնելու կամ կանգ առնելու մասին սահմանված պահանջները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

7. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկությունն սկսելու կամ մանևր կատարելու, ինչպես նաև հետընթաց վարման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

8. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից հետադարձի և հետընթացի՝ սահմանված արգելքը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

9. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության ժամանակ տրանսպորտային միջոցների դասավորության՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

10. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից վազանցի՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

11. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կանգառի կամ կայանման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

12. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կանգառի կամ կայանման՝ սահմանված արգելքը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

13. Տրանսպորտային միջոցները կայանելը, եթե դրա հետևանքով այլ տրանսպորտային միջոցների վարորդները ստիպված են եղել կանգ առնել կամ փոխել երթևեկության ուղղությունը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

14. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կանգառի կամ կայանման՝ սահմանված կանոնները խախտելը, եթե դրա պատճառով տրանսպորտային միջոցը տարհանվել է պահպանվող հատուկ տարածք՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

15. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից (բացառությամբ ուղևորների կանոնավոր փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցների վարորդների) ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների կանգառի կետի տարածքում դիտավորությամբ կամ

անզգուշությամբ կանգառ կատարելը, կայանելը կամ երթևեկելի մասի եզրին ոչ զուգահեռ կայանելը (բացառությամբ օրենսդրությամբ թույլատրված դեպքերի), ինչպես նաև ուղևորների կանոնավոր փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կանգառի կետերի տարածքից դուրս կամ ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների կանգառի կետի տարածքում դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ կայանելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

16. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից տրանսպորտային միջոցը հետիոտնային անցման վրա կանգառ կատարելը կամ կայանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասնհինգ հազար դրամի չափով:

17. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից կայանելը կամ մայթերով երթևեկելը, բացառությամբ ճանապարհային նշաններով թույլատրված դեպքերի, ինչպես նաև ստորգետնյա կամ վերգետնյա հետիոտնային անցումներով երթևեկելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

18. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից խաչմերուկներն անցնելու՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

19. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից հետիոտնային անցումները հատելու՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

20. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ավտոմայրուղիներով երթևեկության՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

21. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից բնակելի գոտիներում երթևեկության՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

22. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների կանգառի կետերն անցնելու՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք ՝ երեք հազար դրամի չափով:

23. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից արտաքին լուսային սարքերի կամ ձայնային ազդանշանի կիրառման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

24. Օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում տրանսպորտային միջոցի լապտերների հեռահար լույսը մոտակայի չփոխարկելը կամ արգելված դեպքերում հեռահար լույսերով տրանսպորտային միջոցը վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

25. Քարշակող տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցների քարշակման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

26. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից ուսումնական վարման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

27. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից մարդկանց փոխադրման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

28. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից բեռների փոխադրման՝ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

29. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից սահմանված ճանապարհային նշանների կամ ճանապարհային գծանշումների պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

30. Տրանսպորտային միջոցների երթևեկության հակադիր հոսքերն իրարից բաժանող, ինչպես նաև լուսացույցի (կարգավորողի) արգելող ազդանշանի կամ առանց կանգառ կատարելու երթևեկությունն արգելող ճանապարհային նշանի առկայության դեպքում վարորդի կանգ առնելու տեղը ցույց տվող գծանշումների կամ նշանների պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

31. Օրենսդրությամբ սահմանված երթևեկության առավելություն ունեցող մասնակցին ճանապարհը չզիջելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

32. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների (բացառությամբ ծառայողական առաջադրանքներ կատարող, օպերատիվ ծառայությունների տրանսպորտային միջոցների վարորդների) կողմից ընթացքի ժամանակ ռադիոկապից կամ հեռախոսակապից օգտվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

33. Տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցը դռները բաց վիճակում վարելը, ընթացքի ժամանակ կամ կանգնած տրանսպորտային միջոցի դռները բացելը , եթե դա խոչընդոտում է երթևեկության մյուս մասնակիցներին, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցից իրեր կամ առարկաներ նետելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

34. Ճանապարհի բաժանարար գոտին չնախատեսված վայրերում տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից հատելը ձախ շրջադարձ կամ հետադարձ կատարելու եղանակով՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

35. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ հանդիպակաց երթևեկության գոտի դուրս գալը, եթե դա կապված չէ թույլատրված տեղերում վազանց կատարելու կամ կանգնած տրանսպորտային միջոցը կամ խոչընդոտը շրջանցելու հետ, որն առանց հանդիպակաց երթևեկության գոտի դուրս գալու անհնար է շրջանցել՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

36. Ուղևորների կանոնավոր փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոցների կամ բեռնատար ավտոմոբիլների վարորդների կողմից ճանապարհի տվյալ ուղղությամբ երեք և ավելի երթևեկելի գոտիների առկայության դեպքում ձախ եզրային գոտիով երթևեկելու՝ սահմանված արգելքը խախտելը, բացառությամբ օրենսդրությամբ թույլատրված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթ հազար դրամի չափով:

37. Տրանսպորտային միջոցը կանգնեցնելու մասին ոստիկանության ծառայողի՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տրված պահանջը վարորդի կողմից չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

38. Սույն հոդվածի 37-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք ունեցող անձի նկատմամբ՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկում՝ մեկ տարի ժամկետով, տրանսպորտային

միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի նկատմամբ՝ տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

39. Սույն օրենսգրքում ուղևորների կանոնավոր փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտային միջոց ասելով պետք է հասկանալ տվյալ պահին սահմանված ուղեգծով ու հաստատված չվացուցակով, առաջարկված փոխադրավարձով, ուղևորների նստեցման կամ իջեցման հաստատված կանգառներով, ինչպես նաև երթուղային տաքսու ռեժիմով ուղևորների փոխադրում իրականացնող տրանսպորտային միջոցները:

40. Եթե սույն հոդվածի 11-րդ, 15-րդ (միայն կանգառ կատարելու մասով), 16-րդ, 29-րդ կամ 30-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումը, սույն հոդվածին համապատասխան, ունի նվազ նշանակություն, ապա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմինը սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով նշանակում է նախազգուշացում վարչական տույժը:

41. «Հոծ գիծ» (այդ թվում՝ «Կանգ-գիծ») գծանշման պահանջները չկատարելու համար սույն հոդվածի 29-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումն ունի նվազ նշանակություն այն դեպքում, երբ տրանսպորտային միջոցի առջևի կամ կողային երկու անիվներն ամբողջությամբ չեն հատել գծանշումը, և դրա հետևանքով երթևեկության մյուս մասնակիցների համար խոչընդոտ կամ վթարային իրադրություն առաջացնելու ակնհայտ վտանգ չի ստեղծվել, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ իրավախախտումն անխուսափելիորեն կատարվել է երթևեկության այլ մասնակցի գործողության կամ անգործության պատճառով:

42. Ճանապարհային նշանների պահանջները չկատարելու համար սույն հոդվածի 29-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումն ունի նվազ նշանակություն այն դեպքում, երբ վարչական իրավախախտումն անխուսափելիորեն կատարվել է երթևեկության այլ մասնակցի գործողության կամ անգործության պատճառով:

43. Տրանսպորտային միջոցների երթևեկության հակադիր հոսքերն իրարից բաժանող գծանշումների պահանջները չկատարելու համար սույն հոդվածի 30-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտումն ունի նվազ նշանակություն այն դեպքում, երբ տրանսպորտային միջոցի անիվներից ոչ մեկն ամբողջությամբ չի հատել գծանշումը, և դրա հետևանքով երթևեկության մյուս մասնակիցների համար խոչընդոտ կամ վթարային իրադրություն առաջացնելու ակնհայտ վտանգ չի ստեղծվել, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ իրավախախտումն անխուսափելիորեն կատարվել է երթևեկության այլ մասնակցի գործողության կամ անգործության պատճառով:

44. Սույն հոդվածի 11-րդ և 15-րդ մասերով (միայն կանգառ կատարելու մասով) սահմանված վարչական իրավախախտումն ունի նվազ նշանակություն այն դեպքում, երբ կանգառը կատարվել է միայն ուղևորների նստելու կամ իջնելու նպատակով, չի գերազանցել մեկ րոպե ժամանակահատվածը, և դրա հետևանքով երթևեկության մյուս մասնակիցների համար խոչընդոտ կամ վթարային իրադրություն առաջացնելու ակնհայտ վտանգ չի ստեղծվել:

Հոդված 421. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից սահմանված արագությունը գերազանցելը

1. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության՝ սահմանված արագությունը 1-10 կմ/ժ-ով գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր գերազանցված կմ/ժ արագության համար՝ հազար դրամի չափով:

2. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության՝ սահմանված արագությունը 11-30 կմ/ժ-ով գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր գերազանցված կմ/ժ արագության համար՝ հազար հինգ հարյուր դրամի չափով:

3. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության՝ սահմանված արագությունը 31-50 կմ/ժ-ով գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության՝ սահմանված արագությունը 51-80 կմ/ժ-ով գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երթևեկության՝ սահմանված արագությունը 81 կմ/ժ և ավելի գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 1-5-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթներով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու որոշում կայացնող մարմինը (պատասխանատու անձը) արագաչափ սարքի արձանագրած ցուցանիշից պարտավոր է հանել 10 կմ/ժ՝ արագաչափ սարքի հնարավոր սխալանքի համար, իսկ եթե արագաչափ սարքի հնարավոր սխալանքը գերազանցում է 10 կմ/ժ-ը, ապա արագաչափ սարքի հնարավոր սխալանքի չափը:

Հոդված 422. Երկաթուղային գծանցներում տրանսպորտային միջոցների երթևեկության կանոնները վարորդների կողմից խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների կողմից երկաթուղային գծերը միայն երկաթուղային գծանցներով հատելու կամ երկաթուղային գծանցներով անցնելիս ճանապարհը գնացքին (լոկոմոտիվ, երկաթուղասայլակ) զիջելու՝ սահմանված պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Երկաթուղային գծանցին մոտենալիս գծանցի հերթապահի ցուցումներով, երկաթուղային գծանցներով երթևեկությունը կարգավորելու համար նախատեսված լուսացույցի, նշանների, գծանշումների պահանջներով կամ ուղեփակոցի դիրքով ղեկավարվելու՝ սահմանված պահանջը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Գծանցի վրա հարկադրված կանգառ կատարելու դեպքում վարորդի կողմից ուղևորներին անհապաղ իջեցնելու, գծանցն ազատելու համար միջոցներ ձեռնարկելու, տրանսպորտային միջոցի մոտ մնալու, ընդհանուր տագնապի ազդանշան տալու, ինչպես նաև գնացք երևալու դեպքում կանգառի (տագնապի) ազդանշան տալով ընդառաջ վազելու՝ սահմանված պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

4. Փակ կամ փակվող ուղեփակոցի դեպքում (անկախ լուսացույցի ազդանշանից), լուսացույցի արգելող ազդանշանի (անկախ ուղեփակոցի առկայությունից և դիրքից), գծանցից հետո առաջացած խցանման, տեսանելիության սահմաններում գծանցին գնացք (լոկոմոտիվ, երկաթուղասայլակ) մոտենալու կամ գծանցի հերթապահի արգելող ազդանշանի դեպքերում գծանց մուտք չգործելու՝ սահմանված պահանջները վարորդի կողմից չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

5. Հանդիպակաց երթևեկության գոտի դուրս գալով՝ գծանցից առաջ կանգնած տրանսպորտային միջոցները շրջանցելու, ուղեփակոցն ինքնակամ բացելու, գծանցով ոչ տրանսպորտային վիճակում գտնվող գյուղատնտեսական, ճանապարհային, շինարարական կամ այլ մեքենաներ ու մեխանիզմներ փոխադրելու, առանց երկաթգծի ուղեմասի պետի թույլտվության դանդաղընթաց մեքենաներով՝ 8 կմ/ժ-ից ցածր արագությամբ գծանցով երթևեկելու կամ տրակտորային քարշատափաններ քարշակելու՝ սահմանված արգելքը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 423. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների մասնակցությունը ճանապարհային երթևեկության խոչընդոտներ ստեղծող խմբակային տեղաշարժին

1. Տրանսպորտային միջոցների վարորդների մասնակցությունն այնպիսի խմբակային տեղաշարժի, որը ստեղծում է երթևեկության անվտանգության սպառնալիք՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

Հոդված 424. Տրանսպորտային միջոցի վրա գովազդի տեղադրման կարգը խախտելը

1. Տրանսպորտային միջոցի վրա գովազդի տեղադրման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 425. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին գովազդի մասին օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին առանց համապատասխան լիազոր մարմնի թույլտվության գովազդային վահանակի կամ գովազդի տեղադրումը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին գովազդի (գովազդային վահանակների տեղադրման) մասին օրենսդրության պահանաջները խախտելը, բացառությամբ սույն հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերի՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

3. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին տեղադրված գովազդային վահանակների պահպանմանը կամ անվտանգ շահագործմանը ներկայացվող պահանջները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով ութսուն հազար դրամի չափով, հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական եւ մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական եւ մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ ութսուն հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

7. Սույն հոդվածի 4-րդ և 5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 426. Ճանապարհի վրա գովազդ տեղադրելը առանց համապատասխան թույլտվության կամ համաձայնեցման

1. Առանց համապատասխան թույլտվության կամ իրավասու մարմինների հետ համաձայնեցման՝ ճանապարհի վրա գովազդ տեղադրելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը, եթե դա խոչընդոտում է վարորդների կողմից լուսացույցները, ճանապարհային նշանները կամ երթևեկության կարգավորման այլ տեխնիկական միջոցները տեսնելուն՝

առաջացնում են տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 427. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտում արգելված գովազդ իրականացնելը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտում ինքնակամ ցուցանակներ, ազդագրեր կամ այլ առարկաներ տեղակայելը, որոնք պարունակում են գովազդի տարրեր՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ յոթանասուն հազար դրամի չափով, հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 428. Ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից ենթակառուցվածքի օգտագործման վճարների կիրառման՝ «Երկաթուղային տրանսպորտի մասին» օրենքով սահմանված պահանջը չկատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամից չորս միլիոն դրամ գումարի չափով:

3. Երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Երկաթուղային տրանսպորտի բնագավառում ենթակառուցվածքի կառավարչի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամ գումարի չափով:

5. Սույն հոդվածի իմաստով կարգավորող հանձնաժողով է համարվում «Երկաթուղային տրանսպորտի մասին» օրենքով սահմանված կարգավորող հանձնաժողովը:

Հոդված 429. Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառի օրենսդրությունը խախտելը, որի հետևանքով առաջացել է վթարային իրադրություն կամ ճանապարհատրանսպորտային պատահար, ինչպես նաև պատահարի մասնակից վարորդի կողմից պարտականությունները չկատարելը

1. Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառի օրենսդրությունը խախտելը, որի հետևանքով առաջացել է վթարային իրադրություն՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջները չկատարելը կամ խախտելը կամ ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելը, որի հետևանքով առաջացած ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հետևանքով անձի առողջությանը պատճառվել է թեթև վնաս՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Ճանապարհատրանսպորտային պատահարին առնչություն ունեցող տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից՝ օրենքով սահմանված պարտականությունները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չկատարելը, որի հետևանքով առաջացել է սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված հետևանքները՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 430. Լողամիջոցների շահագործման կանոնները խախտելը

1. Լողամիջոցը ոչ սթափ վիճակում վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

2. Սահմանված կարգով չգրանցված կամ տեխնիկական անսարքություններ ունեցող լողամիջոցները շահագործելը կամ առանց կողային համարների լողամիջոց վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

3. Առանց նավավարման իրավունքի վկայականի լողամիջոց վարելը կամ լողամիջոցի վարումը նավավարման իրավունքի վկայական չունեցող անձին հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4. Առանց օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերի լողամիջոցը շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

5. Առանց փրկարարական միջոցների լողամիջոց վարելը կամ փրկարարական միջոցների քանակից ավելի թվով ուղևորներ տեղափոխելը կամ առանց դրոշմի փրկարարական միջոցներ տեղակայելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

6. Լողամիջոցներում հրդեհային անվտանգության սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 431. Տրանսպորտային միջոցները ոչ սթափ վիճակում վարելը

1. Տրանսպորտային միջոցները ոչ սթափ վիճակում վարելը, եթե վարորդի արյան մեկ լիտրի մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակությունը 0.4 գրամից կամ մեկ լիտր արտաշնչած օդի մեջ 0.2 միլիգրամից ավելի է և վարորդը միայն ալկոհոլի ազդեցության տակ է, և եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի 2-6-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկմամբ՝ մինչև վեց ամիս ժամկետով, կամ առանց դրա:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, եթե վարորդի արյան մեկ լիտրի մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակությունը գերազանցում է 1 գրամը, կամ եթե նրա մեկ լիտր արտաշնչած օդի մեջ մաքուր ալկոհոլի պարունակությունը գերազանցում է 0.5 միլիգրամը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկմամբ՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կատարելը, եթե վարորդի ոչ սթափ վիճակում լինելը պայմանավորված է արյան կամ մեզի մեջ թմրամիջոցի կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութի պարունակությամբ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկմամբ՝ մեկ տարի ժամկետով:

4. Օրենքով սահմանված կարգին համապատասխան՝ սթափության վիճակը ստուգելու նպատակով զննություն անցնելուց խուսափելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկմամբ՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով:

5. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ կամ 4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով՝ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից զրկմամբ՝ երկու տարի ժամկետով:

6. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ կամ 4-րդ մասերով սահմանված արարքը կատարելը տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 3-րդ կամ 5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը կատարելը տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 432. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը, առանց վարորդական վկայականի կամ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ուժը կորցրած վարորդական վկայականով կամ ուժը կորցրած այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերով տրանսպորտային միջոցներ վարելը, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացու կողմից այլ երկրի վարորդական վկայականով, օտարերկրացու կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում չգործող վարորդական վկայականով տրանսպորտային միջոցներ վարելը, տրանսպորտային միջոցների վարումն այդ իրավունքը չունեցող անձին հանձնելը

1. Տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձի կողմից տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Առանց վարորդական վկայականի կամ այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերի տրանսպորտային միջոցներ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

3. Ուժը կորցրած վարորդական վկայականով կամ ուժը կորցրած այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերով կամ Հայաստանի Հանրապետությունում չգործող օտարերկրյա վարորդական վկայականով տրանսպորտային միջոց վարելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

4. Տրանսպորտային միջոցների վարումը ոչ սթափ, հոգեկան խանգարում ունեցող, տասնվեց տարին չլրացած կամ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող անձին հանձնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված արարքը կատարելը, եթե դրա հետևանքով մարդու առողջությանն անզգուշությամբ պատճառվել է թեթև վնաս՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածում այլ փաստաթղթեր ասելով պետք է հասկանալ տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթերը, մաքսային փաստաթղթերը, վարորդական վկայականում նշված դեպքերում՝ նաև բժշկական տեղեկանքը և այլն, որոնք չեն ներառում լիազորագիրը, ուղեգիրը, բեռնաուղեգիրը:

7. Սույն օրենսգրքի իմաստով անձը համարվում է տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք չունեցող, եթե նա սահմանված կարգով չի ստացել տվյալ կարգի տրանսպորտային միջոց վարելու իրավունքի վարորդական վկայական կամ սահմանված կարգով ստացել է վարորդական վկայական, սակայն օրենքով սահմանված կարգով զրկվել է տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքից և զրկման ժամկետը լրանալուց հետո սահմանված կարգով չի վերականգնել տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունքը, բացառությամբ ուսումնական վարման դեպքերի:

8. Սույն օրենսգրքի իմաստով անձը համարվում է առանց վարորդական վկայականի, եթե նա ունի տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք, սակայն վարելու ընթացքում իր մոտ չունի վարորդական վկայական:

9. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դեպքերում լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտում կատարած անձին իրազեկում է վարորդական վկայականը կամ այլ փաստաթուղթ իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից 24 ժամվա ընթացքում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնելու դեպքում վարչական պատասխանատվությունից կամ վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից ազատվելու հնարավորության մասին: Անձը վարչական պատասխանատվության չի ենթարկվում, իսկ վարչական տույժ նշանակված լինելու դեպքում անձն ազատվում է այն կատարելու պարտականությունից, եթե վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից 24 ժամվա ընթացքում լիազորված մարմին (պաշտոնատար անձին) է ներկայացնում վարորդական վկայականը կամ այլ փաստաթուղթ:

Հոդված 433. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հաշվառված տրանսպորտային միջոցների համար կնքված ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության գործող պայմանագիր չունենալը, առանց տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության գործող պայմանագիր ունենալու տրանսպորտային միջոցը վարելը, ինչպես նաև առանց գործող ԱՊՊԱ պայմանագիր ներկայացնելու տրանսպորտային միջոցը հաշվառելը կամ ԱՊՊԱ պայմանագիր չունեցող տրանսպորտային միջոցը վարելու միջոցով Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծումը թույլատրելը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հաշվառված տրանսպորտային միջոցի սեփականատիրոջ (վարձակալի) կողմից սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող (ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրով իրեն տրամադրված) յուրաքանչյուր տրանսպորտային միջոցի համար կնքված ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության գործող պայմանագիր չունենալը, որը տևել է ավելի, քան տասն օր՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր տասն օրվա համար՝ հինգ հազար դրամի չափով, սակայն յուրաքանչյուր տարվա համար՝ ոչ ավելի, քան հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց տվյալ տրանսպորտային միջոցի համար կնքված ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության գործող պայմանագիր ունենալու՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներով տրանսպորտային միջոցը վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Առանց գործող ԱՊՊԱ պայմանագիր ներկայացնելու տրանսպորտային միջոցը հաշվառելը կամ ԱՊՊԱ պայմանագիր չունեցող տրանսպորտային միջոցը վարելու միջոցով Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծումը թույլատրելը, եթե ԱՊՊԱ պայմանագրի ներկայացումը (ԱՊՊԱ պայմանագիր ունենալը) տրանսպորտային միջոցի հաշվառման (տրանսպորտային միջոցը վարելու միջոցով Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծումը թույլատրելու)՝ օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր պայման է՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 434. Հետիոտների կողմից իրենց հիմնական պարտականությունները չկատարելը

1. Օրենքով սահմանված հետիոտների պարտականությունները (կամ հիմնական պարտականությունները) հետիոտների կողմից խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 435. Հետիոտների և ճանապարհային երթևեկության մյուս մասնակիցների կողմից ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելը

1. Հետիոտների կամ ճանապարհային երթևեկության մյուս մասնակիցների կողմից (բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների վարորդների) լուսացույցի կամ կարգավորողի՝ սահմանված ազդանշաններին չենթարկվելը, ինչպես նաև սահմանված ճանապարհային նշանների կամ ճանապարհային գծանշումների պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Տրանսպորտային միջոցի ուղևորի կողմից ընթացքի ժամանակ տրանսպորտային միջոցի դռները բացելը, ինչպես նաև կանգնած տրանսպորտային միջոցի դռները բացելը (եթե դա խոչընդոտում է երթևեկության մյուս մասնակիցներին), երթևեկության ընթացքում տրանսպորտային միջոցից դուրս կախվելը (դուրս ցցվելը), տրանսպորտային միջոցից իրեր կամ առարկաներ նետելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

3. Մոպեդները, հեծանիվները կամ լծասայլերը վարելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ կատարելը, որոնք ստեղծել են վթարային իրադրություն՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

5. Ճանապարհներով անասուններ կամ կենդանիներ քշելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 436. Անսարքություններ ունեցող տրանսպորտային միջոցների շահագործումը թույլատրելը և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնների այլ խախտումները

1. Չհաշվառված, տեխնիկական զննություն չանցած, տեխնիկական անսարքություններ ունեցող, առանց համապատասխան թույլտվության վերասարքավորված, մեծ եզրաչափերով, ծանրաքաշ, վտանգավոր բեռների կամ չվնասազերծված տարայի փոխադրման կանոնների խախտումներով, անընթեռնելի, ստանդարտին չհամապատասխանող, ինքնաշեն կամ սահմանված տեղում չփակցված հաշվառման համարանիշերով, կամ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում տրանսպորտային միջոցի հետնապատին հաշվառման համարանիշի կրկնօրինակում չունեցող տրանսպորտային միջոցների շահագործումը կազմակերպությունների ղեկավարների կամ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի և շահագործման համար պատասխանատու անձի կողմից թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Առանց հաշվառման համարանիշի, կեղծված կամ փոխարինված հաշվառման համարանիշով կամ ժամանակավոր համարանիշի օգտագործման ժամկետը լրանալուց հետո տրանսպորտային միջոցի շահագործումը կազմակերպությունների ղեկավարների կամ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի և շահագործման համար պատասխանատու անձի կողմից թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Կազմակերպությունների ղեկավարների կամ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական վիճակի և շահագործման համար պատասխանատու անձի կողմից՝ պարբերական բժշկական զննություն չանցած անձի տրանսպորտային միջոցներ վարելը թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկմամբ՝ վեց ամսից մեկ տարի ժամկետով:

Հոդված 437. Համայնքներում վճարովի ավտոկայանատեղերի համար օրենքով սահմանված տեղական վճարը չվճարելը

1. Ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա կցորդը համայնքային վճարովի ավտոկայանատեղում կայանելու համար տեղական վճարը չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամից հինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 438. Ծառայողական տրանսպորտային միջոցը հանրային ծառայողների կողմից անձնական կարիքների համար օգտագործելը

1. Հանրային ծառայողների կողմից ծառայողական տրանսպորտային միջոցը անձնական կարիքների համար օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 439. Երկաթուղային, ավտոմոբիլային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով վտանգավոր նյութեր և առարկաներ փոխադրելու կանոնները խախտելը

1. Երկաթուղային տրանսպորտով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ ձեռնածանրոցով փոխադրելու կանոնները դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

2. Էլեկտրատրանսպորտով, ավտոբուսով, մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով կամ մետրոպոլիտենով վտանգավոր նյութեր կամ առարկաներ դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ փոխադրելը, ինչպես նաև ավտոմոբիլային տրանսպորտում դրանք ուղեբեռ կամ պահախցիկ հանձնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

Հոդված 440. Հասարակական և երկաթուղային տրանսպորտում ծխելը

1. Հասարակական՝ ջրային, էլեկտրական և երկաթուղային տրանսպորտում ծխելը, բացառությամբ ջրային և երկաթուղային տրանսպորտում ծխելու համար առանձնացված հատուկ տարածքների՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Օդային տրանսպորտում ծխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո երեք ամսվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 441. Տրանսպորտային միջոցներում ծխելը

1. Տրանսպորտային միջոցի (բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված տրանսպորտային միջոցների) վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցի ընթացքի ժամանակ ծխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցներում կամ մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներում ծխելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 442. Երկաթուղային տրանսպորտով սահմանված նորմաներից ավելի ձեռնածանրոց փոխադրելը

1. Երկաթուղային տրանսպորտով սահմանված նորմաներից ավելի ձեռնածանրոց փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամից հինգ հազար դրամի չափով:

Հոդված 443. Օդային տրանսպորտով չվերթի հետ առնչություն չունեցող անձի ուղեբեռը փոխադրելը

1. Օդային տրանսպորտով չվերթի հետ առնչություն չունեցող անձի ուղեբեռը փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 444. Անտոմս երթևեկելը

1. Ուղևորների անտոմս երթևեկելը տրանսպորտային միջոցներով՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հազար դրամի չափով:

2. Անտոմս ուղևորների թռիչքը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ չվերթի տոմսի գնի կրկնապատիկից եռապատիկի չափով:

Հոդված 445. Ավտոմոբիլային տրանսպորտով միջպետական կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացման հիմնական պահանջները չկատարելը

1. Առանց Հայաստանի Հանրապետության և փոխադրման մյուս կողմ հանդիսացող պետության միջև կնքված տրանսպորտի բնագավառը կանոնակարգող միջազգային պայմանագրով և առանց օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերի միջպետական կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազարից չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Առանց ուղևորափոխադրում իրականացնող ավտոբուսի կառուցվածքով սահմանված տեղում երթուղու սկզբնակետի կամ վերջնակետի անվանմամբ հայերենով և անգլերենով գրված ցուցատախտակի միջպետական կանոնավոր փոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում որևէ այլ պետությունում հաշվառված տրանսպորտային միջոցով (բացառությամբ միջազգային համաձայնագրերով սահմանված դեպքերի) ուղևորների կաբոտաժային փոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազարից չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Ավտովարորդի աշխատանքային հերթափոխի՝ աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված նորմատիվային տևողությունը գերազանցող միջպետական երթուղիների սպասարկումը երկու վարորդով չկազմակերպելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 446. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ուղևորափոխադրումների իրականացման հիմնական պահանջները չկատարելը

1. Փոխադրող կազմակերպության կողմից առանց ուղետոմսի կամ առանց ուղեբեռային անդորրագրի ավտոբուսներով ուղևորների կամ ուղեբեռի կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով, միջպետական կանոնավոր ուղևորափոխադրումների դեպքում՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Ավտովարորդի կամ ուղևորների կողմից ավտոբուսի ուղեսրահում երաժշտություն միացնելը ներքաղաքային կամ մերձքաղաքային փոխադրումներում, ինչպես նաև առանց ուղևորների համաձայնության՝ երաժշտություն միացնելը միջքաղաքային կամ միջպետական փոխադրումների ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

3. Ավտոբուսային կանոնավոր ուղևորափոխադրումների ժամանակ օրենքով սահմանված թույլատրելի չափերը կամ քաշերը գերազանցող իրերի, առարկաների կամ արգելված այլ նյութերի կամ իրերի փոխադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

4. Ավտոբուսային կանոնավոր ուղևորափոխադրումների ժամանակ պայթյունավտանգ, հրդեհավտանգ, ռադիոակտիվ, քիմիական քայքայիչ նյութերի, առանց պատյանի զենքի, ռազմամթերքի, ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ ուղևորների հագուստն աղտոտող կամ վնասող նյութերի կամ իրերի կամ տհաճ և սուր հոտ ունեցող իրերի փոխադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

5. Ավտոբուսային կանոնավոր ուղևորափոխադրումները սպասարկող ավտոտրանսպորտային միջոցները առանց երթուղին արտահայտող ցուցատախտակի, երթուղու չվացուցակի, երթուղու սխեմայի (բացառությամբ ներհամայնքային երթուղիների), սպասարկող կազմակերպության անվանման և գտնվելու վայրի նշումով ցուցանակի կամ տեխնիկական կանոնակարգերի և ստանդարտների պահանջներին անհամապատասխան արտաքին և ներքին կահավորմամբ շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

6. Առանց ճանապարհային թերթիկի կամ ճանապարհային թերթիկում համապատասխան նշումների բացակայությամբ կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից որկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Հայաստանի Հանրապետությունում ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտով կանոնավոր ուղևորափոխադրումների մրցույթով չընտրված իրավաբանական անձի, անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից կամ ֆիզիկական անձի կողմից կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնողների կողմից հաստատված չվացուցակներով ավտոբուսների (միկրոավտոբուսների) երթերի ձախողումը կամ մեկնման ժամերի խախտումները՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

9. Սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը ներքաղաքային երթուղիներում՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

10. Կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնողների կողմից երթուղու ուղեգծից ինքնակամ շեղումները կամ վերջնակետի (սկզբնակետի) խախտումները՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

11. Ավտոկայարանային գործունեություն չիրականացնող կամ ավտոկայարանային գործունեություն իրականացնող կազմակերպության հետ պայմանագիր չունեցող կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի կողմից միջքաղաքային կամ միջպետական երթուղիների ուղետոմսերի վաճառքի իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Երթուղու սպասարկման ընթացքում սահմանված փոխադրավարձից բարձր փոխադրավարձով փոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Ավտովարորդի առողջական վիճակի կամ ավտոտրանսպորտային միջոցի տեխնիկական վիճակի նախաուղերթային զննման մասին երթուղային թերթիկում նշումներ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

14. Կազմակերպության կողմից ավտովարորդների աշխատանքի կամ հանգստի ռեժիմը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

15. Լրիվ զբաղեցված նստատեղերով երթևեկելու դեպքում ուղևորի նստեցման նպատակով միկրոավտոբուսի կանգառումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

16. Ընդհանուր օգտագործման ուղևորափոխադրումներում օգտագործվող ավտոտրանսպորտային միջոցների ուղեսրահի նստատեղերի խտացմամբ, այլ հարմարադասմամբ, տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի համար չնախատեսված այլ նստոցների տեղադրմամբ կամ պատառոտված պաստառներով նստոցների առկայության դեպքում փոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

17. Սույն հոդվածի 1-16-րդ սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 447. Ավտոմոբիլային տրանսպորտով բեռնափոխադրումների կազմակերպման պահանջները խախտելը

1. Առանց թույլտվության վտանգավոր բեռներ կամ չվնասազերծված տարաներ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Առանց օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան կահավորված տրանսպորտային միջոցով վտանգավոր բեռներ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

3. Առանց օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների պահպանման վտանգավոր բեռների բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

4. Առանց մակնշման վտանգավոր բեռներ փոխադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամի չափով:

5. Հայաստանի Հանրապետությունում առանց տախոգրաֆի կահավորված բեռնատար տրանսպորտային միջոցներով կամ ավտոբուսներով միջպետական փոխադրումներ իրականացնելը (բացառությամբ 1970 թվականի հուլիսի 1-ի «Միջազգային ավտոճանապարհային փոխադրումներ կատարող տրանսպորտային միջոցների անձնակազմի աշխատանքի մասին» համաձայնագրի կողմ չհանդիսացող պետություններում հաշվառված տրանսպորտային միջոցների), կամ առանց թվային տախոգրաֆի քարտի, եթե տրանսպորտային միջոցը կամ ավտոբուսը կահավորված է թվային տախոգրաֆով (բացառությամբ քարտի կորստի, գողության, վնասվելու կամ անվավերության համար «Միջազգային ավտոճանապարհային փոխադրումներ կատարող տրանսպորտային միջոցների անձնակազմի աշխատանքի մասին» համաձայնագրի պահանջներին համապատասխան լիազոր մարմնին դիմում ներկայացնելու դեպքում), կամ առանց քարտը թվային տախոգրաֆում տեղադրելու, կամ առանց «Միջազգային ավտոճանապարհային փոխադրումներ կատարող տրանսպորտային

միջոցների անձնակազմի աշխատանքի մասին» համաձայնագրի պահանջներով սահմանված վարորդի աշխատանքի ռեժիմի պահպանման միջպետական փոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում առանց արհեստանոցի քարտի թվային տախոգրաֆի ստուգաչափում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 1-7-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 448. Հայաստանի Հանրապետությունում և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ավտոմոբիլային տրանսպորտով ոչ կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացման հիմնական պահանջները չկատարելը

1. Առանց թույլտվության կամ ուղևորների անվանացուցակի կամ անվանացուցակում նշված ուղևորներից ավելի կամ անվանացանկում չնշված ուղևորների փոխադրումը կամ փոխադրողի և պատվիրատուի միջև կնքված պայմանագրի ավտոմոբիլային տրանսպորտով միջպետական ոչ կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ավտոմոբիլային տրանսպորտով ոչ կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ իրականացնելիս փոխադրավարձի սահմանումը և գանձումը առանց պայմանագրային հիմունքների՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջների խախտումներով միջպետական ոչ կանոնավոր ուղևորափոխադրումների իրականացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի Վրաստան կամ հակառակ ուղղությամբ ավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

2) Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի այլ պետություններ կամ հակառակ ուղղությամբ ավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

3) Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի Վրաստան կամ հակառակ ուղղությամբ միկրոավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով.

4) Հայաստանի Հանրապետությունից դեպի այլ պետություններ կամ հակառակ ուղղությամբ միկրոավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով.

5) Հայաստանի Հանրապետության հետ տրանսպորտի բնագավառը կանոնակարգող միջազգային համաձայնագրեր չունեցող պետությունից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն կամ հակառակ ուղղությամբ այլ պետություններում հաշվառված տրանսպորտային միջոցներով միջպետական ոչ կանոնավոր՝

ա.ավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով.

բ.միկրոավտոբուսային փոխադրումների դեպքում՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 449. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներով ուղևորափոխադրումների իրականացման պահանջները չկատարելը

1. Մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներով ուղևորափոխադրումների կազմակերպման լիցենզիայի ներդիրի փոխանցումը մեկ այլ ավտոմոբիլին կամ մեկ այլ մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներով ուղևորափոխադրումների կազմակերպման լիցենզիայի ներդիրով, առանց ներդիրի, կեղծված կամ չգործող ներդիրով մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլ վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Առանց սահմանված տեղում փակցված ներդիրի թեթև մարդատար ավտոմոբիլներով տաքսամոտորային ուղևորափոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

3. Ուղևորի պահանջով մարդատար-տաքսու վարորդի կողմից փոխադրավարձի վճարումը հավաստող փաստաթղթի չտրամադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վարորդի նկատմամբ տասը հազար դրամի չափով:

4. Մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով երթևեկության համար թույլատրելի ոչ ամենակարճ ուղեգծով (եթե ուղևորն այլ ուղեգծով երթևեկելու ցանկություն չի հայտնել) փոխադրումն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

5. Կազմակերպության, ֆիզիկական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից առանց մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով փոխադրումների կազմակերպման լիցենզիայի մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով փոխադրում իրականացնելը կամ թեթև մարդատար ավտոմոբիլը օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներով կահավորելը (բացառությամբ մարդատար տաքսի ավտոմոբիլով փոխադրումների կազմակերպման լիցենզիա ստանալու համար լիցենզավորող մարմին ներկայացված հայտի առկայության դեպքերի)

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Առանց սակաչափիչի (տաքսամետրի) կամ անսարք կամ չստուգաչափված սակաչափիչով մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով փոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսանհինգ հազար դրամի չափով:

7. Առանց տարբերանշանների (տանիքին՝ «ՏԱՔՍԻ» գրառմամբ կամ շախմատաձև դեղին և սև տարբերանշանի կամ տաքսի-ծառայություն մատուցող կազմակերպության և տվյալ տրանսպորտային միջոցի վարորդի կամ անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի մասին տեղեկատվության) գնացուցակի մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով փոխադրումներ իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:8. Առանց ներդիրի մեջ համապատասխան նշում կատարված սակաչափիչով մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլով ուղևորափոխադրում իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

9. Չլիցենզավորված կազմակերպություններին, անհատ ձեռնարկատերերին կամ ֆիզիկական անձի մարդատար տաքսի ավտոմոբիլներով փոխադրումների կազմակերպման համար պատվերների կազմակերպումը, այդ թվում՝ էլեկտրոնային եղանակով՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Երկդռնանի (չհաշված բեռնախցիկի դուռը), աջակողմյան ղեկային տեղաբաշխմամբ կամ ձեռքի միջոցով արգելակային կառավարմամբ թեթև մարդատար ավտոմոբիլներով տաքսամոտորային փոխադրումների կազմակերպումը (իրականացումը)

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Սույն հոդվածի 1-10-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

12. Սույն հոդվածում սահմանված դեպքերում առանց մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլներով ուղևորափոխադրումների կազմակերպման լիցենզիայի ուղևորափոխադրումներ կատարելիս վարչական պատասխանատվության ենթարկվում է տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի սեփականատերը, եթե վարչական վարույթի շրջանակում չի պարզվում տվյալ վարչական իրավախախտումը կատարած անձի ինքնությունը:

Հոդված 450. Ավտոմոբիլային տրանսպորտով փոխադրումների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները չկատարելը

1. Սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազով աշխատող ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային տրանսպորտը առանց տրանսպորտային միջոցի դիմապակու վրա փակցված՝ ավտոտրանսպորտային միջոցի վրա տեղադրված բալոնների հերթական վկայագրման ժամկետը նշող կտրոնի կամ ժամկետանց կտրոնով շահագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ավտոմոբիլային տրանսպորտի շարժական կազմի տեխնիկական շահագործման վերաբերյալ օրենսդրության պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

3. Տեխնիկական զննություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից առանց տեխնիկական զննություն անցնելու կամ տեխնիկական անսարքություն ունեցող տրանսպորտային միջոցին տեխնիկական զննության կտրոն տալը, եթե այդ

անսարքության առկայությունը տեխնիկական զննության կտրոն տալը մերժելու օրենսդրությամբ նախատեսված հիմք է՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում՝ տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության ժամանակ անսարք արատորոշման սարքավորումներով տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական զննություն անցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում՝ տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության ժամանակ արգելակային համակարգի ստուգման համար նախատեսված հոլովակային ստենդի տրանսպորտային միջոցի սռնու վրա ընկնող առավելագույն զանգվածի գերազանցումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում՝ տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության աշխատանքները սահմանված ծավալով չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից տեխնիկական զննության անցկացման գործունեության նկատմամբ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետական վերահսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից պարտադիր կատարման ցուցումները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված անվտանգության տեխնիկայի կանոնների խախտումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

9. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում՝ առանց տեխնիկական զննություն անցնելու համար սահմանված փաստաթղթերի կամ անհամապատասխան անդորրագրերի առկայությամբ տրանսպորտային միջոցի տեխնիկական զննություն անցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում՝ Հայաստանի Հանրապետությունում տրանսպորտային միջոցների պարտադիր տեխնիկական զննության փաստաթղթի (կտրոնի) պահպանման, հաշվառման, բացթողման կամ օգտագործման կարգը խախտելը, որի արդյունքում սահմանված կարգով ստացված և առկա կտրոնների անհամապատասխանություն է հայտնաբերվում՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով յուրաքանչյուր պակաս կտրոնի համար:

11. Օրենսդրությանը համապատասխան լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատերերի արտադրական բազայում տեխնիկական զննություն անցած տրանսպորտային միջոցի հաշվառման փաստաթղթում նշված բոլոր տվյալները օրենսդրությամբ

սահմանված սերվերին առցանց համակարգով՝ գրանցամատյանի տեսքով անմիջապես (բացառությամբ կապի խափանման դեպքում) չտրամադրելը կամ թերի տամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

12. Սույն հոդվածի 1-11րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով

Հոդված 451. Չթույլատրված անձի քարշակներով (լոկոմոտիվներով) երթևեկելը և չվացուցակով չնախատեսված տեղերում գնացքը կանգնեցնելը՝

1. Չթույլատրված անձի քարշակներով (լոկոմոտիվներով) երթևեկելը կամ չվացուցակով չնախատեսված տեղերում (այդ թվում՝ ուղևորների պահանջով) գնացքը կանգնեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 452. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհները ոռոգման առուներով, կապի, էլեկտրականության գծերով, խողովակաշարերով կամ այլ հաղորդակցուղիներով, ավտոմոբիլային ճանապարհներով կամ երկաթուղային գծերով հատման կամ ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտում կամ պաշտպանական գոտում հաղորդակցուղիների կամ երկաթուղային գծերի տեղադրման կամ վերատեղադրման կարգը խախտելը

1. Առանց պետական ճանապարհային մարմնի հետ համաձայնեցնելու ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհները ոռոգման առուներով, կապի, էլեկտրականության գծերով, խողովակաշարերով կամ այլ հաղորդակցուղիներով, ավտոմոբիլային ճանապարհներով կամ երկաթուղային գծերով հատման կամ ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտում կամ պաշտպանական գոտում հաղորդակցուղիների կամ երկաթուղային գծերի տեղադրման կամ վերատեղադրման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհի հողային պաստառի վրայով, բացի ճանապարհային տեխնոլոգիական կապից և լուսավորումից որևէ հաղորդակցուղու տեղադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հիսուն հազար դրանի չափով, իսկ հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհները ոռոգման առուներով, կապի, էլեկտրականության գծերով, խողովակաշարերով կամ այլ հաղորդակցուղիներով, ավտոմոբիլային ճանապարհներով կամ երկաթուղային գծերով հատման, օտարման շերտում դրանց տեղադրման կամ վերատեղադրման Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգի կամ տեխնիկական պայմանների խախտումը, բացառությամբ սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով, հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

4.Սույն հոդվածով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 453. Երկաթուղու օտարման շերտի օգտագործման կարգը խախտելը

1. Երկաթուղու օտարման շերտի սահմաններում շենք-շինությունների կառուցումը, տեղադրումը կամ բազմամյա տնկարկների (արհեստական ծառերի) տեղակայումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Երկաթուղու օտարման շերտի սահմաններում անտառային զանգվածներին հարող վայրերում ցցաչոր ծառերի, թփերի կամ գետնին ընկած չորացած ծառերի ոստերի, խշուրների, հատված մնացորդների կամ այլ դյուրավառ նյութերի կուտակումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Երկաթուղու օտարման շերտի սահմաններում գյուղատնտեսական նշանակության հողերին հարող վայրերում մոլախոտային կամ փայտաթփային բուսականության կուտակումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

4. Երկաթուղիները հաղորդակցուղիներով հատման կամ երկաթուղիների օտարման շերտում հաղորդակցուղիների տեղադրման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային տրանսպորտի կառավարչի կամ ոչ ընդհանուր օգտագործման երկաթուղային գծերի սեփականատիրոջ կողմից խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 454. Երկաթուղու պաշտպանական գոտու օգտագործման կարգի խախտումը

1. Երկաթուղու պաշտպանական գոտու սահմաններում Կառավարության սահմանած նորմերի խախտմամբ շենք-շինությունների կամ ժամանակավոր ճանապարհների կառուցումը կամ տեղադրումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Երկաթուղու պաշտպանական գոտու սահմաններում ծառաթփուտային բուսականության հատումը կամ ճիմե ծածկույթի հեռացումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Երկաթուղու պաշտպանական գոտու սահմաններում այնպիսի աշխատանքների կատարումը, որոնց հետևանքով պաշտպանական գոտիների հողերում կարող են առաջանալ հիդրոլոգիական ռեժիմի անբարենպաստ փոփոխություններ կամ ռելիեֆի տարրերի կայունության խախտում (սողանքներ, լանջերի փլվածքներ, ձորակներ, լճակներ կամ հողերի ճահճացում)՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Երկաթուղու պաշտպանական գոտիների սահմանները կամ կիրառվող սահմանափակումները ցույց տվող նշաններ չտեղադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 455. Երկաթուղային և ավտոմոբիլային տրանսպորտում բեռների անվթարությունն ապահովելու կանոնները խախտելը

1. Շարժակազմը, բեռնարկղերը կամ բեռներ փոխադրելու համար նախատեսված մյուս տրանսպորտային միջոցները, ինչպես նաև փոխադրական հարմարանքները վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Բեռնատար վագոնների, ավտոմեքենաների, ավտոմեքենաների կցասայլերի, բեռնարկղերի կամ բեռների այլ զետեղարանների կապարակնիքներն կամ փակիչ հարմարանքները վնասելը, դրանցից կապարակնիքները պոկելը, բեռների առանձին տեղերը, դրանց փաթեթավորումը, ծրարները, բեռնաբակերի, երկաթուղային կայարանների, բեռնատար ավտոմեքենաների կայարանների, բեռնարկղերի կետերի (հրապարակների) կամ բեռների փոխադրումների հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար օգտագործվող պահեստների ցանկապատերը վնասելը, ինչպես նաև առանց պատշաճ թույլտվության բեռնաբակերի, բեռնարկղերի կետերի (հրապարակների) կամ նշված պահեստների տարածքում գտնվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից վաթսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 456. Օդային տրանսպորտով բեռների փոխադրման անվթարության ապահովմանն ուղղված կանոնները խախտելը

1. Բեռների առանձին տեղերը, դրանց փաթեթավորումը, ծրարները, օդային տրանսպորտով բեռների փոխադրումների հետ կապված գործառնություններ կատարելու համար օգտագործվող պահեստների ցանկապատերը կամ բեռնարկղերի կապարակնիքները կամ փակիչ հարմարանքները վնասելը կամ կապարակնիքները պոկելը, վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Բեռնարկղերը կամ օդային տրանսպորտով բեռների փոխադրման համար նախատեսված տրանսպորտային միջոցները վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 457. Ճանապարհները, երկաթուղային գծանցները և ճանապարհի այլ ինժեներական կառույցները վնասելը, առանց համապատասխան թույլտվության ճանապարհների հետ հատումներ բացելը, երթևեկելի մասը սահմանափակելը, ճանապարհային նշաններ ինքնակամ տեղադրելը և ապամոնտաժելը

1. Ճանապարհները, երկաթուղային գծանցները, ճանապարհի այլ ինժեներական կառույցները կամ ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման տեխնիկական միջոցները վնասելը, փակելը, հանելը կամ տեղադրելը, ինչպես նաև ճանապարհային երթևեկության համար խոչընդոտներ ստեղծելը (այդ թվում՝ ճանապարհի ծածկույթը աղտոտելու, առանց համապատասխան թույլտվության ճանապարհի վրա բացօթյա առևտուր իրականացնելու կամ շինարարական նյութեր կամ այլ իրեր կամ առարկաներ ճանապարհին թողնելու միջոցով)՝

առաջացնում են տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Առանց համապատասխան թույլտվության կամ իրավասու մարմինների հետ համաձայնեցման՝ ճանապարհի վրա շինարարական աշխատանքներ կատարելը, ինչպես նաև ճանապարհների հետ հատումներ բացելը՝

առաջացնում են տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված արարքը կատարելը, եթե դրանք խոչընդոտում են վարորդների կողմից լուսացույցները, ճանապարհային նշանները կամ երթևեկության կարգավորման այլ տեխնիկական միջոցները տեսնելուն՝

առաջացնում են տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Ինքնակամ ճանապարհային նշաններ (այդ թվում՝ ինքնաշեն) տեղադրելը կամ ապամոնտաժելը, ինչպես նաև ինքնակամ գծանշումներ կատարելը կամ դրանք փոփոխելը՝

առաջացնում են տուգանք հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Առանց համապատասխան թույլտվության կանգնակների, արգելապատնեշների կամ այլ պարագաների միջոցով երթևեկելի մասը սահմանափակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

Հոդված 458. Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտի պահպանության կանոնները խախտելը

1. Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտը վարելը, նրա վրա խոտ հնձելը, տնկիները կտրելը կամ վնասելը, ճիմահողը վերցնելը, հողը դուրս հանելը, կոյուղու, արդյունաբերական, մելիորատիվ ջրերը կամ կեղտաջրերը բաց թողնելը ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտերի ջրատար կառուցվածքներ կամ հողափոսեր՝ առանց ճանապարհային մարմինների հետ համաձայնեցնելու՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտի սահմաններում կատարվող աշխատանքների հետևանքով վնասված ճանապարհի հողապաստառը, ճանապարհային կահավորանքը, տեխնոլոգիական կապը կամ կանաչ տնկիները չվերականգնելը կամ ավելորդ հողը, աղբը, չօգտագործված նյութերը կամ կառուցվածքները չհեռացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով, հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 459. Ավտոմոբիլային ճանապարհների և ճանապարհային կառուցվածքների պահպանության կանոնները հողօգտագործողների կողմից խախտելը

1. Ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտին սահմանակից հողամասերն օգտագործողների կողմից ընդհանուր օգտագործման պետական կամ հանրապետական նշանակության ճանապարհների վրա գտնվող բնակավայրերի շրջաններում հետիոտնի արահետները կամ անցման կամրջակները նրանց ամրացված հողամասերի սահմաններում կառուցելու, նորոգելու կամ կանոնավոր կերպով մաքրելու պարտականությունները խախտելը, ինչպես նաև նրանց ամրացված հողամասերից դեպի ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներ տանող ելքատեղերը կամ մերձատար ուղիները՝ ներառյալ անցման կամրջակները, տեխնիկապես սարքին կամ մաքուր վիճակում պահելու պարտականությունները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

Հոդված 460. Ճանապարհների, երկաթուղային գծանցների և ճանապարհային մյուս կառույցների անվտանգության և շահագործման կանոնները խախտելը

1. Ճանապարհները, երկաթուղագծերի անցատեղերը կամ ճանապարհային մյուս կառուցվածքները երթևեկության համար անվտանգ վիճակում պահելու կանոնները խախտելը կամ երթևեկությունը ճանապարհների առանձին տեղամասերում ժամանակին արգելելու կամ սահմանափակելու համար միջոցներ չձեռնարկելը, երբ դրանցից օգտվելը սպառնում է երթևեկության անվտանգությանը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 461. Մայրուղային խողովակաշարերը, էլեկտրական ցանցերը վնասելը և դրանց շահագործման (պահպանության) կամ շինարարության (նախագծման) կանոնները խախտելը

1. Մայրուղային նավթամթերատարները, գազատարները, այլ մայրուղային խողովակաշարերը կամ 1000 վոլտ և բարձր լարման էլեկտրական ցանցերը դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը կամ դրանց շահագործման (պահպանության) կամ շինարարության (նախագծման) կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով, պատասխանատու անձի նկատմամբ՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 462. Ռադիոկայանքների տեղակայումը և շահագործումը առանց գրանցման կամ առանց թույլտվության

1. Առանց գրանցման կամ առանց թույլտվության (այն դեպքերում, երբ դա պահանջվում է) ռադիոտրանսլյացիոն հանգույցի տեղակայումն ու շահագործումը, անկախ նրա հզորությունից՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Առանց գրանցման կամ առանց թույլտվության (այն դեպքում, երբ դա պահանջվում է) ռադիոտրանսլյացիոն կետի տեղակայումն ու շահագործումը, անկախ այն ռադիոտրանսլյացիոն հանգույցի գերատեսչական պատկանելությունից, որից նա տեղակայված է՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 463. Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների շահագործման, ռադիոհաճախականությունների օգտագործման կանոնները կամ ռադիոճառագայթման և արդյունաբերական թույլատրելի ռադիոխանգարումների նորմերը խախտելը

1. Ռադիոէլեկտրոնային միջոցների շահագործման, ռադիոհաճախականությունների օգտագործման կանոնները կամ ռադիոճառագայթման և արդյունաբերական թույլատրելի ռադիոխանգարումների նորմերը խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի 394-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

2. Իրավաբանական անձի, կազմակերպությունների պատասխանատու անձի կամ ֆիզիկական անձի կողմից ռադիոէլեկտրոնային միջոցներն ու բարձր հաճախականության

սարքավորումները, ինչպես նաև դրանց հետ կապված փաստաթղթերը լիազորված մարմնի ներկայացուցիչներին ստուգման համար ներկայացնելուց հրաժարվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով

Հոդված 464. Ավտոմատ-հեռախոսները, հեռախոսախցիկները, դրամ մանրող սարքերը, փոստային ավտոմատները, աբոնենտային պահարանները և սարքերը վնասելը, հեռախոսացանցին ինքնագլուխ միանալը

1. Ավտոմատ-հեռախոսները, հեռախոսախցիկները, դրամ մանրող սարքերը, փոստային ավտոմատները, աբոնենտային պահարանները կամ աբոնենտային սարքերը վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամից հինգ հազար դրամի չափով:

2. Հեռախոսները կամ լրացուցիչ սարքերը ինքնագլուխ հեռախոսացանցին միացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

Հոդված 465. Թրթուրավոր կամ այլ մետաղական օղագոտի ունեցող անիվներով մեքենաներով և մեխանիզմներով Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներով երթևեկելը

1. Թրթուրավոր կամ այլ մետաղական օղագոտի ունեցող անիվներով մեքենաներով կամ մեխանիզմներով ասֆալտբետոնե կամ սև խճային կամ կոպճային ծածկով (կատարելագործված ծածկով) ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներով երթևեկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 466. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներից օգտվելու կարգը խախտելը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների կողային առուները ոռոգման նպատակով օգտագործելը, երթևեկամասի կամ կողնակների վրա կողմնակի առարկաներ թողնելը, տրանսպորտային միջոցները ճանապարհից չնախատեսված հատվածներում դուրս բերելը կամ ճանապարհ մտցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ քառասուն հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ քսան հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների ինժեներական շինությունները (երթևեկելի մասը, կողնակները, մայթերը, հետիոտնաուղիները, հեծանվաուղիները, կամուրջները, ավտոտաղավարները կամ այլ կառույցները, ճանապարհային նշանները, լուսավորող սարքավորումները, պարսպումները, կանաչ տնկիները) դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ վնասելը կամ աղտոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների երթևեկելի մասով և բաժանարար գոտիով անասուններ քշելը կամ ճանապարհի պաշտպանական գոտում դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ առանց մշտական հսկողության անասուն արածեցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

4. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների օտարման շերտում ինքնակամ պլակատներ, ցուցանակներ, ազդագրեր կամ այլ առարկաներ տեղակայելը, որոնք չեն պարունակում ճանապարհային նշանների տարրեր կամ պարունակում են գովազդի տարրեր՝

առաջացնում է՝ նախազգուշացում:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է՝ տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով յոթանասուն հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական և մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 467. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներով ծանրաքաշ և մեծ եզրաչափերով տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներով ծանրաքաշ կամ մեծ եզրաչափերով տրանսպորտային միջոցների երթևեկելը՝ առանց այդ ճանապարհների տնօրինողի թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Հայաստանի Հանրապետության ավտոմոբիլային ճանապարհներով 40 տոննան, իսկ 40 ֆուտանոց ԻՍՕ ստանդարտի բեռնարկղեր փոխադրող տրանսպորտային միջոցների դեպքում՝ 44 տոննան ընդհանուր զանգվածը գերազանցող ծանրաքաշ բեռնատար տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը՝ առանց փոխադրումների իրականացման հատուկ թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր տոննայի համար երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Հայաստանի Հանրապետության ավտոմոբիլային ճանապարհներով մեկ սռնու վրա ընկնող բեռնվածքը 11.5 տոննան գերազանցող ծանրաքաշ տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը առանց փոխադրումների իրականացման հատուկ թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ ավել յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 468. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին կառուցվածքների տեղաբաշխումը, կողնակների վրա ապրանքներ վաճառելը, մարզական և հրապարակային միջոցառումների անցկացումը, տրանսպորտային միջոցների մուտքերի ու ելքերի կառուցումը, կանաչապատումն ու լուսավորումը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին առանց դրանց տնօրինողների թույլտվության և ոստիկանության համաձայնության մարզական, հրապարակային միջոցառումների անցկացումը, կանաչապատումը կամ լուսավորումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին առանց դրանց տնօրինողների թույլտվության և ոստիկանության համաձայնության, տրանսպորտային միջոցների մուտքերի ու ելքերի կառուցումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին առանց դրանց տնօրինողների թույլտվության և ոստիկանության համաձայնության կրպակների, տաղավարների կամ այլ կառուցվածքների տեղաբաշխումը կամ կողնակների վրա ապրանքներ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իսկ հանրապետական կամ մարզային նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների մասով՝ հարյուր հազար դրամի չափով::

Հոդված 469. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներից օգտվելու վարձը չվճարելը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներով ծանրաքարշ կամ մեծ եզրաչափերով տրանսպորտային միջոցներով կամ այլ պետություններում գրանցված տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելու համար օրենքով սահմանված վճարը չվճարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 470. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին նորմաներից պակաս հեռավորության վրա բնակավայրերի, շենքերի և կառուցվածքների շինարարությունը և նախագծումը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհներին, առանց դրանց տնօրինողների թույլտվության և ոստիկանության համաձայնության, ճանապարհային երթևեկության անվտանգությունն ապահովելու կամ ճանապարհների հեռանկարային շինարարության համար պայմաններ ստեղծելու նպատակով նորմաներից պակաս հեռավորության վրա բնակավայրերի, շենքերի կամ կառուցվածքների շինարարությունը կամ նախագծումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ տասը հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 471. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների պաշտպանական գոտիների օգտագործման կարգը խախտելը, պաշտպանական գոտիների հողի սեփականատերերի և հողօգտագործողների կողմից իրենց պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների պաշտպանական գոտիներում, առանց դրանց տնօրինողների, ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասով նաև ոստիկանության հետ համաձայնեցնելու, շենքեր, կառույցներ, ինժեներական հաղորդակցումներ կառուցելը, լեռնահետազոտական կամ արդյունահանման աշխատանքներ կատարելը կամ անտառահատում կամ հողածածկույթը վնասող աշխատանքներ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների պաշտպանական գոտիներում, առանց դրանց տնօրինողների, ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասով նաև ոստիկանության հետ համաձայնեցնելու, այնպիսի աշխատանքների իրականացումը, որոնց հետևանքով դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ պաշտպանական

գոտիների հողերում կարող են առաջանալ հիդրոլոգիական ռեժիմի անբարենպաստ փոփոխություններ կամ ռելիեֆի տարրերի կայունության խախտում՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհների պաշտպանական գոտիների հողի սեփականատերերի կամ հողօգտագործողների կողմից իրենց պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 472. Փոստային կապի բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1.Փոստային կապի ունիվերսալ ծառայություններ մատուցող անձի կողմից փոստային կապի ունիվերսալ ծառայությունների մատուցման սակագների կիրառման՝ «Փոստային կապի մասին» օրենքով սահմանված պահանջը չկատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամից չորս միլիոն դրամ գումարի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից փոստային կապի բնագավառում օրենսդրության համաձայն ընդունված կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտով սահմանված պահանջը չկատարելը կամ կամ ոչ պատշաճ կատարելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի այլ մասերով կամ սույն օրենսգրքի այլ հոդվածներով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված անձի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն դրամից երեք միլիոն դրամ գումարի չափով:

5. Սույն հոդվածի 1-4-րդ մասերի իմաստով կարգավորող հանձնաժողով է համարվում «Փոստային կապի մասին» օրենքով սահմանված կարգավորող հանձնաժողովը:

6. Փոստային կամ սուրհանդակային կապի օպերատորի կողմից առանց հատուկ տարբերանշանի տրանսպորտային միջոցով փոստային կապի կամ սուրհանդակային կապի ծառայությունների մատուցումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

7. Փոստային կամ սուրհանդակային կապի օպերատորի կողմից նամակագրական թղթակցության՝ փոստարկղերից հավաքման հաճախականության և փոստային առաքանիների անցման, դրամական միջոցների փոստային փոխադրությունների իրականացման հսկիչ ժամկետների խախտումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Փոստային կապի կամ սուրհանդակային կապի օպերատորի կողմից փոստային կապի կամ սուրհանդակային կապի ծառայությունների սակագների, փոստային առաքանու առաքման ժամկետների, աշխատանքի ռեժիմի վերաբերյալ մատչելի տեղեկատվություն դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

9. Փոստային կամ սուրհանդակային կապի օպերատորի կողմից փոստային կապի կամ սուրհանդակային կապի գաղտնիության պահանջի խախտումը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Փոստային կամ սուրհանդակային կապի օպերատորի կողմից փոստային առաքանու մշակման և դրամական միջոցների պահպանման համար նախատեսված շինությունները պաշտպանական և հակահրդեհային միջոցներով չկահավորելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 473. Ինկասացիոն կազմակերպության կողմից օգտագործվող ավտոտրանսպորտային միջոցներին ներկայացվող պահանջները խախտելը

1. Ինկասացիոն կազմակերպության կողմից կանխիկ դրամի ինկասացիա իրականացնելու համար սահմանված նվազագույն զրահապատման չափանիշներին համապատասխանող ավտոտրանսպորտային միջոց չապահովելը կամ մեքենաները սահմանված կարգով չկահավորելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 42.
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ԴԵՄ ՈՒՂՂՎԱԾ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 474. Հրազենի կիրառման կարգի խախտմամբ կրակելը

1. Հրազենի կիրառման կարգի խախտմամբ կրակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Հոդված 475. Ծխախոտային արտադրատեսակի կամ ոգելից խմիչքների իրացման կանոնները խախտելը

1. Ծխախոտային արտադրատեսակի կամ ոգելից (ալկոհոլային) խմիչքների իրացման կանոնների խախտումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Տասնութ տարին չլրացած անձի ծխախոտ կամ ոգելից (ալկոհոլային) խմիչքներ վաճառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից վաթսուն հազար դրամի չափով:

3. Տասնութ տարին չլրացած անձի ծխախոտի կամ ոգելից (ալկոհոլային) խմիչքների վաճառքի մեջ ներգրավելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 476. Ծխելն արգելող կանոնները և ծխախոտի օգտագործման սահմանափակումները խախտելը

1. Ծխելն արգելված տարածքներում, այդ թվում՝ օդակայաններում, ավտոբուսի կամ գնացքի կայարաններում, ինչպես նաև հիմնարկների, կազմակերպությունների շենքերի տարածքներում ծխելը, բացառությամբ ծխելու համար առանձնացված հատուկ տարածքների՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամի չափով:

2. Հիմնարկի կամ կազմակերպության ղեկավարի կողմից փակ աշխատանքային տարածքներում ծխախոտի գործածության համար օրենքով սահմանված պայմաններ չստեղծելը կամ ծխելու համար հատկացված տարածքի վերաբերյալ տեսանելի վայրում հայտարարություն չփակցնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից քառասուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 477. Հասարակական վայրում ոգելից խմիչքներ օգտագործելը

1. Ոգելից (ալկոհոլային) խմիչքներ օգտագործելը հասարակական վայրում, բացառությամբ ոգելից (ալկոհոլային) խմիչքների իրացման թույլտվություն ունեցող հանրային սննդի օբյեկտների՝

առաջացնում է տուգանք՝ տաս հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 478. Անչափահասին ոչ սթափ վիճակի հասցնելը

1. Անչափահասին ոչ սթափ վիճակի հասցնելը՝ ոգելից (ալկոհոլային) խմիչք վաճառելու կամ առաջարկելու եղանակով կամ դրա օգտագործմանն որևէ կերպ հակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 479. Մոլեխաղեր կազմակերպելը

1. Դրամով, առարկաներով կամ այլ արժեքներով մոլեխաղերով զբաղվելը կամ սպորտային կամ այլ մրցումներում մասնավոր անձի կողմից խաղագումար ընդունելը, եթե առկա չէ համապատասխան գործունեության թույլտվությունը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով՝ վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

3. Մոլեխաղեր կազմակերպելն առանց համապատասխան թույլտվության՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, վարչական իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող առարկայի կամ գույքի բռնագրավմամբ:

Հոդված 480. Պոռնկությամբ զբաղվելը կամ այդ ծառայությունից օգտվելը

1. Պոռնկությամբ զբաղվելը կամ այդ ծառայությունից օգտվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից յոթանասուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 481. Լռությունը խախտելը

1. Գիշերային ժամերին (ժամը 23.00-ից 7.00-ն) բնակելի շենքերի բնակարաններում կամ մուտքերում կամ բնակելի տարածություններում, փողոցներում կամ այլ հասարակական վայրերում լռությունը խախտելը, այդ թվում՝ բարձրաձայն երգելը, նվագելը, ձայնային ազդանշաններ տալը կամ աղմուկով ուղեկցվող աշխատանքներ կատարելը, եթե դրանք կապված չեն անհետաձգելի անհրաժեշտության հետ՝

առաջացնում տուգանք՝ ֆիզիկական անձի համար՝ քսան հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի համար՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Գիշերային ժամերին հրագործական արտադրատեսակներ օգտագործելը՝ բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի համար՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի համար՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Առևտրի և ծառայությունների բնագավառում, այդ թվում՝ հանրային սննդի օբյեկտների (ռեստորաններ, սրճարաններ, բարեր եւ խոհարարական արտադրանքի պատրաստման եւ իրացման այլ օբյեկտներ), ինչպես նաեւ սահմանափակման ենթակա ծառայության օբյեկտների (կարաոկե, դիսկոտեկ, հեստապարային ակումբ, բաղնիք, շոգեբաղնիք, սաունա) բնագավառում ծառայություններ մատուցող կամ գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից, ըստ տվյալ առեւտրի եւ ծառայությունների օբյեկտի գտնվելու վայրի համայնքի ավագանու կողմից սահմանված ժամերին (22.00-ից մինչեւ 7.00-ն, 23.00-ից մինչեւ 7.00-ն եւ 24.00-ից մինչեւ 7.00-ն) լռությունը կամ գիշերային անդորրը չապահովելը՝առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի համար՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի համար՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուագանք՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 482. Հավաքներ անցկացնելու սահմանված կարգը խախտելը

1. Առանց համայնքի ղեկավարին օրենքով սահմանված կարգով իրազեկելու կամ իրազեկման պայմանների խախտմամբ հավաք անցկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի կամ ղեկավարի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Օրենքով սահմանված ժամկետում իրազեկման մեջ նշված տվյալների փոփոխությունների մասին համայնքի ղեկավարին չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Հավաքը Հանրապետության Նախագահի, Ազգային ժողովի, Կառավարության նստավայրերի, դատախազությունների, դատարանների կամ քրեակատարողական հիմնարկների բնականոն գործունեությանը սպառնացող հեռավորության վրա չանցկացնելու վերաբերյալ համայնքի ղեկավարի կամ ոստիկանության ներկայացուցչի պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Հավաքը «Հայաստանի ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ-ի կամ գազի ստորգետնյա պահեստարանների կամ դրանց սպասարկման կառույցների կամ «Օրբիտա 2» վերգետնյա արբանյակային կայանի անվտանգությանը սպառնացող հեռավորության վրա չանցկացնելու վերաբերյալ համայնքի ղեկավարի կամ ոստիկանության ներկայացուցչի պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Համայնքի ղեկավարի՝ հավաքը սահմանափակումներով անցկացնելու մասին որոշումը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի կամ ղեկավարի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Համայնքի ղեկավարի՝ հավաքն արգելելու մասին որոշումը չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի կամ ղեկավարի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Համայքի ղեկավարի և հավաքի կազմակերպչի միջև հավաքի անցկացման ժամանակի, վայրի կամ եղանակի վերաբերյալ համաձայնության պայմանները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

8. Ինքնաբուխ հավաք անցկացնելու մասին ոստիկանությանն անհապաղ չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով;

9. Շտապ հավաքի կազմակերպչի կողմից հավաքն անցկացնելուն ուղղված գործողություններ ձեռնարկելուց առաջ այդ մասին համայնքի ղեկավարին և ոստիկանությանը չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

10. Ինքնաբուխ և շտապ հավաքների անցկացման համար օրենքով սահմանված առավելագույն ժամկետը ավելի քան 1 ժամով գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հավաքի կազմակերպչի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Օրվա որոշակի ժամերին (ժամը 22.00-ից 8.00-ն) բնակելի շինություններին, հիվանդանոցներին, գիշերօթիկ դպրոցներին կամ գիշերելու համար նախատեսված այլ շենքերին հարող տարածքներում հավաքների անցկացումը՝ աղմուկով կամ լուսային ազդանշաններով հանգիստը խանգարելով՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով

12. Հավաքի մասնակցի կողմից օրենքով սահմանված իր պարտականությունները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

13. Հավաքի ղեկավարի կողմից օրենքով սահմանված իր պարտականությունները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

14. Հավաքի կարգադրիչների կողմից տարբերանշաններ չկրելը կամ օրենքով սահմանված պահանջներին չհամապատասխանող տարբերանշաններ կրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

15. Հավաքի կարգադրիչ չհանդիսացող անձի կողմից կարգադրիչի տարբերանշաններ կրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից երեսուն հազար դրամի չափով:

16. Արգելված հավաքին մասնակցելը քարոզելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 483. Հատուկ ծառայությունների ակնհայտ կեղծ կանչը

1. Փրկարարական կամ հրշեջ-փրկարարական ստորաբաժանումների, ոստիկանության, շտապ բուժօգնության կամ մյուս հատուկ ծառայությունների ակնհայտ կեղծ կանչը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 484. Երեխային խնամելու և դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը,ինչպես նաև խնամատար ծնողներին կամ նրանց հոգեզավակին աջակցություն տրամադրելու պարտականությունը չկատարելը կամ խնամատար ընտանիքում երեխայի կյանքի պայմանների վերահսկողությունը չիրականացնելը կամ որդեգրված կամ խնամակալության (հոգաբարձության) հանձնված կամ խնամատար ընտանիքում գտնվող երեխայի խնամքի նկատմամբ վերահսկողության իրականացմանը խոչընդոտելը՝

1. Ծնողի, մանկավարժի կամ այլ անձի կողմից, ում վրա օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դրված է երեխայի խնամքի և դաստիարակության պարտականությունը, երեխային խնամելու և դաստիարակելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը, որը չի հանգեցրել երեխայի առողջության վատթարացման կամ նրա ֆիզիկական կամ հոգեբանական ձևավորման կամ զարգացման խաթարման՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սոցիալական ծառայություններ տրամադրող մարմնի աշխատակցի կողմից խնամատար ծնողներին կամ նրանց հոգեզավակին աջակցություն տրամադրելու պարտականությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

3. Խնամակալության ու հոգաբարձության մարմնի աշխատակցի կողմից խնամատար ծնողներին կամ հոգեզավակին աջակցություն տրամադրելու պարտականությունը չկատարելը կամ պատշաճ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

4.Պետական լիազոր մարմնի աշխատակցի կողմից խնամատար ընտանիքում երեխայի կյանքի պայմանների վերահսկողությունը պատշաճ չիրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամի չափով:

5. Որդեգրողի կողմից որդեգրված կամ խնամակալության (հոգաբարձության) հանձնված կամ խնամատար ընտանիքում գտնվող երեխայի խնամքի նկատմամբ վերահսկողության իրականացմանը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ որդեգրողների կամ խնամակալների (հոգաբարձուի) նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 1-5-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

ԳԼՈՒԽ 43.
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԿԱՐԳԻ ԴԵՄ ՈՏՆՁԳՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 485. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի գույքի, եկամուտների և փոխկապակցված անձի մասին հայտարարագիրը, ինչպես նաև բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ փոխկապակցված անձի գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը դրանք ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձանց կողմից Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի էթիկայի հանձնաժողով սահմանված ժամկետում չներկայացնելը, հայտարարագրի լրացման նկատմամբ ներկայացվող պահանջների կամ ներկայացման կարգի խախտմամբ այն ներկայացնելը կամ հայտարարագրում անզգուշությամբ սխալ կամ ոչ ամբողջական տվյալ ներառելը

1. Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի գույքի, եկամուտների և փոխկապակցված անձի մասին հայտարարագիրը, ինչպես նաև բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի հետ փոխկապակցված անձի գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը (այսուհետ՝ սույն հոդվածում՝ հայտարարագիր) դրանք ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված ժամկետից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Հայտարարագիրը այն ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից հայտարարագրի լրացման կամ ներկայացման կարգի խախտմամբ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված վարչական տույժի կիրառումից հետո 30 օրվա ընթացքում հայտարարագիրը՝ այն ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից հայտարարագրի լրացման կամ ներկայացման կարգի խախտմամբ ներկայացնելը կամ չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Հայտարարագրում այն ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից անզգուշությամբ սխալ կամ ոչ ամբողջական տվյալ ներառելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 486. Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին անհրաժեշտ տեղեկությունները կամ պահանջվող նյութերը չտրամադրելը

1. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների և այլ կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին սահմանված ժամկետում պահանջվող նյութերը, փաստաթղթերը կամ այլ տեղեկություններ չտրամադրելը, բացառությամբ բանկային կամ ապահովագրական գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների, քննարկվող հարցի ուսումնասիրման ընթացքում բացահայտման ենթակա հանգամանքների վերաբերյալ անվճար ուսումնասիրություններ չանցկացնելը և անվճար փորձաքննություններ չկատարելը և դրանց արդյունքները չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազարից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 487. Փաստաթղթեր, տեղեկություններ եւ այլ նյութեր տրամադրելու վերաբերյալ Սահմանադրական դատարանի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը կամ կատարման ժամկետները խախտելը

1. Փաստաթղթեր, տեղեկություններ եւ այլ նյութեր տրամադրելու վերաբերյալ Սահմանադրական դատարանի պահանջները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից մինչեւ հիսնապատիկի չափով, պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից մինչեւ հարյուրապատիկի չափով:

Հոդված 488. Ապաստարանում տեղավորված՝ ընտանիքում բռնության ենթարկված անձի գտնվելու վայրը հրապարակելը

1. «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքով նախատեսված ապաստարանում տեղավորված անձի գտնվելու վայրը հայտնելն այն անձին, որն այդ մասին տեղեկանալու իրավասություն չունի այն անձի կողմից, որն այդ մասին տեղեկացել է իր ծառայողական կամ աշխատանքային պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ՝

առաջացնում է տուգանքի՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 489. Անհետաձգելի միջամտության որոշումը կամ պաշտպանական որոշումը դիտավորությամբ չկատարելը

1. «Ընտանիքում բռնության կանխարգելման, ընտանիքում բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության և ընտանիքում համերաշխության վերականգնման մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 5-րդ կետով, ինչպես նաև 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 6-8-րդ կետերով նախատեսված պահանջները ընտանիքում բռնություն գործադրած անձի կողմից դիտավորությամբ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 490. Ազդարարի կողմից ներկայացված կոռուպցիոն բնույթի դեպքի կամ շահերի բախման կամ էթիկայի կանոնների կամ անհամատեղելիության պահանջների կամ այլ սահմանափակումների կամ հայտարարագրման հետ կապված խախտման կամ հանրային շահերին ուղղված այլ վնասի կամ դրանց սպառնալիքի վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդումը չհաշվառելը, դրա հիման վրա հիմքերի առկայության դեպքում վարույթ չհարուցելը, հարուցված վարույթի գաղտնիությունը չապահովելը, ազդարարին պարզաբանումներ, փաստաթղթեր և դիմումներ ներկայացնելու հնարավորություն չընձեռելը, ազդարարի պահանջով վարույթի ընթացքի և ձեռնարկված միջոցների մասին տեղեկություններ չտրամադրելը, հազորդման իսկությունն ստուգելու, ազդարարին վնասակար գործողություններից պաշտպանելու, ինչպես նաև վնասակար գործողությունների և դրանց հետևանքների վերացման նպատակով միջոցներ չձեռնարկելը

1. Ազդարարի կողմից ներկայացված կոռուպցիոն բնույթի դեպքի կամ շահերի բախման կամ էթիկայի կանոնների կամ անհամատեղելիության պահանջների կամ այլ սահմանափակումների կամ հայտարարագրման հետ կապված խախտման կամ հանրային շահերին ուղղված այլ վնասի կամ դրանց սպառնալիքի վերաբերյալ տեղեկությունների հաղորդումը չհաշվառելը, դրա հիման վրա հիմքերի առկայության դեպքում վարույթ չհարուցելը, հարուցված վարույթի գաղտնիությունը չապահովելը, ազդարարին պարզաբանումներ, փաստաթղթեր և դիմումներ ներկայացնելու հնարավորություն չընձեռելը, ազդարարի պահանջով վարույթի ընթացքի և ձեռնարկված միջոցների մասին տեղեկություններ չտրամադրելը, հաղորդման իսկությունն ստուգելու, ազդարարին վնասակար գործողություններից պաշտպանելու, ինչպես նաև վնասակար գործողությունների և դրանց հետևանքների վերացման նպատակով միջոցներ չձեռնարկելը, եթե արարքը չի պարունակում հանցագործության հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազարից դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ազդարարի անձնական տվյալները մշակելու ընթացքում գաղտնիությունը չապահովելը, եթե տվյալ արարքը չի պարունակում հանցագործության հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 491. Արգելանքի տակ գտնող կամ բռնագրավման ենթակա գույքի նկատմամբ ապօրինի գործողությունները

1. Արգելանքի տակ գտնվող կամ բռնագրավման ենթակա գույքը վատնելը, օտարելը, թաքցնելը կամ ապօրինաբար մեկ ուրիշին հանձնելն այն անձի կողմից, ում այդ գույքը վստահված է եղել, ինչպես նաև վարկատու կազմակերպության ծառայողի կողմից կալանքի տակ գտնվող դրամական միջոցներով ավանդներով բանկային գործառնություններ իրականացնելը, եթե արարքը չի պարունակում հանցագործության հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 492. Արտակարգ դրության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելը

1. Արտակարգ դրության տարածք մուտք գործելու կամ տարածքից դուրս գալու հատուկ ռեժիմը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Արտակարգ դրության ժամանակ ֆինանսատնտեսական գործունեության առանձին տեսակների իրականացման սահմանափակումները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Արտակարգ դրության ժամանակ Կառավարության կողմից սահմանված՝ սննդամթերքի կամ առաջին անհրաժեշտության ապրանքների վաճառքի, ձեռքբերման կամ շրջանառության հատուկ կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Արտակարգ դրության ժամանակ գործադուլների կամ իրավաբանական անձի գործունեությունը կասեցնող կամ դադարեցնող այլ միջոցառումների արգելքը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Արտակարգ դրության ժամանակ տրանսպորտային միջոցների տեղաշարժման սահմանափակումները խախտելը, ինչպես նաև դրանց զննման իրականացմանը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Արտակարգ դրության ժամանակ վտանգավոր արտադրությունների, պայթուցիկ, ռադիոակտիվ, քիմիական և կենսաբանական վտանգավոր նյութեր օգտագործող կազմակերպությունների գործունեության նկատմամբ հատուկ պետական վերահսկողությանը խոչընդոտելը կամ այդ կազմակերպությունների կողմից կասեցված գործունեությունն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Արտակարգ դրության ժամանակ պարետային ժամի սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

8. Զանգվածային լրատվամիջոցների կողմից արտակարգ դրության ժամանակ արգելված հրապարակումների, հաղորդումների թողարկումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

9. Արտակարգ դրության ժամանակ զենքի, ռազմամթերքի, պայթուցիկ կամ թունավոր նյութերի կամ հատուկ միջոցների վաճառքի արգելքը, ինչպես նաև թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, ուժեղ ներգործող նյութեր պարունակող դեղագործական միջոցների կամ պատրաստուկների, էթիլային սպիրտի, ալկոհոլային խմիչքների կամ սպիրտ պարունակող արտադրանքի շրջանառության հատուկ ռեժիմը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 493. Հրդեհային անվտանգության պահանջները խախտելը

1. Հրդեհային անվտանգության պահանջները խախտելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն օրենսգրքով սահմանված այլ վարչական իրավախախտման հատկանիշներ՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսանհինգ հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Պետական հրդեհային հսկողության մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից տրված կարգադրագրերում նշված ժամկետում թույլ տրված հրդեհային անվտանգության պահանջների խախտումները չվերացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով

Հոդված 494. Թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի, դրանց պրեկուրսորների շրջանառության վերաբերյալ հաշվետվությունները և տեղեկությունները ներկայացնելու կարգը խախտելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված՝ թմրամիջոցների և հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի շրջանառության վերաբերյալ հաշվետվությունները կամ թմրամիջոցների կամ հոգեմետ (հոգեներգործուն) նյութերի պրեկուրսորների շրջանառության վերաբերյալ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում լիազոր մարմին չներկայացնելը կամ ոչ լրիվ ծավալով ներկայացնելը կամ ոչ հավաստի տեղեկություն ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 495. Զանգվածային լրատվության միջոցների տարածման կանոնները խախտելը

1. Լրատվական գործունեություն իրականացնողի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված թողարկման տվյալներ չպարունակող զանգվածային լրատվության միջոց տարածելը կամ նյութական կրիչի վրա թողարկված զանգվածային լրատվության միջոց տարածելն առանց օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պարտադիր օրինակներն ըստ պատկանելության ուղարկելու՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

2. Զանգվածային լրատվության միջոցի՝ ֆինանսավորման աղբյուրների թափանցիկությանն ուղղված հաշվետվությունը լրատվական գործունեություն իրականացնողի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հազար դրամից տասը հազար դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 496. Թանկարժեք մետաղների վերաբերյալ օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Պետական մարմինների, պետական հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների կամ 100 տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձի հաշվեկշռում հաշվառված թանկարժեք մետաղների կամ թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից կամ թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի հաշվառման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Պաշտոնատար անձի ի պաշտոնե ստացած թանկարժեք մետաղներից կամ թանկարժեք քարերից պատրաստված նվերների տնօրինման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Թանկարժեք մետաղների զտարկման, բանկային ոսկու կամ ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության, հարգորոշման կամ հարգադրոշման կազմակերպման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով,

5. Ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված կամ թանկարժեք մետաղներով պատված իրերի հարգադրոշումը, թանկարժեք մետաղների համար սահմանված նվազագույն հարգից ցածր հարգ ունեցող թանկարժեք մետաղների հարգադրոշումը կամ դրանց որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի՝ իրացումը, կամ հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեություն իրականացնող անձանց կամ նրանց աշխատակիցներին օրենսդրությամբ ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկում՝ մինչև կասեցման համար հիմք հանդիսացող խախտման պատճառի վերացումը:

6. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի, ջարդոնների կամ նախապատրաստվածքների ներմուծման կամ արտահանման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկում՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով:

7. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հինգ հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 497. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող կրթական և ուսումնական համակարգերում դասավանդումը և դաստիարակությունը գրական հայերենով չիրականացնելը կամ չապահովելը կամ բոլոր միջնակարգ-մասնագիտական, մասնագիտական-տեխնիկական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում հայոց լեզվի պարտադիր ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության պարտադիր քննությունը չապահովելը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող կրթական և ուսումնական համակարգերում դասավանդումը և դաստիարակությունը գրական հայերենով չիրականացնելը կամ միջնակարգ-մասնագիտական, մասնագիտական-տեխնիկական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում հայոց լեզվի պարտադիր ուսուցումը կամ հայոց լեզվի ընդունելության պարտադիր քննությունը չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկուսհարյուր հիսուն հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 498. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հիմնարկների և կազմակերպությունների գործավարությունը հայոց լեզվով վարելը չապահովելը, հրապարակային

գրվածքների, ձևաթղթերի, նամականիշների, կնիքների և փոստային ծրարների, ինչպես նաև պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հիմնարկների և կազմակերպությունների գովազդները ոչ հայերեն ձևավորելը կամ ձևավորման կանոնները խախտելը, հայոց լեզվով ձևավորումը չապահովելը կամ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող արտասահմանյան կազմակերպությունների՝ պետական վերահսկողության ենթակա փաստաթղթերը հայոց լեզվով չզուգակցելը

1. Հայաստանի Հանրապետության պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հիմնարկների կամ կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձևից) գործավարությունը հայոց լեզվով վարելը չապահովելը, կամ հրապարակային գրվածքների, ձևաթղթերի, նամականիշների, կնիքների կամ փոստային ծրարների հայոց լեզվով ձևավորումը չապահովելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի համար՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ յոթանասունհինգ հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործող օտարերկրյա կազմակերպությունների՝ պետական վերահսկողության ենթակա փաստաթղթերը հայոց լեզվով չզուգակցելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

5. Հայաստանի Հանրապետության պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հիմնարկների կամ կազմակերպությունների (անկախ սեփականության ձևից) գովազդները ոչ հայերեն ձևավորելը կամ ձևավորման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 499. Հրապարակային միջոցառումների ժամանակ ոչ հայերեն ելույթների զուգահեռ հայերեն թարգմանությունը չապահովելը, հեռուստառադիոհաղորդումների հեռարձակումը գրական հայերենով չապահովելը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում պաշտոնատար անձանց և սպասարկման առանձին ոլորտներում աշխատող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների գրական հայերենին չտիրապետելը

1. Համագումարներում, նստաշրջաններում, միջազգային խորհրդաժողովներում, ցուցահանդեսներում, փառատոներում, մամուլի ասուլիսներում կամ հրապարակային այլ միջոցառումներում ոչ հայերեն ելույթների զուգահեռ հայերեն թարգմանությունը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

3. Հայաստանի Հանրապետությունում պաշտոնատար անձանց՝ գրական հայերենին չտիրապետելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սպասարկման առանձին ոլորտներում աշխատող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների գրական հայերենին չտիրապետելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5.Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հեռարձակվող հեռուստառադիոհաղորդումների հեռարձակումը, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի, գրական հայերենով չապահովելը կամ առանց հայերեն համաժամանակյա թարգմանությամբ հեռարձակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հիսուն հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 500. Միջազգային կազմակերպությունների մարմիններում հայոց լեզվի գործածման կանոնները խախտելը

1. Միջազգային կազմակերպությունների մարմիններում Հայաստանի Հանրապետությունը ներկայացնող անձի՝ հայոց լեզվով ելույթ չունենալը (բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տվյալ միջազգային կազմակերպության մարմիններում օտար լեզվով պաշտոնական ելույթ ունենալը պարտադիր է)՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 501. Էրոտիկ բնույթի տպագիր հրատարակությունների, տեսաձայներիզների, տեսասկավառակների վաճառքի և վարձույթի կարգը խախտելը

1. էրոտիկ բնույթի տպագիր հրատարակությունների, տեսաձայներիզների կամ տեսասկավառակների վաճառելիս կամ վարձույթ իրականացնելիս դրանց ցուցադրումը բոլորի համար տեսանելի վայրում՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով՝ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով կամ առանց դրա:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով՝ որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից զրկելով՝ մեկից երկու տարի ժամկետով:

Հոդված 502. Կուսակցության ստացած և ծախսած միջոցների մասին հաշվետվություն չներկայացնելը կամ չհրապարակելը, օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը պետական լիազոր մարմնին չտրամադրելը

1. Հաշվետու տարվա ընթացքում կուսակցության ստացած և ծախսած միջոցների մասին հաշվետվությունը լիազոր մարմին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չներկայացնելը կամ չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Կուսակցության հրապարակած կամ լիազոր մարմին ներկայացրած հաշվետվության հավաստիությունը ստուգելու համար լիազոր մարմնի պահանջի դեպքում օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերը սահմանված ժամկետում չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 503. Կուսակցությանը հատկացումները կանխիկ ձևով կատարելը, ինչպես նաև կուսակցությունների կողմից ստացված նվիրատվությունների տնօրինման կարգը խախտելը

1. Կուսակցությանն օրենսդրությամբ սահմանված չափից ավելի դրամական հատկացումներն անկանխիկ ձևով կատարելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

3. Կուսակցությունների կողմից օրենսդրությամբ սահմանված չափից ավելի կամ չթույլատրված նվիրատվությունները պետական բյուջե կամ նվիրատուին փոխանցելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջն օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր քսան հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 504. Առևտրային կամ այլ կազմակերպության ծառայողի, արբիտրի, աուդիտորի, պահառուի, կառավարչի, նոտարի կամ փաստաբանի կողմից ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը, ինչպես նաև իրենց հասանելի տեղեկատվությունն ապօրինի օգտագործելը

1. Հայաստանի Հանրապետության կամ այլ պետության առևտրային կամ այլ կազմակերպության (բացառությամբ՝ Կենտրոնական բանկի կամ նրա կողմից լիցենզավորվող, հաշվառվող, գրանցվող և վերահսկվող կազմակերպության) ծառայողի, արբիտրի, աուդիտորի, պահառուի, կառավարչի, նոտարի կամ փաստաբանի կողմից օրենսդրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը ի վնաս այդ կազմակերպության շահերին օգտագործելը, իր ծառայողական պարտականությունը չկատարելը կամ իր ծառայողական լիազորություններով պայմանավորված ազդեցությունն օգտագործելով՝ իր լիազորություններից չբխող արարք կատարելը, որը խոշոր չափերի չհասնող գույքային վնաս է պատճառել անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2.Առևտրային կամ այլ կազմակերպության (բացառությամբ Կենտրոնական բանկի կամ նրա կողմից լիցենզավորվող, հաշվառվող, գրանցվող և վերահսկվող կազմակերպության) ծառայողի, արբիտրի, աուդիտորի, պահառուի, կառավարչի, նոտարի կամ փաստաբանի կողմից օրենսդրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունների իրականացման կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցության օգտագործման հետևանքով իրեն հայտնի դարձած կամ վստահված տեղեկատվությունն ապօրինի օգտագործելը, որը խոշոր չափերի չհասնող գույքային վնաս է պատճառել անձի, կազմակերպության, հասարակության կամ պետության օրինական շահերին՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 505. Ձենքի գրանցման (վերագրանցման) հաշվառման կարգը խախտելը

1. Ձենքը գրանցման (վերագրանցման) կամ հաշվառման ներկայացնելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ քսան հազար դրամի չափով, տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 506. Բնակչության պետական ռեգիստրին անհատական հաշվառման տվյալները չներկայացնելը

1. Բնակչության պետական ռեգիստրում ընդգրկվելու համար Հայաստանի Հանրապետության բնակչի, ինչպես նաև 16 տարին չլրացած կամ դատարանի վճռով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձի օրինական ներկայացուցչի կողմից օրենքով սահմանված կարգով կամ ժամկետներում համապատասխան տեղական ռեգիստրին մշտական բնակության վայրի (կացարանի) հասցեն, ինչպես նաև օրենքով պահանջվող այլ անհատական հաշվառման տվյալները չտրամադրելը կամ կեղծ տվյալներ տրամադրելը կամ մշտական բնակության վայրը (կացարանը) փոխելիս նոր բնակության վայրի (կացարանի) հասցեն օրենքով սահմանված ժամկետում չհայտնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 507. Անձնագիրը կամ նույնականացման քարտը դիտավորությամբ հրապարակայնորեն ոչնչացնելը և վնասելը, ինչպես նաև ուրիշի անձնագիրը կամ նույնականացման քարտն ապօրինի վերցնելը և գրավ ընդունելը

1. Անձնագիրը կամ նույնականացման քարտը դիտավորությամբ հրապարակայնորեն ոչնչացնելը կամ վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

2. Ուրիշի անձնագիրը կամ նույնականացման քարտն ապօրինի վերցնելը, ինչպես նաև անձնագիրը կամ նույնականացման քարտը գրավ ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 508. Սահմանային շերտ մուտք գործելու սահմանված կարգը խախտելը

1. Սահմանային շերտ մուտք գործելու՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 509. Օտարերկրացիների ինչպես նաև նրանց հրավիրողների և գործատուների կողմից բնակության կամ տեղաշարժի օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը

1. Օտարերկրացիների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունում առանց վավերական արտոնագրի, մուտքի վիզայի, կացության կարգավիճակի կամ անվավեր փաստաթղթերով բնակվելը, առանց մուտքի վիզայի Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվելու օրենսդրությամբ կամ միջազգային պայմանագրով սահմանված ժամկետից ավել մնալը, կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքով տարանցիկ երթևեկության կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Օտարերկրացուն՝ Հայաստանի Հանրապետություն հրավիրողի՝ հրավիրվողի կեցության ծախսերը, այդ թվում՝ նրա հնարավոր բուժօգնության և Հայաստանի Հանրապետությունից մեկնելու ծախսերը հոգալու մասին պարտավորությունը դիտավորությամբ չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Աշխատանքի թույլտվություն չունեցող օտարերկրացուն աշխատանքի ընդունելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 510. Կրոնական կազմակերպության կողմից կանոնադրությամբ չնախատեսված գործունեությամբ զբաղվելը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կրոնական կազմակերպության կողմից իր կանոնադրությամբ չնախատեսված գործունեությամբ զբաղվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 511. Անձնական տվյալների պաշտպանության կանոնները խախտելը

1. Անձնական տվյալների հավաքման, ամրագրման, ձայնագրման, մուտքագրման, համակարգման, կազմակերպման, ուղղման, պահպանման, օգտագործման, վերափոխման, վերականգնման կամ փոխանցման օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Անձնական տվյալների ոչնչացնելու կամ ուղեփակելու օրենսդրությամբ սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Անձնական տվյալներ մշակելու ընթացքում անձնական տվյալների սուբյեկտի կամ անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմնի պահանջով մշակողի կողմից օրենդրությամբ սահմանված տեղեկատվություն չտրամադրելը կամ տրամադրման կարգը խախտելը կամ չտրամադրելու պատճառներն ու հետևանքները չպարզաբանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Անձնական տվյալները մշակողի կողմից անձնական տվյալների պաշտպանության լիազոր մարմնի չծանուցելը կամ ծանուցման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Անձնական տվյալները մշակելու ընթացքում գաղտնագրման միջոցներ չօգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Տեղեկատվական համակարգերում անձնական տվյալները մշակելու անվտանգությունն ապահովելուն ներկայացվող պահանջները, կենսաչափական անձնական տվյալների նյութական կրիչներին կամ տեղեկատվական համակարգերից դուրս այդ անձնական տվյալները պահպանելու տեխնոլոգիաներին ներկայացվող պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Անձնական տվյալները մշակելու հետ առնչվող ծառայողական կամ աշխատանքային պարտականությունները կատարելու ընթացքում կամ դրա ավարտից հետո անձնական տվյալներ մշակողների կամ այլ իրավասու անձի կողմից անձնական տվյալների գաղտնիությունը չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

8. Սույն հոդվածի 1-2-րդ կամ 4-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը կատարած անձն ազատվում է վարչական պատասխանատվությունից, եթե լիազոր մարմնի որոշմամբ սահմանված ժամկետում կամ մինչև վարչական պատասխանատվության ենթարկվելու վերաբերյալ

որոշում կայացնելը վերացրել է իր կողմից թույլ տված խախտումը և լիազոր մարմնին ներկայացրել է ապացույցներ այդ մասին:

Հոդված 512. Մարդու իրավունքների պաշտպանի կամ նրան առընթեր խոշտանգումների կանխարգելման փորձագիտական խորհրդի օրինական պահանջները չկատարելը

1. Մարդու իրավունքների պաշտպանի հարցմանը կամ սահմանված ժամկետներում չպատասխանելը կամ սահմանված ժամկետներում պահանջվող նյութերը չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 513. Տեղեկություն չտրամադրելը կամ ոչ պատշաճ տրամադրելը

1. Օրենքով սահմանված տեղեկությունը պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների կամ հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից ապօրինի չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Պետական մարմնին (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը չտրամադրելը, սահմանված ժամկետում չտրամադրելը կամ ոչ լրիվ կամ աղավաղված տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քառասուն հազար դրամից ութսուն հազար դրամի չափով:

3. Օրենքով սահմանված տեղեկությունը պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական հիմնարկների, բյուջեներից ֆինանսավորվող կազմակերպությունների կամ հանրային նշանակության կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց կողմից չհրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

4. Սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

5. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված514. Ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձի պարտականությունների կատարմանը խոչընդոտելը

1. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստուգում, դիտարկում կամ որևէ այլ եղանակով ուսումնասիրություն իրականացնող պաշտոնատար անձի օրինական պահանջները չկատարելը, տնտեսավարող սուբյեկտի ստուգվող ստորաբաժանում մուտք գործելն արգելելը, ստուգման նպատակներին անմիջականորեն առնչվող փաստաթղթեր, տվյալներ կամ այլ տեղեկություններ նրան չտրամադրելը կամ օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող ստուգումների, դիտարկումների կամ ուսումնասիրությունների ընթացքին այլ կերպ խոչընդոտելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Կապարակնքված կամ այլ կերպ կնքված տարածքների կամ գույքի պահպանությունը չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 515. Վարչական մարմնի կամ դրա պաշտոնատար անձի կողմից տրված օրինական հանձնարարականները և պահանջները չկատարելը, պարտականությունների իրականացմանը և մշտադիտարկմանը (մոնիթորինգին) խոչընդոտելը

1. Իրավասու վարչական մարմնի կամ դրա պաշտոնատար անձի կողմից իր իրավասության սահմաններում տրված օրինական հանձնարարականը (կարգադրագիրը, որոշումը, ցուցումը, հրահանգը) կամ օրինական պահանջը չկատարելը կամ իր գործառույթների կամ պաշտոնեական պարտականությունների (աուդիտ, վերահսկողություն, մշտադիտարկում (մոնիթորինգ) և այլն) իրականացմանը ցանկացած ձևով խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով, իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ յոթանասուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 516. Օրենքով սահմանված կարգին համապատասխան՝ սթափության վիճակը ստուգելու նպատակով զննություն անցնելուց խուսափելը

1.Օրենքով սահմանված կարգին համապատասխան՝ սթափության վիճակը ստուգելու նպատակով զննություն անցնելուց խուսափելը, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 431-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքի՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հիսուն հազար դրամից երկու հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 517. Վարչական վարույթի իրականացմանն ապօրինի միջամտելը

1. Վարչական վարույթի իրականացմանը խոչընդոտելու նպատակով վարչական վարույթ իրականացնող մարմնի գործունեությանն որևէ ձևով ապօրինի միջամտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով և որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու իրավունքից զրկում՝ մինչև երկու տարի ժամկետով:

Հոդված 518. Վարչական վարույթի մասնակցի ներկայանալուն կամ ցուցմունք տալուն խոչընդոտելը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթին մասնակցող անձի՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթն իրականացնող մարմին ներկայանալուն կամ ցուցմունք տալուն խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 519. Վարչական իրավախախտման մասին սուտ մատնությունը

1. Վարչական իրավախախտման մասին սուտ հաղորդում տալը, եթե անձը գործել է գիտակցելով, որ իր տրամադրած հաղորդումը կեղծ է՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 520. Վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցի՝ դաստիարակչական հսկողության չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը

1. Անչափահաս կասկածյալի նկատմամբ վարչական հարկադրանքի օժանդակ միջոցի՝ դաստիարակչական հսկողության չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 521. Ոստիկանության ծառայողին կամ ոստիկանության զորքերի զինծառայողին վիրավորելը

1. Ծառայողական պարտականությունները կատարելիս կամ դրանք կատարելու կապակցությամբ ոստիկանության ծառայողին կամ ոստիկանության զորքերի զինծառայողին հրապարակայնորեն վիրավորելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վաթսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 44.
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 522. Կատարողական վարույթի վերաբերյալ օրենսդրությունը խախտելը

1. Պարտապանի հաշիվների սպասարկում իրականացնող բանկի կամ վարկային այլ կազմակերպության կողմից կատարողական թերթով սահմանված՝ պարտապանից դրամական միջոցներ բռնագանձելու պահանջները չկատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով:

Հոդված 523. Դատարանի լրացուցիչ որոշումն առանց քննարկման թողնելը

1. Պաշտոնատար անձի կողմից դատարանի լրացուցիչ որոշումն առանց քննարկման թողնելը կամ որոշման մեջ նշված խախտումները վերացնելու ուղղությամբ համապատասխան միջոցներ չձեռնարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամ դրամից հարյուր հազար դրամի չափով՝ որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու իրավունքից զրկելով՝ առավելագույնը վեց ամիս ժամկետով կամ առանց դրա:

Հոդված 524. Պրոբացիայի օրենսդրության պահանջները խախտելը

1. Պրոբացիայի ծառայության հարցումներին սահմանված ժամկետներում չպատասխանելը կամ սահմանված ժամկետներում պահանջվող նյութերը չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը՝ վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Պրոբացիայի ծառայության ծանուցագրով սահմանված ժամկետում անհարգելի պատճառով պրոբացիայի ծառայության մարմին չներկայանալը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Պրոբացիայի ծառայողին իրավասու մարմնի որոշմամբ սահմանված վայր մուտքը կամ ելքն արգելելը կամ պրոբացիայի ծառայողի պարտականությունների կատարմանը ցանկացած այլ ձևով խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

6. Պրոբացիայի շահառուի կողմից պրոբացիայի ծառայողի որոշման հիման վրա իր օրգանիզմում ոգելից խմիչքների (ալկոհոլի), թմրամիջոցների, հոգեմետ (հոգեներգործուն), խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութերի առկայության վերաբերյալ հետազոտություն անցնելուց խուսափելը կամ այն անցնելուց հրաժարվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

7. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 45.
ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՒՂՂՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 525. Քվեարկության օրը կամ դրան նախորդող օրը նախընտրական քարոզչություն, հանրաքվեի քվեարկության օրը կամ դրան նախորդող օրը քարոզչություն կատարելը, բարեգործության հետ միաժամանակ նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչություն իրականացնելը

1. Քվեարկության օրը կամ դրան նախորդող օրը հրապարակային ելույթների, հրապարակային միջոցառումների միջոցով նախընտրական քարոզչություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը տպագիր մամուլի, վերգետնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող ռադիոընկերությունների և հեռուստաընկերությունների (այդ թվում՝ արբանյակային հեռարձակման ժամանակ) միջոցով կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ լրատվական գործունեություն իրականացնող անձի նկատմամբ՝ հինգ հարյուր հազար դրամից յոթհարյուր հազար դրամի չափով:

3. Բարեգործության հետ միաժամանակ նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու մեկ միլիոն դրամից երկու միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 526. Տեղամասային ընտրական (հանրաքվեի) հանձնաժողովի անդամի կողմից քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը չստորագրելը, ինչպես նաև ընտրական կամ հանրաքվեի փաստաթղթերի պարկը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում սահմանված կարգով չփակելը

1. Տեղամասային ընտրական կամ հանրաքվեի հանձնաժողովի անդամի կողմից քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը չստորագրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Ընտրական կամ հանրաքվեի փաստաթղթերի պարկը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում սահմանված կարգով չփակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 527. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովին տրամադրվող՝ ընտրողների գրանցում իրականացնող տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող անձի (մասնագետի) կողմից քվեարկության օրն իր լիազորությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

1. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովին տրամադրվող՝ ընտրողների գրանցում իրականացնող տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող անձի (մասնագետի) կողմից քվեարկության օրն իր լիազորությունը չկատարչելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազարից երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 528. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամի կողմից տեղամասային ընտարական հանձնաժողովին տրամադրվող՝ ընտրողների գրանցում իրականացնող տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող անձին փոխարինելուց հրաժարվելը

1. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամի կողմից տեղամասային ընտարական հանձնաժողովին տրամադրվող՝ ընտրողների գրանցում իրականացնող տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող անձին փոխարինելուց հրաժարվելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազարից մինչև երեք հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 529. Թեկնածուի (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչական նախաձեռնության կողմից հիմնադրամ չբացելը, հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիր չներկայացնելը

1. Թեկնածուի (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչական նախաձեռնության կողմից հիմնադրամ չբացելը, երբ դրա բացելը օրենքով սահմանված պարտականություն է, ինչպես նաև հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագիր չներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 530. Թեկնածուների (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից ընտրողներին դրամ, սննդամթերք, արժեթղթեր, ապրանքներ տալը (խոստանալը) կամ ծառայություններ մատուցելը (խոստանալը)

1. Նախընտրական քարոզչության ժամանակ, ինչպես նաև քվեարկության նախորդ և քվեարկության օրը թեկնածուների, կուսակցությունների (կուսակցության կամ կուսակցությունների դաշինքի) կողմից անձամբ կամ նրանց անունից որևէ այլ եղանակով կամ բարեգործության անվան տակ ընտրողներին, ինչպես նաև հանրաքվեի մասնակիցներին անհատույց կամ արտոնյալ պայմաններով դրամ, սննդամթերք, արժեթղթեր, ապրանքներ տալը (խոստանալը) կամ ծառայություններ մատուցելը (խոստանալը), եթե դրա համար քրեական պատասխանատվություն նախատեսված չէ՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոնից երկու միլիոն դրամի չափով:

2. Բարեգործության հետ միաժամանակ նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոնից երկուսուկես միլիոն դրամի չափով:

Հոդված 531. Ընտրական հանձնաժողովի գործավարության մատյանը չլրացնելը

1. Ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում օրենքով սահմանված պարտադիր գրառում պահանջող տվյալները չլրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 532. Զանգվածային լրատվության միջոցներով նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման կարգը խախտելը

1. Զանգվածային լրատվության միջոցներով, բացառությամբ կուսակցությունների հիմնադրած մամուլի միջոցների, թեկնածուների կամ կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման համար լրատվական գործունեություն իրականացնողի կողմից հավասար պայմաններ՝ եթերաժամ , ծավալ, սակագին կամ այլն չապահովելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս հարյուր հազար դրամից վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման ժամանակահատվածում հեռուստառադիոընկերությամբ (հեռուստաընկերությամբ կամ ռադիոընկերությամբ) հեռարձակվող լրատվական հաղորդումներում թեկնածուների կամ կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) կողմից իրականացվող նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության վերաբերյալ լրատվական գործունեություն իրականացնողի կողմից ակնհայտ կողմնակալ կամ գնահատականներով տեղեկատվություն ներկայացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ լրատվական գործունեություն իրականացնողի նկատմամբ՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Օրենքով սահմանված կարգով որպես թեկնածու գրանցվելուց հետո՝ մինչև ընտրությունների ավարտն ընկած ժամանակահատվածը, հեռուստառադիոընկերությունների աշխատակիցների, ինչպես նաև աշխատանքային կամ ծառայությունների վճարովի մատուցման պայմանագիր ունեցող անձանց կողմից հեռուստառադիոընկերությամբ (հեռուստաընկերությամբ կամ ռադիոընկերությամբ) ընտրությունները լրատվական գործունեություն իրականացնողի կողմից լուսաբանելը կամ հեռուստառադիոհաղորդում (հեռուստահաղորդում կամ ռադիոհաղորդում) վարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչությանը վերաբերող հեռուստառադիոհաղորդումները (հեռուստահաղորդումները կամ ռադիոհաղորդումները) առևտրային գովազդով ընդմիջելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ լրատվական գործունեություն իրականացնողի նկատմամբ՝ երեքհարյուր հազար դրամից հինգհարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 533. Քարոզչություն իրականացնելու իրավունք չունեցող անձի կողմից նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչություն իրականացնելը և քարոզչական նյութ տարածելը

1. Քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչություն իրականացնելու իրավունք չունեցող անձի կողմից

նախընտրական քարոզչություն իրականացնելը, ինչպես նաև ցանկացած բնույթի քարոզչական նյութ տարածելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի համար՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի համար՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության նպատակով ծառայողական պարտականությունների իրականացման համար տրամադրված ֆինանսական, տեղեկատվական միջոցները, տարածքները, տրանսպորտային եւ կապի միջոցները, նյութական ու մարդկային ռեսուրսները, բացառությամբ «Հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անվտանգության ապահովման մասին» օրենքով պետական պահպանության ենթակա բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց նկատմամբ կիրառվող անվտանգության միջոցառումների, օգտագործելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ երկու հարյուր հազար դրամից չորս հարյուր հազար դրամի չափով, պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ չորս հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 534. Թեկնածուների, կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) վարկանիշների վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցումների հրապարակման համար սահմանված կարգը խախտելը

1. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում թեկնածուների կամ կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) վարկանիշների, ինչպես նաև հանրաքվեի դրված հարցի վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցում հրապարակելիս դրանում օրենքով սահմանված տեղեկությունները չնշելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկուհարյուր հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված արարքը կատարելը հարցում իրականացնող կազմակերպության կողմից՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեք հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

3. Քվեարկության նախորդ օրը, ինչպես նաև՝ քվեարկության օրը՝ մինչև ժամը 20.00-ն, վերգետնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող հեռուստատեսությամբ, ռադիոյով կամ տպագիր մամուլով թեկնածուների, կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) կամ հանրաքվեի դրված հարցի վերաբերյալ սոցիոլոգիական հարցման արդյունքները կամ դրանց վերաբերյալ տեղեկատվություն հրապարակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ վեց հարյուր հազար դրամից ութ հարյուր հազար դրամի չափով:

4. Միևնույն ընտրության կամ հանրաքվեի ժամանակ սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ մեկ միլիոն երկու հարյուր հազար դրամից մեկ միլիոն վեց հարյուր հազար դրամի չափով:

5. Միևնույն ընտրության կամ հանրաքվեի ժամանակ սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը երեք կամ երեքից ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված տուգանքի առավելագույն չափի կրկնապատիկի չափով:

Հոդված 535. Օրենքով սահմանված վավերապայմանների բացակայությամբ քարոզչական տպագիր նյութեր տարածելը

1. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում քարոզչական տպագիր նյութի պատվիրատուի, տպագրող կազմակերպության կամ տպաքանակի վերաբերյալ տեղեկություններ չպարունակող քարոզչական տպագիր նյութեր տարածելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամից հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 536. Քարոզչական պաստառները պոկելը, պատռելը կամ դրանց վրա գրառումներ կատարելը

1. Նախընտրական կամ հանրաքվեի քարոզչության իրականացման համար օրենքով սահմանված ժամանակահատվածում քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար առանձնացված տեղերում փակցված քարոզչական պաստառները դիտավորությամբ պոկելը, պատռելը, դրանց վրա գրառումներ կատարելը կամ որևէ այլ եղանակով վնասելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 537. Թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) կողմից նախընտրական քարոզչության սահմանված կարգի խախտման դեպքում ընտրական հանձնաժողովի խախտումը վերացնելու որոշման պահանջները չկատարելը

1.Թեկնածուների կամ կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) կողմից նախընտրական քարոզչության օրենքով սահմանված կարգի խախտման դեպքում ընտրական հանձնաժողովի խախտումը վերացնելու որոշման պահանջները՝ դրանում նշված ժամկետներում չկատարելը կամ այդ մասին ընտրական հանձնաժողովին գրավոր չտեղեկացնելը

առաջացնում է տուգանք՝ Ազգային ժողովի, Երևանի, Գյումրու կամ Վանաձորի ավագանու ընտրությունների դեպքում կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի նկատմամբ՝ հարյուր հազար դրամից երկու հարյուր հազար դրամի չափով, համայնքի ղեկավարի կամ ավագանու անդամի ընտրությունների դեպքում՝ թեկնածուի նկատմամբ՝ հիսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

2. Միևնույն ընտրության ժամանակ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը կրկին կամ դրանից ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված տուգանքի չափի կրկնապատիկի չափով:

ԳԼՈՒԽ 46.

ՁԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 538. Զինվորական հաշվառման կանոնները խախտելը

1. Զինապարտների կողմից օրենքով սահմանված զինվորական հաշվառման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տասը հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

Հոդված 539. Զորակոչային տեղամասերի կցագրման ենթակա անձի ցուցակները սահմանված ժամկետում չներկայացնելը, զինապարտների գրանցամատյան չվարելը

1. Զինվորական հաշվառման ենթակա անձի ցուցակները, ինչպես նաև նրանց վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալները պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից գործատու կազմակերպությունների կամ ուսումնական հաստատությունների իրավասու անձի կողմից զինվորական կոմիսարիատ ժամանակին կամ սահմանված ձևով չներկայացնելը կամ զինապարտների գրանցամատյան չվարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո ՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 540. Զինվորական հաշվառման չներկայացած զինապարտներին աշխատանքի (սովորելու) ընդունելը կամ թույլատրելը

1. Ըստ բնակության վայրի զինվորական հաշվառման չներկայացած զինապարտներին պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից գործատու կազմակերպությունների, ուսումնական հաստատությունների կամ դրանց իրավասու անձի կողմից աշխատանքի (սովորելու) ընդունելը կամ թույլատրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո ՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 541. Զինապարտներին զինվորական կոմիսարիատներ կանչելու մասին նրանց ծանուցելը չապահովելը

1. Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից գործատու կազմակերպությունների կամ ուսումնական հաստատությունների իրավասու անձի կողմից համապատասխան զինվորական կոմիսարիատի պահանջով զինապարտին

զինվորական կոմիսարիատ կանչվելու մասին հնարավոր կամ մատչելի միջոցներով ծանուցումն ապահովելուն ուղղված միջոցներ չձեռնարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 542. Բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների պաշտոնատար անձի կողմից զինապարտների հաշմանդամության վերաբերյալ տեղեկություններ ժամանակին չհաղորդելը

1. Բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների պաշտոնատար անձի կողմից, որոնց վրա դրված է հաշմանդամ ճանաչված զինապարտների մասին, անկախ հաշմանդամության խմբից, զինվորական կոմիսարիատներին տեղեկություններ չհաղորդելը կամ ժամանակին չհաղորդելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 543. Զինապարտների քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցումների փոփոխությունների մասին տեղեկությունները զինվորական կոմիսարիատներին ժամանակին չհաղորդելը

1. Զինապարտների կողմից ազգանունները, անունները կամ հայրանունները փոխելու, քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մեջ ծննդյան տարեթվի կամ ծննդավայրի վերաբերյալ փոփոխություններ մտցնելու մասին կամ զինապարտների մահվան գրանցման դեպքերի մասին զինվորական կոմիսարիատներին քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմինների պաշտոնատար անձի կողմից ժամանակին տեղեկություններ չհաղորդելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ ութսուն հազար դրամից հարյուր հազար դրամի չափով:

Հոդված 544. Հրամանատարաշտաբային, շտաբային վարժանքներից կամ զորախաղերից խուսափելը, ինչպես նաև ռազմատրանսպորտային պարտականություն ունեցող մարմինների կողմից ռազմատրանսպորտային պարտականությունից խուսափելը կամ դրա իրականացմանը խոչընդոտելը

1. Պահեստազորում հաշվառված զինապարտ քաղաքացիների կողմից հրամանատարաշտաբային, շտաբային վարժանքներից կամ զորախաղերից խուսափելը, որը կատարվել է զինկոմիսարիատի կողմից տրված ծանուցագրում նշված ժամկետում առանց հարգելի պատճառների զինկոմիսարիատ չներկայանալու կամ հրամանատարաշտաբային, շտաբային վարժանքների կամ զորախաղերի մեկնելուց հրաժարվելու կամ հրամանատարաշտաբային, շտաբային վարժանքների կամ զորախաղերի վայրը ինքնակամ թողնելու ձևով՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

2. Ռազմատրանսպորտային պարտականություն ունեցող մարմինների կողմից ռազմատրանսպորտային պարտականությունից խուսափելը, որը կատարվել է զինկոմիսարիատի կողմից տրված ծանուցագրում նշված ժամկետում առանց հարգելի պատճառների տրանսպորտային միջոցը ժամանակին և սահմանված վայր չներկայացնելու ձևով՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամից հիսուն հազար դրամի չափով:

3. Ռազմատրանսպորտային պարտականությունների իրականացմանը խոչընդոտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ քսան հազար դրամի չափով:

ԳԼՈՒԽ 47.
ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ԳՐԱՎԱՏՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐՈՒՄ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 545. Գրավատնային գործունեության պահանջները խախտելը

1. Գրավատան կողմից իր անվանման մեջ ապակողմնորոշող՝ գրավատան ֆինանսական վիճակի կամ իրավական կարգավիճակի վերաբերյալ թյուր ենթադրությունների տեղիք տվող բառեր օգտագործելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

2. Գրավատան կողմից վարկային պայմանագրի գրանցամատյանի վարման օրենքով սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

3. Վարկավորման վերաբերյալ փաստաթղթերը գրավատան տարածքում՝ մետաղյա պահարանում կամ կողմնակի անձանց սահմանափակ մուտք ունեցող առանձին սենյակում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող որևէ բանկում չպահպանելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

4. Փոքրածավալ իրեր հանդիսացող գրավադրված (ի պահ հանձնված) գույքը գրավատան տարածքում գտնվող երկաթբետոնյա պատերով (ծածկով) առանձնացված սենյակի չհրկիզվող պահարաններում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող որևէ բանկում՝ վերջինիս հետ կնքված պայմանագրի համաձայն չպահպանելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

5. Մեծածավալ իրեր հանդիսացող գրավադրված (ի պահ հանձնված) գույքը սեփականության, վարձակալության կամ օգտագործման իրավունքով իրեն պատկանող երկաթբետոնյա պատերով (ծածկով) առանձնացված, պահպանիչ կամ հակահրդեհային ազդարարման համակարգերով ապահովված տարածքում չպահպանելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

6. Գրավատան տարածքի պաշտպանությունը պահպանիչ կամ հակահրդեհային ազդարարման համակարգերով չապահովելը կամ այդ տարածքը պաշտպանելու նպատակով պահպանության ծառայություն չիրականացնելը կամ ծառայության իրականացման պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

7. Բանկերից կամ այլ կազմակերպություններից ստացված վարկերի կամ փոխառությունների, մասնակիցներից ներգրավված փոխառությունների կամ դրանց մուտքը հաստատող փաստաթղթերի, օրենքով սահմանված ապահովագրական պայմանագրերի (գրավ ընդունած շարժական, ինչպես նաև

ի պահ հանձնված գույքի ապահովագրություն բնական աղետներից, հրդեհից, կողոպուտից, գողությունից և ավազակային հարձակումից), կամ դրանցում կատարված փոփոխությունների կամ լրացումների մասին լիազոր մարմնին՝ համապատասխան պայմանագրերը կնքելուց կամ դրանցում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելուց հետո՝ 15 օրվա ընթացքում օրենքով սահմանված կարգով չտեղեկացնելը կամ ոչ պատշաճ տեղեկացնելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

8.Գրավատան կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով միայն գրավատուից կամ պահատուից գույքի ընդունման սահմանված պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

9. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից իրենց գործունեության մասին լիազոր մարմին ներկայացվող օրենքով սահմանված տեղեկությունները (այդ թվում՝ հաշվետվությունները կամ ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական եզրակացությունը) սահմանված ժամկետներում չներկայացնելը, եթե արարքը չի պարունակում սույն հոդվածի 33-րդ մասով սահմանված վարչական իրավախախտման հատկանիշներ ՝

առաջացնում է նախազգուշացում:

10. Գրավատան կողմից օրենսդրությամբ սահմանված գրավատան և վարկառուի միջև հարաբերությունների պայմանագրային հիմունքներով կարգավորման պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքերկու հարյուր հազար դրամի չափով:

11. Գրավատան կողմից պարտավորությունների դիմաց իրեն որպես գրավ կամ պահատվության հանձնված 100000 դրամ կամ դրանից ավելի արժողություն ունեցող գույքը՝ «Հրապարակային սակարկությունների մասին» օրենքի խախտումով իրացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ գրավի վաճառքի գնի 50 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս հարյուր հազար դրամից:

12. Գրավատան կողմից պարտավորությունների դիմաց իրացնել իրեն որպես գրավ կամ պահատվության հանձնված մինչև 100000 դրամ արժողություն ունեցող գույքը՝ գրավատան կողմից հաստատված և լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված հրապարակային սակարկությունների կարգին ոչ համապատասխան կամ «Հրապարակային սակարկությունների մասին» օրենքի խախտումով իրացնելը ՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

13. Գրավատան կողմից վարկը մասնաբաժիններով տրամադրելը առանց յուրաքանչյուր մասնաբաժնի համար նոր պայմանագիր կնքելու կամ վարկն ամբողջությամբ մարելու՝ վարկային պայմանագրով նախատեսված ժամկետի կետանցից հետո վարկային պայմանագրում նշված ժամկետի որևէ փոփոխություն իրականացնելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար հիսուն հազար դրամի չափով:

14. Գրավատան կողմից վարկերը հայկական դրամով՝ կանխիկ կամ անկանխիկ վճարումով, չեկով, քարտով կամ բանկային պրակտիկայում ընդունված այլ վճարային գործիքներով որոշակի ժամկետով չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում՝ մինչև մեկ տարի ժամկետով:

15. Վարկն ամբողջությամբ մարելու օրը վարկառուի կողմից վարկը մարելու հնարավորությունը բացառվելու դեպքում գրավատան հայտարարած աշխատանքային օրերին (ժամերին) փակ լինելու պատճառով վարկն ամբողջությամբ հաջորդ աշխատանքային օրը մարելու համար գրավատան կողմից տոկոսավճարի աճ հաշվարկելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

16. Գրավատան կողմից յուրաքանչյուր վարկը տրամադրելիս (գույքն ի պահ ընդունելիս) գրավատոմս (անվանական պահպանական անդորրագիր) և (կամ) վարկառուի (պահատուի) վճարների հաշվառման անձնական քարտ «Գրավատների և գրավատնային գործունեության մասին» օրենքի 10-րդ, 11-րդ կամ 12-րդ հոդվածներով սահմանված պահանջներին համապատասխան չձևակերպելը `

առաջացնում է տուգանք՝ երկու հարյուր հազար դրամի չափով:

17. Գրավատան կողմից վարկավորման վերաբերյալ փաստաթղթերի պայմանագիրը դադարելուց հետո՝ առնվազն երեք տարվա ընթացքում պահպանելու ժամկետը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով:

18. Գրավատան կողմից վարկավորման վերաբերյալ փաստաթղթերի գաղտնիության պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հիսուն հազար դրամի չափով:

19. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից գրավատոմսերի կամ անվանական պահպանական անդորրագրերի կամ վարկառուի (պահատուի) վճարների հաշվառման անձնական քարտի ձևակերպման կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր խախտման համար քսանհինգ հազար դրամի չափով:

20. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից իրենց գործունեության մասին լիազոր մարմին ներկայացվող օրենքով սահմանված տեղեկություններում (այդ թվում՝ հաշվետվություններում, ֆինանսական հաշվետվություններում և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական եզրակացության մեջ) ներկայացված տվյալներում ոչ էական թերությունների (վրիպակներ, ոչ իրավաբանական անճշտություններ, թվաբանական սխալներ կամ նման այլ բացթողումներ) առկայությունը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երեսուն հազար դրամի չափով:

21. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ կամ 9-րդ մասերով սահմանված նախազգուշացմամբ տրված խախտումները վերացնելու մասին Կենտրոնական բանկի հանձնարարականը սահմանված կարգով կամ ժամկետում չկատարելը `

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործողության դադարեցմամբ կամ առանց դրա:

22. Սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ կամ 9-րդ մասերով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշմումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ հարյուր հազար դրամի չափով՝ լիցենզիայի գործողության կասեցմամբ կամ առանց դրա:

23. Սույն հոդվածի 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ, 17-րդ, 18-րդ, 19-րդ կամ 20-րդ մասերով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշմումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում կրկին կատարելը կամ շարունակելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածի համապատասխան մասով սահմանված չափին ավելացրած հինգ հարյուր հազար դրամի չափով:

24. Գրավատան ղեկավարների կողմից սույն հոդվածի 9-րդ կամ 20-րդ մասերով սահմանված արարքները կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք հարյուր հազար դրամի չափով:

25. Գրավատան կողմից հաստատված և լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված վարկավորման ընդհանուր պայմաններին ոչ համապատասխան վարկային պայմանագրերը կնքելը կամ գրավատան վարկավորման ընդհանուր պայմաններում կատարվող փոփոխությունները կամ լրացումները նախքան դրանց կիրառումը լիազոր մարմնի հետ չհամաձայնեցնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

26. Գրավատան կողմից իր վարկային միջոցների գոյացումը օրենքով չնախատեսված աղբյուրներից՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

27. Գրավատան կողմից գրավատնային գործունեությունը լիցենզիայում չնշված տարածքում (հասցեում) իրականացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

28. Գրավատան կողմից գրավ ընդունած շարժական գույքի, ինչպես նաև ի պահ հանձնված գույքի՝ բնական աղետներից, հրդեհից, կողոպուտից, գողությունից և ավազակային հարձակումից՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող որևէ ապահովագրական ընկերությունում ապահովագրություն չիրականացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

29. Գրավատան կողմից կանոնադրությունում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին գրավոր լիազոր մարմնին դրանք իրավական ուժ ստանալու օրվանից 15 օրվա ընթացքում չտեղեկացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

30. Գրավատան կողմից վարկային միջոցների ձեռքբերման համար պարտատոմսեր կամ այլ արժեթղթեր տեղաբաշխելը, միջոցներ օրենքով չսահմանված կարգով ներգրավելը կամ ապրանքային վարկեր տրամադրելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

31. Գրավատան կողմից վարկառուի կողմից վարկով ստացած գումարի տնօրինման վերաբերյալ որևէ պահանջ ներկայացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

32. Գրավատան կողմից գրավատնային գործունեությունից բացի այլ գործունեություն (գործառնություններ) իրականացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

33. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված տեղեկությունների (հաշվետվությունների) ներկայացման ժամկետը 10 օրվանից ավելի ժամկետով խախտելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության կասեցում:

34. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված տեղեկություններում (հաշվետվություններում) կեղծ տվյալներ ներկայացնելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

35. Սույն հոդվածի 10-20-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում երրորդ անգամ կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

36. Սույն հոդվածի 25-33-րդ մասերով սահմանված արարքներից որևէ մեկը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին անգամ կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

37. Սույն հոդվածի 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ, 17-րդ, 18-րդ, 19-րդ, 20-րդ, 21-րդ, 25-րդ, 26-րդ, 27-րդ, 28-րդ, 29-րդ, 30-րդ, 31-րդ, 32-րդ կամ 33-րդ մասերով սահմանված արարքը դիտավորությամբ կատարելը՝

առաջացնում է լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 546. Արժութային հարաբերությունները կարգավորող իրավական ակտերի պահանջները խախտելը

1. Արժութային դիլերների, փոխանակման կետերի կամ արտարժույթի առուվաճառքի սակարկություններ կազմակերպող անձանց կողմից արժութային հարաբերությունները կարգավորող օրենքի կամ դրանց հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտի պահանջը խախտելը՝

առաջացնում է նախազգուշացում, լիցենզավորված անձի ղեկավարին կամ լիցենզավորված անձի աշխատակցի նկատմամբ՝ որակավորման վկայականից զրկմամբ կամ առանց դրա:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ երկու միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում մինչև մեկ տարի ժամկետով, լիցենզավորված անձի ղեկավարին կամ լիցենզավորված անձի աշխատակցի նկատմամբ՝ որակավորման վկայականից զրկմամբ կամ առանց դրա:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու մասին որոշման ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում երրորդ կամ երեքից ավելի անգամ կատարելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում, լիցենզավորված անձի ղեկավարին կամ լիցենզավորված անձի աշխատակցի նկատմամբ՝ որակավորման վկայականից զրկմամբ կամ առանց դրա:

4. Արժութային դիլերների փոխանակման կետերի կամ արտարժույթի առուվաճառքի սակարկություններ կազմակերպող անձանց կողմից իրենց հաճախորդներին արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունները հավաստիացնող փաստաթուղթ (անդորրագիր) չտրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանք՝ չորս միլիոն դրամի չափով կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում, լիցենզավորված անձի ղեկավարին կամ լիցենզավորված անձի աշխատակցի նկատմամբ՝ որակավորման վկայականից զրկմամբ կամ առանց դրա:

5. Սույն հոդվածում չնշված ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ անձանց կողմից սույն հոդվածի 1-ին, 2-րդ կամ 3-րդ մասերով սահմանված վարչական իրավախախտումների կատարումն առաջացնում է հարկային օրենսգրքով սահմանված պատասխանատվություն:

Բ Ա Ժ Ի Ն 9
ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 48.
ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 547. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1.Սույն օրենսգիրքն ուժի մեջ է մտնում 2019 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Սույն օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ին ընդունված Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրքը:

3. Սույն օրենսգրքի 150-րդ հոդվածի 2-րդ մասն ուժի մեջ է մտնում 2021 թվականի հունվարի 1-ից: